

АДЕЛ ПАРКС ЧУЖДОТО Е ПО-СЛАДКО

Превод от английски: Надя Ризова, 2005

chitanka.info

„Сърцето би умряло без надежда.“
(Поговорка)

СЕПТЕМВРИ

1.

Марта рядко се озоваваше следобед на станция „Ърлс Корт“. Не ползваше често метрото — не е практично, когато пътуваш с деца. Не всички спирки имаха асансьори, а да мъкне десетмесечната Мейси и две и половина годишния Матю (да не говорим за всички останали принадлежности на двойната детска количка, безбройните чанти, няколко кукли, книжки, дъждобрани и така нататък) нагоре-надолу по стълби и ескалатори не беше представата ѝ за забавление. Почти никъде не ходеше без децата, затова се придвижваше из Лондон предимно със семейния автомобил. Днес обаче колата бе на ремонт.

Провървя ѝ на проклетата кола.

Марта виновно се огледа, сякаш бе изрекла думите на глас. Никой не ѝ обръщаше внимание, така че явно не го бе направила.

Не че се оплакваше, задето Майкъл не и обръща внимание, просто... Добре, де, всъщност се оплакваше.

Днес за децата се грижеше майка ѝ. Тя се чувстваше малко виновна и заради това, но понеже вината бе чувството, което я спохождаше най-често, вече дори не усещаше кога се чувства виновна. Не си даваше сметка и кога е напрегната, стресирана и дори изтощена. Беше привикнала с неприятната тъпа болка в стомаха, която ѝ подсказваше, че незнайно как е забравила, провалила или развалила нещо, въпреки старанието си.

Марта смяташе, че не е честно да моли майка си да гледа децата, за да може да отиде на фризьор, макар тя да твърдеше, че ѝ е приятно да се грижи за тях. Струваше ѝ се егоистично. Вече повече от пет години ходеше в салона на Тони и Гай в Найтсбридж, за да се подстригва при невероятния Стивън. Обикновено водеше и децата, което си беше сериозно предизвикателство. Или едното, или другото, а най-често и двете пищяха и превръщаха събитието по-скоро в мъчение, отколкото в приятно изживяване. Днес също смяташе да ги вземе със себе си и да отиде с такси, за да избегне метрото. Само че в такъв случай щеше да ѝ се наложи да напъха в таксито и двете детски седалки, а шофьорите винаги губеха търпение. И къде щеше да сложи

седалките, когато пристигне във фризьорския салон? Само щяха да пречат.

Марта мразеше да се пречка или да създава главоболия, дори незначителни. Обичаше да се слива с тълпата, да се нагажда. В идеалния случай — да бъде напълно незабележима. Освен това винаги бе смятала, че ползването на такси е глезотия, а подобно разточителство не беше в стила ѝ. Всъщност разточителството изобщо не ѝ бе присъщо, ако не броим флуоресцентните ѝ розови аксесоари за коса.

Така че не знаеше как да постъпи. За щастие майка ѝ реши вместо нея, като се появи с балони и с енергийни хранителни добавки под формата на сладкиши и плодови сокове.

Марта оправи и без друго безукорната яка на ризата си и пак я изпъна. Погледна отражението си в лъскавия автомат за шоколад, който изкусително стоеше на перона. Махна няколко косъма от раменете си. Прическата ѝ бе свършена. Тя ходеше на фризьор всеки първи петък на месеца, в два и петнайсет следобед. Само изключително наблюдателен човек би забелязал, че косата ѝ е подстригана. Беше съвсем леко оформена и сресана. Марта беше доволна, понеже почти не личеше, че си е правила прическа.

Косата ѝ, както и тя самата, беше пригладена, чиста и спретната. Беше кестенява, с изискани тъмноруси кичури. Ненавиждаше разрошена коса, прилепнала коса, изкусно оформената коса и дори къдрици. Марта обичаше правата, контролируема и сигурна коса. От все сърце съчувстваше на жените, които имаха дни с „ужасна коса“. Представете си да станете от леглото и да установите, че кичури коса най-безотговорно стърчат. Или да имате подла коса, която се сплесква, когато би трябвало да има обем, или пък бухва, когато трябва да е пригладена. Марта пое дълбоко въздух, ужасена дори от мисълта за подобно нещо.

Палтото ѝ беше бежово, от чиста вълна и много дълго. Беше привързано с колан, който подчертаваше тънката и талия. Не беше модерно палто, а класическо, и това я ласкаеше. Носеше фини чорапогащи с телесен цвят (чорапите бяха нелепи, жартиерите просто не ставаха за нищо). Носеше официални лачени обувки, които бе купила от „Ръсел и Бромли“, обаче кой знае как на краката на Марта те

изглеждаха все едно са на „Доктор Шол“. Имаха удобното четирисантиметрово токче.

Под палтото носеше елегантен тъмносин костюм (не черен, за бога, не беше юрист и със сигурност не работеше в рекламата). Ризата ѝ беше бледосиня, не слагаше други бижута, освен венчалната халка и годежния си пръстен (огромен грозд от диаманти), но имаше красив и скъп часовник. Жените смятаха кожата, косата и ноктите на Марта за съвършени и единодушно я определяха като привлекателна, обаче мъжете ѝ правеха комплименти по-скоро за интелекта ѝ (по-модерно настроените) или за нейния киш „Лорен“ (традиционалистите). Харесваха я мъже, които си падаха по ученички или по младата принцеса Даяна. Такива типове я намираха за изключително секси.

Марта имаше чувството, че почти всеки на перона на „Ърлс Корт“ смята почти всеки друг за изключително секси. Положи сериозно усилие да съсредоточи вниманието си върху автомата за шоколад.

Беше около четири часът — край на учебните занятия в повечето училища. Безобразието се изразяваше в това, че онези, които намираха всички останали за секси, бяха деца. Марта опита да не допусне устните ѝ да се свият в издайническа гримаса. Но момичетата на възраст между дванайсет и шестнайсет години (не можеше да определи с точност, но в днешно време кои ли би могъл) най-безсрамно флиртуваха с момчета на същата възраст! Матю бързо щеше да порасне. При тази мисъл тъпата болка в стомаха ѝ се превърна в мъчителен и парещ спазъм. Беше септември, така че би трябвало учениците да са облекли саката си, освен това вероятно скоро щеше да се усети недостиг на носни кърпички, понеже момичетата явно много си падаха по поли с подобен размер.

Марта (както и управляваните от тестостерона младежи на спирката) не можеше да откъсне поглед от едно момиче, което стоеше няколко метра по-нататък на перона и дъвчеше дъвка, облегнало се на плакат, рекламиращ най-новия кинохит. Установи, че момичето прилича на кинозвезда, какъвто често е случаят с красивите момчета. Може би се дължи на факта, че те прекарват много време, мечтаейки да се снимат във филм, затова поведението им цели ежеминутно въздействие върху публиката. Марта си спомняше поне това от своите ученически години. Девојката бе вързала пуловера си на кръста, а

блузата ѝ бе закопчана неправилно, за да изглежда небрежно и да подсказва, че се е облякла набързо, а причините за това бяха оставени на въображението на любопитния наблюдател. Марта знаеше, че ефектът е постигнат след старателно нагласяване.

Марта и шумна група момчета, които се мушкаха с лакти, наблюдаваха как момичето пъхва пръст в устата си, напипва дъвката и я опъва като пъпна връв. Нави я на пръста и отново я напъха в устата си. Макар да бе открит флирт, това действие все пак беше напълно безобидно, обаче Марта се смути. Напомняше ѝ за нещо — не можеше, не искаше да мисли за какво точно. Най-високото момче от шумната група пристъпи напред и смело заговори момичето. Зяпаше я с нескрит копнеж. Ясно бе, че единственото му желание е да остави пръстовите си отпечатыци навсякъде по тялото ѝ. Марта усети как завист натежава в гърдите ѝ и неволно вдигна ръка, сякаш искаше да я махне оттам. Завистта не бе позволена.

Високото момче не знаеше точно как да поясни апетитите си и вероятно още няколко години нямаше да притежава нужното красноречие, затова двамата със заекване и с поруменели страни подеха разговор. Странно колко невинен и изпълнен с надежда беше този дързък сексапил. Завистта на Марта се превърна в копнеж. Момичето улови погледа ѝ и му отвърна с враждебността и откритостта, присъщи на младостта. Марта се изчерви и отмести очи. Слава богу, че в този момент пристигна влакът. Тя се укори — копнежът бе още по-опасен от завистта.

2.

Елайза огледа апартамента на Грег. Мърлява дупка. Не можеше да го опише по друг начин и никакви хипарски боядисани покривки или свещи в празни винени бутилки не можеха да прикрият този факт. Тъкмо обратното, подчертаваха го.

Беше на трийсет. На трийсет, не на дваисет. Понеже тъкмо бе изпила по-голямата част от бутилка червено вино, цифрата трийсет витаеше из главата ѝ и се блъскаше в съсипаните ѝ мозъчни клетки. Трийсет. Кръжеше като досадна оса, която не можеше да прогони. Трийсет. Беше толкова близо до четирийсет, че за миг дъхът ѝ секна. Бавно сгъна на две кутията от пица, като внимаваше да не изсипе на килима изхвърлените маслини и неизядените корички. Когато поръчва пица „Фиорентина“, една трийсетгодишна жена би трябвало да не забравя да каже: „Без маслини“. Освен това от жена на трийсет години в петък вечер не се очаква да яде пицата направо от кутията. Нали така?

Точно така.

Тя би трябвало да присъства или да организира вечери поне за шестима, които да бъдат едновременно изтънчени, модерни и забавни. Така правеше Марта. Трябваше да носи „Уейкли“, а не „Уеърхаус“, макар че джинсите ѝ несъмнено бяха удобни. Трябваше да се намира на тропически бряг или в сауната на хижа в заснеженото подножие на някой модерен ски курорт или поне да посещава курс по салса. Боже, имаше стотици места, които бяха по-привлекателни.

Елайза позволи на погледа си да се спре върху Грег. Дори изборът му на наркотици беше смущаващо остарял. Вече никой не пушеше, освен студентите, понеже те бяха млади и зелени, и носталгично настроените по шейсетте, понеже отчаяно се опитаха да възкресят времето, когато са били млади и зелени. Елайза не познаваше Грег като студент. Бяха се запознали преди четири години, когато той вече бе духнах трийсетте свещички върху тортата, но въпреки това не бе забелязала да се държи по-зряло от студент.

Отначало я привлече неговата „творческа кариера“ и ужасно се подразни, когато баща ѝ през смях каза:

— Нали сега за такива смятат, че са твърде мързеливи или твърде глупави, за да си намерят работа?

Грег свиреше в група и беше талантлив, това бе сигурно.

Само че никога нямаше да го „открият“, това също бе сигурно.

А най-дразнецото от всичко бе, че на него май не му пукаше. Елайза, която беше редактор на музикални клипове (е, помощник-редактор — тя също бе изградила кариерата си доста късно), можеше да му помогне (или поне да го запознае с хора, които биха могли да му помогнат). Но щом повдигнеше този въпрос, Грег свиваше рамене, засмиваше се и ѝ казваше, че е голяма сладурана.

Той обичаше работата, с която се занимаваше през деня. Продаваше шапки на Епъл Маркет в Ковънт Гардън. Момичето, което изработваше шапките, му плащаше в брой, затова той винаги разполагаше с „джобни“ за вечерите в кръчмата и се опитваше да финансира музикалните си участия, които също бяха в кварталната кръчма.

— Джобни — повтори Елайза думата, с която Грег назоваваше приходите си, и потръпна.

Тя беше твърде възрастна, за да има приятел, чийто речник е богат като този на племенника ѝ. А Матю още не беше навършил три.

Стареенето. Елайза го ненавиждаше. Или по-скоро се чувстваше неподготвена за него. Биваше я да бъде млада, естествена. Беше се бушувала, крещяла, цупила и участвала в най-различни клубни организации. Беше прекалявала с алкохола и храната, беше опитала наркотиците и бе танцувала с всякакви загубеняци. Беше си боядисвала косата, дупчила си бе носа, татуирала си бе ръцете и се бе разголвала (само веднъж на един мач по ръгби и полицаят бе погледнал на нещата от забавната им страна, явно много повече хора се разголваха на публично място, отколкото човек би допуснал). В Индия бе боледувала от дизентерия, беше яла сурова риба на плажовете в Тайланд, беше живяла на баржа в Камдън и беше безделничела по плажовете в Калифорния. Беше пила саке с японски бизнесмени и водка с някакви съмнителни типове, които твърдяха, че са свързани с руската мафия. Беше се наливала с коктейли джин с тоник в Лондон. С много коктейли. Едва през последните няколко

месеца бе започнала да се пита дали нощните гуляи си струват сутрешния махмурлук.

Някога тя диктуваше темпото. Сега не бе сигурна дали изобщо иска да участва в състезанието.

Годините не ѝ личаха. И тя като много лондончани изглеждаше някъде между осемнайсет и четирийсет. В Лондон възрастта бе въпрос на нагласа, макар че напоследък Елайза имаше чувството, че е минно поле. Беше висока около метър и седемдесет и бе много слаба. Откакто навърши десет години, чакаше гърдите ѝ да пораснат. Сега, двайсет години по-късно, трябваше да признае, че Джордан е получила дела, отреден от Бога за Елайза Евъргрийн. И макар да ненавиждаше факта, че мъжете могат да бъдат категоризирани според предпочитанието си към женските гърди или крака (сякаш жените бяха пилешко), беше благодарна за дългите си силни и загорели крака, които като че ли стигаха чак до ушите ѝ. Стараеше се да поддържа добре оформените си прасци и плоския си корем и да води война срещу отпуснатата кожа на ръцете си.

Косата на Елайза бе подстригана. Независимо от прическата обаче косата ѝ си имаше собствено мнение и винаги стърчеше. Всъщност беше брюнетка, обаче само майка и знаеше това. Самата Елайза трудно би могла да си спомни този факт, защото боядисваше косата си толкова често, колкото другите момичета си лакират ноктите. Беше я правила рижа, червена, с цвят на мед, златиста, гарвановочерна, кестенява, пурпурна и сребриста. Трудно можеше да се определи кой цвят ѝ отива най-много — винаги изглеждаше добре. Имаше големи кафяви очи, които сякаш изпълваха цялото ѝ нежно лице. Купуваше си дрехи от „Кукай“, „Рокси“, „Дизел“ и „Мис Сиксти“. Беше от малкото хора на света, които наистина успяваха да изглеждат добре в такива оскъдни модни парцалки, както обещаваха рекламите.

Елайза беше готина мацка.

На два пъти през осемдесетте години, докато пилееше младостта си, като се забавляваше и пушеше „Марлборо лайтс“ пред магазина за алкохол, я бяха питали дали някога е мислила да стане модел. Което доказва, че подобни неща се случват.

— Шегувате се — бе отвърнала тя, бе грабнала училищната си чанта и се бе втурнала да издържи няколко матури и да се докопа до

отлични оценки.

Умна мацка.

Елайза създаваше впечатлението, че е родена и израснала в Лондон. Дългите ѝ крайници, хипарските ѝ дрехи, високите ѝ скули и задълбочените ѝ познания за музикалната индустрия придаваха достоверност на тази заблуда. Само че не беше лондончанка. Беше от малко градче в централните графства, само че по-скоро би яла бурени, отколкото доброволно да осведоми някого за това. Носеше Лондон в сърцето си. Беше самоуверена, независима, своенравна и при необходимост, себична. Отличаваше се от истинските лондончани само по това, че все още изпадаше в захлас, когато гледаше Парламента, Биг Бен или моста „Уестминстър“. Не разбираше хората, които забързано прекосяваха моста, привели глави срещу вятъра, притиснали към гърдите си куфарчетата или лаптопите си като броня, която да ги предпазва от студа и навалищата.

Спомни си вълнението, когато осемнайсетгодишна пристигна в града, за да учи в „Сейнт Мартин“. Тогава любимото ѝ място в Лондон беше Ковънт Гардън. Уханието на маслата за ароматерапия, което се смесваше с миризмата на зелена салата върху варени картофи, я омайваше. Сергиите, на които продаваха джинси „Ливайс“ втора употреба, и хората, предлагащи да ги предскажат съдбата за петаче, ѝ се струваха някак хаотични, авангардни и творчески — пълна противоположност на родния ѝ град. А сега никак не обичаше да помага на Грег да подреди сергията си на Епъл Маркет. Ковънт Гардън се променяше. Или по-скоро, изобщо не се променяше и точно в това беше проблемът. Мястото отдавна не бе върхът и сега изглеждаше на Елайза като неприятна смесица от всякакви джунджурии. На сергиите се продаваха неща, които предизвикваха у Елайза удивление и ужас. Кой ги купуваше? Кой би искал нещо подобно в дома си. Къде бяха изчезнали малките кокетни гостилнички, където поднасяха вкусен ябълков щрудел и мека нуга? Сега пред погледа ѝ се точеха вериги пицарии, които си приличаха като две капки вода.

Грег обичаше Ковънт Гардън. Обичаше да се посмее, да се среща с хора, да разговаря за духовните свойства на кристалите и за други подобни неща, стига да печелеше достатъчно пари за бирата, цигарите и хипарски боядисаните си покривчици. Нямаше никакво желание да има корпоративна сметка в банка, да се ползва от грижите на частното

здравеопазване или дори да притежава писалка „Мон Блан“. Елайза се питаше какво ли е да общуваш с хора, които се вайкат, че нямат добра чистачка.

Въздъхна и се опита да поразсее неудовлетворението си — застоял въздух дълбоко в дробовете ѝ. Неудовлетворението, което бавно бе допълзяло до нея и я бе обзело, сега заплашваше да избухне. Да взриви всичко. Да ги раздели.

Опита да си спомни точно в кой момент бе започнала да гледа на Грег като на провал и кога бе започнало да ѝ се струва, че подканящите я да отиде в леглото сини като есенно небе очи са по-скоро мързеливи, отколкото сладострастни. Преди ѝ допаднаше отношението му от типа „на кого му пука“. С благоговение приемаше факта, че той пише текстове за песни по стената на банята, обаче сега ѝ се искаше Грег да разгледа палитрите за избор на цветове на боите „Дюлукс“. Всъщност болезнено се надяваше той да заговори за голф клубове, за пенсионни осигуровки и най-вече за сватба. Омръзнало ѝ бе да живее като тийнейджърка.

Все пак Грег наистина беше секси.

Толкова секси, че дъхът и секваше. Имаше меки бедра и твърди устни. И макар да не ѝ допаднаше, че той се храни с пръсти, че продължава да носи кубинки и дълги палта от магазините за дрехи втора употреба — както бе правил и като деветнайсетгодишен — и че печели почти толкова, колкото и тогава, Елайза бе изключително признателна, че сексуалният му апетит бе по младежки силен.

Изключително признателна, но не и вечно признателна.

3.

— Идваш ли в леглото, скъпа?

Усмивката на Майкъл се опитваше да прикрие факта, че той е съвсем смазан. Издаваха го само бръчките: ъгълчетата на устата му — когато беше изморен, те някак си се скупчваха като притоците на река. Марта едновременно му съчувстваше и се дразнеше. Състояние, което човек може да постигне само след стабилна, положителна и дългогодишна връзка. Връзка, която бе съвсем мъничко... „скучна“, каза си Марта. Но побърза да замени думата със „сигурна“. Наистина съчувстваше на Майкъл, че е уморен. Той работеше много, както трябваше да правят всички големи бизнесмени, и вършеше всякакви важни неща за „Стандарт Ойл“, само дето тя не знаеше точно какви. Обаче въпреки всичко днес беше петък. А петък означаваше секс. Дори и след десет години брак петък означаваше секс. Майкъл несъмнено разбираше това.

И го искаше.

Сякаш четеше мислите ѝ, когато поспря на вратата и добави:

— И за двама ни ще е добре да си легнем по-рано.

Отново ѝ се усмихна, този път искрено и подканящо.

Тялото на Марта откликна: стомахът ѝ се сви в отговор на онази част от нея, която му съчувстваше, задето непрекъснато бе уморен, и разбираше всепоглъщащата му амбиция. А топлината, която почувства между краката си, се дължеше на факта, че друга част от нея не само уважаваше енергията му, но и се бе омъжила за него заради нея. Онази част от Марта, която се дразнеше, че умората на Майкъл го бе направила мълчалив през цялата вечер в крайна сметка и тя бе изморена, децата се бяха държали ужасно, само че въпреки това бе бъбрила с него по време на вечерята (всъщност без да млъква) — я накара да промърмори:

— Ще дочета главата и идвам.

Щом Майкъл излезе от стаята, Марта съжали, че се бе намусила. Не беше проява на признателност от нейна страна, а трябваше да му бъде признателна.

Почти всеки ден си припомняше нещата, които бяха божии дар в живота ѝ. Навикът ѝ се дължеше на факта, че произлизаше от долните слоеве на средната класа. Като дете бе признателна, че не се е родила в Африка (нямат храна), куче (няма душа), старица (напикава се) или в семейство Джонсън от другия край на улицата (нямаха велосипеди „Ралей“). Сега Марта се опиташе да мисли за нещата, които има (много), а не за онези, които ѝ липсваха (нищо, което си струва да се спомене).

Днес например бе имала прекрасен ден. Много любезно от страна на майка ѝ, че се бе съгласила да гледа децата. Марта се опита да не мисли за опаковките от шоколадови десертчета, които бе видяла в кошчето за отпадъци, и вместо това се съсредоточи върху факта, че косата ѝ бе подстригана перфектно. И макар да се подразни, понеже от сервиза се бяха обадили да съобщят, че ремонтът на рейндж роувъра ще отнеме повече време от очакваното и колата няма да е готова преди края на седмицата, тя се чувстваше щастлива, че изобщо имат рейндж роувър. Не можеше да се отърве от мисълта, че това бе изключително скъп автомобил и може би повече щеше да подхожда някому другиму. Даваше си сметка, че на трийсет и две години е по-заможна от родителите си при пенсионирания им. Всячески се опитваше да бъде признателна за охолния си живот, макар че всъщност изпитваше известно неудобство — просто още нещо, за което да се чувства виновна.

Какво друго беше божии дар? Изражението на Матю, когато се върна от фризьорския салон. Марта много се зарадва, когато той се втурна в коридора и се притисна към краката ѝ. Вкопчи се за полата ѝ и целуна чорапогащника ѝ. Нетърпеливите му и неопитни целувки я бяха трогнали. Хареса ѝ дори, че се бе провикнал:

— Уф, мамо, краката ти боцкат! — защото така ѝ напомни, че трябва да си направи кола маска. Трябваше да си запише час, рядко се занемаряваше.

— Обикновено Матю не ме посреща толкова възторжено — отбеляза тя пред майка си. Надяваше се думите ѝ да не са прозвучали като обвинение, че майка ѝ се е държала зле с детето — не това имаше предвид.

— Скъпа, обикновено няма възможност да усети липсата ти, защото никога не го оставяш сам достатъчно дълго — делово отвърна

госпожа Евъргрийн.

Марта не разбираше как е възможно това да е причината, обаче се почувства леко наказана. Майка ѝ несъмнено ценеше всеотдайността на Марта към децата ѝ и се гордееше с нея. В крайна сметка точно така се бе държала самата госпожа Евъргрийн с Марта и с Елайза.

Защо всички неща, които определяше като божии дар, бяха съпроводени с... ами с мъчителното усещане, че... Усети как мисълта се разпада в съзнанието ѝ. Стана и си наля още половин чаша бяло вино. Не пиеше много. Не близваше концентрати (твърде силни) или червено вино (боядисваше зъбите). Чаша и половина бяло вино през вечер — позволяваше си само толкова, защото повече би било неразумно, когато човек трябва да се грижи за децата и за къщата си. Днес дръзна да изпие половин чаша повече. Все пак беше петък.

Другото хубаво нещо бе, че децата вече си бяха легнали и спяха. Общо взето, това също беше божии дар — с всеки изминал ден ѝ ставаше все по-лесно с децата. Днешният ден бе просто едно малко отклонение, не се съмняваше. След чаша и половина шардоне бе готова да признае (пред себе си и ако бяха там, пред майка си и пред няколко свои приятелки от Националното сдружение на родителите), че теорията за раждането на деца с малка разлика, така че периодът с пелените да приключи наведнъж, на практика крие по-големи трудности, отколкото бе предполагала. И все пак коликите на Мейси най-сетне бяха отмина и тя вече четири поредни нощи спеше непробудно от осем вечерта до шест сутринта. Това си беше истински божии дар, след като десет месеца се бе будила на всеки три часа.

Понякога главата, шията, гърбът, очите и дори зъбите я боляха от изтощение. Въпреки това не недоспиването я измъчваше най-много. В крайна сметка това си е неизбежно, когато имаш бебе. Измъчваше я плачът. Направо се поболяваше, когато знаеше, че Мейси изпитва болка, а я не може да направи нищо. Нощ след нощ гледаше как телцето на дъщеричката ѝ се гърчи в спазми. Плачът ѝ късаше сърцето на Марта и тя се чувстваше нещастна и некомпетентна. Няма нищо по-мъчително от едно плачещо дете. Марта не проумяваше как Майкъл може да спи при този жален рев. Тя често изпращаше щедри чекове за деца, които се нуждаят от спешни операции, от протези или просто от

вода и подслон. Искаше ѝ се да може да прегърне всяко едно от тях и да го утеши. Как успяваха майките им да посрещнат всяко ново утро?

Точно затова бе глупаво да изпада в истерия за нещо толкова незначително като привикването към сядането на гърне. Точно както бе казала на Майкъл, че ще стане, Матю най-сетне схвана, че трябва да ака в тоалетната, а не в леглото, в кухненските бюфети, в приемната или — това бе най-забележителното — в обувката на Майкъл. Процесът беше много дълъг. Когато стана на дваайсет месеца, Матю тъкмо щеше да привикне да сяда на гърне, обаче се роди Мейси и той като че ли изведнъж забрави наученото. Марта безуспешно се опита да пренебрегне коментарите на многобройните си приятелки, които бяха експерти по детското поведение, и на роднините си, които се чувстваха задължени непрекъснато да отбелязват, че отстъплението от правилното поведение в тоалетната е проява на предизвикателство, гняв, мъчение, братска ревност, несигурност, самота.

Сериозно?!

При подобни забележки тръпки започваха да пробягват по гърба на Марта. Искаше ѝ се да напомни на всички, че са ѝ направили цезарово сечение (всъщност две) не лоботомия. Понякога се питаше къде е скрила потиснатото си раздражение.

Защото то все някъде трябваше да се трупа.

Марта бе чела книги и съвестно създаде „специални мигове“ за себе си и за Матю с надеждата да прекрати тероризма на изпразненията. Ходеха в зоологическата градина, правеха хартиени корабчета и ги пускаха в езерото, хранеха патиците и играеха в парка. Правеха го въпреки че им струваше цяло състояние да плащат за бавачка на Мейси: не се отказваха и когато Марта едва се държеше на краката си от умора, защото бе ставала четири пъти през нощта.

Но си струваше. Сега Матю вече бе свикнал да сяда на гърнето.

Сред нещата, които за Марта бяха божи дар, бе семейството ѝ. Тя обожаваше майка си и баща си, които кротичко се справяха с излизането си в пенсия, без да настояват тя да им отделя много време, но ѝ бяха видимо признателни, когато връхлиташе някой следобед в дома им с двете си деца и с две дузини чанти. След пенсионирането си родителите ѝ се бяха преместили в едно лондонско предградие, понеже и двете им дъщери, и внуците им живееха в столицата. Надяваха се да помагат на Марта за децата. Тайничко изпитваха известно

разочарование от неистовото ѝ желание да бъде независима и от упорството ѝ да прави всичко сама. Чувстваха се безполезни като родители и като баба и дядо, а освен това не бе нужно човек да е Айнщайн, за да си даде сметка, че от време на време Марта се нуждае от помощ. Господин и госпожа Евъргрийн се опасяваха, че ще мине доста време, преди Елайза да поиска да има деца.

Божии дарове. Освен че се нуждаеха от очила и че един от тях нарани пръста на крака си, родителите на Марта се радваха на прекрасно здраве (да чукнем на дърво). А и бяха толкова *нормални*. Тя изпитваше съжаление към приятелите си, които имаха невротични, алкохолизирани или досадни родители. Нейните бяха приятни хора, изобщо не се натрапваха, не я притесняваха с проблемите си. Елайза, сестра ѝ, също бе истинско съкровище. Наистина, на нея не можеше да се разчита да забавлява гостите по време на вечеря често умишлено ги шокираше, винаги закъсняваше, не умееше да пести или да избира мъжете си, освен това никога нищо не правеше мирно и кротко, но въпреки това дори само мисълта за Елайза извика усмивка на устните на Марта. Че за какво друго бяха по-малките сестри, ако не за да ти напомнят от време на време какво означава да сгазиш лука? Тя винаги бе смятала, че съдбата на Елайза е да бъде по-бляскава от сестра си (и поради това да създава повече проблеми). В крайна сметка нея бяха нарекли Марта (име, което напомня за скромност, за порядъчност в стил XIX век, за добрата домакиня от Библията), а сестра ѝ носеше името Елайза, което бе по-одухотворено, страстно и истинско име, с което да съобразяваш живота си. Господин и госпожа Евъргрийн бяха виновни, че момичетата им биха станали такива. Марта често се питаше колко ли по-различен би бил животът ѝ, ако се казваше Елайза.

Освен това имаше Майкъл. Той до такава степен се бе превърнал в част от нея, че тя лесно забравяше факта, че той е същински божии дар. Най-важният божии дар. Без Майкъл нямаше да има Матю или Мейси. А без огромната заплата тя нямаше да има никакъв шанс да напусне работата си в държавното ведомство, за да отглежда децата. Двамата единодушно бяха решили, че за децата ще е най-добре тя изцяло да се посвети на тях, че никой не би могъл да ги отгледа и възпита по-добре от нея. А и работата почти не ѝ липсваше.

Почти.

Може би ѝ липсваше обсъждането на телевизионните предавания с момчетата сутрин, а също и последният петък от всеки месец, когато обядваха в „Пица Експрес“ и винаги е страхотно се забавляваха. Понякога ѝ липсваше купуването на костюми от „Джигсоу“ и на обувки от „Л. К. Бенст“, както и обяснението, че ѝ трябват „за службата“. Почти не ѝ липсваше безобидното флиртуване с момчетата от счетоводството. Със сигурност не ѝ липсваше четирийсет и пет минутното пътуване до работата всеки ден или пък даването на парична лепта за новородени бебета, рождени дни, при навършване на пълнолетие, сватбени подаръци за хора, които не познаваше.

Марта срещна Майкъл преди десет години, малко след като бе завършила образованието си и се бе преместила в Лондон на първата си работа. Запознаха се в една кръчма чрез приятел на приятел на приятел, както обикновено става, когато си млад и нямаш нищо против да се срещаш с хора. Марта забеляза Майкъл още щом прекрачи прага на кръчмата, защото беше облечен различно с тъмнозелени джинси и тъмносиво поло. Всички останали мъже в кръчмата носеха плътни памучни панталони и светлосини ризи. Не беше много висок и това ѝ допадна, така не изглеждаше заплашителен. Имаше хубаво тяло, широки рамене и най-сладкото стегнато задниче на света. Най-хубавото у него беше тъмната му коса (толкова черна, че сякаш синееше) и искрящите му, усмихнати тъмносини очи. Майкъл не беше особено приказлив, не беше мъж, който с приказки ще вкара някоя жена в леглото. Чарът му се състоеше в това, че постигаше същото, като ги изслушваше.

Беше първият човек, който наистина я изслуша. Както трябва. Не ѝ задаваше въпроси за нея, които неизбежно щяха да отведат дотам, че да разкаже някоя забавна история за себе си. Не нижеше безкрайни разкази за сексуалните си подвизи, за да я накара да ревнува, нито пък се хвалеше с някакви невероятно мъжествени прояви, за да я впечатли. Не я прекъсваше, докато говореше, и погледът му не обхождаше тялото ѝ. Ако го накарат, скромно разказваше някои смешен анекдот, стеснително признаваше желанието си да пътешества по света и още по-честно признаваше амбицията си да стане президент на „Стандарт Ойл“. Майкъл каза на Марта, че има най-красивата усмивка на света, което я насърчи да се усмихва по-често.

Докато му се усмихваше и пиеше третата си водка с портокалов сок (защото по онова време Марта нямаше деца и можеше да си позволи да изпие три водки с портокалов сок, щом ѝ се иска), забеляза, че Майкъл има широка брадичка и нос, които според нея му придаваха изискан и властен вид. Още преди края на вечерта Марта реши, че трябва да се омъжи за човек като Майкъл. Нещо повече, той беше мъжът, за когото искаше да се омъжи. Дори имената им си подходяха. Реши, че имената на децата им също трябваше започват с буквата „М“. Майкъл не беше от мъжете, в които жените се влюбваха или по които прималяха след първата среща, затова и двамата се изненадаха, когато тя бързо и плътно се вкопчи за него. Преди Майкъл бе имала двама приятели — единият в последния клас в гимназията, а другият през втората и третата година в университета. През първата година беше доста разюздана, но опитът не се оказа особено добър, защото не ѝ идеше отвътре. След като завърши, бе спала с още двама мъже. Установи, че и това не ѝ допада: по природа бе моногамна, а природата ѝ личеше от пръв поглед.

Осемнайсет месеца по-късно Марта и Майкъл се ожениха.

Освен това тя се оказа права — той наистина беше прекрасен съпруг.

Беше мил и внимателен, на него можеше да се разчита и работеше много, много усърдно. Беше стабилен — нито си падаше по жени, нито беше луд фен на футбола! Продължаваше да го харесва дори и след десетгодишен брак. Може би не така неистово, сърцеспиращо и ненаситно, както когато беше на двайсет и няколко години, но все още знаеше кои копчета да натисне.

Всеки петък вечер.

Марта и Майкъл имаха много пари и много приятели и щяха да запишат децата си в някои от най-добрите училища. Всички тези неща несъмнено си бяха божи дар.

Тя реши, че в крайна сметка не иска да чете, и се качи в банята. Отвори дясното чекмедже под мивката и извади памучен тампон. Внимателно сипа лосион и след това старателно почисти лицето си. Старателно свали грима си — слагаше само руж, спирала за мигли и гланц за устни. Ако Майкъл специално я помолеше, понякога човек можеше да я види и със сенки. Предпочиташе всичко по лицето ѝ да остане с естествения си цвят. Изхвърли използвания тампон в кошчето

и повтори същата манипулация с тоник. След това старателно нанесе овлажняващия крем със сигурни движения, насочени нагоре, противопоставяйки се на гравитацията. Провери дали вратата на банята е заключена и започна да се съблича. Обичаше да си взима душ преди лягане и не ѝ харесваше Майкъл да влиза през това време. Така и не разбираше партньорите, които явно не изпитваха неудобство да ходят до тоалетна един пред друг. Как може да му се прииска подобно нещо на човек? Опитва се да си представи що за хора са — вероятно рок звезди или актьори.

Старателно подсуши тялото си, облече пижама от египетски памук и подходящи чехли. Погледна се в огледалото. Не беше зле за тридесет и две годишна. Да разкопчае ли горните копчета? Колко точно. Едно? Две?

Най-сетне влезе в спалнята.

— Ей, Майки — промърмори стеснително. Но още преди да се пъхне между завивките, усети бавното и познато движение на гърдите на Майкъл, които се вдигаха и спускаха, което означаваше, че той е намерил уютно убежище в царството на сънищата.

4.

Елайза отпиваше от двойното си еспreso. Беше горчиво, черно. Или може би това бе настроението ѝ тази сряда сутрин.

— Какво има? Обикновено кафето тук ти харесва.

От нежния глас на Грег струеше загриженост. Тя не обърна внимание за загрижеността му, защото бе малко прекалена, и за стотен път днес изпита раздразнение към него. Би предпочела той да е мъж, който не забелязва, че не е докоснала кафето си, но плаща сметките си с дебитна карта, а такива мъже наоколо имаше колкото искаш. Всичките ѝ приятелки бяха омъжени за такива. Зет ѝ Майкъл беше прекрасен пример. Как така бе пропуснала шанса си за подобен партньор?

„Не обичам еспreso — помисли си. — Прекалено много ми напомня за времето, когато бях студентка. Би трябвало да пия «Ърл Грей» и да ям торта с тропически плодове в някоя свята чайна. Това правят жените на моята възраст. Това би направила Марта. Не би трябвало да седя в някакво си задимено кафене, което няма приличието дори да бъде част от верига, обаче е собственост и се управлява от истински италианци.“

Вярно, преди време заведението ѝ харесваше. Даже направо се гордееше със забележителното си откритие и водеше в кафене „Бианки“ само най-добрите си приятели. Много ѝ харесваше, че тук няма два еднакви дървени стола (а и единия крак на повече беше покъс) и че синьора Бианки сервира само еспreso и капучино. Нито кафелате, нито макиато, нито американо, нито еспreso ристreto, никакви ароматизирани кафета и със сигурност никакво безкофеиново кафе. Не продаваха луксозни кутийки с чай или бутилки със зехтин за по двайсет лири. Те бяха истински италианци и смятаха, че поставянето на столове в кафенето вече е огромен реверанс към странностите на британците. Предлагаха обаче чаша вода с всяка чаша черно като катран кафе, по *charja*^[1].

Синьора Бианки беше невероятно дебела. Безбройните ѝ верижки почиваха върху огромните ѝ гърди, които на свой ред често

почиваха върху плота, а когато не бяха там, се опираха на големия ѝ корем. Елайза никога не бе виждала краката ѝ, защото през седемте години, откакто посещаваше кафене „Бианки“, синьора Бианки нито веднъж не се показва иззад плота, но въпреки това жената доминираше над целия бар поради телесната маса и личността си. Тя командваше, обгрижваше и обичаше всичките си клиенти като майка. Например, ако някои проявеше глупавата дързост да си поръча двойно еспreso, тя стоварваше огромния си юмрук върху пицната си гръд, цъкаше с език и завърташе очи към небето, като по този начин красноречиво изразяваше мнението си, че две кафета еспreso несъмнено и тутакси биха причинили инфаркт.

Синьор Бианки естествено следваше да бъде съвсем кльощав мъж. Ако беше друг, за него просто не би имало място. Според Елайза той тежеше по-малко от шейсет килограма и голяма част от теглото му се дължеше на мустаците, които бяха дълги и намазани с брилянтин. Въпреки крехкия си външен вид обаче той не беше слаб човек. Макар синьор Бианки да бе деликатен и в повечето случаи мълчалив, присъствието му бе от изключително значение за кафенето и най-вече за синьора Бианки. Тя продължаваше да го гледа по начин, който подсказваше на Елайза, че не вижда у него помъдрелия застаряващ мъж с прошарени коси, с разширяваща се плешивина и хриплива кашлица. В нейните очи той все още беше деветнайсетгодишният младеж с мастиленочерна пригладена коса, който караше своя скутер по площада. В ръката му сигурно имаше цветя за нея, а в очите му блещукаше пламъче също за нея. Един наистина красив младеж.

Кафенето беше много тясно, не по-широко от коридор, а барплотът, който се простираше по цялата му дължина, сякаш бе изваден от картина на Хопър: лъскава цинкова грамада, осеяна с белези и драскотини от клиенти, превърнали се през годините в приятели на собствениците. Върху плота имаше само три винени чаши: едната беше за рестото, втората бе за суми по-големи от петдесет пени, а третата — за банкноти. Еднотипните вериги неведнъж се бяха обръщали към синьор и синьора Бианки с надеждата да ги убедят да продадат заведението, но винаги получаваха отказ.

— Трябва да престана да пия кафе — промърмори Елайза.

— Защо? — попита я Грег. Беше изсипал две пакетчета захар върху масата и рисувахе с пръст усмихнато лице.

— Защото кафето влошава усвояването на желязото.

— Да не би да си анемична? — погледна я загрижено той.

— Не, но ако реша да опитам да забременея, усвояването на желязото е важно.

Грег се задави с кафето си, но веднага след това се опита да възвърне обичайното си хладнокръвие.

— Да не би ти... а-а-а, ние... да опитваме да забременееш?

Контрацептивите, както и всякакви други отговорности във връзката им, бяха задължение на Елайза.

— Не — неохотно призна тя.

Ако изпита облекчение, Грег прояви достатъчно здрав разум да не го покаже — изражението му остана непроменено. Може би беше готов възторжено да размахва ръце като Бекъм, след като отбележи гол от воле срещу Германия в мач за Световната купа, само че Елайза нямаше как да разбере. Със същия успех прикриваше и разочарованието си. Тайните му обикновено бяха на сигурно място. Причината за сдържаността на Грег бе, че докато една част от мозъка му беше заета да си бърбори с Елайза за усвояването на желязото, с друга част от мозъка си той пресмяташе кога би трябвало да е следващият ѝ цикъл. Защото харесва ли ѝ, или не (а на нея не ѝ харесваше дори да го признае), истината бе, че тя изпаднаше под влияние на предменструалното напрежение. Не хвърляше чинии, обаче подмяташе остроти, обиди и дразнещи коментари.

До цикъла ѝ имаше още две седмици.

Може би тя не искаше бебе. Грег обичаше да хваща бика затова се осмели да попита направо:

— Ти искаш ли бебе?

— В даден момент. — Елайза стовари чашата си с еспreso толкова силно, че черната течност се разплиска в миниатюрната чинийка. Замълча и уточни: — Може би. Просто ми се иска да има такъв вариант.

„Че той си съществува, нали така?“ — помисли си Грег. Доколкото знаеха, яйчниците, матката ѝ и всичко останало си бяха наред. Не беше специалист по женските органи, с изключение на външните — че кой мъж е? Разбира се, можеха да имат бебе, ако тя го искаше, просто досега не го бе споменавала. А и той не се бе замислял за това. Но сега, след като тя повдигна въпроса, защо не? Веднага си

представи как цамбурва в морето с едно малко, вкопчило се в него човече (нямаше предвид най-добрия си приятел Боб, въпреки че той беше висок само метър и петдесет, а имаше предвид дете, неговото дете). Представи си как той и *детето* му се люлеят на люлки, ритат нападалите листа в парка, събират кестени.

— Бихме могли да имаме дете, ако наистина го искаш.

Пресегна се и взе ръката на Елайза в своята. Тя забеляза с известно раздражение, че дори не му се наложи да изгаси цигарата си заради тази маневра, толкова умело я владееше. Беше пропушил на четиринайсет години, защото тогава това го правеше да изглежда готин и мъжествен. Сега, дваайсет години по-късно, продължаваше да пуши по същата причина.

Тя дръпна ръката си и избегна отговора с думите:

— Бих искала чаша чай.

Чай ли? Боже, вече започваха да ѝ се искат разни неща. Елайза никога не си поръчваше чай. Дали вече не бяха оплескали работата? На какво се дължаха резките промени в настроението ѝ напоследък? Господи, по дяволите, мамка му!

Чудесно, няма що!

Тя прочете мислите му.

— Не съм.

— Не?

— Не.

— Сигурна ли си?

— Да.

Пауза. Ако Елайза умееше да отгатва чувствата на Грег, щеше да си даде сметка, че паузата се дължи на разочарование.

— Все пак, щом искаш чай...

Той стана и се запъти към бара. Да можеше животът да е толкова простичък: тя иска чай и ще бъде щастлива, щом го получи. Докато вървеше към бара и към синьора Бианки, Грег се опита да прецени как е най-уместно да преговаря за чаша чай в италианско кафене, което поне в очите на синьора Бианки се равняваше на предателство.

Всъщност колко кофеин има в чая?

[1] Неправилен изговор на английското *no charge* — „безплатно“.
— Б.пр. ↑

5.

Кой, за бога, седнаше в тези мърляви кафенета, които всъщност по нищо не се различаваха от най-обикновени кръчми, зачуди се Марта, докато минаваше покрай кафене „Бианки“, тикайки количката на Мейси. Тежката дървена врата внезапно се отвори и изкашля навън облак цигарен дим. Млада жена се втурна на улицата и изтича покрай Марта и Мейси. Явно закъсняваше. Сигурно за подписа в бюрото за безработни, помисли си Марта, но веднага съжали за тази мисъл. Предположението, че жената е безработна, беше твърде сурово и надменно, при това не непременно вярно. Само защото беше — погледна часовника — си десет без петнайсет сутринта, това не означаваше непременно, че момичето е безработно. Опита се да разсъждава положително. Имаше най-различни неща, с които една жена може да си изкарва прехраната. Може би работеше на смени или като продавачка в магазин. Може би сряда бе почивният ѝ ден, ако е служител в търговската мрежа — вероятно се налага да работи в съботите, така че трябва да има почивен ден през седмицата. Забеляза, че обувките на жената (макар да бяха ужасен модел с квадратни токове, които издаваха вкуса на притежателката си) бяха поне чисти. Тя винаги забелязваше обувките на хората.

Обувките бяха на Елайза. На собствената ѝ сестра.

— Елайза! — извика Марта, макар да не обичаше да крещи.

Елайза се извърна. Раздразнението ѝ премина, когато позна сестра си и племенницата си. Втурна се обратно към тях, притисна Марта в силна прегръдка и лепна звучна целувка върху мократа от сълзи бузка на Мейси.

— Марта, страшно се радвам да те видя! — засия тя. — Не идваш често насам.

Макар двете жени да живееха на около километър една от друга (Елайза в Шепърдс Буш, а Марта — в Холанд Парк), разликата между двата квартала беше от земята до небето. В Шепърдс Буш беше пълно с магазини с намалени стоки, с пунктове за приемане на конни залагания и продавачи на лотарийни билети. Холанд Парк

представляваше живописна смесица от скъпи цветарски магазини и зашеметяващи сладкарници. Елайза имаше пълно основание да се учудва, че среща Марта едва ли не на прага на дома си.

— Когато ти бяхме на гости за последен път, забелязах магазина за индийски сари и исках да разгледам по-добре платовете — да видя цветовете, да открадна някоя идея нали разбираш? — обясни Марта.

— Проект „Дом на мечтите“ в действие, а? — попита Елайза. Знаеше, че този проект на сестра ѝ вероятно е единственото нещо, което може да я накара да се престаши да дойде в квартала. Марта, Майкъл и децата бяха посещавали Елайза в апартамента на Грег само три пъти, макар че тя живееше там от четири години. Елайза ходеше поне веднъж седмично, а понякога три-четири пъти. Много добре ѝ бе известно мнението на Марта. Шепърдс Буш не е подходящо място за деца. Смяташе, че Марта е снобка и се държи прекалено покровителствено, а тя смяташе, че Елайза е безотговорна и е в опасност. Двете много се обичаха.

— И докъде стигна проектът „Дом на мечтите“ — продължи да разпитва Елайза.

— Чакаме да разберем дали продавачите ще приемат предложението ни. Би трябвало да узнаем всеки момент.

Много хора имат различни идеи за своя мечтан дом. Можеш да ги чуеш да казват: „Иска ми се да имам сауна и огромен плувен басейн“. Искат нещо лъскаво, крещящо и често нереалистично. Вероятността за подобно нещо не е по-голяма от това да спечелят от лотарията. Може се случи, но най-вероятно няма да стане. Представата на Марта за мечтания от нея дом бе много по-различна.

Къщата на мечтите на Марта бе възплъщение на самата нея. Още като момиче започна да си прави албум с изрезки (а след като го напълни, започна да съхранява изрезките в кутия), от който да черпи вдъхновение за дома на мечтите си. Събираше снимки от списания, привлекли вниманието ѝ — най-вече на слънчеви кухни и на весели детски стаи. Когато доби по-голяма увереност в собствените си творчески способности, намери едно есенно листо и старателно го съхрани в кутията си, понеже някой ден искаше да боядиса една от баните си точно в същия ръждив цвят, заедно със стъклено топче, което бе купила от магазин за играчки (понеже ѝ допадаше начинът, по който се преливаха цветовете). Трупаше като катеричка парчета от

пъстри тъкани, големи и малки камъчета с особени шарки. Красиви плочки и глинени съдове. Докато учеше Матю да майстори разни неща, часове наред размесваше бои, опитвайки се да добие идеалното синьо (синьото на морето преди буря) и точното червено (розовеещото червено на ленивите испански стени), които подпираха теракотените покриви на къщите. Понякога ходеше в някоя галантерия и часове наред съзерцаваше макарите с конци: безчет нюанси, прелестни наситени магенти, сантиментални сиви и люлякови, всички оттенъци на яркозеленото. Купуваше макарите и ги прибираще в кутията със съкровищата си.

Интересуваше се не само от дизайна. Вярно, купуваше най-различни книги за интериор и за вътрешен дизайн, обаче стана специалист и по техническите проблеми, свързани със създаването на къщата на мечтите. Знаеше всичко необходимо за ремонтирането на покривите, за предпазването от влага на напречните греди, за полагането на керемиди, полирането, преустройството, разглобяването, възстановяването и поддръжката.

Нейният дом на мечтите щеше да е голяма, но не показна къща. Стаите щяха да са просторни и щяха да гледат на юг. Щеше да има достатъчно спални, за да имат децата отделни стаи, а също и да имат възможност да канят на гости много приятели и роднини, които да настаняват удобно. Може би дори щяха да наемат бавачка, която да живее в къщата, както искаше Майкъл.

Всяка стая щеше да е изпълнена със смях и обич.

В дома на мечтите ѝ по стените на кухнята щяха бъдат окачени детски рисунки, а до входната врата щяха да бъдат подредени много чифтове детски обувчици. Знаеше, че според Майкъл семейството им е в пълен състав („момче и момиче, комплект“), но тя тайно копнееше да има още деца. Четири ѝ се струваше прекрасна цифра. Щяха да имат стая за игра, която и за децата, и за възрастните щеше да е като извадена от приказките — всяка стена щеше да е боядисана в различен ярък цвят. Щеше да има кът за библиотеката, където децата можеха да седат и четат книжки, които самата тя бе чела като дете (е, щеше да има и няколко по-модерни, които бяха много по-пъстри и забавни), освен това щеше да има голяма раkitова кошница, пълна с картонени цилиндри от тоалетна хартия и празни кутии от овесени ядки, за да могат децата заедно да изработват разни неща — макети на

космически ракети, миниатюрни градини (и щяха да изглеждат точно като онези, които правеха в „Блу Питър“^[1]). Децата често щяха да канят свои приятели на чай, да похапват сандвичи и да пият мляко (дотогава непоносимостта на Матю към млечните продукти и към житните изделия щеше да е преминала).

Освен това в къщата възрастните щяха да си организират партита. Марта и Майкъл имаха много прекрасни приятели, освен това тя обичаше да посреща гости. Нищо не ѝ доставяше по-голямо удоволствие от това да изпрати от дома си петима-шестима пийнали приятели, които преди това е нагостила обилно. В мечтите ѝ кухнята щеше да е достатъчно голяма, за да има канапе и камина, та гостите ѝ за вечеря да се събират там, докато тя приготвя храната. Щяха да се смеят и да си разменят последните клюки за известни личности, но щяха да обсъждат и някои важни злободневни проблеми. Щяха да предлагат великолепни вина, които Марта уверено щеше да препоръчва. Децата щяха учтиво да се появяват долу, за да поздравят гостите (след това щяха да си легнат, без да се превъзбуждат или да нервничат). Храната щеше да е красиво поднесена и вкусна (нищо нямаше да прегаря).

След като търсиха две години и половина, Марта и Майкъл намериха Бريدълуей: къща, която не се нуждаеше от сериозен ремонт, по джоба им, на фантастично място, с оригинални камини, дървени подове и истински прозорци от две вертикално движещи се части — прекрасна комбинация от качества.

Дом на мечтите.

Дъхът на Марта секваше само като си помислеше за него.

Елайза знаеше всички подробности за Бريدълуей и искаше офертата на Майкъл и Марта да бъде приета почти толкова, колкото го искаше самата Марта. Елайза съжаляваше, че не може да се присъедини към заможната лондонска прослойка, но се радваше за сестра си. Нито за миг не завиждаше на материалния и на емоционалния успех на Марта, всъщност той ѝ вдъхваше надежда.

— Имаш ли време за чаша чай, за да ме осведомиш за последните подробности? — попита тя.

— Разбира се, но ти май току-що си пила нещо топло. — Марта посочи към „Бианки“.

— Тук не сервират чай — отвърна Елайза. — Къде си паркирала?

Запътиха се към рейндж роувъра. Марта се питаше дали все пак ще успее да мине през супермаркета и да вземе Матю от забавачката, ако пие чай със сестра си. А Елайза с удивление отбеляза, че Марта продължава да смята топлите напитки за нещо, от което човек се нуждае, за да се стопли или да утоли жаждата си, след като е съвсем ясно, че те са част от общуването между хората.

И двете умираха да си побъбрят.

---

[1] Британска детска телевизионна игра, излъчвана по Би Би Си от 1958 г. Известна е с това, че учи децата как да изработват различни предмети с подръчни средства, и с организирането на благотворителни мероприятия. — Б.пр. ↑

6.

Елайза подозираше, че господин и госпожа Евъргрийн са я намерили на прага на дома си, когато е била (приблизително) на два дни, и са я прибрали от добро сърце, защото как иначе би могла да обясни факта, че е съвсем различна от сестра си? Госпожа Евъргрийн не беше жена, която би заченала от млекаря и би измамиш съпруга си да отгледа детето като свое. Въпреки това двете като че ли не бяха сестри.

Марта не само не се впечатли, когато Елайза ѝ разказа, че е прекарала предишната нощ в някакъв клуб и е пила на една маса с Бейсмънт Джакс, но и съвсем се обърка.

— В колежа ли сте учили заедно? Познавам ли я? — учтиво попита тя, докато трескаво се мъчеше да намери причина, поради която би трябвало да си спомня за тази Бърта Джакс.

Елайза изобщо не си направи труда да ѝ обяснява, стана ѝ твърде неудобно.

Освен че се обличаха различно, двете се изразяваха по различен начин (Марта си служеше само с изискания книжовен английски, а тя използваше жаргон). Походката също беше различна (Марта ходеше вдървено, с изправен гръб, правеше резки движения, а Елайза се носеше с плавна и ленива грация). Първото нещо, което тя правеше всяка сутрин, бе да пусне радиото. Изключваше го само за да пусне някой компактдиск или докато гледаше MTV. Обожаваше разсейването и бръмченето на фоновия шум. Сестра ѝ прекарваше целия си ден, молейки се за тишина, а най-смелата ѝ мечта бе един спокоен следобед. Дори преди раждането на децата Марта пускаше радиото само от време на време, за да слуша „Часът на жената“ или конкретен концерт по Радио 3. Движеха се в различни среди и всяка от тях трудно общуваше с приятелите на другата. Елайза можеше на секундата да цитира нещо от Симон дьо Бовоар и смяташе, че тази жена трябва да бъде обявена за светица, а Марта (ако я притиснеха) заявяваше, че женското движение е „объркало нещата“. Тя купуваше бельото си само от „Маркс енд Спенсър“, защото предлаганите от тях артикули бяха

„красиви и с невероятно добро качество“. Най-изкусителното бельо в чекмеджето ѝ беше един изрязан сатенен сутиен в прасковен цвят в съчетание с бикини в същия цвят. Елайза изразходваше времето и доходите си в „Ажан Провокатор“, където дързостта ѝ направо се развихряше.

Но двете наистина се боготворяха.

Имаха общи спомени, които създаваха дълбока връзка помежду им. Марта и Елайза познаваха всяка подробност от детството на другата. Знаеха кои пуловери са боцкали, кои чорапи са се смъквали, знаеха каква е била косата на любимата кукла на другата (тази на Марта имаше копринена коса, а на куклата на Елайза се бе сплъстила, след като си бяха играли на фризьорки, използвайки брашно и препарат за миене на съдове). Елайза помнеше писъците на Марта, когато бе изгоряла на слънцето — цяла вечност преди правителствената кампания, насърчаваща майките да мажат децата си със слънцезащитен крем с фактор 50.

Изгарянето беше толкова жестоко, че дори допирът на чаршафа бе мъчителен за чувствителната ѝ кожа. Елайза плака, докато гледаше как полагат сестра ѝ във вана с успокоителен лосион. Точно както бе плакала и Марта, след като играта им на цирк се бе объркала и Елайза в крайна сметка се озова гипсирана в болницата.

Двете заедно за пръв път бяха опитали „Спейс Дъст“ и „Ориндж апъл“, розовия млечен шейк на „Нестле“. „Ейнджъл Дилайт“ и хрупкавите палачинки на „Финдъс“. Бяха хващали с уста висящи ябълки, бяха яздили магарета, строили пясъчни замъци, бяха се карали заради куклите „Пипа“ и за избора на телевизионна програма, бяха крещели възторжено за Пол Йънг и Ник Кършоу (вероятно това бе последният път, когато Марта бе удостоила с внимание света на поп звездите). Заедно вярваха и престанаха да вярват в Дядо Коледа, а това бе връзка, която не би могла се разруши от нещо толкова тривиално като невежество по отношение на модерната клубна сцена.

Елайза не разбираше защо някои може да поиска да стане държавен чиновник. Марта пък нямаше никаква представа какво прави един редактор на музикални видеоклипове, но въпреки това обичаше да слуша за лудориите на сестра си. Елайза се срещаше с толкова интересни хора, с манекени и дисководители, с писатели и комици. Не че имената им говореха нещо на Марта (положение, което не се

улесняваше особено от факта, че Елайза рядко споменава нечие име два пъти). Освен това тя ходеше на толкова интересни места — все цъфваше в някои нов клуб или ресторант. Марта със сигурност не би искала да смени мястото си с това на сестра си, но трябваше да признае, че животът ѝ наистина изглежда привлекателен и бляскав. Разбираше защо на Елайза това ѝ допада...

От своя страна Елайза се възхищаваше на подредения живот и начина на мислене на Марта. Обичаше племенника и племенницата си, които винаги миришеха на чисто и излъчваха надежда и невинност (може би не в момента, защото Мейси хленчеше, понеже пак ѝ никнеха зъби). Макар кулинарните ѝ умения да се ограничаваха до претоплянето на готова храна, купена от „Маркс енд Спенсър“, тя изпитваше уважение към способността на Марта да приготвя вкусни ястия. Всъщност беше оставала до края на много отегчителни вечери в дома ѝ само за да опита печен костур със зеленчуци.

Отидоха в любимата им чайна близо до Холанд Парк, която всъщност беше книжарница, но в дъното ѝ имаше две-три маси и голяма удобна кушетка, тапицирана с вкус с щампована дамаска от „Либърти“^[1]. Собственикът на магазина се опитваше да създаде типичната за стария свят прашна академична атмосфера, но всъщност всичко в магазина бе чисто и съвсем ново. Според Марта мястото беше съвършено. Сервираха само чай от лайка или „Ърл Ерей“. Елайза си бе тръгнала нацупена от „Бианки“, защото там можеха да ѝ предложат единствено „Пи Джи Типс“, а сега се настани на стола и се подготви да бъде впечатлена.

Марта настоя да вземе Мейси със себе си, когато отиде да поръча два чая „Ърл Ерей“. Според Елайза това правеше задачата на сестра ѝ ненужно трудна, но нищо не каза. Предпочете да вземе едно от лъсканите списания, пръснати за клиентите върху ниската масичка, и веднага го разгърна на страницата с хороскопите. Не беше виновна, че е Водолей, това бе извън контрола ѝ.

Марта внимателно постави чашите върху масата, настани Мейси в едно високо столче, подаде ѝ сухар и седна, или по-точно се отпусна тежко на стола срещу сестра си.

— Чуй това, Марта — възкликна Елайза с неприкрито въодушевление: — „Със сигурност ще почувствате недостиг на средства, ако не се погрижите за финансите си. Добре би било да

проверите внимателно банковите си извлечения.“ Това е много *странно*, защото банкоматът тъкмо отказа да ми даде пари — сигурно пак съм прехвърлила лимита.

— В това няма нищо странно, Елайза. Ти винаги надхвърляш лимита — делово отсече Марта, доволна, че тя е платила сметката. — Не знам защо обръщаш внимание на тези хороскопи, в тях няма нищо научно.

— Не се учудвам, че го казваш, понеже си Дева. Девите са много недоверчиви.

Марта изви вежди, но нищо не каза. Нелепо бе Елайза да разчита на подобни щуротии, за да намери път в живота си. В други отношения беше толкова здравомислеща. Марта бе по-голяма щастливка. Когато имаше проблеми, не се занимаваше с хороскопи, карти Таро или чаени листенца. Просто обсъждаше положението с Майкъл и той й даваше съвет.

— „Ако сте родени между единайсети и осемнайсети февруари, може да се запитате дали сегашният ви партньор е подходящ за вас.“ Направо да настръхнеш — ужаси се Елайза.

— Да не би е Грег да имате проблеми? — попита Марта незабавно, обзета от тревога. Мразеше някой да има проблеми. Това не съответстваше на възгледите й за живота, а най-малко от всичко би искала проблемите да са на сестра й.

— Нещо такова — въздъхна Елайза и отпи от чая си. Имаше вкус на котешка пикня и тя закопня за силното еспресо в „Бианки“, само че нямаше никакво намерение да го признава, най-малко пред себе си. — Не че се караме или нещо такова — рече. — Просто съм отегчена. Ти някога чувстваш ли се отегчена, Марта?

— Не, никога — отговори тя, без да се замисля върху въпроса.

— На моменти наистина много ме дразни. Майкъл дразни ли те?

— Никога — светкавично изстреля Марта. Липсваше й увереност, за да се подразни от някого, така че просто не можеше да си представи свят, в който съпругът й ще я подразни. Е, с изключение на миналия петък вечерта, обаче това не се броеше. Не знаеше защо не се брой, обаче бе сигурна, че е така.

— Ето виждаш ли — заяви сестра й с убеждението, че е доказала правотата си. Марта нищо не виждаше, обаче не знаеше как да й го

каже. — Мисля, че просто го надраснах. Смятам да сложа край. Осребрявам чиповете — додаде отчаяно.

— Но какво ще правиш без него? — попита Марта смаяна и доста разочарована. Смяташе, че Елайза и Грег си подхождат, и беше доволна, че сестра ѝ е успяла да поддържа връзка цели четири години. Преди Грег връзките ѝ траеха най-много един-два месеца. Грег и Елайза винаги изглеждаха щастливи заедно, поне се смееха много повече, отколкото ѝ бе известно да го прави друга двойка. И макар отдавна да се бе отказала от надеждата Елайза да направи нещо толкова естествено, като това да се омъжи за Грег (и така Мейси и Матю да ѝ станат шафери), смяташе, че поне връзката им ще бъде трайна. Твърдо вярваше, че за хората е по-добре да имат някаква връзка, отколкото да нямат. Така беше по-уместно и така трябваше да бъде. Няма ли да си самотна без него?

— Е, нали ще имам приятелите си, работата, теб. Той не е всичко.

Нито един мъж не бе всичко за Елайза. Тя рядко се задържаше при някого достатъчно дълго, за да го обикне от все сърце и да създаде сериозна връзка. Когато започна да се среща с Грег, не бе допускала, че ще живее в Лондон повече от шест месеца — канеше се да замине за Австралия. Обаче твърде добре се забавляваха, за да си подаде документите за виза, а след това си намери работа в музикалната индустрия — първата работа, която наистина я заинтригува. Справяше се наистина добре. Не че беше нещо необикновено, обаче я харесваха и я уважаваха. Приемаше работата си сериозно — е, относително сериозно. Все още не я биваше много по картотекирането, писането на фактури или точността, обаче се стараеше. Съмняваше се Грег някога да е вземал нещо на сериозно.

— Той вече не е онова, което търся.

— Какво точно търсиш? — попита Марта и избърса устата на дъщеря си, без да откъсва поглед от сестра си.

Елайза грейна. Нямахте търпение да ѝ разкаже за последните си душевни вълнения. Фактът, че искаше някои неща, които притежаваше Марта, щеше да спечели уважението и одобрението на сестра ѝ.

— Търся мъж, който иска да е истински мъж, а не момче. Мъж, който да има хубава работа и собствен апартамент. Някого, когото мога да си представя да пазарува в „Мадъркеър“.

Марта зяпна от изненада.

— Наистина ли?

— Да. Искам мъж, който си купува едномесечна карта за пътуване, а не да рови из раницата за дребни монети всеки път, когато се налага да вземе метрото. Точно затова не искам мъж с раница, а с куфарче и с лаптоп.

— Разбирам — подхвана Марта, като подбираше думи си внимателно и се стараеше да не издаде удивлението си. — Е, ще ти кажа едно нещо, Елайза, никога не преставах да ме изумяваш.

— Знаех, че ще се зарадваш — широко се усмихна сестра ѝ, без да забележи резервираността на Марта. Погледна часовника си, разбра, че има опасност да закъснее за работа за трети път тази седмица, извини се, целуна Марта и племенницата си и излезе от чайната, обзета от облекчение, че няма да ѝ се налага да погълне още от котешката пикня.

Марта допи чая си и с усилие успя да настани Мейси в количката. Тя се съпротивляваше, изопвайки телцето си като стоманен прът, и отказваше да пхне задничето си в количката. Искаше майка ѝ да я носи на ръце. Макар да бе едва на девет месеца, Мейси успяваше да изрази нуждите и желанията си със забележителна яснота — нещо, което вероятно бе наследила от баща си, защото Марта не можеше да си представи, че би могла да наложи волята си на някого с такава решителност, дори сега. Мейси плака и писка няколко минути, с което предизвика неодобрението на останалите клиенти на чайната. Най-накрая се измори и заспа. Марта усети как познатият възел на вината се затяга в стомаха ѝ. Всъщност Мейси не би трябвало да спи по това време. Тя вече не спеше преди обяд, а ако не можеше да заспи следобед, в края на деня щеше да стане много капризна, което пък означаваше, че щеше да се събуди рано на следващия ден, а това щеше да подразни Майкъл.

Майчице!

Въпреки това обаче Мейси вече спеше и Марта не можеше да направи нищо. Реши да се опита да се наслади на редкия лукс на спокойствието и тишината. Щеше да се възползва от възможността да разгледа книжарницата.

Порови в чантата си и извади списък със заглавия от бележника си, след това се запъти да търси три от книгите. Бяха сред

номинараните за наградата „Букър“, а една беше спечелила „Пулицър“. Всички би трябвало да се окажат хубави и образователни. Стилът на писане несъмнено щеше да бъде изискан, уверен и интелигентен, както го описваха критиците и издателите.

Макар че може би щяха да бъдат малко мрачни.

Марта поклати глава, когато се сети, че за девет месеца е прочела само пет книги. Помнеше, че някога четеше по пет книги на месец. Реално погледнато, беше малко вероятно да успее да прочете дори трите, които бе купила по Коледа.

Опита се да си спомни какво е да прочетеш някоя книга просто за удоволствие. Огледа огромните лавици с книги, които сякаш казваха: „Посмей се, прочети ме“. Имаше книги с розови, тюркоазни или жълти корици, с малки илюстрации, с украсени с пайети дамски чанти или с препълнени чаши за шампанско. Позволи си да докосне с пръст релефно отпечатаното име на автора на една от тях, но не можа да я вземе. Кога щеше да има време да прочете нещо, което да задоволи само собствените ѝ желания? Знаеше, че романите, които бе избрала, поне ще бъдат полезни — те несъмнено щяха да бъдат обсъждани на вечерите, на които присъстваше.

Марта се премести до лавиците с картички. Трябваше да купи картичка за годишнината от сватбата на Ед и Бел, поздравителна картичка за лелята на Майкъл по случай настаняването ѝ в ново жилище и картичка за рождения ден на бащата на Майкъл. До една изискани. Никакви дупета, гърди или неприлични каламбури. Последната ѝ покупка беше книжка за едно от приятелчетата на Матю. Марта избра „Гладната стоножка“ — вдъхновяваща и стимулираща. Идеално. Винаги подаряваше книжки на децата.

Тръгна си от книжарницата с приповдигнато настроение. Престана да се безпокои, че Мейси е заспала в неподходящ момент и знаеше, че разполага с достатъчно време, за да вземе Матю от забавачката. Следобед можеше да се отбие в супермаркета. Успя да прогони от главата мисълта за предстоящата раздяла на Елайза и Грег. Много я биваше да пренебрегва лошите новини. Терапията чрез пазаруване винаги ѝ помагаше и тя бе много доволна от днешните си покупки, които до една бяха крайно добре премислени. Много разумни.

[1] Универсален магазин с клонове в много британски градове. Първият такъв магазин в Лондон е открит от Артър Либърти през 1875 година на Риджънт Стрийт в Лондон и в него са се продавали вносни стоки — предимно от Индия и Япония. По-късно магазинът става известен с изделията си в стил ар нуво и с разнообразните тъкани. — Б.пр. ↑

7.

Елайза се събуди от нещо, което ближеше лицето ѝ. Ако беше Грег, той наистина се нуждаеше от съвет за хигиената си. Само че не беше Грег, а Куче. Куче беше шпаньолът на Грег, спасен от приюта за кучета преди две години. Животът на Куче с Грег беше всичко друго, но не и кучешки живот. Куче беше ужасно разглезен и от Грег, и от Елайза. Тя се притесняваше, че за нея Куче замества детето, но нямаше никаква представа на какво се дължат дълбоките чувства на Грег към него.

Куче се казваше така, защото не успяха да постигнат съгласие за друго име. Елайза въздъхна и си помисли, че може би е по-добре, че няма да има дете от Грег, защото в противен случай сигурно щеше да се казва Дете, Момче или Момиче.

— Добре, добре — отстъпи тя пред настойчивостта на Куче. Прехвърли дългите си крака извън леглото и изпъна ръце над главата си.

— Добро утро, миличка — промърмори Грег. — Боже, колко си хубава! Върни се в леглото.

— Някой трябва да нахрани Куче и да го изведе на разходка — сопна се Елайза. Не знаеше какво я бе подразнило повече — че ще пропусне сутрешното чукане или че трябва да намери кучешката храна в мръсната кухня.

Взе си душ, облече се и неохотно влезе в кухнята. Там винаги изглеждаше и миришеше по-зле, отколкото очакваше, защото хигиената не беше първостепенна грижа на Грег. Потърси чиста вилица и отчаяно си помисли, че сред малкото чисти съдове в кухнята е паничката на Куче, което обаче се дължеше на факта, че бе облизана до блясък, а не на действието на препарата за миене на съдове. Елайза загреба вонящото конско месо и поднесе паничката на Куче.

— Не би трябвало да го правя, аз съм вегетарианка — провикна се тя към Грег, който още се излежаваше.

— Откога?

— Отдавна, само че ти не си забелязал.

— Ама нали завчера на излизане от клуба си купи хотдог?

Елайза се стъписа за миг.

— В тези сандвичи няма почти никакво месо — предизвикателно отговори.

— А снощи яде риба с пържени картофи — не се предаваше той. Стоеше в рамката на вратата на кухнята гол-голеничък, разтъркваше очи и палеше цигара. Сложна смесица от удоволствие и неудоволствие прониза гърдите ѝ. Не можеше да го отрече — той беше прелестна секси кръстоска между мъж и момче. Адски много ѝ харесваше.

И буквалния смисъл.

Ако се махнеше адската част, щеше да бъде съвършен мъж.

Грег беше висок и слаб. Беше в много по-добра форма, отколкото заслужаваше, като се имаше предвид, че живееше предимно с крапа за вкъщи, алкохол и цигари. Косата му беше по-дълга, отколкото беше модерно, но му отиваше. Винаги изглеждаше така, сякаш се нуждае от бръснене, дори и след като току-що се бе избръснал.

Беше адски съблазнителен.

Въпреки че имаше нужда от подстригване и че първородната им рожба щеше да се казва Дете.

— В такъв случай съм рибоядна.

— Мислех, че си Водолей.

— Ха, ха, много смешно — сръза го Елайза. Пресегна се към броя на „Ивнинг Стандарт“ от предишната вечер и го отвори на хороскопите. Никога не беше сигурна дали в тях се има предвид денят на издаване на вестника — това не ѝ се струваше много смислено, понеже всички четяха „Ивнинг Стандарт“, докато се прибираха от работа, а тогава денят бе почти преминал. Затова смяташе, че прогнозите би трябвало да се отнасят за следващия ден. За всеки случай винаги четеше вестника и в двата дни.

„Денят е чудесен да поработите върху връзката си. Ако сте установили на кои проблеми с даден човек трябва да обърнете внимание, няма по-подходящ ден от днешния да се заемете с решаването им. Ясното общуване ще бъде възможно само ако сте напълно честни, особено със себе си.“

Всъщност хороскопът не я развесели особено.

— Ще отида да потичам с Куче, а ти можеш да свършиш нещо полезно — например да почистиш.

Както обикновено апартаментът на Грег бе осеян с празни консервени кутийки и опаковки от чипс. Бяха се натрупали съдове от закуската от последните четири дни. Елайза се опитваше да не им обръща внимание, но най-вероятно нямаше да издържи и щеше да надене гумените ръкавици. Грег огледа кухнята по начин, който потвърди предположението ѝ, че наистина не забелязва растящите грамади от мръсни съдове, препълнения черен чувал за отпадъци (нямаше кошче), лепкавото петно върху линолеума и мазнината по печката.

— Ще купиш ли малко „Крънчи Нът“ корнфлейкс, така и така излизаш? Не, по-добре вземи „Коко Попс“ Не, не, „Фростид Шредис“. Боже, не мога да реша. Какво да вземем според теб.

Елайза затръшна вратата зад гърба си и не си направи труда да му отговори.

8.

Горкото Куче. Сигурно си бе мечтало за кратко пътешествие до най-близката улична лампа или най-много до магазина на ъгъла, за да купят корнфлейкс, обаче Елайза имаше предвид нещо съвършено различно. Тя бързо го поведе по улиците, прекосиха Ъксбридж Роуд, помъкна го покрай Шепърдс Буш Грийн, като му позволи само да подуши тревата, и по Холанд Парк Авеню до дома на сестра си.

Марта ѝ отвори. Беше подпряла Мейси на хълбока си, а Матю се бе залепил за крака ѝ. Беше облечена в елегантен тъмносин панталон, бяла риза и меки кожени мокасини. Както винаги косата ѝ бе сресана безупречно и си бе сложила гланц за устни. Елайза се почувства ужасно със спортните си панталони и с горнището на анцуга.

Въпросът ѝ май нямаше смисъл:

— Здравсти, Марта, нали не идвам твърде рано?

— Не, разбира се, с децата сме на крак от шест. — Марта беше радостна да види Елайза. Не спомена нищо за мъчителното начало на деня: Мейси отново капризничеше заради зъбите, а Матю се сърдеше заради вниманието, което получаваше сестра му. Майка им вече трудно различаваше виковете им, защото те се сливаха в едно несекващо мърморене. Посещението на Елайза беше добре дошло, щеше да я разсее. Марта се постара да се отдръпне с вкопчения в крака ѝ Матю и с жест покани сестра си да влезе. Тя старателно изтри обувките си, но се боеше, че Куче ще изцапа безукорно чистия плюшен килим в коридора.

— Може ли да вляза с Куче?

— О, да, да, няма проблем. Заведи го в градината. Матю много ще се зарадва. Ще тормози някои друг, а не сестра си.

Марта се постара да не мисли за кучешка тения и си напомни да провери градината за кучешки изпражнения, когато сестра ѝ си тръгне.

Елайза изпълни указанията ѝ, докато тя се опитваше да намери развлечение и на двете деца. Те отказаха да обърнат внимание на образователните дървени играчки, понеже предпочитаха да си играят с Куче. Елайза се почувства донякъде безотговорна, защото остави Куче

да се грижи само за себе си, обаче предпочете да се върне в кухнята и да изпие с Марта чаша кафе.

— Къде е Майкъл? — попита, след като се покатери на един висок стол.

— Още спи. Седмицата му беше много натоварена.

„И аз искам да имам съпруг, който да е в леглото, понеже е имал натоварена седмица, а не защото е ленив негодник“ — помисли си Елайза, но нищо не каза. Вместо това попита дали не може да получи нещо за закуска.

— Не си ли закусила? — От въпроса ѝ Елайза се досети за неодобрението ѝ, че е излязла гладна от къщи. Стисна устни в очакване на укорите ѝ.

Вероятно Марта забеляза това, защото нищо не каза. Просто започна да изрежда:

— Има прясно изцеден портокалов сок, домашно приготвено мюсли „Бърчър“ — което е много вкусно. Можеш да го опиташ с екологично чисто кисело или прясно мляко. Имам обезмаслено, полуобезмаслено и пълномаслено. Мога да ти предложа яйца на очи, варени или бъркани. Имам бекон и наденички. Струва ми се, че са останали и малко сладкиши.

Елайза не можеше да не сравни предложеното ѝ тук пиршество със съдържанието на хладилника и бюфета на Грег. Ако някой ги посетеше ненадейно в събота сутрин за закуска, трябваше да се задоволи със сухари, „Мармайт“^[1] и черно кафе.

— Малко мюсли и портокалов сок, моля.

Марта се засуети, докато ѝ приготвяше закуската. Правеше го за четвърти път тази сутрин. Първо се бяха нахраниш децата, а после тя бе хапнала една препечена филийка. След като приключеше с Елайза, трябваше да се заеме със закуската на Майкъл — той обичаше да се храни към единайсет и половина. След това щеше да започне да приготвя обяда на децата. Елайза зарея поглед през прозореца.

Беше прекрасна есенна сутрин. Беше невероятно топло, все едно бе август. Бог, майката природа или типове с бели престилки, които бяха изобретили аерозолите, бяха оплели конците. През лятото, ако излезеш без високи гумени ботуши или чадър, те смятат в най-добрия случай за безотговорен, а в най-лошия — за застрахователен риск. А сега, в средата на септември, никой не би те взел за смахнат, ако се

понесеш по главната улица с рокля с презрамки и намазана с крем против изгаряне.

Необичайно топлото време предизвикваше у Марта тревога за глобалното затопляне. У Елайза предизвикваше усмивка. Миналата година по същото време хората барикадираха вратите на домовете си с пълни с пясък чували срещу излезлите от бреговете си реки. Всичко друго би било по-добро от това.

Елайза наблюдаваше как си траят племенниците ѝ. Целите сияеха, озарени от слънцето и от вълнение.

— Какви розови бузки има — с обич рече тя.

— Да, и кални колене — въздъхна Марта. Изтича навън и намаза със слънцезащитен крем лицето на Матю, след това взе Мейси на ръце. Момиченцето капризно изпищя. Искаше да остане и да си играе с брат си и с Куче.

— Трудно ли се прави това мюсли „Бърчър“? Много е вкусно — замислено попита Елайза. Не беше сигурна какво точно представлява мюсли „Бърчър“.

Марта поруменя гордо, защото не бе свикнала да ѝ правят комплименти. Не че Майкъл не я ценеше, ценеше я, просто когато двама души са заедно от толкова дълго време като тях двамата, забравят да си правят комплименти.

— Много е лесно. Купуваш опаковка с мюсли — избери качествена марка със зърнени, с плодове и с ядки. Добре е да добавиш още малко ядки. Изсипваш чаша мляко и чаша сметана и оставяш сместа да престои една нощ в хладилника. Най-хубаво е, ако го поднесеш с киви. Сигурна съм, че имаш повечето съставки у дома.

Всъщност Елайза нямаше нито една от съставките. Обикновено пазаруваше от магазина в близкия гараж. Рядко ходеше в супермаркети — ненавиждаше ги от дън душа. Започваше да се ядосва още щом влезеше в паркинга. Рядко ходеше някъде с кола, защото не можеше да разчита на таратайката си „Морис Майнър“. Но тъй като много повече се ужасяваше от това да слиза и да се качва в автобуси с пълни пазарски чанти, отколкото да оставя дияря от автомобилно масло по лондонските улици, все пак понякога ходеше с колата си до супермаркета. С огромно раздражение установяваше, че за местните клиенти е почти невъзможно да намерят място за паркиране, защото

много приходящи идваха с колите си до супермаркета, паркираха ги тук и след това вземаха метрото до центъра.

Дори да намереше място, трябваше да се справи с проклетата количка. Ядосваше се, че за да освободиш количката от пленничеството ѝ, трябва да платиш една лира. Елайза си спомняше времето, когато тези неща бяха безплатни. А сега всичко в живота струваше пари, дори ходенето до тоалетната. Тя никога не разполагаше с монета от една лира, макар да ѝ се искаше да е жена, която винаги има в себе си точната сума. И, разбира се, след като се разтичаше насам-натам за пакетче дъвки, купени с банкнота от двайсет лири, за да може да ѝ върнат и монета от една лира, и най-сетне се сдобиеше с количка, неизбежно установяваше, че е избрала количката с най-раздрънканите и криви колелца. Количка със склонност към самоубийство, която сякаш копнееше да се спусне по пътеката и да се хвърли под някоя друга количка.

А и купувачите! Елайза повече или по-малко бе свикнала с факта, че пазаруването в супермаркет означава да се натъкне неизбежно на някои темерут, който се опитва да мине през касата за пет или по-малко покупки, след като в количката му има шест. Не бе задължително то да се превръща в проблем, но точно така ставаше, ако касиерката се затънеше да анулира сметката и да изпрати клиента на друга каса. Милите бавни старци, вонящите пияници, истеричните филипински домакини, изтощените френски бавачки — всички те бяха неизменна част от преживяванията ѝ в супермаркета. А това я отегчаваше.

Обикновено.

Сега обаче бе обзета от желание да приготви мюсли. Беше сигурна, че приготвянето му ще я обогатя като личност. Затова с известна неохота и обзета от силен трепет, тя промърмори:

— Май ще трябва да отида до супермаркета.

— Ела с нас. Винаги ходим в събота следобед, след като приготвя закуската на Майкъл и нахраня децата на обяд. Така Майкъл може да си прочете вестника на спокойствие и има вероятност поне едно от децата да заспи в колата.

Марта отправи предложението с широка усмивка, сякаш я канеше на някакво много приятно място. Всъщност смяташе, че прави точно това. На нея супермаркетите ѝ допадаха. Харесваше чистите и

подредени редици от рафтове. Възхищаваше се на многобройните работници, които следяха бутилките да бъдат подредени плътно една до друга. Допадаше ѝ, че бурканите и консервените кутии бяха строени в безукорни редици. Обичаше да избира разни неща и винаги си представяше огромното удоволствие, което щеше да изпита, когато поднесе някое специално ястие, и как пресните съставки, екзотичните подправки или ароматното сирене ще впечатлят гостите ѝ. Супермаркетът беше неин приятели и ѝ помагаше да изпитва гордост и задоволство. Най-много обичаше да ходи в супермаркета, докато Матю е на забавачка, а Мейси е заспала в количката. Тогава наистина имаше време да разгледа новите серии и продукти. Четенето на етикети бе представата ѝ за нейното лично време.

За Елайза едва ли имаше нещо по-потискащо от това да прекара съботния си следобед в някой супермаркет — струваше ѝ се просто неестествено. Нима сестра ѝ не знаеше, че магазините на Кингс Роуд са отворени?

— Защо не отидем сега и не оставим Майкъл сам да се оправи със закуската си? — предложи Елайза.

— Да, бихме могли, защо не — изкиска се Марта.

— Хайде да живеем опасно — промърмори Елайза и се пресегна към портмонето си. — Ще оставя Куче тук.

След час и половина Марта, Елайза, Матю и Мейси най-сетне избутаха количките през вратата на местния супермаркет, защото когато имаш две деца на възраст под две години и половина, „сега“ означава цяла вечност.

— Какъв огромен избор! — промърмори Елайза поразена, докато минаваше по пътеката в сектора за плодове и зеленчуци. Имаше плодове, чиито имена трудно би могла да произнесе, камо ли да разпознае — тамарило, гуава, гренадило. Чудеше се какъв вкус имат и дали трябва да се съхраняват в хладилник.

— Обикновено откъде пазаруваш? — попита сестра ѝ.

— От будката за вестници на ъгъла на нашата улица или в гаража.

Мейси седеше в количката, която буташе Марта, а Матю — в тази на Елайза.

Много се радвам, че днес има кой да ми помага — отбеляза Марта. Денят се очертаваше като прекрасен за нея. — Ако двамата са в една количка, Матю често се опитва да удари Мейси по главата с кутия фасул или нещо подобно.

Елайза погледна към ангелското лице на своя усмихнат племенник и се запита защо Марта така преувеличава трудностите, съпътстващи гледането на децата. Понякога се дразнеше, че сестра ѝ не осъзнава каква късметлийка е. Матю и Мейси винаги се държаха прекрасно в присъствието на леля си. Беше въпрос на дисциплина и на нищо друго — децата те притискат толкова, колкото им позволиш. Ако тя стане майка, децата ѝ щяха да знаят какво им е позволено. Часовете за забавление щяха да са изпълнени с бурно веселие, а през останалото време щеше да е мирно, тихо и спокойно. Може би по време на бременността щеше да практикува дзен медитация — това щеше да подобри кармата на бебето.

Елайза се огледа наоколо и с известно разочарование забеляза, че повечето родители не са обяснили ясно на децата си докъде се простират границите на позволеното. Съмняваше се някой от тях изобщо да се е занимавал с дзен медитация. Като че ли всяко дете във всяка количка плачеше, цупеше се, искаше да му купят бонбони или тормозеше братчето или сестричето си. Тя не можеше да проумее защо една майка, застанала до фризера с млечни продукти, спореше с тригодишната си дъщеря за киселото мляко. След като детето толкова иска млякото с отвратителните рисунки на герои от анимационните филмчета, да му го купи. Това му е хубавото да си дете.

Само че Елайза изобщо не се замисляше за съдържанието на захар.

Изгуби интерес към позорната битка за киселото мляко между майката и дъщерята и насочи вниманието си към съдържанието на количките на хората. Онази жена там явно имаше проблеми с храносмилането — в количката ѝ имаше доста сушени сини сливи и богати на целулоза зърнени храни. Друга жена пък явно страдаше от булимия — две ябълки, един морков и кутия шоколадови бонбони „Милк Трей“. А онази там явно щеше да приготвя вечеря за любовника си — съомга, карфиол и броколи на розички в тарелка за микровълнова фурма, като килограмът струваше колкото цял попечителски фонд, кофички със сладолед „Хааген-Дац“. Тази двойка беше щастлива:

моцарела, домати, авокадо, спагети и сос песто. А другата чакаше деня на заплатите: фасул, нарязана франзела и компот.

Елайза и Грег никога не пазаруваха заедно.

Тя въздъхна и се запита дали интересът ѝ към количките на другите хора е здравословен. Дали имаше нещо общо със силното ѝ усещане за непълноценност и завист, което се дължеше на липсата на подходящ кандидат за съпруг? Жената, която беше купила броколи и карфиол, не беше човек, който би пропилял четири години — четири важни години, през които биологичният часовник тиктака, за да се среща с музикант, който имаше фобия от обвързване.

Само че дали тази жена бе изпитвала няколко оргазма един след друг и беше правила любов върху кухненски шкаф? Дали някога беше пила вино от устата на любовника си?

А-а-а-х! Елайза не можеше, нямаше да допусне да се замисля за това сега. Взе пакет бисквити, след това забеляза, че друга марка предлага две кутии на цената на една. Не можа да избере, затова накрая сложи и трите пакета в количката.

Храна за утеха.

— Как го постигаш? — удиви се Марта, гледайки покупките ѝ. Въпреки старанието на Елайза да купува пресни плодове и полезни храни, количката ѝ беше пълна с бисквити, чипс за микровълнова, пица, сладки и солени бисквити. — Как успяваш да поддържаш фигурата си? А и кожата ти е великолепна.

Количката на Марта беше пълна с памперси за Мейси, за Матю имаше екологично пилешко, сирене и картофен чипс (единствен компромис с детството). Имаше множество скъпи продукти с етикет „Специален вкус“ за Майкъл. Макар да съзнаваше, че те вероятно са поредният пазарен трик, не можа да устои пред пармезана — на опаковката имаше черно-бели рисунки на италианчета, които ядат спагети. За себе си бе взела много нискомаслени и нискокалорични продукти. Елайза погледна към покупките ѝ и започна да се съмнява в способността си да преценява хората по пазарските им колички. Защото количката на Марта подсказваше, че е потисната и се подценява, а това просто не бе вярно. Елайза знаеше, че сестра ѝ е щастливо омъжена жена с пълноценен живот. Поне така твърдеше самата тя.

Те се разделиха. Елайза искаше да се зареди с провизии, без Марта да стане свидетелка на небрежността ѝ, а сестра ѝ искаше да купи продукти за вечерята, която даваха днес, и да прочете заглавията на добрите вестници.

Марта се запиля към пътеката с вестниците и списанията и започна да чете безвкусните и подвеждащи заглавия в клюкарските списания. Дали наистина бяха верни, запита се тя, или хората ги измисляха, за да може други хора като самата нея например, да се чувстват недоволни от живота си провинциалисти. Не че искаше да има подобен объркан живот. Никога през живота си не бе престъпвала някакво правило, камо ли закон. Никога не бе паркирала на място за инвалиди и плащаше изрядно всички такси. Тя бе порядъчна гражданка, която спазваше закона.

Елайза се запита дали в света има поне един човек, който никога нищо не е откраднал. Зададе си този въпрос, докато наблюдаваше как един добре облечен човек на около четирийсет и пет години пъха под сакото си кутия с препарат за мебели. Ама че странен избор за кражба. Реши да не го издава на плещестия бодигард — сигурно човекът просто изживяваше криза на средната възраст. Освен това плещестият бодигард не предизвикваше абсолютно никаква симпатия у нея — изглеждаше отегчен и агресивен. Докато мъжът, в чийто вътрешен джоб в момента имаше крадена стока, изглеждаше развълнуван и я изпълваше с умиление. Започна да изрежда наум всичко, което бе откраднала: бисквити и писалки от работата си, а също и кламери, коректор и лепящи се листчета. Като студентка най-редовно тършуваше из кухненските шкафове на съквартирантките си. Три поредни години не плати данъка на жилището си. Никога не си плащаше билета за метрото, когато идваше в Лондон като тийнейджърка — можеше да си го позволи, обаче беше толкова вълнуващо да прескочиш бариерата. Започна да се чувства като нещо средно между Рони Бигс и Бони и Клайд, затова реши да насочи мислите си другаде.

Чиока, какво, по дяволите, беше това? Очевидно беше „вкусни лъскави червени грудки, отглеждани някога от древните инки“ — така пишеше на опаковката. Потърси указания за приготвянето им, но нищо не разбра: „Няма нужда да се белят и имат леко сладникав вкус: най-добре е да се изпекат“. Сви рамене. Сложи в количката си бутилка

ароматен оцет и пакет пълнозърнесто брашно. Имаше бегла представа, че оцетът е подходящ за салати, но нямаше ни най-малка представа дали може да се използва и за чипс. Никога нямаше да отвори пакета с пълнозърнесто брашно, обаче опаковката беше много хубава и щеше да изглежда добре върху полиците на Грег. Изпълнена с досада от собственото си невежество, Елайза се запъти към хлебните изделия, привлечена от аромата на прясно изпечен хляб и на сладки понички. Реши да се откаже от намерението си да купи ръжен хляб и мед, които да поднесе със сините сливи. Щеше да вземе бекон, яйца, домати и гъби. Щеше да се върне в апартамента на Грег и да сготви нещо огромно и пържено, а после цял следобед щяха да се любят. Засега щеше да прогони от главата си всички мисли за пенсионни осигурителни планове и ипотeki.

---

[1] Популярен английски продукт за мазане, приготвен от бирена мая. — Б.пр. ↑

9.

Всъщност не правиха любов цял следобед. Когато Елайза се върна от разходката с Марта, апартаментът беше празен. Нямаше бележка от Грег. Как иначе! За да си помисли да остане бележка, Грег трябваше... ами, като начало, да помисли. Една бележка би била израз на известна отговорност, на която той не бе способен. Елайза не приготви яйцата и бекона, и без друго стомахът ѝ бе пълен.

Разтвори широко прозорците, опитвайки се да прогони от апартамента различните неприятни миризми, съпътстващи живота им: на риба и на опаковки от пържени картофи, на застоял спарен дим, на потни дрехи и на маратонки. Нямаше как да не се сети за уханията в дома на Марта: на прясно сварено кафе, на чисти дрехи, на изкъпани бебета. Елайза се почувства като мърла. Отиде в банята с намерението да махне част от мръсотията, която като че ли се бе превърнала в постоянен признак на живота ѝ. Бутна вратата с известна предпазливост — банята никога не бе приятна гледка, дори паяците отказваха да влизат вътре от опасения за здравето и безопасността си. Очевидно в нейно отсъствие захвърлените на пода мокри кърпи се бяха умножили и в момента образуваха нещо като барикада. Във ваната имаше засъхнал белег докъде е била пълна, което показваше, че не се бяха сетили да я измият. Различни кремове и мазила по някакъв тайнствен начин се бяха разлепили от шишенцата и тубичките си. Стичаха се по мивката, по огледалото, по пода и по плочките, сякаш и те се опитваха да се евакуират от тази калкутска дупка на някое по-хигиенично място. Краката ѝ залепваха за линолеума, нямаше тоалетна хартия, щорите не се отваряха.

Елайза седна на ръба на ваната и се разплака. Когато се наплака, започна да си събира багажа.

— Здравсти, миличка — провикна се Грег от коридора. Е, по-скоро от дневната, защото от входната врата се влизаше почти направо в дневната, която преминаваше в кухнята, а тя от своя страна представляваше почти едно помещение със спалнята. И апартамента на Грег само банята бе отделно помещение, само че вратата ѝ винаги

бе отворена. Елайза нямаше намерение да живее в студио до края на живота си.

Метна следващата купчина фланелки в отворения си куфар. Чу затръшването на входната врата, пускането на телевизора и съскането от отварянето на кутийка с бира. Погледна колко е часът — четири и половина следобед. Знаеше, че в момента Грег лежи на матрака на пода, а калните му маратонки несъмнено цапат покривката. Якето му най-вероятно бе на земята. Не че той го е хвърлил там — дрехите му просто се плъзгаха по тялото и се трупаха на мръсни купчини. Елайза го чу как превключва каналите — конни надбягвания, ръгби, документални филми, сериали. Грег спря на „Туинис“ и се провикна:

— Кога ли ще спре часовникът на Туини? — страхотно имитираше Джейк. Ако бяха деца, това щеше страшно да се хареса на Елайза, само че не бяха, така че сега ѝ се стори глупаво. Най-накрая Грег избра MTV. Знаеше, че в момента сигурно се чеше по корема и се чуди какво да облече в клуба довечера.

Ама че мъж, въздъхна тя.

Продължи да събира дрехите си. Не знаеше какво точно да вземе. По телевизията беше гледала, че когато някои напуска някого, винаги си тръгва с един спретнат куфар. Как бе възможно? Вече бе напълнила цяла раница, един куфар, една дамска тоалетна чантичка и три найлонови чувала. А още не се бе заела с летния си гардероб. Може би нямаше нужда от тази черна блуза, беше си взела две други. Елайза седна на леглото и поглади завивката. Защо се притесняваше какво да облече, след като трябваше да се притеснява какво ще каже на Грег? Отново прокара дланта си по завивката — беше хладна, гладка и приятна. Най-обикновена памучна завивка от „Дебънам“^[1], нищо специално, но защо стомахът ѝ се сви, когато я докосна. Легна и я помириша. Миришеше на Грег и на Куче.

— Какво правиш?

Елайза подскочи, когато чу гласа на Грег. Стоеше на вратата и пушеше. Мразеше навика му да пуши в спалнята.

— Мириша леглото.

— Виждам. Имам предвид чантите. Да не би да подреждаш гардероба си по правилата на фън шуй?

Той безуспешно се опитваше да прикрие смайването си. Много добре знаеше за постоянния (и обречен на провал) стремеж на Елайза

да стане по-подредена, по-експедитивна и финансово по-успяла личност. Просто не разбираше какво я кара да купува всяка книга, която размахваше примамката на самоусъвършенстването. Тя нямаше нужда да се усъвършенства. Според него си беше страхотна, каквато си е. Ако някои го насили да спомене някой неин недостатък, щеше да каже, че прекалено държи на външния вид на нещата, но това й качество се изразяваше само в навика й да купува всички онези глупости за фън шуй, самоусъвършенстването и „помогни си сам“.

— Не, не се занимавам с фън шуй.

— Тогава се готвиш за гаражна разпродажба?

— Не.

— Не ми казвай, че се каниш да избягаш с онзи тип от магазина на ъгъла? — засмя се Грег. Непрекъснато се шегуваха, че продавачът в магазина си пада по Елайза. Беше най-малко на деветдесет години. Все пак увлечението на човечеца вършеше работа, когато Грег искаше да вземе нещо на кредит. Той се просна на леглото и изхвърли чантите. Дрехите се разпиляха по пода. Обхвана с длани гърдите на Елайза и започнала да целува крака й през анцуга. Дори не си даде труда да загаси цигарата си.

— Виж какво направи — оплака се тя. — Всичко изпомачка.

Всъщност дрехите и без друго не бяха гладени. И двамата смятаха гладенето за скучна работа и за губене на време, а освен това Елайза бе нахвърлила дрехите в куфара съвсем безразборно. Грег изобщо не се опита да се оправдае. Вместо тона започна да я целува още по-пламенно и се опита да избути фланелката над сушена й.

Тя се отскубна.

— Не съм в настроение.

— Не може да бъде! — изненада се той.

— Не мога да превключая просто ей така — излъга тя. Честно казано, беше й почти невъзможно да устои на Грег и той винаги успяваше да я възбуди мигновено, като целунеше крака й, погалеше я по косата, впереше поглед в нея, ядеше спагети — всъщност по най-различни начини. В момента обаче я дразнеше.

— Какво има, сладурче? — попита Грег, докато нежно докосваше с палец зърното на дясната гърда на Елайза.

— Къде беше? — Зададе въпроса по-скоро като тактически ход на отлагане, отколкото от любопитство.

— У Боб, свирихме. Работим върху нещо ново. Чакай, ще ти го изсвирия. — Той скочи и се върна в дневната, за да вземе саксофона си. Остави запалената си цигара на тоалетната масичка.

Елайза направо кипеше от раздразнение.

Той засвири.

Проклет предателски крак — тактува си, все едно се наслаждава на музиката. А пръстът ѝ леко отмерва темпото върху бедрото ѝ. Ерес. Грег изглеждаше добре, а свиреше още по-добре. Елайза бе слушала безброй негови изпълнения. Винаги изпитваше гордост, че той принуждава хората да спрат и да се заслушат, че притежава уменията да забавлява. И макар да ѝ се искаше да не пуши, трябваше да признае, че димът изглеждаше красиво, отразен от очите и от саксофона му.

Е, и?

Беше толкова детинско от нейна страна да усеща ритъма и да ѝ се иска да го следва, все едно е скапаният свирач от Хамелин^[2]. Елайза толкова се ядоса на себе си, че понечи да изхвърчи от апартамента. Искеше да остави зад гърба си печалните прочувствени звуци, които се опитваха да се вмъкнат в мозъка ѝ.

— Напускам те, Грег.

— Какво? — Той спря да свири.

— Напускам те — повтори тя. Звучеше по-стабилна, отколкото бе всъщност. Само че дори пъзел от хиляда парченца беше по-стабилен от Елайза в този момент.

— Защо? — Грег имаше чувството, че е стоварила юмрука си върху него. Свали саксофона си и клекна до Елайза.

— Не това искам — каза тя.

— Кое?

— Този живот. Чувствам се... — Тя бе упражнявала речта си цял следобед, но изведнъж се оказа, че не успява да намери нужните думи. — Задушавам се.

— Задушаваш ли се?

Грег не разбираше. Животът им заедно бе много творчески. Често пишеха заедно текстовете на песните му. Ето, снощи например се къпаха заедно и написаха един куплет на стената на банята. На него това му се струваше много готино. Четяха заедно, обсъждаха книги, купони, гегове, филми и дрехи. Правеха страхотен и изобретателен

секс, а никой нямаше това след четиригодишна връзка. Как така се задушаваш?

— Какво искаш да кажеш?

— Искam нещо повече.

— Какво искаш? — зададе той разумния въпрос. Вероятно не възнамеряваше да го напусне. Просто пресилваше нещата. Не му звучеше като реч за раздяла. Само че всъщност досега не го бяха зарязвали. Предишните му гаджета просто бяха с него, а после вече и нямаше. Нищо сериозно. Обаче Грег никога не бе допускал, че Елайза ще изчезне. Като се замисли, направо не можеше да си го представи. Ако можеше, щеше да е голяма работа.

— Причината не си ти, а животът, който водим — опита се да обясни Елайза.

— Ама човек не ходи с начин на живот.

— Така е — въздъхна тя. Не искаше да започва сериозен спор. Не си представяше, че ще ѝ задава въпроси или че ще ѝ се налага да дава обяснения, не бе допускала, че Грег притежава силата за това. — Какво е чиока?

— Нямам представа.

— Зеленчук. Марта го използва, когато готви вечери за гостите си. А ние дори не знаем какво е!

— И нима това ни липсва? — Дръзката му забележка се стовари като оловен парашут. Очите на Елайза заблестяха от гняв, само че той наистина не знаеше каква точно е причината за гнева ѝ. — Значи ме зарязваш, защото не знам нещо за някаква подправка? — удиви се Грег.

— Това е зеленчук и освен това... Ние не каним гости на вечеря — заяви тя.

— Фрак и Анди вечеряха тук онази вечер.

— Риба и пържени картофи в картонени кутии не е вечеря. — Тя с удивление установи, че крещи.

— Добре, добре, следващият път ще извадим чинни.

Това не я умилови. Изправи се и отново качи куфара си върху леглото. Неистово започна да тъпче дрехите си вътре. Какво им ставаше? Сякаш се бяха превърнали в здраво натегнати пружини. Каквото и да натъпчеше, то изскачаше отново. Решително пхаше гащетата си в обувките, затискаше хлъзгавите и леки рокли с тежки пуловери.

— Искам да имам сервизи, искам приборите ми да блестят от чистота, искам да ходя на частен лекар и да имам пътна застраховка. Искам ипотека, а не карта за наем. Искам да давам вечери, да ходя в супермаркети и в „Би енд Кю“^[3].

— Не говориш сериозно. В „Би енд Кю“ е пълно с капризни сърдити двойки — възпротиви се Грег.

— И аз искам да съм сърдита и капризна — изкрещя Елайза, без да се замисля какво всъщност казва.

— Е, това поне го постигна, сладурче — опита се да се усмихне Грег. Искаше му се да изглежда дързък и безстрашен, но съзнаваше, че е тъжен и огорчен.

— Не, ние не сме двойка, Грег, точно това се опитвам да ти обясня. Искам партньор, а не гадже.

Той се захили:

— Сега вече знам, че се забавляваш. Винаги си ненавиждала думата *партньор*. — Каза го с глуповатата интонация, която и двамата използваха, когато произнасяха тази дума, и с изражение все едно някой ти е пъхнал морков в задника, което си лепваха, когато се запознаваха с човек, който наслаяваше да нарича любовника си свой партньор. — Не искаш партньор. Не ти вярвам.

Елайза престана да увива дрехите си на слегнати топки и замръзна. Наистина не искаше партньор. Сериозно се съмняваше, че би могла дори да произнесе думата на глас, ако не я тласка яростта. Обаче наистина копнееше за сигурност и стабилност. Искаше да притежава мебели, чиято тапицерия не е прокъсана, че да се налага да ги покриват с разни хипарски покривчици (които всъщност също бяха скъсани). Искаше да събира порцеланови фигурки „Денби“, а не компактдискове. Искаше кухненски комплекти „Тъпъруеър“, красиви тенджери с подходящи капаци и хладилник, върху който няма изписани с магнитчета мръсни думи. Искаше всичко, което имаше Марта. И най-много искаше да има съпруг.

— Искам да се омъжа — призна Елайза. С мъка вдигна поглед от килима и впери очи в Грег. Гледаше го дръзко — това не бе романтично предложение, а предизвикателство.

Той тутакси го схвана. Виждаше опряния до главата си пистолет толкова ясно, колкото и собственото си отражение в огледалото.

Елайза чакаше. Имаше вероятност, съвсем мъничка, той да каже: „Добре, хайде да го направим“. Беше съгласна дори да отидат във Вегас и да ги ожени някой с костюм на Елвис, ако Грег пожелаеше така (макар че тайно копнееше за приказна сватба като тази на сестра си).

— Разбирам — промърмори Грег. — Имам нужда да пийна.

Това не бе правилният отговор, вбеси се Елайза. Опита се да дръпне ципа на куфара. Той не искаше да се затвори и се наложи да седне отгоре. Метна се върху капака на куфара и го натисна, докато сантиметър по сантиметър затваряше ципа.

Грег се върна в спалнята. Носеше полупразна бутилка уиски и две чаши. Елайза забеляза, че чашите дори не са еднакви — типично за него. Подаде ѝ едната чаша и тя я пие мълчаливо. Разви капачката на шишето със зъби и наля щедро и в двете чаши.

Имаше красиви пръсти.

— Хайде, повтори. Защо искаш да се омъжиш? Защото искаш сервиз и хубави прибори, частен лекар и ипотека ли?

— Да — въздъхна Елайза. Знаеше, че не е обяснила съвсем ясно, но просто не можеше да намери точните думи. — Искам да живея като зрял човек.

— А ние не сме такива, така ли?

— Не, не сме.

— Смятах, че сме, Лайза. Смятах, че само един зрял човек може да бъде безнадеждно влюбен.

Тя не знаеше какво да каже. Обикновено ѝ харесваше да я нарича Лайза. Беше много интимно, защото никой друг не съкращаваше името ѝ, никой никога не го бе правил. Днес обаче оцени поведението му като наглост.

Грег помълча, след това каза:

— Трябва да вдигнем тост. За какво трябва да пием според теб?

Елайза не можа да го погледне.

— Какво ще кажеш „за края на връзката ни“? — попита той и чукна чашата си в нейната.

— Ами... За края — смотолени тя, смутена от необичайния тост.

Грег отпи и събра смелост да попита:

— Ще спиш ли с мен за последно? За доброто старо време. — Усмихна се и около очите му се появиха бръчици. Въпреки това не изглеждаше на годините си.

Нито пък се държеше подобаващо на възрастта си, напомни си Елайза.

— Не — отговори тя възможно най-категорично.

— Не — повтори той тихо и сведе глава, вперил поглед в чашата с уиски в ръката си. Разклати плътната кехлибарена течност, която улови отблясъка на късното следобедно слънце. Обстановката можеше и да е романтична. Всичко свърши, нали? — попита той и се насили отново да вдигне поглед.

— Да — отвърна Елайза. Опитва се да се ориентира в чувствата си. Очакваше да изпита облекчение и дори известно тържество. Но не беше така. Чувстваше се ужасно. Обаче си напомни, че това е първата ѝ стъпка по пътя към улегналия живот, а всеки знае, че първата стъпка е най-трудната.

Затова толкова я болеше.

Не защото току-що бе отхвърлила най-хубавото нещо, което ѝ се бе случвало някога.

---

[1] Анимационен сериал. — Б.пр. ↑

[2] Герой от немска легенда, който с музиката си спасил нападнат от плъхове град, но тъй като не получил полагащото му се възнаграждение, отново прибягнал до омайващата песен на флейтата си и завинаги отвел със себе си всички деца от градчето. Легендата е записана от братя Грим и е залегнала в основата на произведения на Гьоте, Браунинг, Цветаева и други. — Б.пр. ↑

[3] Верига магазини във Великобритания за ремонтни материали, инструменти, мебели и други. — Б.пр. ↑

10.

Марта се чувстваше великолепно. Преливаше от щастие и, мили боже, дори от вълнение. Не ѝ се бе случвало от известно време, но сега се чувстваше прекрасно. Денят беше съвършен. Днес беше ден, когато забелязваш свободно място на паркинга пред супермаркета и успяваш да се вмъкнеш на него на заден от първия път. Днес бе ден, когато успяваш да купиш всички продукти от списъка, необходими за вечерята. Дори чиока. Днес бе ден, когато децата си играят заедно (Марта имаше услужлива памет и вече бе забравила мъчителната сутрин), когато сестра ти се отбива неочаквано и двете си прекарвате прекрасно, като правите най-обикновени неща например закуските и пазарувате заедно.

Днес бе ден, в който агентът по недвижими имоти се обаждат и ти казва, че предложението ти за къщата на мечтите ти е прието. Ура!

Съвършен, идеален ден.

— Майкъл, не е ли прекрасно? — Не изчака да чуе отговора му, защото знаеше, че е прекрасно и че той също мисли така. — Това решава всичките ни проблеми. Бавачка, която ще живее у дома, истинско блаженство. Място, където да суша кърпите и да проветрявам спалното бельо. Прилична градина. Самостоятелен кабинет. — Произнесе последните думи със същия ентусиазъм, с който други жени благодарят на Бога за преживените няколко оргазма. Само че дори не подозираше това. Никога не бе правила секс с истински майстор и никога не бе изпитвала няколко оргазма един след друг.

След като се прибра от супермаркета, веднага позвъни на брокера от агенцията, както правеше четири-пет път дневно, откакто бяха дали офертата си за Бридълуей. Беше свикнала да получава учтивия, но необнадеждаващ отговор: „Все още обмислят“. Нямаше представа, че брокерът с досада завърта очи към колегите си, нито пък че те изричат в хор „Госпожа Уест“ всеки път, когато иззвъни телефонът. Марта отговаряше учтиво и донякъде обезнадеждено: „Ами, добре, уведомете ме веднага щом научите нещо“. Коментарът ѝ

бе съпроводен от смела усмивка и от поредната безмълвна молитва: „Моля те, моля те, нека да приемат предложението ни“.

Затова наистина се изненада, когато брокерът не подхвана обичайния разговор:

— А, госпожо Уест. Тъкмо се канех да ви позвъня.

— Така ли?

Моля те, моля те, боже!

— Приеха предложението ви.

В тези няколко, всъщност три, думи се събраха всички коледни и рождени дни на Марта.

Тя разопакова покупките, нахрани децата, игра с тях цял следобед, заведе ги на люлките, отново ги нахрани, изкъпа ги, прочете им приказка, сготви вечеря за шестима, взе си душ, изми си косата, облече се и се гримира, обзета от непознато до този момент въодушевление.

Денят бе направо идеален.

Марта не спираше да бърби, докато се движеше из кухнята, заета с последните приготовления за вечерта. Попита Майкъл дали да сложи шампанското в хладилника, за да отпразнуват приемането на предложението. Съобщи, че още една чиния се е нацърбила. Порови на полицата със зеленчуците, като отбелязваше колко са свежи или пък точно образното, но всъщност не се замисляше върху думите си. Мислеше само за Бридълуей. За новата къща. За тяхната къща на мечтите. Мечтите на Марта и на Майкъл скоро щяха да се сбъднат. Предложението им беше прието. Наредиха на адвокатката да задейства нещата с пълна пара, понеже трябва да сключат сделката възможно най-бързо. Всъщност Марта позвъни на адвокатката им у дома в събота, защото беше твърде развълнувана, за да чака до понеделник при нормални обстоятелства не би се осмелила да направи подобно нещо, въпреки че Майкъл плащаше цяло състояние за услугите ѝ. Марта се бе ухилила до уши и не можеше да си представи, че някога ще престане да се усмихва.

Майкъл също не слушаше бърборенето ѝ. Нямаше мнение по въпроса дали Марта трябва да сложи шампанското в хладилника. Изобщо не го интересуваше дали още една чиния се е нацърбила, а зеленчуците, мамка му, си бяха просто зеленчуци и толкова.

— Къде са всички? Обикновено Ед и Бел са много точни. Може би движението е много натоварено? Дом и Тара винаги закъсняват — това ни най-малко не ме учудва. Дали да им се обадя, ти как мислиш?

Марта изгаряше от желание да сподели с някого новината. Тара сигурно щеше да ѝ даде добри идеи за кухнята, защото наскоро изцяло бе обновила своята. Нямахме търпение да чуе съветите ѝ.

— Не.

— Не, прав си. Малко грубо е да ги пришпорвам така. Сигурна съм, че скоро ще дойдат.

— Няма да дойдат.

— Кой няма да дойде? Ед и Бел или Дом и Тара? О, Майкъл, трябваше да ми кажеш по-рано, сготвила съм за шест човека. Обадиха ли се? Да нямат проблеми с бавачката?

Марта продължи да снове из кухнята, докато изстрелваше въпросите си. Отвори бутилка червено вино, което трябваше да подиша малко, изсипа маслините в купа, излъска чашите за шампанско за втори път и се опита да не обръща внимание на раздразнението, което започваше да пълзи нагоре по гръбнака ѝ. Колкото и да бе прекрасен, Майкъл просто не успяваше да схване логиката, с помощта на която Марта управляваше живота им. Трябваше да ѝ каже, че са се обадили, че няма да могат да дойдат. Мразеше да пилее хубава храна, да не говорим за времето. Ако не беше в такова добро настроение, сигурно щеше да му се сопне.

Всъщност едва ли.

— Е, кой няма да дойде? — Вече се питаше дали не може да се обади и да покани някого в последния момент. Дали Елайза и Грег щяха да се държат прилично, ако им се обади да дойдат? Или пък щяха да искат да пушат марихуана и да дърдорят за несправедливата липса на добри условия в държавните училища?

— Никой няма да дойде.

— Никой ли?

Марта не проумяваше. Спря се и впери поглед в Майкъл.

— Не.

— Защо?

— Обадох им се и отложих вечерята.

— Ти ли я отложи? — Марта остана с впечатлението, че не е чула добре, но после изведнъж схвана всичко. — О, Майкъл, скъпи,

искаш да празнуваме сами, така ли?

Тя се приближи към него и понечи да обвие шията му с ръце. Прогони мисълта, че той би трябвало да я предупреди, за да си спести доста пари и със сигурност ужасно много време. Жестът му беше ужасно романтичен.

Майкъл хвана ръцете ѝ и бавно и внимателно ги спусна отстрани на тялото ѝ. Не я гледаше.

— Тръгвам си, Марта.

— Излизаме ли? — попита тя неуверено, защото нещо в гласа на Майкъл ѝ подсказваше, че няма да има никакво празненство. Всъщност от него струеше враждебност, безсилие, срам и самота.

Майкъл въздъхна дълбоко и впери поглед в мобилния си телефон. От известно време го въртеше в ръцете си и най-накрая бе успял да го включи към зарядното.

— Напускам те, Марта. Изнасям се.

Светът престана да се върти.

Марта престана да диша.

Сърцето ѝ биеше толкова силно в гърдите, че го чуваше как се блъска в черепа ѝ.

Чу думите, или поне така ѝ се стори, но това не бе възможно. Това не бяха точните думи, те нямаха смисъл. Плуваха пред погледа ѝ, но все се изплъзнаха от онази част на мозъка ѝ, която би могла да ги дешифрира, която би могла да увери сърцето, че сигурно не е чула правилно какво ѝ казва Майкъл.

— Новината за къщата не те ли радва? — попита Марта. Зачака лицето му да грейне, той да кимне. Искаше да каже на сърцето си: „Фалшива тревога, просто шега“.

— Всичко свърши.

— За какво говориш? — Гласът сякаш не беше нейният. Беше писклив и много уплашен.

— Аз... аз... — поколеба се Майкъл. Огледа стаята и прокара пръсти през косата си. — Ще отида в хотел.

— В хотел ли? Не разбирам. — И наистина беше така. — Какво не е наред?

Покашляне.

— Ами... Трудно е да се каже...

Изведнъж Марта изгуби желание да го слуша — колкото и да му беше трудно да го изрече, тя имаше чувството, че за нея ще е още по-трудно да го изслуша. Трябваше да го спре.

— Не го казвай. Просто не го казвай. Престани с тези глупости. Хайде да вечеряме — бързо избъбри тя. Взе една кърпа и се зае да търка безукорно чистите плотове в кухнята. Глупости беше дума, която често използваше, когато разговаряше с децата, и сега нелепостта ѝ направо я зашлеви през лицето.

Майкъл продължи:

— Вината не е в теб, в мен е. Аз просто... — не успя да довърши изречението той.

— Просто какво? — механично попита тя, след като години наред се бе учила да проявява учтив интерес. Всъщност не искаше да знае.

— Имам нужда от малко свое пространство.

Марта си каза, че в крайна сметка всички клишета са верни.

— Ще имаш пространство. В Бридълуей има предостатъчно пространство. За какво говориш всъщност?

— Не мога повече.

— Какво. Какво не можели повече? — настоя да узнае Марта. Говореше по-тихо от обикновено. — Да живееш щастливо със съпругата и с децата си?

— Аз не съм щастлив.

Тя се олюля. Опипа зад гърба си и тежко се отпусна на един стол. *Той не е щастлив.* „Щастлив ли си, скъпи?“ — напевно го питаше тя. „Разбира се, кой мъж не би бил“ — отговаряше той и често съпровождаше думите си с бърза целувка по бузата. Толкова се стараяше да го направи щастлив. „Нали сме истински късметлии?“ — питаше той. Често. Често казваше: „Не сме ли истински късметлии?!“. Но да си късметлия е като да си щастлив, нали. Или поне част от това.

— Съзнавам, че сигурно си шокирана.

Устните му се движеха и Марта ги наблюдаваше, но не искаше да знае какво казва той. Не е Майкъл, няма съмнение, това не е нейният мил Майкъл. Наистина, натрапникът носеше ризата и джинсите на Майкъл. Носеше и часовника му, но не и неговата усмивка, а очите, които от време на време се стрелкаха към Марта, бяха мъртви. В тях

нямаше любов, а очите на Майкъл винаги излъчваха любов и загриженост. Какво правеше този натрапник?

— Вече не те обичам, Марта. Смятам, че щом се чувствам така, не е честно да се обвързвам с новата ипотека.

Усети силна болка в главата си, имаше чувството, че тя ще се разцепи, ще се раздроби и малки отломки от черепа ѝ ще се забият в стените на кухнята. Нямаше да е голяма загуба. Главата ѝ и без друго бе безполезна, един безсмислен и безполезен ум, който не бе предвидил, че това ще се случи, не бе заподозрял нищо. Тъкмо обратното. Марта мислеше, *вярваше*, че не я застрашава унищожителната, остра, чиста болка. Защото те бяха щастливи. Щастливо женени, а това си беше като застрахователна полица, нали така?

— Но ти вече си *обвързан* с мен, независимо дали има, или няма ипотека. Аз съм ти съпруга — настоя Марта. Отчаяно се опитваше да подходи логично, но се чувстваше като Алиса в страната на чудесата, объркана, смаляваща се, падаща.

— Знам това — въздъхна Майкъл и също се отпусна в един стол. Очевидно не можеше да си намери място или пък искаше да ѝ даде да разбере, че наистина има намерение да си тръгне, защото веднага се наведе напред и седна на ръба на стола. Стисна главата си с ръце.

Марта си помисли, както често правеше, че той има красива коса. Синкавочерна. Очите бяха най-красивото нещо у него, очите, които бяха блестели с любов и загриженост, обаче и косата му беше прекрасна.

Двамата седяха мълчаливо. Сякаш след цяла вечност Майкъл избути стола си назад и понечи да стане.

— Къде отиваш? — бързо попита тя.

— В един хотел наблизо. Запазих си стая за няколко дни, а след това ще измислим нещо по-постоянно.

Той излезе от стаята.

— Не си тръгвай! Недей! — каза Марта, но дори не беше сигурна дали е изрекла думите на глас, или са прозвучали само в главата ѝ.

11.

Вече нищо не бе ясно. Всичко, в което бе вярвала, се разпадна. Марта не беше спала. Цяла нощ седя в леглото. Не плака. Просто гледаше към мястото в леглото им, където би трябвало да бъде Майкъл. Докосна възглавницата — беше студена. Никой не бе спал на нея. Тази нощ никой не се бе боричкал за завивката. Никой не я бе прегръщал, за да заспи.

Съпругът ѝ бе изчезнал.

Той не беше щастлив.

Не беше щастлив ли? А не можеше ли отново да стане щастлив? Разбира се, че можеше. Трябваше просто да ѝ каже, че не се чувства щастлив, и двамата заедно щяха да оправят нещата. Тя щеше да ги оправи. Защо си бе тръгнал? Хората, особено женените хора с деца, не си тръгваха само защото не са щастливи. Нали така? Какво го бе направило нещастен? И какво можеше да стори тя, за да го направи отново щастлив?

Защо снощи не му зададе нито един от тези въпроси?

Не може просто да кажеш „Не съм щастлив“ и да си тръгнеш. Трябва да положиш малко повече усилия. Как е възможно той да е бил нещастен, а тя да не е усетила?

Марта се почувства като глупачка.

Бяха се карали, е, не много често — макар че сега, като се замислеше, си даваше сметка, че напоследък караниците им бяха зачестили. Тя беше много уморена, коликите на Мейси, а също ревността и гневните изблици на Матю бяха изцедили силите и на двамата. Но Мейси вече спеше спокойно, а Матю възвръщаше увереността си. Те бяха просто деца, никой не можеше да ги вини.

Затова Марта и Майкъл започнаха да се обвиняват един друг.

Предстоящото преместване също бе създавало известно напрежение. Посвещаваното на всеки уикенд на търсене на съвършената къща не беше особено забавно. Вяха се заяждали, препирали, обиждали. И двамата бяха изтощени, нетърпеливи и изразходвани, но се стараеха да изградят общото си бъдеще. А това

изискваше усилие. Затова той работеше толкова до късно. Беше амбициозен и искаше да изгради бъдеще за тях — винаги бе твърдял, че това е най-голямото му желание. Това не би могло да се промени, нали? Не и просто така. Може би бе преуморен от работата си? Възможно е, но нали все повтаряше колко обича работата си.

Е, той повтаряше и колко обича нея — до снощи.

Преместването в нова къща е свързано със стрес — всеки го знае. Но сега вече бяха намерили подходящата къща, така че нямаше да се налага да мъкнат децата по агенции за недвижими имоти в събота и неделя. Всичко щеше да бъде наред. Вяха преодолели най-лошото. Не можеше да си тръгне. Той беше неин съпруг.

Тя го обичаше.

Той не бе влюбен в нея.

Думите я зашлевиха през лицето. Изгориха я и я жигосаха. Толкова се срамуваше. Би й се искало да може да пуши, да пие, да крещи, да има някакво убежище. Някъде, където да се скрие от глупостта и от срама си.

Какво искаше той? Щеше да му го даде. Каквото и да беше, щеше да го направи. Щеше отново да го направи щастлив. Трябваше само да забравят за това глупаво спречкване.

Марта се пресечна към телефона и за стотен път тази нощ започна да набира номера на мобилния телефон на Майкъл. И за стотен път затвори, преди да натисне последното копче. Погледна часовника. Пет сутринта, твърде рано за обаждане. Той не бе в най-добрата си форма сутрин.

Всичко беше някаква глупава бъркотия. Той щеше да се върне днес. Най-добре да не му се обажда, най-добре да не раздухва огъня.

— Мамо, мамо — долетя от детската звънливото гласче.

— Идвам, Мейси. — Марта отхвърли завивката. Все още беше с роклята, която бе облякла за вечерята.

— Мамо, имам пиш. — Този път беше гласът на Матю, по-настойчив.

— Браво, Матю. Браво, че каза на мама. Хайде да те заведем в тоалетната.

Ето, дори привикването с ходенето на гърне даваше резултат. Всичко ставаше по-лесно. Нещата щяха да се оправят.

Майкъл не се обади на закуска. Не видя как Мейси обръща купата с „Коко Попс“ на главата си. Марта се втурна към кварталния магазин, за да купи нова кутия. Обикновено не ядяха подсладени ядки, но този път реши, че заслужават да се поглезят. Никога не би й хрумнало да пазарува от кварталното магазинче, ако не беше вчерашният й разговор с Елайза. Дори нямаше време да си вземе душ или да свали късата си черна рокля. Просто настани децата в двойната количка и се втурна към магазинчето, дори без да се срещне. Не се замисли за евентуалната катастрофална среща с майки на деца от забавачката на Матю, които можеха да я видят в такъв вид. Странно, защото обикновено това беше основната й грижа.

Матю не можеше да повярва на късмета си, че са му позволили да яде подсладени овесени ядки — та днес дори не беше празник. Марта купи понички и няколко списания като онези, които я бяха заинтригували в супермаркета. Възможно ли бе една вчера да си бе мислила, че обърканият живот на тези хора няма нищо общо с нея? А сега заглавията на статиите като че ли бяха писани за самата нея: „Мъжката криза на средната възраст настъпва все по-рано“, „Съпругът ми отиде в бюрото за залагания и повече не се върна“. Имаше и статия за Лиз Хърли и за други звезди, които бяха самотни майки — не че Марта щеше да бъде самотна майка, това беше само глупава разправия. Не, тази статия категорично нямаше нищо общо с нея. Бързо върна списанието на рафта, сякаш рискуваше да се разведе дори само ако го държи в ръце. След това отново го взе. Купи го.

Марта никога не повишаваше тон, когато децата се цапаха по време на ядене. В някакви книги за майки, посветени на детското поведение, беше чела, че ако го правиш, създаваш връзка между стреса и гнева и времето за хранене, а така децата стават злояди. Майкъл искаше децата да се хранят в ресторанти и да опитват различни деликатеси по време на почивките им в чужбина, той със сигурност не искаше да бъдат злояди. Само че не обичаше да се цапат по време на хранене. Щеше да се нацупи, ако беше видял как от косата на Мейси капе шоколадово мляко. Щеше да каже на Марта, че смехът й насърчава подобно поведение и че е прекалено мека.

Матю не попита къде е баща му, но попита дали ще ходят в парка.

— Не днес, миличък.

— Но ние винаги ходим днес — възпротиви се той с детинската си логика. Марта наистина водеше децата в парка всяка неделя сутрин. Първо на църква, след това в парка. Не че беше особено религиозна, но църквата беше място, където можеше да заведе децата, преди да отворят магазините, за да осигури на Майкъл малко спокойствие и усамотение. Освен това църквата беше много приятно място. Възрастните дами винаги се радваха да видят Мейси и Матю, често забавляваха децата, а това облекчаваше Марта, макар да не я освобождаваше напълно.

Само че тази неделя не можеше да рискува да излезе, защото Майкъл можеше да се обади. Малко вероятно бе и днес да пренощува навън. Сигурно щеше да се обади, несъмнено щеше да се чувства глупаво и Марта трябваше да бъде ведра и бодра. Ако се обадеше, докато я няма у дома, щеше да се наложи да позвъни отново, а това можеше да го разколебае. Затова макар денят да беше прекрасен за разходка в парка, слънчев и топъл, и макар да можеха да нахранят патиците — което толкова обичаха да правят, всички си останаха у дома. Сутринта рисуваха.

— Кой е това, Матю?

— Ти.

— А това?

— Аз, а това е Мейси.

— Къде е татко?

— Няма го на моята рисунка. На работа е.

— Мисля, че трябва да нарисуваме една картина за татко.

Майкъл не се обади по време на следобедния сън на децата, а тогава моментът щеше да е подходящ, защото можеха да поговорят спокойно. Не се обади и по време на следобедния чай, нито когато стана време за къпане, нито докато четяха приказката. Майкъл не се обади.

Марта си отвори бутилка вино. Избра една от най-хубавите на рафта. Имаше нужда отново да се поглези — шоколадовите ядки бяха изядени като че ли преди цяла вечност, а да отвори бутилка вино само за себе си ѝ се стори доста разточително, особено като знаеше, че няма

да може да го изпие. Само че какво друго можеше да направи, след като нямаше с кого да го сподели.

Осем и десет. Беше си тръгнал преди двајсет и четири часа. Не се бе обадил нито веднъж, дори за да попита как са децата.

Списанията като че ли не бяха много добър ход. Марта не бе свикнала с клюкарския и непочтителен тон и им се довери сляпо. Затова в момента бе ужасена, че почти половината от браковете във Великобритания завършват с развод, което щеше да се случи и с нейния. Преди да прочете списанието, мислеше, че става дума за обикновено недоразумение, но вече беше сигурна, че я очаква мъчителна борба за попечителство, в кулминацията на която най-вероятно щеше да ѝ се наложи да отвлече собствените си деца и да се скрие с тях някъде в чужбина. Имаше колкото искаш статии за връзки в криза или за умиращи връзки: „Как да държим пицова в кобура“, „Цикълът караница-сдобряване. Как да го прекратим“, „Защо мъжете са генетично предразположени да кръшкат. Синдромът на ловците и събирателите“.

Дали имаше друга жена?

Не искаше да мисли за това, но просто не можеше да престане. Вечер Майкъл винаги беше на някакво мероприятие. Честно казано, тя отдавна бе изгубила представа къде ходи и с кого. Някога знаеше името и рождения ден на всеки служител от неговия отдел, купуваше им поздравителни картички. Продължаваше да прави същото за всички приятели от забавачката на Матю. Само че отделът на Майкъл се бе разраснал твърде много. Откакто бе получил повишение, Марта просто не успяваше да бъде в крак.

Не, не ставай смешна. Разбира се, че Майкъл няма връзка. Става дума за Майкъл, за бога!

Да не би да имаха дългове? Дали не надценяваха възможностите си с новата къща? Може би Майкъл не смееше да ѝ каже, че не могат да си позволят Бридълуей. Ама че глупчо, това нямаше значение за нея. Наистина, вече не. Нямаше нужда от пет спални. Не толкова, колкото имаше нужда от него.

Дали постът му не беше застрашен? Всеки път в новините имаше по някой репортаж за петролната промишленост и за налагащите се съкращения в ръководния състав. Възможно ли бе съпругът ѝ да е от хората, които всеки ден се обличат за работа и

излизат с лаптопа си, а после седят в парка, докато не стане време да се приберат у дома? Не, не беше възможно. Той винаги работеше до късно, това бе просто невероятно.

Всичко беше невероятно.

Какво трябваше да направи? Дали да не му се обади и да не му каже, че всичко е наред? Че какъвто и да е проблемът, всичко ще се оправи. Че двамата ще се справят, че могат да порботят върху това и да изградят по-стабилен и по-хубав брак.

Или да му каже да се разкара?

Марта се намръщи. Тя никога не ругаеше, дори наум. Погледна към чашата си. Вече беше празна, което обясняваше избухването ѝ. Съзнаваше, че точно в такива кризисни моменти жените се превръщат в алкохолички. Непрекъснато слушаше подобни истории.

Майната му. Наля си още една чаша.

Ръцете ѝ натежаха, главата я болеше, краката ѝ бяха като налети с олово. Независимо дали очите ѝ бяха отворени или затворени, не можеше да вижда ясно. Не можеше да се движи. Затова нямаше никаква представа какво трябва да направи. Животът ѝ, който досега беше пълноценен, ангажиран и благополучен, сега бе изгубил ясната си посока.

12.

— Звъни се, мам-м-м-м-о-о-о-о! — извика Матю, който беше в кухнята и помагаше на Мейси да създава бъркотия. Той караше мотоциклетите през шоколадените локвички, осеяли почти всички плотове в кухнята.

— Знам, чувам.

— Отвори. Отвори, мамо — отново се провикна Матю заповеднически, едва ли не като последния китайски император. Марта погледна сина си и откри у него много от чергите на Майкъл. Не направи дори крачка към вратата.

З-з-з-з-ъ-ъ-ъ-ъ-н-н-н-н-н!

Някой бе много настоятелен. Тя допусна, че е пощальонът. Не можеше да е Майкъл, защото той имаше ключ и нямаше причина да звъни. Не искаше да вижда никого!

З-з-з-з-ъ-ъ-ъ-ъ-н-н-н-н-н!

Марта имаше чувството, че ще се разплаче. Надигна се от масата и се затътри да отвори. Като че ли нямаше избор.

— Извинявай, че идвам без предупреждение — каза Елайза. — Може ли да оставя това тук? В таксито има още.

Без да дочака отговора ѝ, се спусна по стълбите, като прескачаше по две наведнъж, и се втурна към таксито. Марта погледна куфара в коридора. Не беше мигнала две нощи и бе твърде изморена, за да възприеме информацията.

Елайза плати на шофьора и помъкна към входната врата на Марта нещо, което приличаше на няколко трупа, напъхани в чували.

— Съжалявам. Марта. Вях при мама и татко от събота следобед. Колко време прави това?

— Около трийсет часа — отговори тя, защото през целия уикенд измерваше живота си в часове.

— Наистина ли? Струва ми се цяла вечност.

— Нали? — съгласи се Марта.

Елайза се шмугна покрай нея, помъкнала багажа със себе си. Беше твърде погълната от проблемите си, за да се запита какво има

предвид Марта.

— Прекарах целия съботен следобед в агенцията, за да се опитам да си намеря нещо под наем, обаче пълен провал. Всички искаха да затварят в три, а аз имах тежка нощ и не успях да стигна преди два. Не можеш да наемеш апартамент за един час.

Досега не бе имала вземане-даване с агенция за недвижими имоти. Твърде много пътуваше, за да се нуждае от постоянно жилище. А и беше такова момиче, че когато наистина имаше нужда от подслон във Великобритания, хората с удоволствие я приемаха като съквартирантка, затова приятели или приятели на нейни приятели все намираха по някоя свободна стая, която да ѝ дадат под наем или в която просто да се настани. След това тръгна с Грег и се премести в неговия апартамент.

— Знаеш ли, че досега не се бях срещала с брокер по недвижими имоти? Дори като случаен познат. Нито един в страните, където съм била, или на партитата, които съм посещавала. Обаче като се замисля, това не е никак чудно. Малко вероятно е по време на купон някой да си признае, че е брокер по недвижими имоти и да очаква да му предложат чаша пунш.

— Какъв е проблемът? Пералнята пак ли наводни апартамента?
— учтиво попита Марта, прекъсвайки дърдоренето на Елайза. Всъщност не я интересуваше. Ясно бе, че разговорът няма нищо общо с Майкъл и по-конкретно с местонахождението му, но тя бе достатъчно разумна, за да съзнава, че трябва да попита, дори и само за да прекъсне за малко излиянията на сестра си.

— Не. Аз... По дяволите, Марта, какво е станало тук? Да не са ви обрали?

Докато си говореха, двете механично се бяха насочили към кухнята. По правило кухнята на Марта бе оазис на удобството и чистотата. Беше красиво обзаведена с немски шкафове и плотове от неръждаема стомана и бе снабдена с ултрамодерна машина за капучино, сокоизстисквачка, машина за хляб, машина за макаронени изделия, мелачка и кухненски робот. В повечето случаи всеки уред бе използван редовно. Кухнята на Марта бе най-добре оборудваната кухня в квартала. Обикновено всяко нещо си беше на мястото и за всичко имаше място.

В момента обаче, доколкото можеше да види Елайза това място беше подът.

Имаше поне дванайсет мръсни чаши за кафе, разхвърлени по плотовете, по пода имаше части от „Лего“, боички, механични играчки и смачкани банани. По хладилника, по шкафовете и по прозорците се виждаха следи от пръсти, цялата мивка бе пълна с тигани с коричка от загорял фасул, обикновено скритите от погледа кофи с отпадъци (общо пет: за хартия, за разграждащи се хранителни отпадъци, за консервени кутии, за шишета и за всякакви други неща) бяха препълнени, клетката на хамстера беше пълна с изпражнения, а шишенцето му с вода беше празно.

— Мили боже, какво е това? — попита Елайза и уплашено посочи кафявата лепкава маса точно в средата на пода.

— Овесени ядки с шоколад — въздъхна Марта.

— Слава богу! — Пусна чантите си на пода (съзнавайки, че така само увеличава хаоса, но си даде сметка, че приносът ѝ ще остане незабелязан). Обърна се към Марта и видя, че тя е облечена в къса черна рокля, каквато често слагаше за вечеря, въпреки че беше понеделник сутрин. Какво се е случило?

— Майкъл ме напусна.

През целия неделен ден тя се опиташе да се преструва, че нещата не стоят така. Сега произнесе думите на глас и им придаде реалност. Майкъл си беше тръгнал. Беше си тръгнал в събота, днес беше понеделник, а дори не ѝ се беше обадил.

Сериозността на положението внезапно я връхлетя и шокът изцеди от нея първите сълзи.

— Той ме... на... напусна... — изплака тя и вдигна ръце в очакване сестра и да я прегърне и да ѝ помогне да се почувства по-добре.

Елайза поне я прегърна. Притисна я силно към себе си и я погали по косата.

— Не се тревожи, ш-ш-т, не се тревожи — успокои я тя.

— Всичко е наред, всичко ще се оправи.

Смяташе, че ако го повтаря достатъчно често, ще успее да убеди поне себе си.

Мейси и Матю ги наблюдаваха с широко отворени очи. Мама се държеше странно днес.

— Всичко ще се оправи, ще видиш — решително повтори Елайза, стараейки се с всички сили гласът ѝ да не звучи толкова безпомощно и безнадеждно, колкото се чувстваше.

13.

През стената на спалнята Елайза не можеше да чуе, че Марта плаче, но усещаше, че е така. Стана от леглото и излезе на площадката на стълбите. Почука на вратата. Сестра ѝ промърмори нещо. Може да беше „Влез“, но можеше да бъде: „Искам да умра“. Нямаше как да се разбере, защото Марта се бе завила през глава, за да скрие мокрото си от сълзи лице. Елайза отвори вратата и попита:

— Добре ли си? — Много добре съзнаваше колко безумно звучи въпросът ѝ.

— О, да — отговори Марта с тона, който използваше в Женската лига. Елайза винаги бе смятала, че нито тонът, нито пък самата организация подходат на сестра ѝ. — Това е дреболия. Просто глупаво спречкване. Всичко ще отшуми — напевно каза Марта. Беше повтаряла тези думи цял ден и цяла нощ.

Елайза не разбираше много от семеен живот, но не смяташе, че става дума за глупаво спречкване.

— Мога ли да направя нещо? Да ти донеса нещо?

В приглушената светлина, която идваше от площадката, успя да види как Марта поклаща глава. Очевидно просто не бе в състояние да изрече нищо повече. Елайза тихо затвори вратата и се върна в леглото си, по-точно в леглото на Матю. Вяха настанили Матю да спи при Мейси. Марта, гостоприемна както винаги, се бе постарала сестра ѝ да се чувства удобно. Беше извадила удобна завивка, египетски памучни чаршафи и многобройни пухени възглавнички, но тя просто не можеше да заспи. Тишината на преглътнатите сълзи ѝ пречеше.

Елайза не проумяваше. Смяташе, че притежава интуицията да прецени хора, връзки и такива неща. Например веднага разбираше кога някоя жена е бременна, още преди бъдещата майка да е пропуснала първия си цикъл. Можеше да познае от разстояние кога един мъж изневерява. В пълна с хора стая с лекота преценяваше кой би бил подходящ за друг, все едно играеше детска игра. Но въпреки това собственият ѝ зет, когото виждаше най-малко веднъж седмично, понякога и по-често, бе разлюбил сестра ѝ, без Елайза дори да надуши,

че нещо не е наред. Как така не бе забелязала надвисналото бедствие? Защо си беше тръгнал?

Боже, ако Марта и Майкъл не бяха щастливи, кой беше? Те имаха всичко. Разчитаха един на друг, имаха здрави и красиви деца (по едно от всеки пол), добри перспективи, прекрасен дом, много пари, фантастични почивки, чудесно семейство и приятели. Това не означаваше ли, че всички би трябвало да са щастливи? Че са *обречени* да бъдат щастливи?

Не. Не й харесваше накъде се насочиха мислите й. Не можеше да се изправи пред тази вероятност. Ама че нелепа мисъл. Трябва да гледа на нещата откъм хубавата им страна. Няма смисъл да се потиска.

Но как? Как така Майкъл бе разлюбил Марта? Марта беше прекрасна, мила, щедра и доверчива. Не че Елайза беше предубедена, всички смятаха така. Марта като че ли беше забравила, че когато двамата с Майкъл се събраха, всички бяха единомдушни, че Марта си е истинско завоевание и че Майкъл „се е справил добре“. Марта беше забавна и макар в момента да бе трудно да го повярва човек, притежаваше някаква палавост, които я превръщаше в душата на компанията. Или поне преди беше така. Напоследък не й беше останала много душа. Хората, които са душа на компанията, рядко се тревожат за разлят портокалов сок.

Марта беше толкова влюбена в Майкъл, че механично започваше да го възхвалява до небето пред всеки, който проявеше желание да я изслуша. Тя беше портативната му рекламна машина. Той явно вярваше на думите й. Дали не бе забравила самата себе си, увлечена от желанието си да помогне на любимия си човек да се издигне. Честно казано, през последната година бе доста обсебена от децата, от хигиената и от това какво ще си кажат съседите. Което бе доста дразнещо. Обаче все пак Марта, общо взето, беше прекрасна. Тя си беше... Марта. Жената, за която се бе оженил Майкъл. Жената, която бе обещал да обича вечно, в болест и в здраве, в богатство и в бедност, в добри и в лоши времена.

Копеле!

Телефонът звънна веднъж и замлъкна. Елайза знаеше, че сестра й веднага е грабнала слушалката с надеждата, че се обажда Майкъл. През деня телефонът бе звънял четири пъти и тя всеки път се втурваше, за да се обади.

— Да? — задъхано и с очакване изричаше. И всеки път оставаше съкрушена, защото не беше Майкъл.

— За теб е — потропа Марта на вратата на Елайза. Гласът ѝ бе дрезгав и натежал от разочарование. — Грег.

По дяволите!

Грег. В целия този хаос не ѝ бе останало време да се замисли за кризата в собствения си живот.

Скочи от леглото и изтича да се обади от долния етаж. Не искаше да води подобен разговор пред Марта.

— А-а-а-з съм.

— Пиян си — кисело отбеляза тя.

— Разбира се, че съм пиян. И аз имам чувства.

Елайза се усмихна. Имаше право. Самата тя цяла вечер се опитваше да напие Марта.

— Какво искаш?

— Какво искам ли? — смая се той от глупостта ѝ. — Искам да се върнеш у дома и да ми обясниш какви са тези работи.

— Вече ти обясних — отвърна Елайза. Говореше нетърпеливо, защото изпитваше известно чувство за вина. Всъщност нищо не бе обяснила на Грег. Как би могла да го накара да проумее, че най-големият му недостатък е, че няма пенсионна осигуровка. — Виж, не става дума за *теб*, става дума за *мен* — додаде тя.

Грег се засмя, едновременно развеселен и обиден. Причината да се почувства развеселен бе само фактът, че бе изключително безгрижен човек.

— Съжалявам — каза Елайза и се ядоса на себе си, задето бе прибегнала до подобно клише. — Искам да кажа, че ти не си се променил и не си направил нищо лошо. — И това беше истината. Той си бе все същият безотговорен, отдаден на развлеченията свободен дух, в когото се бе влюбила преди четири години. — Аз съм се променила. — Не му каза, че онова, което някога бе намирала привлекателно у него, сега я отблъскваше. — Лягай си, Грег. Наспи се и ще изтрезнееш.

Елайза затвори. Краката ѝ бяха ледени. Качи се горе тичешком и отново се пхна в леглото. Сгуши се под завивката и се опита да прогони глождещата я мисъл, че пенсионното осигуряване не бе осигурило на Марта нужната закрила.

ОКТОМВРИ

14.

Когато Елайза пхна ключа в ключалката, чу вече почнатия звук от плача на Марта. Бързо отвори вратата и без да спира, за да свали сакото си или да ослани чантата си, се хвърли към сестра си и се опита да измъкне телефона от ръката ѝ. Беше удивително силна за дребосък като нея и здраво стискаше слушалката.

— Затвори телефона, Марта.

— Моля те, моля те, моля те, върни се у дома. Трябва да поговорим. Обичам те, Майкъл — умоляваше го Марта.

— Сега ще изключа телефона — спокойно каза той.

— Не, не, не, не можеш просто да ме изключваш. Аз съм ти съпруга.

— Чуй ме, съжалявам. — В гласа му нямаше съжаление, а яд. Просто искаше да прекъсне разговора с нея.

— Аз съм ти съпруга. Аз съм ти съпруга. Аз...

— Затвори телефона. — Елайза изтръгна слушалката от ръката ѝ и натисна копчето. — Нямах ли никакво достойнство? — разярена попита тя.

— Не, вече нямам. — Марта се олюля към стената и зарила силно.

Елайза прегърна сестра си и лекичко я залюля. Боже, искаше ѝ се здравата да нарита това копеле Майкъл. Лицето на Марта бе разкривено и почти неузнаваемо. Когато издиша, сякаш изплю въздуха — дъхът ѝ ужили бузата на Елайза като щипец мраз. Болката на Марта беше толкова очевидна, че тя се запита дали сестра ѝ ще успее да я улови, да я затвори някъде и да я захвърли.

Бяха минали малко повече от четири седмици.

Дори Марта започваше да разбира, че става дума за нещо повече от „глупаво спречкване“.

— Къде са децата?

— Мейси спи, а Матю е в градината.

Елайза въздъхна с облекчение. Марта поне се стараеше децата да не стават свидетели на срина ѝ.

— Нали се разбрахме да не му звъниш — скара ѝ се Елайза. Знаеше, че Майкъл не ѝ е позвънил. Той никога не се обаждаше. Доколкото тя знаеше, беше напуснал съпругата, децата и дома си, без да хвърли дори един поглед назад. Беше посетил децата само четири пъти през изминалите четири седмици. Общуването помежду им (неистово, ирационално и често в пияно състояние) се осъществяваше по инициатива на Марта.

— Трябваше да му се обадя. Позвъни ми брокерът.

— И ти му каза, че няма да купите Бридълуей, нали?

— Не точно.

— Марта, трябва да му кажеш — отчаяно настоя Елайза. Отдалечи се от сестра си, влезе в кухнята и сложи чайника на печката. През последните четири седмици стотици пъти ѝ бе приготвяла чай. Не беше сигурна, че помагаше, но поне се занимаваше с нещо. Чувстваше се безполезна. Имаше нужда от занимание, дори и толкова тривиално като слагането на чайника. Понякога Марта го изпиваше, друг път течността си изстиваше в чашата, защото тя не ѝ обръщаше никакво внимание. Елайза приготви чая и го отнесе на сестра си, която изобщо не бе помръднала. Нямахте сили. Елайза за пореден път се изненада колко дребничка изглежда Марта. Беше слаба жена, но сега направо се топеше през очите ѝ. Понякога се боеше да я притисне твърде силно, да не би да я прекърши.

— Искаш ли аз да се обадя в агенцията. Не може да ги оставиш да си мислят, че са уредили продажбата, миличка, не е честно към продавачите.

— И към мен не е честно — възрази тя с учудващо силна горчивина. — Нищо не е честно.

Последните четири седмици бяха истински ад. Майкъл дори не искаше да разговаря с Марта. Не приемаше обажданията ѝ.

Отначало му оставяше бодри и нехайни съобщения: „Скъпи, там ли си? Толкова е глупаво. Обади ми се. Хайде да изгладим нещата“. Или пък: „Получаваш ли съобщенията ми? Децата си легнаха. Моментът е удобен да поговорим, защото сега е спокойно. Вечерял ли си? Сготвих любимия ти агнешки гювеч“.

Гювечът остана неначенат, а тонът ѝ ставаше все по-загрижен: „Майкъл, моля те, обади ми се. Искам поне да знам, че си добре“.

Сънуваше кошмари, че той си причинява ужасни неща. Не можеше да спи, защото получаваше пристъпи на паника, докато си представяше, че Майкъл лежи проснат в някоя отвратителна хотелска стая, а до него има празна бутилка с уиски и шишенце с аспирин. Когато в сряда след напускането му той все още не се бе обадил, Марта позвъни на всички болници в околността. Тогава Елайза й предложи да му позвъни от телефон, чийто номер не би разпознал.

Той отговори незабавно:

— Майкъл Уест.

— Елайза Евъргрийн. Значи си жив — сухо каза тя. Едва се въздържа да не добави „все още“, докато подаваше слушалката на сестра си.

Елайза слушаше как Марта го умолява, увещава, обяснява и се моли. Нужни й бяха четирийсет и пет минути да убеди съпруга си да се срещне с нея просто за да поговорят.

— Ще бъде забавно — додаде Марта доста нереалистично, — все едно сме на среща.

Първият път в известен смисъл бе нещо подобно. Една от неособено успешните срещи между непознати, каквито организираше Сила Блак^[1]. Марта едва дочака да ги настанят на масата в ресторанта и веднага изстреля:

— Но какво те прави нещастен?

Вяха в местния италиански ресторант, едно от любимите места на Майкъл. На нея всъщност изобщо не й харесваше. Смяташе, че е прекалено скъп, а и го бяха посещавали твърде често, докато беше бременна с Мейси. Винаги свързваше жълтите стени със силното гадене, но въпреки това резервира маса там, понеже се надяваше да му достави удоволствие. Купи си нова рокля специално за случая и съвсем нетипично за нея се гримира.

— Не може ли най-напред да си поръчаме вечерята и после да подхванем сериозния разговор? — попита Майкъл със зле прикрито раздражение.

— Разбира се, щом така предпочиташ. Тя се ненавиждаше заради глупаво сервилния тон, само че нали беше свикнала да се съобразява с предложенията му. Как можеше да мисли за храна в такъв момент? Даде си сметка, че трябва да бъде внимателна. Много внимателна. Майкъл си бе тръгнал в събота, а сега беше четвъртък вечер. Пет дни,

почти цяла седмица. Кога бе минало толкова време? Как часовниците изобщо успяваха да тиктакат? Тя не можеше така. Беше като парализирана.

Винаги бе вярвала, че когато двама души са заедно, цялото е нещо повече от сума на отделните части. Това бе една от радостите на брака. Осигуряваше закрила. Човек никога не беше сам. Двамата с Майкъл казваха, че дори когато са разделени, се търсят и се чувстват свързани като с невидима еластична нишка. Ако изпитваха нужда един от друг, можеха просто да си позвънят или да си помислят за другия и думите им щяха да станат по-хубави, по-сигурни, по-сърдечни. Бяха си говорили такива романтични неща и Марта чистосърдечно бе вярвала в тях. С него тя бе личност, беше способна на всичко. Без него беше нищо.

Марта все още не можеше да повярва, че това ѝ се случва. Майкъл едва ли наистина искаше да я напусне. Възможно ли бе? Че защо ще иска подобно нещо. Всичко бе едно ужасно недоразумение. Преди фаталната събота никога не си бяха лягали скарани. Да, бяха се спреквали, но винаги след това се бяха одобрявали. Повтаряха си, че ще се обичат вечно и ако имаха време и децата бяха заспали, се любеха, за да го потвърдят.

Дори и да не беше петък.

Вече пет дни живееха разделени, а Марта нямаше никаква представа защо. Трябваше да накара Майкъл да се върне у дома. Трябваше да бъде много внимателна.

Цяла вечност се взира в менюто, но нямаше никаква представа какво да си поръча. Той се спря на телешки дроб и сушена риба тон. Както обикновено избра най-скъпите неща от менюто. А както обикновено тя си поръча зелена салата и макарони — най-евтините ястия.

— Матю ти нарисува картина, ферма — ходихме в една ферма във вторник. — Затършува в чантата си и извади рисунката. Всъщност беше подарък за Елайза, обаче я бе свалила от хладилника и я бе донесла в ресторанта. Не искаше Майкъл да забравя децата. — Днес Мейси направи три крачки — е, държейки се за стола — занарежда тя.

— Чудесно. Много хубаво. Кажи им, че ги обичам. Целуни ги силно от мен.

Сърцето ѝ се сви, защото осъзна, че той явно не възнамерява да се върне с нея у дома тази вечер. Тя само искаше нещата да се върнат в нормалното си русло. Искаше да се нахранят заедно, а накрая да си вземат палтата и да се приберат у дома заедно. Искаше той да остане в банята цяла вечност, докато тя бърби и се провиква от спалнята. Искаше той да настрои алармата на часовника на нощното шкафче. Искаше да сложи студените си стъпала върху топлите му крака.

Майкъл взе рисунката. Държеше я наопаки, но това не бе непременно израз на уменията му като баща. Рисунките на Матю бяха доста неразбираеми.

— Цирк... много добре — промърмори Майкъл.

— Ферма... ходихме във вторник — поясни Марта.

Хапката заседна в гърлото ѝ. Пи вода, но все не успяваше да преглътне. Възнамеряваше да се държи свободно и бодро. Искаше да обсъдят разумно положението си и с помощта на рационални доводи да успее да убеди Майкъл да се върне у дома. Всичко беше на нейна страна. Едва ли му се искаше да стои настрана, нали? Не и Майкъл. Той беше внимателен и разумен. Добър и отговорен. Точно затова бе решила да се омъжи за него. Той беше подходящ съпруг. Беше заложила на фаворита, не на трикракия аутсайдер, така че как можеше да изгуби? Не би могъл сериозно да възнамерява да изостави нея и децата. Не може да бъде толкова подъл, толкова жесток. Едва ли искаше да се разведе. Всеки път, когато думата „развод“ проникваше в съзнанието на Марта, сякаш я прострелваше с парализиращ куршум. Сковаваше се и оставаше напълно лишена от сили и от способността да говори.

— Как върни работата? — попита тя, както правеше всяка вечер през последните десет години.

— Не много добре — намръщи се Майкъл при спомена за това как бе минал денят му. — Още бракувани, боя се.

Неприятно ѝ беше той да говори за уволнените хора като за „бракувани“. Според нея това обезличаваше нещата — ставаше дума за живота на хората.

— А твоята работа застрашена ли е? Затова ли е всичко? Майкъл, знаеш, че не давам и пет парк за Бридълуей — изрече Марта с надеждата, че е налучкала причината за нещастieto му и поради това ще успее да предложи бързо решение на проблема в природата ѝ бе да

оправя нещата. Ако видеше нещо скъсано, посягаше към кутията с конците. Ако някое от децата счупеше някое украшение, веднага вземаше лепилото. Ако някой се чувстваше потиснат, купуваше му цветя, изпращаше му картичка и му правеше торта, за да повдигне духа му. Вярваше, че нищо не е непоправимо. Освен смъртта. Но бракът ѝ не беше смърт, него можеше да поправи. Само ако знаеше какво не е наред.

— Напротив, много държиш на Бридълуей — бавно изрече той.

— Така е — призна тя, — обаче много повече държа на теб. Дългове ли имаме. Да не би да сме се прострели извън чергата си? Има ли нещо, което не искаш да ми кажеш?

— Нямаме дългове, Марта. Нищо повече от кредитните карти и ипотеката.

Не ѝ обясни нищо повече. Замълчаха и зачакаха да им донесат поръчката.

Майкъл дъвчеше телешкия си дроб. Марта ровеше в салатата си.

— Друга жена ти има?

Въпросът я накара да се почувства съвсем дребничка. Нищожна.

— За бога, Марта, как можеш да си помислиш подобно нещо за мен!

— Не знам какво да си мисля.

Дали не преживяваше нервен срив? Тя скришом погледна към него. Странно, но малко се боеше да срещне погледа му. Не знаеше какво ще намери там. Той дъвчеше лакомо. Май се чувстваше добре. Изглеждаше добре. Не беше притеснен. Дали не си падаше по женски дрехи или пък нямаше тайни хомосексуални наклонности? Тя се замисли колко много време, пари и усилия влагаше той в гардероба си (само „Армани“, „Пол Смит“ и „Бос“) и отхвърли мисълта, че Майкъл обича да се облича с женски дрехи. Не можеше да си представи той да харесва крещящи найлонови ризи и екстравагантни бижута. Ноктите на ръцете и на краката му биха твърде неподдържани, за да е хомосексуалист. Господи, ама че странни мисли. Марта леко поклати глава — не разсъждаваше ясно, имаше нужда от сън.

До края на вечерята обсъждаха обзавеждането на ресторанта, виното и останалите клиенти. В девет и петнайсет взеха палтата си и той я откара у дома. Целуна я по страната. Каза ѝ, че ще се обади, без да уточнява кога, и потегли.

От този момент оптимизмът на Марта, че става дума просто за глупаво спречкване, което може да бъде преодоляно с помощта на ясни доводи, започна да я напуска. Не искаше да го признае дори пред себе си, но беше съвсем очевидно, че срещата бе нежелана от Майкъл. Неохотата му личеше във всеки жест, дума, поза, дори в малките мускулчета над очите му. Той не искаше да бъде с Марта.

Тя плака цяла нощ. Не разбираше чий живот живее. Със сигурност не своя.

Марта и Майкъл излизаха на „среща“ веднъж седмично. Срещаха се да пийнат по нещо, да хапнат или ходеха на кино. Всеки път тя уреждаше деня и времето, мястото и бавачката. От него се искаше само да се появи.

Срещите бяха предварително обречени на съкрушителен провал. Марта просто искаше обяснение. Майкъл смяташе, че вече ѝ е обяснил.

Вече не я обичаше.

Някаква смесица от страх и загриженост го караше да се съгласява на тези срещи. Имаше чувството, че просто няма избор — тя все опяваше, направо настояваше. Не би приела отказ от негова страна. Искаше да ѝ каже, че вече от месеци се заглежда по други жени на улицата, в офиса, в баровете. Те също го заглеждаха. Малко от тях бяха красиви колкото Марта, но той се питаше дали някоя от тях би го обичала повече, отколкото обичаше децата си. Дали някоя би мърморила по-малко за късното му прибиране от службата, би се въздържала да контролира всеки миг от живота му и въпреки това би му правила свирки? Дали някоя от тях би оценила колко напрегната е работата му? Смяташе, че някоя от тях би могла, залозите бяха в негова полза. Беше сигурен, че някъде има жена, която може да го направи щастлив, отколкото е сега. Мислеше, че може би дори вече я е срещнал. Знаеше, че Марта едва ли иска да чуе точно това, но нямаше какво друго да ѝ каже. Даде си сметка, че говори за банални неща като времето и пътуването си от работата до дома. Възприе неутрален тон: хладен, учтив, категоричен.

Марта се чувстваше унижена от безразличието му и от начина, по който я отблъскваше. Никога не успяваше да скрие болката си —

плачеше, поставяше го в неудобно положение или викаше, а това го отблъскваше. Знаеше, че трябва да стане привлекателна за него, но тя беше от жените, които държат на мъжете си, а не от тези, които успяват да ги спечелят отново, затова нямаше никаква представа как да се превърне в изкусителна примамка.

Приемаше съвети от всички, които ѝ ги предлагаха — от Елайза, от майка си, от списанията, от архивни филми, от сутрешните програми по телевизията. Отначало купуваше нови дрехи за срещите си. Стратегията ѝ бе се държи ведро и свободно — защото тя даваше резултат с жените от песните на Дъсти Спрингфийлд^[2]. Купи си красива прилепнала по тялото роля от кашмир, защото смътно си спомняше прочетеното някъде, че ако предизвикаш у един мъж желание да те докосне, битката е наполовина спечелена, а кой не би искал да докосне кашмир? Елайза смяташе теорията и практиката за пълна глупост, но подкрепяше Марта, защото беше всеотдайна сестра — макар да намекна, че един съвременен прочит на теорията вероятно би дал по-голям резултат. Предложи на Марта да си купи сексапилни кожени гащи.

— Гащи ли? — ужаси се Марта. — Дори не съм влизала в магазин на Ан Самърс. Не знам дали бих посмяла, а и в момента отношенията помежду ни са такива, че той едва ли би искал да види гащите ми.

— Имах предвид панталон — поясни Елайза.

— Ти съвсем се промени, откакто беше в Калифорния — въздъхна сестра ѝ. Само че се остави да бъде убедена, въпреки цената. Беше готова да опита всичко. Марта рядко харчеше големи суми за своето облекло, но понеже бързо слабееше, оправда огромната цена като наложителна, а не като каприз.

Нямаше никакво значение. Майкъл не забелязваше нито новите ѝ дрехи, нито новата ѝ фигура.

— Как изглеждам? — питаше го тя в началото на срещите им. Мразеше се, че си проси комплименти, обаче дните, когато ги бе получавала спонтанно, бързо потъваха в историята. Завъртя се пред него с надеждата да повярва в престореното ѝ въодушевление.

— Добре — отговаряше той, както постъпваше винаги, когато ѝ правеше комплименти преди. Марта се опитваше да оцени отговора

му, обаче това „добре“ никога не ѝ бе допадало. Искаше и се той да каже, че изглежда „зашеметяващо“.

— Ще хапнем ли? — питаше той, вземаше менюто и отместваше поглед, без дори да дочака отговора ѝ.

На всяка среща се стараеха да се държат „добре“ един с друг. Но едно е да опитваш, друго е да го правиш. Марта закъсняваше и идваше изморена. Винаги планираше да бъде готова много по-рано, но тъкмо преди да тръгне някое от децата се събуждаше и се налагаше да го успокоява или пък се сещаше, че на следващия ден ще събират сметта и трябва да избути кофите до входната врата (което не беше лесна работа на тънки токчета). Никак не ѝ беше лесно да изглежда — както бе предложила Елайза „самоуверена и безразлична“, след като целият ѝ свят се рушеше като мимолетен пясъчен замък. Трудно ѝ беше да изглежда изкусителна и омайна (както предлагаше Дорис Дей в един филм, който бе гледала предния следобед по Канал 5), когато си шокирана и унижена. Бе направо невъзможно да бъдеш интересна и вдъхновяваща, след като представата на отчуждения ти съпруг за разговор се изразява в даването на едностранни отговори (най-често „Не“ или „Не знам“) на всички твои задълбочени и опипващи почвата въпроси.

След всяка следваща среща Майкъл все по-трудно успяваше да погледне жена си в очите. Защо тя толкова държеше да се загръща с жалкото си страдание като с наметка? Защо твърдеше, че животът ѝ е толкова труден? За бога, какво трудно имаше в това да дойдеш на време в някой ресторант. Беше убеден, че Марта нарочно закъснява, за да има повод да се оплаква колко труден е животът ѝ без него. Нямахте да ѝ позволи да го накара да се чувства виновен, каквото явно бе намерението ѝ. Опитваше се да го манипулира. Погледът и предизвикваше у Майкъл странна смес от чувства. Чувстваше засрамен и подъл, което не му допаднаше, затова в нейно присъствие стана раздражителен и рязък. Не му беше забавно с нея. А той искаше да се забавлява. Не го ли разбираше? Е, да върви по дяволите, други го разбираха. Нощуването в хотелска стая не беше особено забавно, нито пък беше забавно да спи в свободната стая в дома на приятеля си, но вече съвсем ясно можеше да си представи времето, когато леглото отново щеше да стане забавно място. Майкъл никога не споменаваха за новите си приятели пред Марта.

Тя имаше чувството, че Майкъл ѝ е направил сърдечна операция с боксови ръкавици и е забравил да я зашие. Дори си представяше, че все още е под упойка, защото в живота ѝ се бе настанила някаква кошмарна нереалност. Срамуваше се, изпитваше болка от отворената си рана и се опитваше да я прикрие зад оживеното бъбрене за децата и за ежедневието си. Но ежедневието ѝ бяха децата, затова просто нямаше за какво друго да говори. Майкъл бе единствената ѝ друга тема за разговор. Ако я попиташе какво правят Елайза или родителите ѝ, което той и без друго не правеше, нямаше да може да му отговори искрено. Мразеше неискреността, обаче не би могла да му каже, че те ритуално горят и намушкват интимните части на вуду кукла с неговия образ. След като каза на Майкъл, че ѝ се е обаждал човекът от „Маджестик Уайн“, за да ѝ съобщи, че са получили вино, към което той вероятно би проявил интерес, нямаше какво друго да му каже.

Осъзна, че го отегчава.

Преди всяка среща Марта излизаше от къщи красива и изпълнена с очакване. Обаче се връщаше смазана и тъжна. Когато пъхаше ключа в ключалката, напрягаше всички сили, за да се усмихне на Елайза. Беше смел, но безсмислен жест. Елайза винаги очакваше бдително завръщането на сестра си и следеше напредъка на нещата — или по-скоро липсата му — толкова запалено, колкото самата тя. Когато чуеше да спира кола, Елайза веднага изтичваше до прозореца. Наблюдаваше как Майкъл лепва студените си целувки на бузата на Марта. Що за среща беше това, ако мъжът не се опита да пъхне ръка в бикините ти? Не беше никак учтиво. Забелязваше приведените рамене на Марта и измъчената ѝ усмивка, докато вървеше по алеята през градината. Затова не се заблуждаваше от широката усмивка, която сестра ѝ се опитваше да ѝ пробута като искрена, когато пристъпеше прага.

Разказът за срещите бе неизменна част от свързаната с тях рутина, но обикновено беше напрегнат и разочароващ колкото самите срещи. Най-често протичаше по следния начин. След като Марта прекрачеше прага, Елайза ѝ подаваше чаша вино и питаше:

— Е, какво каза за себе си гуруто тази вечер?

Започна да нарича Майкъл „гуру“, защото той бе обяснил на съпругата си, че „преживява криза и има нужда да намери някои отговори за себе си“.

— Без майтап? Че ние това вече си го знаем, мамка му! — провикна се Елайза, когато Марта ѝ предаде думите му.

Марта винаги съжаляваше, че е предала пред Елайза думите на Майкъл, защото тя всеки път ги омаловажаваше. Може би при разказа нещо се губеше, защото когато той ги изричаше, тя смяташе, че това е началото на положителна промяна.

— Моля те, не ругай толкова пред децата.

— Те спят.

— Тогава пред мен — не отстъпваше Марта.

— Просто не мога да се сдържам, Марта. Той ме влудява. Не може просто да станеш и да си тръгнеш след десет години, без да посочиш някаква причина.

— Твърди, че е посочил причина — чувства се нещастен.

— И защо е нещастен? Кога точно е разбрал, че е нещастен?

Разбира се, Марта също си бе задавала тези въпроси почти непрекъснато, след като Майкъл си бе тръгнал. Само че не бе направила и крачка напред към намирането на отговора.

Елайза кипна. Какви са всички тези приказки за щастие, за бога. Той беше женен, нали така? Не може да очаква непрекъснато да се чувства щастлив. Нищичко ли не знаеше за истинския свят? А и не му стигаше, че е навредил, ами сега оскърбяваше — защото точно това правеше, откакто бе напуснал съпругата и децата си. Изобщо не го интересуваше какво се случва. Марта всяка секунда размишляваше за връзката им, опитваше се да я проумее, да я анализира, да намери извинения и да оправи нещата. А той само повтаряше, че е твърде зает в работата си, за да мисли за разпадащия се брак.

— Ако подобно нещо се бе случило на мен, изобщо нямаше да има глупости като „да седнем и да го обсъдим“. Щях направо да отида в бюро за правна консултация и да си намеря добър адвокат по семейните въпроси — кресна Елайза.

— Само че ние сме различни, не се е случило на теб и ти не си аз — възрази Марта.

„И слава богу“ — помисли си сестра ѝ. Пое дълбоко въздух и се опита да прояви съчувствие:

— Добре, какво ти каза тази вечер.

— Всъщност, изглежда, започвам да разбирам защо не е щастлив.

— И защо? — каза през стиснати зъби Елайза.

— Потиска го това, че непрекъснато се караме и аз все му мърморя, освен това не му остава време да се вижда с приятелите си.

Елайза за миг остана безмълвна, след това възвърна любимия си начин на изразяване.

— Боже, това са скапани простотии, Марта.

— Елайза! — Марта отчаяно вдигна очи към тавана. Несдържаното избухване на сестра ѝ можеше да накара дори баба им и дядо им да се обърнат в гроба, така че със сигурност би предизвикало и любопитството на едно невръстно хлапе с лек сън.

— Нали не вярваш на това?

— Ами напоследък доста се карахме. — Тя имаше навика да се съгласява с Майкъл. Правеше го от много време.

— Карахте се, защото него все го нямаше и защото ти трябваше сама да се оправяш с депата, и *защото* Матю беше съвсем малък, и *защото* Мейси имаше колики, и *защото* Майкъл настояваше да ходиш на фитнес, за да имаш свършена фигура, и *защото* те пращаше да обикаляш агенциите и да намериш свършения дом на мечтите, и *защото* всичко това просто бе твърде непосилно за теб.

Всяка следваща фраза, която започваше с „и защото“, беше изричана на все по-висок глас и с нарастващо възмущение.

— Може би това просто не му е харесвало. Просто не му харесват кавгите и оплакванията ми. Затова толкова често отсъстваше.

— А не му ли мина през ума да остане у дома и да ти помогне?

— Не.

— И какви са тези глупости, че не може да се среща с приятелите си? Той изобщо не би се виждал с никого, ако не беше ти. Ти каниш гости на вечеря, ти планираш пикници в почините дни, ти уреждаш да отидете на кино, ти помниш рождените дни на приятелите ви и имената на децата им.

— Знам, обаче той иска по-често да се среща сам с момчетата. Наистина работи ужасно много.

— Да, повечето от тях прекарва по ресторанти.

— Все пак отбелязахме някакъв напредък.

— Как ли пък не — въздъхна Елайза.

Марта изглеждаше наранена и тя съжали за невъздържаността си.

— Трябва да се боря за него — заяви Марта.

— Защо?

— Защото е мой съпруг и защото така постъпват хората. Борят се за съпрузите си.

Само че Елайза едва ли би я разбрала. Тя не бе омъжена. Несъмнено имаше право — като негова съпруга и майка на децата му Марта беше длъжна да направи абсолютно всичко, за да се опита да спаси брака си. Макар понякога да ѝ се струваше, че е единственият човек на света, който е достатъчно старомоден, за да вярва в подобно нещо.

Обичаше го. И едновременно с това го мразеше.

Обичаше ли го, или го мразеше? Беше ѝ почти невъзможно да прецени.

Елайза беше ужасно ядосана. Най-вече на Майкъл, защото беше толкова слабохарактерно и разочароващо копеле, но също и на сестра си, задето насърчаваше това негово поведение. Нямаше представа, че толкова презира начина на живот на зет си. Понякога ѝ се бе струвало, че сестра ѝ сякаш се е върнала в петдесетте години, но никога не бе поставяла под съмнение ролята на Марта — всъщност понякога дори бе копняла за нея. Е, поне за отделни моменти. Да не си задължен да работиш си имаше своите предимства. Завиждаше на сестра си, че не ѝ се налага да се притеснява в какво настроение ще бъде шефката ѝ, че не трябва да се бори с навалищата в метрото всяка сутрин и вечер, че не трябва да се занимава с досадни поръчки за покупки, които никога не отговаряха на пристигналите след това сметки и фактури. Разходките с децата в парка, рисуването, печенето на торти изглеждаха направо песен. Освен това винаги ѝ се бе струвало, че Марта е щастлива. Елайза не искаше да се намесва, а и не се налагаше. В крайна сметка какво знаеше тя за брака, особено пък за брака на други хора?

Само че в момента дори един сляп, глух и ням непознат би прозрял онова, което сестра ѝ не успяваше. Майкъл беше неразумен, безотговорен и нагъл боклук.

О, почувства се много добре, след като го каза, макар и само наум.

Елайза почти ежедневно насърчаваше Марта да промени стратегията. Твърдеше, че вече достатъчно се е опитвала да бъде ведро и красива, разумна и резервирана, толерантна и издръжлива, обаче Майкъл не е откликнал. Защо да не опита нещо по-уверено и да не вземе контрола донякъде в свои ръце? (Имаше предвид Марта да престане да се държи като изтривалка, само че успя да се въздържи и не го каза.)

— Трябва да не те открива толкова лесно. Трябва да излизаш повече. Не можеш да останеш вързана за телефона до края на дните си. — Марта я изглежда ужасено. — Не че този... ъ-ъ-ъ... проблем ще продължи до края на дните ти, обаче... — Елайза се отказа и без друго достатъчно се бе закопала.

— Но къде да отида и с кого? Нямам истински приятели.

— Това не е вярно.

— Ами поне в момента не мога да говоря с никого.

— Защото сама си решила да не им казваш в какво положение се намиращ. Ако беше по-откровена с тях, може би щяха да ти окажат някаква подкрепа.

Всъщност Елайза малко се бе изморила да бъде единственият човек, когото Марта занимаваше с проблемите си. Тя беше сестра на Марта и като такава беше най-добрата ѝ приятелка, обаче именно защото ѝ беше сестра, беше длъжна да ѝ поднесе най-здравословната доза от казането на нещата „право куме в очи“.

— Но това би било толкова унижително. Майкъл скоро ще се върне у дома. Не бих могла да понеса снизходителните им погледи, съчувствието или самодоволството им. Представи си, ако всички разберат, че съм го приела обратно след такова...

— Брутално отхвърляне — довърши изречението ѝ Елайза. — Според мен не си справедлива с приятелите си. Ще видиш, че хората ще ти съчувстват много по-искрено, отколкото предполагаш.

Само че Марта не можеше да каже на никого. Чувстваше се такава неудачница, такава глупачка. Не знаеше дори защо я е напуснал. Не разбираше причината. Знаеше, че не е свършена, обаче кой беше. Винаги бе правила всичко по силите си. Толкова много се бе старала. Бяха си обещали „докато смъртта ни раздели“. Бяха си обещали „и в

добри, и в лоши времена“. И тя наистина го вярваше. Ако най-сериозният им проблем бяха няколко караници и няколко безсънни нощи заради коликите на децата, би трябвало да успеят да го преодолеят, споровете са здравословни. Навсякъде пише за двойки, които са преживели заедно ужасяващи неща — болести, безработица, бездетност, смърт. Някои двойки издържаха бурите — как можеше да признае, че е отстъпила още при първите леки дъждовни капки. Страхуваше се, че ако каже на хората, че Майкъл я е напуснал просто защото е нещастен, те ще допуснат, че тя крие някаква много важна тайна. Щяха да заподозрат, че тя има страстна връзка или че е алкохоличка, или че прикрива комарджийската си страст, или нещо също толкова драматично.

Или още по-лошо. Щяха погрешно да заключат, че Майкъл е безгръбначен и безотговорен страхливец, защото отстрани — ако човек не го познава добре — лесно можеше да се стигне до прибързани изводи. В крайна сметка не беше много хубаво да изоставиш жена си и децата си, нали? Щеше да е проява на по-голяма смелост и отговорност да останеш и да се опиташ да оправиш нещата. Марта не искаше хората да смятат, че се е омъжила за безгръбначен и безотговорен страхливец. Освен това, като не споделяше с никого, можеше да се преструва, че нищо не се е случило. Ако не вдигаше телефона и не приемаше никакви покани, ако не излизаше и си стоеше у дома сама, може би щеше да успее да накара времето да спре. Може би.

— Не искам да излизам с никой друг. Не искам да се срещам с никой друг — повтори Марта.

Елайза въздъхна. Изобщо не беше съгласна със сестра си и се питаше дали е уместно да го каже. Струваше ли си да се бориш за един брак само защото беше брак? Прехапа езика си.

— Ами добре. Може би пък не трябва толкова лесно да го оставиш да се измъкне. Може би трябва да изискаш някои отговори. Накарай го да се замисли какво прави — предложи тя.

Марта беше отчаяна и уморена. Търпението ѝ започваше да се изчерпва. Вероятно Елайза имаше право. Може би Майкъл щеше да я уважава повече, ако беше по-взискателна. А той наистина се нуждаеше от помощ. Тя сериозно обмисляше вероятността да е преживял нервен срив — това ѝ се струваше по-приемливо, отколкото че го бяха хванати

лудите. Вярно бе, че със сегашната си стратегия не постигаше нищо. Всеки път, когато отмяташе един ден в дневника си, чувстваше и се боеше, че бракът ѝ се изплъзва.

Затова промени тактиката. Превърна четвъртата среща във възможност да разпита, да върти на шиш и да подложи Майкъл на безмилостен кръстосан разпит. Заби нокти в откритата рана на раздялата им и установи, че е показала колко дълбоко наранена и безпомощна се чувства още преди келнерът да е взел поръчката им. Новият подход също не помогна и дори влоши нещата. Тя не смяташе, че това е възможно, но с всяка минута Майкъл все повече се отчуждаваше и се затваряше в себе си.

— Кога престана да ме обичаш? — няколко пъти го попита тя. Вярваше, че ако знае поне това, ще успее да поправи нещата. Щеше да успее да се върне към времето и към онази Марта, която той бе обичал.

— Не съм преставал. — Той въздъхна и му се прииска Марта да остави нещата така. Мразеше да има отговорност към тази жена. Към жената, в която вече не бе влюбен. Не искаше животът му да се развие по този начин. Искаше да остане влюбен в нея, обаче не беше.

— Значи все още ме обичаш — не успя да прикрие вълнението си тя.

— Да, в известен смисъл. Ти си най-добрият ми приятел.

— Това е достатъчно, нали? — обнадеждено и умолително попита тя.

„Защо си го причинява“ — зачуди се Майкъл.

— Не. Не искам да остана с теб просто по навик — неохотно въздъхна той.

Думите се забиха болезнено в стомаха ѝ. Марта се срина. Лежеше на боксовия ринг, усещаше вкуса на кръв в устата си, а гласът на рефера отекваше в ушите ѝ. Тя си пое дълбоко въздух и си напомни, че може да е повалена, но не е извън играта.

— Къде сбърках? — нещастно проплака.

Майкъл не отговори.

— Лоша майка ли съм?

— Ти си прекрасна майка — увери я той.

— Лоша съпруга ли съм?

— Не, ти си прекрасна съпруга.

— Значи това, че ме обичаш, че съм най-добрият ти приятел, прекрасна съпруга и майка и фактът, че имаме две деца, не са ти достатъчни.

— Не, не са. Нещо липсва.

— Алчно копеле!

Марта не беше сигурна как точно се случи. Може да го бе направила инстинктивно, обаче запрати чашата си с вино по него.

Това беше последната им среща.

Тя не виждаше смисъл да се срещат отново. Съмняваше се, че Майкъл ще се съгласи отново да излезе с нея. Той мразеше сцените и едва ли щеше да ѝ прости за случилото се в ресторанта. Освен това, когато предишната седмица ходиха заедно на кино, той потръпна, когато случайно докосна с коляно нейното, коляното на съпругата си. Марта имаше чувството, че ще повърне от болка.

През нощта лежеше в леглото самичка и вече не очакваше и дори не се надяваше да заспи. Думите му, че е прекрасна съпруга и майка, обаче това не му е достатъчно, бяха още по-болезнени от факта, че я бе напуснал. Бяха по-жестоки от оплакванията му. Ако смяташе, че е прекрасна съпруга и майка, но въпреки това не я иска, това бе все едно да ѝ каже, че най-доброто, на което е способна, не е достатъчно. Десет години даваше всичко от себе си, стремеше се да го впечатли, искаше той да се гордее с нея, искаше да я признае — но се бе провалила.

Последните четири седмици бяха истински ад. След случката в ресторанта Марта се бе заклела пред Елайза, че повече няма да се опитва да се свързва с Майкъл и че просто ще чака той да я потърси. Елайза се надяваше той да го направи, защото и сестра ѝ се надяваше, само че не залагаше особено на това. Марта прояви забележително въздържание цели четири дни (които ѝ се сториха години), но ето че днес брокерът се обади с молба да му обясни причините за забавянето на размяната на договорите. Имало ли някакъв проблем, за разрешението на който можел да бъде полезен? Тя искаше да кресне: „Да, има скапан проблем, обаче не можеш да помогнеш. Не и ако не можеш да върнеш времето назад“. Вместо това се обади на Майкъл.

Не възнамеряваше да показва никакви чувства. Беше се заклела да не плаче. Щеше да се опита да не го укорява за липсата на отговорност (защото макар по-голямата част от Марта да бе шокирана и ужасена от себе си, че го е заляла с вино в ресторанта, малка частица от нея възприемаше случилото се като отдушник и би могла лесно да се пристрасти към подобни неща). Щеше да потисне гнева си. Щеше да се държи резервирано, спокойно, точно като Лорън Бакол^[3]. Затова остана не по-малко изненадана от Елайза, когато си даде сметка, че ридае истерично и се моли на съпруга си да се върне.

Вече не можеше да има вяра дори на собствените си чувства.

Марта пие чашата с чай от Елайза и я обгърна с двете си ръце. Октомври беше много мек, обаче на нея непрекъснато ѝ бе студено.

— Искаш ли да се обадя вместо теб на брокера — попита сестра ѝ. Приклекна на пода и седна до Марта, опряла гръб на стената. — Ти трябва да се оправяш с толкова много неща, дори и ако Майкъл се върне...

— Какво означава „ако“. Разбира се, че ще се върне — продължи да настоява тя през сълзи между глътките чай.

— Да, разбира се. Е, когато Майкъл се върне, няма да ви е до купуването на нова къща. Ще трябва да си починете и да си вдъхнете увереност един на друг, преди да успеете да повдигнете духа си достатъчно, за да предприемете нещо.

— Но Бридълуей би било прекрасно ново начало за нас — повиши тон Марта.

— Ще свързвате къщата с цялата тази бъркотия. Ще намериш друга къща, когато му дойде времето. — Елайза насърчително стисна коляното ѝ.

— За мен това е повече от къща — проплака сестра ѝ.

— Знам, миличка, обаче ще се наложи да се откажеш от нея.

Марта усети как нова остра болка пронизва тялото ѝ. Беше се вкопчила в мисълта за дома на мечтите, защото се опитваше да приеме огромната промяна, която я бе връхлетяла. Не ѝ ли стигаше, че съпругът ѝ я бе изоставил. Че бе лишил децата от стабилното семейство, което тя винаги бе искала да имат? Че беше изтрил миналото и бе разрушил бъдещето ѝ?

Но ако нещата наистина стояха така, какво значение имаше една къща в общото бъдеще?

Марта си пое дълбоко въздух и се опита донякъде да си възвърне самоконтрола, с който бе известна (в исторически план).

— Добре, подай ми телефона. Ще се обадя на брокера. — Макар смелата ѝ усмивка да бе неуверена, поне бе истинска.

---

[1] Известна британска певица от 60-те години, впоследствие водеща на популярни шоупрограми по британската телевизия като „Среща с непознат“ и „Изненада, изненада“. — Б.пр. ↑

[2] Британска поп певица (1939–1999), повлияна от соул музиката. Най-големият си успех постига през 60-те години. — Б.пр. ↑

[3] Известна американска актриса (родена 1924 г.). Съпруга на Хъмфри Богарт. — Б.пр. ↑

15.

Последните срещи на Елайза не бяха по-успешни, отколкото тези на Марта. Вярата ѝ във вечния щастлив живота с мъжа, който има пенсионна осигуровка, бе сериозно накърнена от раздялата на Марта и Майкъл, само че тя нямаше никакво намерение да го признава.

Когато пристигна в дома им онзи понеделник, се надяваше, че ще получи помощ и напътствия. Надяваше се те да одобрят решението ѝ да сложи край на една безперспективна връзка и да си намери мъж, който иска да има деца и осигуровка. Дори смяташе, че ще я запознаят с приятели на Майкъл в голф клуба. С нетърпение очакваше да я приобщят към щастливото си семейно обкръжение, на което толкова пъти се бе възхищавала. Искаше ѝ се да чете на децата приказки в топлата оранжева светлина на спалните им, пълни с играчи и сладки сънища. Надяваше се да поеме своята част от задължението да ги кара с колата в забавачката или на часовете по плуване. Искаше да участва във вечерите, може би дори щеше да яде чиока, за бога! Само че това домашно блаженство бе изчезнало.

Изпарило се бе. Нямаше го.

След като тя се чувстваше измамена, един бог знае как се чувстваше Марта.

Вместо да ѝ поднасят чаши с горещ шоколад и чинии с овесени сладки, Елайза се оказа в центъра на сложна семейна драма. Първата ѝ мисъл беше да си плюе на петите и да се върне при родителите си и дори при Грег, обаче само един поглед към сестра ѝ напълно изтри тази мисъл от главата ѝ. Тя беше необходима.

Естествено, в качеството си на жена на трийсет години и няколко месеца, която живее през двайсет и първи век и има много приятели в подобно положение, Елайза многократно бе изричала: „Всички мъже са негодници“. Знаеше също, че първоначалния шок от една раздяла може да се преодолее само с шоколад, никотин и сълзи. Следващият стадий бяха обидните имена и злепоставянето: наричаш въпросния мъж всичко от задник до влечуго и изреждаш множеството му престъпления срещу жените. Последният стадий преди

възстановяването беше безразборното чукане, рисковано и разгулно. Този начин на възстановяване от разбито сърце бе използван от Елайза и от нейните приятелки след разпадането на многобройните им връзки. Само че сестра ѝ категорично отказа да опита изпробваното и сигурно лекарство. Понякога приемаше предложената ѝ чаша вино, а един-два пъти дори изпи половин бутилка наведнъж, обаче не искаше и да чуе за шоколад. Нито пък искаше да ругае Майкъл. Твърдеше, че е объркан или потиснат. Чудеше се къде е сгрещила тя и твърдеше, че за него това сигурно е толкова болезнено, колкото е за самата нея.

— Съмнявам се — безсилна кресна Елайза. Дни наред бе наблюдавала как сестра ѝ коленичи и търка пода, сменя пелени, прибира играчки, моли се на децата да ядат и да спят. Наблюдаваше я как бърше шкафове, подове, прозорци и горната част на гардеробите. Елайза не можеше да разбере дали според Марта тези дейности са важни, или просто се опитва да бъде заета с нещо. Опитваше се да ѝ помага, като къпеше децата и им четеше приказки преди лягане, но Матю усещаше, че нещо не е наред, и отчаяно се бе вкопчил в майка си. Елайза често намираше Марта заспала в леглото му — веднъж дори я откри да спи на кълбо в малкото легълце на Мейси. Смаяна бе не само от онова, на което бяха готови майките, за да успокоят децата си, но и от това колко се бе смалила Марта. По-голямата ѝ сестра внезапно ѝ се стори толкова мъничка.

Уязвима.

Освен с отказите си да се напие, да напълнее или да повиши тон на бившия си съпруг, тя се противопоставяше на традицията и по третия стадий на възстановяването. Дори Елайза не можеше да си представи Марта да се чука безразборно, за да се възстанови.

Елайза обаче искаше да си легне с някого. Не си бе давала сметка колко прекрасен сексуален живот бяха имали с Грег, докато не се разделиха. Сега сексът ѝ липсваше. *Не* Грег. Сигурна беше, че не той ѝ липсва. Че какво да ѝ липсва шумът и хаосът ли? Но все пак нещо ѝ липсваше, така че сигурно беше сексът. Само че да си легне с някого не се оказа толкова лесно.

В началото щеше да е изключително безчувствено от страна на Елайза да спомене за насъщната си нужда да получи достъп до бележника с адресите и телефоните на Марта. Странно, обаче сестра ѝ не посрещна новината за раздялата на Елайза с Грег толкова

въодушевено, колкото бе очаквала. Каза само: „Горкият Грег, горката ти“. Тя реши, че просто е хванала Марта в лош момент.

След като бяха живели заедно няколко дни, Марта внезапно прояви известен ентузиазъм към плана на Елайза да започне да търси нов господин Съвършенство. Подходящият господин Съвършенство.

— Познавам няколко кавалери, които може да се окажат това, което търсиш — подхвърли тя една вечер, докато прелистваше бележника си.

На Елайза ѝ се стори странно, че сестра ѝ има бележник, а не електронен органайзер.

Стори ѝ се странно и това, че нарича мъжете „кавалери“.

— Кой, кой? — попита, без да си прани труда да прикрива въодушевлението си.

— Ами, можеш да започнеш от Тед.

— Тед ли? — Не можеше да не си помисли за „Плей Скул“^[1]. Що за име на зрял човек беше това Тед? Означаваше ли това, че ще бъде много космат? Все пак нямаше да допусне да се откаже още на този начален етап — винаги можеше да му измисли прякор, в който имаше повече въображение.

Марта се усмихваше. Познаваше сестра си достатъчно добре, за да е наясно какви мисли ѝ минават през главата.

— Да продължавам ли? — закачливо попита тя.

— Да. Да, разбира се. Как изглежда?

— Би трябвало да попиташ какви са перспективите му, ако си толкова твърдо решена да си намериш почтен съпруг с пенсионна осигуровка и така нататък.

— Да, така е — неохотно призна Елайза, — обаче не искам да излизам с човека слон, ако ще да е и изпълнителен директор на всички компютърни компании във Великобритания.

— А, разбирам — отново се усмихна Марта, понеже знаеше, че се сестра ѝ ще се задоволи само с красив мъж.

— Какво?

— Нищо. Нищо не съм казала. Тед е банкер, висок, рус и по всеобщо мнение е доста красив.

— Рус?

— Да.

— О!

— Какво?

— Нищо.

— Елайза, защо казваш „нищо“, след като явно има нещо.

— Предпочитам тъмнокоси мъже.

— Значи Тед е твърдо „не“.

— Не, по-скоро е „може би“. Хайде да направим списък.

Елайза скочи да потърси лист и писалка. Прецени като добър признак факта, че сестра ѝ бе успяла да каже десетина изречения, без да насочи разговора към Майкъл. Може би точно от това имаше нужда — нещо, което да отвлече вниманието ѝ от собствените ѝ проблеми.

Седна на канапето до Марта и начерта три колони. Над тях написа: „Готин“, „Става“ и „За нищо на света, ако ще и да е последният мъж на земята“. Марта се ухили. Под „Става“ Елайза написа „Тед“.

— Ето го и Таркин. Той е тъмнокос. Адвокат е.

— Това истинското му име ли е? Наистина ли познаваш човек, който се казва Таркин? — смая се Елайза. — Не, съжалявам, не мога. Ще се хия всеки път, когато го произнасям. Не мога да си представя как казвам: „Да, да, да, Таркин“, докато пъшкам страстно. Не, това ми и идва повече.

— Е, той не е виновен, че се казва така — засмя се Марта. — Родителите му са го обременили с това име, преди да е бил в състояние да отправи възражение.

— Само че би могъл да си го смени с държавен вестник. А ето че не се е възползвал от тази възможност.

— Много е мил.

Елайза въздъхна и написа „Таркин“ под „Тед“. Марта прегледа бележника си и се опита да изрови възможно най-много подходящи кандидати. Сестра ѝ винаги намираше възражения: „звучи много снобски“, „определено е твърде кратко“, „тъпо име“ се срещаха най-често, както и „не може да танцува“, „звучи тъпо“, „звучи егоистично“, „разведен — твърде тежко бреме“. Последният ѝ коментар предизвика размяна на остри реплики:

— Извинявай, Марта, не исках да прозвучи така.

— Защо ми се извиняваш?

— Е, сигурно не всички смятат, че разводът представлява тежко бреме — излъга Елайза, смутена, че е подхванала тази тема.

— Защо се извиняваш на мен? — ледено повтори въпроса си сестра ѝ.

— Няма конкретна причина — отговори тя и отново насочи вниманието си към списъка.

Когато приключиха, Елайза разочарована установи, че под „Готин“ не е записала нито едно име, под „Става“ имаше четири, а под „За нищо на света, ако ще и да е последният мъж на земята“ имаше седем.

— Може би си твърде придирчива — допусна Марта. Тя смяташе, че единайсетте мъже, които беше предложила, до един са подходящи кандидати съгласно изискванията на Елайза. Всъщност, докато разлистваше бележника си, бе приложила известна цензура и имаше още три имена, които не си бе дала труда да предложи, фактът, че познаваше толкова много свободни мъже на тази възраст, беше истинска рядкост и някои от приятелките ѝ вече се бяха възползвали от съдържанието на дебелия ѝ кожен бележник. Нито една от тях не беше толкова придирчива като Елайза. Всъщност Марта не смяташе, че някой от мъжете в бележника ѝ е подходящ за Елайза толкова, колкото беше Грег, само че сестра ѝ беше достатъчно голяма, за да греши, ако така е решила.

— Дай да си изясним нещата. — Тя си беше водила бележки, докато Елайза бе правила коментарите си по време на подбора. Така беше устроена. Взе тетрадката си и с глас, все едно беше протоколчик на съвещание, обобщи критериите на сестра си.

— Значи търсиш висок, загорял...

— Строен, палав робот любовник — прекъсна я тя през смях. Беше изпила по-голямата част от една бутилка шардоне.

— Елайза, от само себе си се разбира, че нямам представа от възможностите им в спалнята. Канила съм тези хора на вечеря, а не...

— За чукане — довърши Елайза изречението, защото се съмняваше, че сестра ѝ ще го направи.

— Точно така, не за „чукане“ — каза Марта така, сякаш се опитваше да произнесе нова дума на чужд език, което в известен смисъл си беше точно така. Двете жени отметнаха глави и се засмяха. Елайза си каза, че за пръв път от много време насам чуваше Марта да се смее. Не се бяха смели толкова дори и преди Майкъл да я напусне.

— Сега се съсредоточи — продължи Марта с престорена сериозност. — Търсиш висок, загорял, тъмнокос мъж на около трийсет години, който печели добре, умее да танцува, обича индийска храна за вкъщи, обаче обича и да дава вечери в дома си, за предпочитане да е музикален, да чете, да има много свои приятели, но освен това да иска да се среща и с твоите. Да няма предишен брак, да няма деца, да няма лош дъх и да иска да се ожени следващото лято.

— Общо взето, това е.

— Ще падне голямо търсене.

— Така ли мислиш?

— Да.

— Ами добре, ще сваля малко възрастовата граница — съгласи се Елайза.

— Е, това ще реши проблема — усмихна се Марта и се пресегна към бутилката шардоне. Беше празна. — Да си отворим ли още една?

---

[1] Телевизионна програма за деца в предучилищна възраст, стимулираща мисленето и въображението им. — Б.пр. ↑

16.

Със сигурност не беше от мъжете, които Елайза харесваше. Обаче побърза да си напомни, че в момента търси точно такъв мъж. Беше слаб, а раменете му бяха приведени. Твърде много време прекарваше на бюрото си. Изобщо беше ли стъпвал във фитнес зала? Не беше тъмнокос (както ѝ бе обещала Марта), обаче не беше и рус — беше нещо средно и неподдаващо се на описание. Имаше хубава усмивка, обаче дали това можеше да компенсира потните му ръце?

— Ти сигурно си Елайза — каза Таркин. Скочи на крака да я посрещне, при което столът му се удари в съседната маса и една чаша с вино се разля. Беше бяло вино и се изля на пода, а не върху хората, обаче те въпреки това се засуетиха и ги смутиха. Той щедро им купи нова бутилка. Според нея това беше мил жест. Седна и ѝ се прииска да го хареса.

— Изобщо не приличаш на Марта. — Ушите на Таркин все още бяха яркочервени след инцидента с виното. На Елайза ѝ се искаше да престане да я зяпа, но просто не можеше. Той се обърна, за да види какво е онова нещо зад гърба му, което до такава степен поглъща вниманието ѝ.

Тя най-сетне отново погледна очите му, които бяха много хубави.

— Не, не си приличаме. Всъщност сме доста различни.

— Винаги съм смятал, че Марта е страхотно момиче. Направо прекрасна, съвършена — заяви Таркин. — И че Майкъл е голям късметлия.

Елайза се разкъсваше между две противоположни чувства. Беше доста поласкана заради Марта — щеше да ѝ е много приятно, когато довечера ѝ предаде комплимента. Сестра ѝ се нуждаеше от всичко, което можеше да повдигне самочувствието ѝ. От друга страна, в света едва ли има нещо по-потискащо от това мъжът, с когото се срещаш, да харесва по-голямата ти сестра.

— Боже, тя наистина е самата прелест — продължи да се прехласва Таркин.

— Да си поръчаме ли вино? — попита Елайза. Мислено вече го бе зачеркнала от колонката „Става“ и го бе понижила в третата колонка. И без друго името му не ѝ допаднаше особено. Все пак нямаше възможност често да посещава ресторанти като „Куалино“, затова реши максимално да се възползва от случая.

— Хубава идея. Харесваш ли „Пуле Фюме“. Знам, че е любимото на Марта.

Тя се усмихна храбро и се зачуди дали ще издържи до лепкавия пудинг с карамел.

Следващата среща на Елайза беше с един доста слабоват като кандидатура журналист на име Себастиан. Тя имаше опасения още преди да се срещне с него.

— Според мен от журналист не става свястно гадже — заяви пред Марта. — Работят твърде много и обичат работата повече от жените си.

— За бога, Елайза! Ако към изискванията ще добавиш и това мъжът, когото търсиш, да те обича повече от всичко друго, трудната ти задача ще заприлича на Херкулесов подвиг.

— Не е нужно да му обича повече от всичко останало — е, поне не веднага, но трябва поне да ме предпочита пред сестра ми или пред работата си — отвърна на удара тя. Доста преувеличаваше слабостта на Таркин към Марта, защото бе забелязала, че това я ласкае. Не че Марта проявяваше някакъв интерес към друг мъж, освен към Майкъл, само че имаше нужда от повдигане на духа.

— Себастиан наистина изглежда добре. Според мен трябва да му дадеш шанс.

Себастиан беше красив. Всъщност тя дори се поразтревожи, когато забеляза, че двамата с него доста си приличат. И двамата бяха високи, имаха хубав загар и бяха грациозни. Щяха да бъдат прекрасна двойка — обаче това на очите му очна линия ли беше?

Срещнаха се в един модерен бар, което допадна на Елайза. Не знаеше как да се облече за срещата си в „Куалино“ (накрая избра черен костюм с панталон, който обличаше само на събеседвания за работа и на погребения, обаче интересното бе, че се оказа съвсем подходящ за атмосферата онази вечер). Бар „Ви“ поне беше място, каквото често бе

посещавала. Спокойно можеше да се довери на гардероба си от „Дизел“.

Барът беше малък, но изглеждаше доста по-просторен, защото стените и таванът бяха покрити с мозайка от миниатюрни огледални плочици, а това леко притесни Елайза, понеже не успяваше да задържи вниманието на Себастиан — той твърде често се заглеждаше в собственото си отражение.

След като час и половина се съревновава с огледалата и с вниманието към привлекателния барман, Елайза се извини и отиде да се обади на Марта.

— Той е гей.

— Винаги сме се чудели дали не е така.

— Е, вече знаеш.

— Откъде си сигурна? Не реагира ли на авансите ти?

— Не, Марта, не съм правила никакви аванси, обаче повярвай ми, този тип е гей.

— Добре, тогава ще те чакам да се прибереш.

— Да, добре — въздъхна тя. — Едва ли ще закъснея.

Третата среща на Елайза беше с мъж на име Хенри. Той я накара отново да се замисли дали имената определят характера на човека. Нейните приятели се казваха Нийл, Мат, Марк, Дейв и други подобни. Приятелите на Марта се казваха Хенри, Пиърс, Себастиан и Таркин. Как е възможно? Дали всички с име Таркин проявяват афинитет към хората с име Пиърс? Дали не се търсеха нарочно? Опита се да си представи, че най-добрият приятел на Грег се казва Джерард. Възможно бе, защото той беше много общителен и не би имат предразсъдъци по отношение на някого само заради името му (за разлика от нея), обаче сигурно би го съкратил до нещо готино като Джед или би му измислил някакъв глупав прякор. Въпреки това Елайза си напомни, че е много по-вероятно ипотеките и акции да притежават хора, носещи името Хенри, Пиърс, Себастиан и Таркин. Просто трябваше да насочи вниманието си към това.

Хенри беше консултант по мениджмънт. Тя нямаше никаква представа какво точно представлява работата му, обаче беше сигурна, че е очарователна. Хенри предложи да се срещнат в бара на Олдуич и

да пийнат шампанско. Елайза реши, че мястото е достатъчно лъскаво, и с радост се съгласи.

— Как мина? — попита Марта, веднага щом тя прекрачи прага.

— Ами, той е симпатяга, да, свестен е.

— „Симпатяга“ или „готин“? — Марта познаваше изразните средства на сестра си — всъщност „симпатяга“ се намираше на светлинни години от „готин“.

Елайза седна на големия оранжев диван и разкопча обувките си. Размърда пръсти. Обувките с десетсантиметрови токчета изглеждаха фантастично, обаче несъмнено бяха инструмент за мъчение, измислен от женомразци. Пое чашата с горещ шоколад, която Марта ѝ подаде, и сви крака под себе си.

— Хайде, искам подробности — настоя есетра ѝ.

Елайза установи, че ѝ става все по-трудно да разказва за срещите си. Все пак тези хора бяха приятели на Марта.

— Беше малко надменен. Нали разбираш, той е от хората, които смятат, че мъжете са по-висша раса, защото могат сами да отварят бурканите.

Тя явно нямаше намерение да казва нищо повече, затова Марта реши, че трябва да я подкани.

— Хареса ли ти как изглежда?

— Не е зле.

— Не е зле ли?

Марта трудно преценяваше доколко привлекателен е даден мъж, защото не бе поглеждала друг, освен Майкъл, през всички години, през които бяха заедно. Обаче знаеше, че повечето от приятелките ѝ смятат Хенри за готино парче. Споменаването на името му по време на разговор със сигурност ускоряваше пулса. Всъщност тя малко се притесняваше, докато уреждаше тази среща на сляпо за Елайза, защото на Хенри му се носеше славата, че е донжуан със страх от обвързване, който следва мотото: „Дръж се зле с жените, за да поддържаш интереса им“. След това обаче реши, че Елайза е в състояние да се справи с такъв мъж, и беше права — тя се оказа достоен противник. Хенри очевидно не бе проникнал под бронята ѝ, а тя категорично бе устояла на чара му.

— Хубостта му обаче е твърде очебийна — додаде Елайза, но всъщност просто се опиташе да се държи учтиво.

— А и каква хубост търсиш? — попита Марта, която започваше да губи търпение от придирчивостта на сестра си.

— Ами, твърде спретнат е за мен. Предпочитам мъжът да е малко по-...

— Небрежен?

— Точно така.

— По-секси.

— Да.

— По-опасен.

— Абсолютно.

— Това не е външен вид, който отличава много бизнес партньори в най-големите консултантски компании в света. Когато ги избират за поста им, предпочитат да залагат на безопасността.

— Предполагам. Както и да е, той съзнаваше, че е хубав, а аз не обичам подобна суета. Мразя да се държат така, сякаш ти правят услуга, че излизат с теб. Боже, не им ли стига, че техните оргазми винаги са истински?

— Той е мъж. Какво очакваше?

— Очаквах поне да е запомнил името ми.

— Е, това може да бъде минимално изискване — съгласи се Марта.

Двете жени замълчаха и Марта се запита дали Елайза няма най-накрая да признае, че това търсене е нелепо. Дали няма да признае, че Грег е идеалният мъж за нея, и да се прибере при него, преди да е станало твърде късно.

Възцари се мълчание, което накрая Елайза наруши, като попита:

— Е, кой е следващият в списъка?

17.

Марта обикаляше полупразната галерия и се опитваше да се съсредоточи върху експонатите. Две седмици, след като Майкъл си тръгна, родителите ѝ настояха на всяка цена да отдели малко време за себе си и ѝ предложиха да се грижат за децата всеки вторник и сряда. Господин и госпожа Евъргрийн не обсъждаха с Марта напускането на Майкъл, но присъствието му беше още по-натрапчиво тъкмо защото името му не се споменаваше. Марта беше признателна за мълчанието им, но не знаеше дали е умишлено, или е просто съвпадение. То ѝ даде възможност да събере последните трохи на почти изгубената си гордост.

Мълчанието на семейство Евъргрийн се дължеше на факта, че не знаеха какво да кажат. Харесваха Майкъл, обичаха Майкъл, толкова много години им беше като син. Не можеха да проумеят как така едната им дъщеря бе отхвърлила подходящия за нея партньор, а другата бе отхвърлена от съпруга си, при това в една и съща вечер. По тяхно време нещата не бяха толкова сложни. Тогава може и да нямаше миялни машини и уредби за DVD, или както там се наричаха, но нямаше и толкова безмилостни очаквания. Хората изглеждаха много по-доволни, много повече умееха да ценят нещата.

Наистина, Майкъл и Марта се бяха оженили млади, но същото важеше и за господин и госпожа Евъргрийн. Да, бракът не е лесно нещо — всеки, който е бил женен, в даден момент се пита дали това не е съвсем неестествено положение. Винаги има други изкушения, други възможности, друг възможен начин на живот, други поли или панталони, които да преследваш. Но като цяло предимствата са повече от недостатъците. Със сигурност нищо на света не може да се сравни с прекрасното усещане да се обърнеш назад и да погледнеш към споделения си с някого живот. С човек, който ти е помогнал да го изживееш по-добре. Какво си мислеше Майкъл, като зарязваше децата си така? Техните внуци! Горкият човечец, сигурно преживяваше нервен срыв. А горката Марта беше толкова отслабнала и съсипана.

Честно казано, родителите на Марта не разбираха каква е причината Майкъл да напусне семейството си.

Не бил щастлив, така каза Марта. Че защо, за бога, не беше щастлив?

Чувстваха се безпомощни, като гледаха как голямата им дъщеря отново се превръща в малко момиченце. Винаги се бяха гордеели с уравновесеността и решителността на Марта. Поиска да си пробие ушите — но само на едно място. Работи усилено в училище и в университета и винаги излизаше само с по едно момче. Разбира се, те обичаха и Елайза и се гордееха с нея, само че тя винаги им бе създавала повече грижи и никога не знаеше какво точно иска. Луташе се и се местеше от една група приятели в училище към друга, от една група гаджета към друга, от една професионална кариера към друга, и все не изглеждаше доволна или щастлива.

Останаха много доволни, когато най-сетне си намери работа като редактор на музикални клипове, каквото и да представляваше това. Не им се струваше особено стабилна работа, а и я бе намерила доста късно — двайсет и седем не е най-подходящата възраст да стъпиш на първото стъпало от кариерата си, но тя явно харесваше работата си. Не разчитаха особено да се задържи там. В крайна сметка изглеждаше толкова щастлива с Грег, макар че той определено беше странен, се държеше добре и семейство Евъргрийн го харесваше. Съжالياха, че той вече няма да присъства в живота им. Това непрекъснато идване и напускане. По тяхно време беше по-лесно.

Марта обаче винаги изглеждаше доволна. Тя беше щастлива да бъде майка и съпруга, което в днешно време бе нещо доста необичайно и истинско облекчение. Една дъщеря, която обикаля клубовете и упорито отказва да се омъжи, макар вече да е прехвърлила трийсетте, е предостатъчна за всяко семейство. Кой би допуснал, че предаността на Марта ще се превърне в такъв проблем? Беше се посветила на децата и съпруга си. Никога не бе желала да бъде нещо друго, освен съпруга и майка, а сега огромна част от тази нейна самоличност ѝ бе отнета и тя изглеждаше непълноценна.

За господин и госпожа Евъргрийн не бе лесно да обсъждат положението на Марта със самата нея, защото тя почти не признаваше,

че положението е трудно. Тактиката ѝ беше да продължава така, както бе живяла и преди Майкъл да я напусне. Само дето не се виждаше с никого от приятелите си. Самоналожената ѝ самота тревожеше родителите ѝ. Непрекъснато я питаха какво би искала, но тя не можеше да им отговори. Като че ли бе способна само да чака следващия ход на Майкъл. А семейство Евъргрийн се бояха, че такъв няма да последва. Затова кротко, но категорично настояваха да вземат децата за ден-два седмично, за да дадат на Марта възможност да поразсъждава логично и последователно.

Е, най-малкото, поне щеше да може да ходи до тоалетната, без някой да я съпровожда.

Господин и госпожа Евъргрийн имаха право до известна степен. Докато беше сама. Марта наистина имаше време да обмисли положението с Майкъл. Само че тя мислеше за него и докато се занимаваше с прането или приготвяше храната.

Всъщност почти не мислеше за друго. Толкова много мислеше за това, че главата я заболяваше, само че все още нищо не проумяваше.

Знаеше, че родителите ѝ ѝ мислят доброто. И несъмнено изпита облекчение, че има възможност да излезе от къщи, да затвори вратата зад гърба си и да тръгне по алеята, без да бута двойната количка, да мъкне чантата с дрешки за преобличане и преповиване, бурканчета с храна, одеялце, плюшено зайче и други подобни.

Но след като затвори вратата, не знаеше къде да отиде. Марта ходеше най-вече на детски площадки или в супермаркети. Когато за пръв път излезе сама, чувстваше ръцете си непривично леки. Втурна се към магазините, за да купи неща, които да носи и да запълни празнината. Купи панталони за Матю, лента за коса и малко пухкаво кученце за Мейси, което беше като живо. Купи лак за нокти на Елайза, няколко луковици за градината на баща си и последната книга на Джейми Оливър за майка си. Харчеше, все едно трупаше държавен дълг. Понякога терапията действаше и притъпяваше болката ѝ, но друг път не — просто ѝ припомняше колко тривиален е животът ѝ. Запита се колко пари трябва да похарчи за един ден, за да докаже, че съществува.

— Времето е много променливо, нали? — заговори я усмихнатата продавачка в „Бейбигап“. Двете с Марта си кимаха

учтиво, защото тя беше редовен клиент. — Да не би да сте настинали — като че ли малко сте отслабнали. Как сте?

Ужасно, смазана, съсипана.

Ако говори с приятелите си, това би означавало да признае поражението си, но изведнъж възможността да се поразговори с някой непознат ѝ се стори успокоителна. Може би отдалечеността от ситуацията щеше да ѝ даде гледна точка, която тя отблизо нямаше.

— Съпругът ми ме напусна.

— Това е ужасно, мила. Кога се случи?

Марта ѝ разказа всичко. И това ѝ помогна. Наистина ѝ помогна. Продавачката откликна с безусловно и простичко съчувствие. Окуражена от този успех, спомена пред жената от магазина за играчки, че в момента живее сама, и жената ѝ стисна ръката. Топло, сухо ръкостискане. Младежът от градинския център каза, че той ще достави по-тежките неща, защото няма мъж, който да ѝ помогне с пренасянето им.

Тези мили жестове донякъде облекчиха болката ѝ. На Марта ѝ олекна — каза си, че ако сподели с достатъчно непознати и види достатъчно съчувствени усмивки, получи достатъчно сърдечни ръкостискания и достатъчно помощ за тежките чанти, ще успее да запълни празнината в живота и в сърцето си. Затова говореше ли, говореше. Започна да разказва на всеки срещнат. Казваше, че е в шок, че не може да проумее, че е съсипана и че ще го чака да се върне у дома, защото какво друго ѝ оставаше! Така поставяше в неудобно положение продавачките в магазините, фризьорите и милите старици, които седяха в автобуса и се притесняваха за сметките си за газта. Марта не забелязваше смущението им, защото бе погълната от самосъжалението си.

— Колко неприятно! — казваха хората. Клатеха глави, натъжени най-вече от факта, че историята ѝ им звучеше ужасно познато.

— Защо ви напусна? — попита жената, която превеждаше учениците през кръстовището.

Марта отново се почувства отчаяна и глупава. Не можеше да отговори. Отгоре на всичко постъпката му я бе оставила безмълвна. Да ѝ се налага да отговаря „Не знам“ — ама че глупост! Ама че безотговорност!

Опита се да разсъждава: „Аз съм хубава и приятна, обожавам децата и готвя добре. Поддържам безукорен ред в дома си. Не харча прекалено за себе си. Е, поне доскоро не го правех. И го обичам. Или по-скоро го обичах?“.

— Друга жена ли има? — опита се да ѝ помогне жената.

— Едва ли.

— Сигурно има — настоя жената.

Така ли беше? Марта не знаеше, а би трябвало да знае, нали би трябвало да има известна представа дали съпругът ѝ си има любовница. Другите жени май притежаваха усет за подобни неща. Шийла в месарницата смяташе, че той „сигурно има друга връзка“. Сестрата в приемната на лекаря заяви, че „всички мъже имат“. Дори Елайза намекна, че според нея това е възможно. Но как да повярва? Как просто ей така да престане да вярва и да се надява? Как да си помисли за него нещо толкова лошо, след като десет години го бе обожавала?

Не знаеше как.

Марта обичаше непознатите търпеливо да изслушват разказа ѝ и да я прекъсват само с ужасено или озадачено цъкане с език. Неприятно ѝ беше да говори с непознати, които настояват да разказват за собствените си разочарования или провали. А такива имаше много. Но какво можеше да ѝ помогне, ако знае, че всеки си има по една подобна неприятна история като нейната? Всеки познаваше някого, комуто се е случило точно същото нещо. И каква утеха ѝ носеше това? Безотговорността и изневярата са широко разпространени — голяма новина, няма що!

— Зет ми напусна сестра ми, докато беше бременна с близнаци — осведоми я жената в химическото чистене.

— Съпругът на приятелката ми току-що я напусна, а са женени от шестнайсет години. Оказа се, че той през цялото време е имал връзка със секретарката си и че дори е спал с нея — със секретарката — в нощта на сватбата, тоест на сватбата на приятелката ми.

— Ужасно! — промълви Марта и беше така. Наистина.

Само че ужасните постъпки на други хора не правеха постъпката на Майкъл по-малко ужасна. Чуждата болка не облекчаваше нейната, всъщност дори я засилваше. Сякаш плътният облак на измамата бе пропъзлял над главата ѝ и я задушаваше. Оглеждаше ли се наоколо,

виждаше само мрачни и затворени лица, тъжни и изпълнени с разочарование житейски истории, осуетени мечти и разбити сърца. Не ѝ помагаше, че според всички останали истинската трагедия в нейната история бе фактът, че тя е нещо съвсем обичайно и често срещашо се. Никой не даваше и пет пари, че с брака ѝ е свършено. Смятаха, че няма нищо необикновено в това магията просто да изчезне. Марта пък оприличаваше положението на нова прическа — никой, освен нея, не я забелязваше. Не искаше да повярва, че нарушените обещания са приемлива част от света, в който е въвела Матю и Мейси. Би предпочела да вярва, че е откачалка.

Това беше шестият ден, в който излизаше самичка, и усещането, че е забравила нещо важно (тоест децата), започваше да отслабва. След първоначалната интензивна терапия чрез пазаруване Марта посвещаваше свободното си време на неща, за които после би могла да разкаже на Майкъл, ако изобщо ѝ се удадеше подобна възможност. Макар да се съмняваше, че в момента има много възможности за разговор на общи теми — не и след фиаското с виното. Предишната сряда ходи във фитнес залата, а след това прегледа „Файненшъл Таймс“. Вчера ходи в центъра „Саут Банк“ за лекцията на един военен кореспондент, който бе прекарал няколко много интересни години, наблюдавайки как хората се избиват. Днес беше дошла в малка галерия съвсем близо до Каледониън Роуд. Изложбата беше много модерна и бе посрещната с прекрасни отзиви във всички неделни вестници. Казваше се „Заличаване“. Може би Марта щеше да направи разумен ход, ако бе избрала нещо друго, обаче Майкъл много харесваше модерното изкуство.

Не беше сигурна, че и тя го харесва. У нея се прокрадвала подозрението, че всъщност става дума за новите дрехи на царя. Бяло платно, закачено на бяла стена? Ценеше символиката, обаче да плати петдесет хиляди лири за тази инсталация, когато децата в нужда в много страни можеха да спасят зрението си с храна само за няколко лири, не ѝ се струваше редно. Какви чувства можеше да предизвика у нея нещо толкова фалшиво?

В галерията нямаше много хора. Големите галерии в града привличаха туристи през всеки ден от седмицата, но организаторите на

нещо толкова специализирано като това не биха могли да се надяват, а вероятно и не се стремяха към тълпи от посетители. Кураторът на галерията приемаше експозицията твърде на сериозно, за да иска да привлече масовата публика и да спечели одобрението ѝ. Марта се залита дали не усеща липсата на нещо (освен на съпруга си). Дали не пропускаше нещо от културна гледна точка? Останалите трима-четирима души в галерията изглеждаха напълно погълнати от изложените им произведения. Може би тя беше еснафка. Един мъж стоеше пред онова голямо черно платно („Липса“) вече дванайсет минути — беше засякла времето. Какво толкова го бе очаровало. Защо хората забавят крачка, докато разглеждат картините в някоя галерия? Дали нещо ги завладява? Дали това е признак на уважение?

Или просто скуката най-сетне е изцедила запасите им от енергия и те се шляят, защото са потиснати?

Може би съпругата на този мъж неотдавна го е напуснала? Ако е така, можеше да разбере защо той беше като парализиран от картината, наречена „Липса“.

Божа, каква потискаща изложба!

Вратата на галерията се отвори широко и вътре проникна малко есенно слънце, което освежи потискащата обстановка. Уличното движение и пешеходците се носеха покрай галерията — приглушеното и разсеяно бръмчене на тънещите в културно невежество. Марта толкова искаше да е навън с тях и да се наслаждава на слънцето, вместо да се рови в скучния каталог, изреждаш значението на различни видове заличаване. Изведнъж изпита завист към хората извън галерията за тяхното блажено безразличие.

Какво търсеше тук? Майкъл харесваше модерното изкуство, не тя. Оставаше ѝ да види още четири платна в залата и три в съседното по-малко помещение.

Можеше просто да излезе.

Да си тръгне.

Да се присъедини към културно невежите, щастливи хора на улицата. Мисълта ѝ се стори кощунствена, но в същото време я накара да се усмихне. Никога не си беше тръгвала по средата на филм, макар някои от филмите да бяха абсолютен боклук — струваше ѝ се непочтено по отношение на хората, които харесваха филма. Никога не бе оставяла недочетена книга, колкото и зле да бе написана —

струваше и се грубо по отношение на автора. Ако си тръгнеше от галерията сега, поемаше риска да засегне персонала и да си навлече неодобрението им. Но отвън беше толкова прекрасно, а изложбата изобщо не ѝ харесваше.

Марта неусетно се озова на улицата. Силното есенно слънце топлеше лицето ѝ, докато хладният вятър си играеше с косите ѝ и развяваше дългото ѝ палто, което танцуваше като вълшебните дрехи от филмчетата на „Дисни“, които Матю толкова харесваше. Любимото му филмче беше „Пепеляшка“ — Марта не бе казала това на Майкъл, понеже ѝ се струваше, че по някаква причина той не би го одобрил.

Откри едно кафене и си поръча кафе с мляко и голяма кифла с боровинки. В момента можеше да яде каквото си поиска, без да напълнява. Защо да не се възползва? Не че беше яла бог знае колко през последните няколко седмици. Готвеше много неща с намерението добре да се натъпче, обаче още при първата хапка стомахът ѝ се свиваше. По някаква причина излизането от галерията бе станало причина да огладнее и тя изяде цялата кифла. След това облиза пръста си и обра с него трохите от чинията. Когато приключи, отиде да потърси телефонна кабина.

Беше около четири и половина и улиците бяха оживени. Толкова много живот. Такава врява. Толкова неща се случваха. Стори ѝ се странно, че животът край нея упорито продължава, сякаш нищо не се е случило. Толкова много хора категорично заявяваха, че не е станала космическа катастрофа — заявяваха го най-нахално, като чакаха автобус, ядяха сандвичи, позволяваха на кучетата си да замърсяват тротоарите.

Безброй майки си проправяха път с детските колички по претъпканите улици и успяваха да преодолеят твърде тесните и тежки врати на магазините. Напоследък Марта започна да обръща внимание на левите ръце на жените, които бутаха детски колички. Дали бяха омъжени? Тя беше единствената самота майка сред всичките си приятелки. Не че наистина беше самотна майка — беше сигурна, че това положение е само временно, но ако да кажем, станеше самотна майка, тогава щеше да е единствената сред познатите си. Тази мисъл не ѝ вдъхна утеха. Първо, не желаше да прави нищо извън общоприетото. Предпочиташе да се вписва. Второ, и това беше главното, защо те не успяха, след като всички останали бяха успели?

Потръпна. Последният път, когато бе гледала левите ръце на жените, които срещаше, беше малко след като навърши двайсет години и искаше да се сгоди. И тогава също ѝ се струваше, че всяка носи пръстен. Погледна собствените си пръстени, красиви и класически. Обикновена златна халка и пръстен с няколко диаманта. Камъните все още искряха ярко и подигравателно.

Измамно.

Марта се вгледа по-внимателно. Всички майки без изключение изглеждаха напрегнати. Заети и неспокойни. Значи пръстените не ги предпазваха от това, нито пък им помагаша да се справят с изтощението. Марта кимна и леко се усмихна на две от жените. Те откраднаха секунда от тревожните размишления какво да купят за чая и отвърнаха на усмивката ѝ.

След като Майкъл си тръгна, Марта престана да се интересува особено какво тя или децата ще хапнат със следобедния чай. Изведнъж ѝ се прииска да се върне обратно в света на тези тривиални неща, винаги бе твърдяла, че животът е в подробностите. Подробности като това да намериш най-подходящата чаша с Телетъбис, от която Матю да пие плодовия си сок. Тя придаваше голямо значение на дреболиите, а Майкъл — никакво. Запита се дали някога отново ще има сили за истинско обвързване. Надяваше се. Пое дълбоко въздух. Въздухът наистина ухаеше приятно. Прозрачен и остър. Постара се да изправи рамене, защото още от ученичка ходеше по-прегърбена.

Наблюдаваше как една млада майка и момиченцето ѝ избират тиква. Тя също трябваше да купи. Можеше да издълбае нещо, немного страшно, например котка. Мейси беше мъничка за страшен тиквен фенер, може би щеше да се уплаши. Ако купи тиква, можеше да я издълбае тази вечер, така щеше да си има занимание. Подаде парите за една голяма и тежка тиква и изпита смътното усещане за съпричастност, за принадлежност. Самотата, която повече или по-малко я поглъщаше след напускането на Майкъл, леко се оттегли.

Можеше ли да принадлежи на нещо друго, а не на Майкъл?

Освен жените с колички по улиците се движеха много групи ученици, които отлагаха неизбежния момент на прибирането си у дома и на тормоза за домашните. Дали майките и бащите на всички живееха заедно? Едва ли, не и според статистиката, прецени Марта. Замисли се за Дон, една от най-старите си и най-скъпи приятелки. Тя беше майка

на три деца, две от които близнаци, и беше една най-сърдечните, забавни и здравомислещи жени, които познаваше. Родителите на Дон се бяха развели, когато била съвсем малка. Може би тази вечер щеше да ѝ позвъни и да ѝ разкаже какво се случи.

А като се замисли за жените, с които се бе сближила в родилния дом, три от тях бяха от семейства на разведени родители. Марта беше сигурна, че ако се обади на която и да е от тях и сподели проблемите си, те ще ѝ окажат подкрепа. Може и да беше първата от връстничките си, която се развежда, обаче със сигурност не беше първата разведена жена на света. От нищо не следваше, че разведените родители са по-лоши от онези, които остават заедно, или пък че има по-голяма вероятност децата им да имат проблеми. Познаваше много емоционално увредени и неподготвени за живота хора, които произлизаха от добри семейства. Майкъл беше безспорен пример.

Не че при Марта нещата щяха да завършат с развод.

Но ако станеше така.

Спомни си, че търси телефонна кабина, и попита един младеж къде е най-близкият телефон. От дребничкия му ръст заключи, че сигурно е на около дванайсет години, обаче пушеше и едното му ухо беше пробито. Той явно се поучуди, че тази лъскава мадама се нуждае от неговата помощ, но все пак я упъти учтиво, заеквайки смутено и изразявайки се граматически неправилно. Каза „мамка му“ само веднъж.

Марта порови в чантата си. Винаги си носеше портмоне с дребни монети за телефон, за разни автомати и за бакшиши. Най-напред позвъни на майка си, за да провери дали децата са добре. Разбира се, че бяха добре.

Всъщност госпожа Евъргрийн нямаше особено желание да говори за децата.

— Много се забавляваме — увери тя дъщеря си. — Няма защо да се тревожиш и да бързаш да се прибиращ. Двамата с баща ти ще им дадем да вечерят и ще ги изкъпем. Можем да останем до късно, ако искаш. Защо не поканиш някого на едно питие? Купи ли си нещо хубаво?

— Кифла с боровинки.

— Само това ли? Никакви дрехи или музики? — Майка ѝ така и не научи да казва компактдискове.

— Не говориш с Елайза, не забравяй.

— Невинаги сте били толкова различни. Когато бяхте по-малки, и двете харесвахте еднакви неща — ти наистина подхождаше към всичко малко по-кротко, обаче и двете обичахте да си купувате записи и дрехи.

— Така ли? — Не си спомняше кога е била дете. Не си спомняше много неща от времето преди Майкъл. Като се замисли сега, смътно си спомни, че тогава си прекарваше доста добре. Забавляваше се.

— О, да. И двете обичахте шумната поп музика, дрехите, грима и момчетата. — Госпожа Евъргрийн се опита в гласа ѝ да прозвучи неодобрение, но не успя. Всъщност едни от най-щастливите години от живота ѝ бяха, когато момичетата ѝ постепенно се превръщаха в жени. Бяха толкова жизнерадостни и изпълнени с надежда, все бърбеха, клюкарстваха, забавляваха се. Трудно ѝ бе да ги гледа как остаряват. Марта — такова разочарована, а Елайза — толкова неспокойна.

— Не си ли спомняш?

— Не, не съвсем ясно — призна Марта.

— Всяка събота трите ходехме да пазаруваме, за да ви купим дрехи за срещите ви с момчета същата вечер.

— Наистина ли?

Изведнъж си спомни как двете с Елайза часове наред мъкнеха майка си по безброй тесни пробни в магазините.

— Как изглеждам? — питаха те.

— Прелестно — незабавно изстрелваше госпожа Евъргрийн (и наистина го мислеше).

— Не, не е вярно, коремът ми стърчи!

— Тази рокля ми скъсява краката!

— Тъпо е! — Това беше най-тежката присъда.

— Боже, бяхме ужасни! — въздъхна Марта, като си спомни колко неблагоприятни са били.

— Не, бяхте си съвсем нормални момичета. Често бяхте дори забавни.

Тогава наистина много се смееха. Смееха се по време на разказите за ужасни срещи, смееха се на новите танци, смееха се на упоритите новоизпечени ухажори, смееха се на късите разкроени поли и на дългите гащи.

Марта се освободи от тези мисли и се върна към по-нещастното си минало.

— Не забравяй, че Мейси има нужда...

— ... да й разгъркам гърдичките след баня. Няма да забравя.

— А Матю понякога е много капризен. Пилешкото бутче е в хладилника, обаче ще го изяде само ако махнеш количката и го нарежеш на парченца.

— О, не, Марта, днес на обяд много щеше да се зарадваш. Матю се нахвърли на бутчето заедно с баща ти. Изяде всичко заедно с кожата. Много обича да се прави на мъж. Пилето е изядено. Смятам да им приготвя макарони за чая.

— А Мейси?

— За нея също, ще й ги нарежа на ситно. Не се тревожи, не забравяй, че съм го правила и преди — весело додаде госпожа Евъргрийн. Явно беше в стихията си. Обожаваше да бъде с децата, но още по-силно искаше нещо, което Марта може би не бе осъзнала съвсем ясно — да помогне на дъщеря си, да й даде възможност да се откъсне.

Марта я увери, че ще се прибере за къпането, и затвори. Погледна през зацапаното стъкло на телефонната кабина. Учениците бяха изчезнали, не виждаше и младите майки — сега по улицата усмихнати вървяха десетки двойки. Испита към тях нещо като омраза. Имаше и много пенсионери с изморен вид, които просто се разхождаха. Забеляза, че носят големи пазарски чанти, но всъщност купуват само едно-две неща. Консерва с котешка храна, четвърт шунка, съвсем малка глава карфиол. Така на следващия ден щеше да се наложи да излязат отново и да купят нещо друго. Допускаше, че така си създават занимания.

Боже, а тя с кого щеше да остарее?

Позвъни на сестра си:

— Елайза, аз съм.

— Здравсти Аз. Какво правиш?

— Нищо особено. Мама и татко ще се погрижат за децата днес.

— Значи си млада, свободна и сама, късметлийка такава.

Думите се откъснаха от устата на Елайза, преди да успее да ги обмисли добре. Проблемът беше в това, че Марта й се бе обадила по средата на много отговорна среща за цветовете и обработката на едно

много важно видео. Не можеше да се очаква Елайза да постави разпадащия се брак на сестра си начело в списъка си, нали? Естествено, Марта не искаше да бъде млада, свободна и сама, така че изобщо не се чувстваше късметлийка. Елайза искаше да вземе обратно думите си, обаче нямаше как. Напоследък сестра ѝ беше станала прекалено чувствителна. Липсваше ѝ спокойната Марта, на която можеше да разчита в миналото.

— Току-що говорих с мама и децата явно са добре и без мен — каза Марта. Гласът ѝ звучеше измъчено и някак насила, сякаш се опитваше да изрече думите още преди да ги е обмислила.

— Ами това е добре, нали? — попита Елайза. И наистина така смяташе, обаче усещаше, че сестра ѝ е на друго мнение.

— Не съвсем — промърмори Марта.

— Защо, мила? — Елайза направи знак на шефката си, че трябва да излезе с телефона от стаята. Тя нетърпеливо ѝ махна с ръка. Все пак ставаше дума за развод, не за смъртен случай. Въпреки това не побърза да свърши с разговора.

— Знам, че мама и татко се опитват да ми помогнат, като идват да гледат децата два пъти седмично. Наистина е много мило, че ми предложиха да ги гледат тази вечер, обаче... — Тъничкото балонче на щастието, което Марта надуваше, като си тръгна от една скучна изложба, изяде една кифла и купи тиква, се беше спускало. За няколко минути животът ѝ се бе сторил поносим. Само че внезапно отново се почувства самотна и нещастна. Слънцето избра точно този момент да се скрие зад облак. Марта потрепери. — Никой няма нужда от мен. Не мога да накарам Матю да яде пилето с кожичката, за нищо не ставам.

Само след няколко думи щеше да се разплаче. Фактът, че децата се чувстваха щастливи в нейно отсъствие, всъщност говореше добре за нея. Тя искаше да бъдат спокойни и уверени пред други хора. В крайна сметка не ги беше изоставила на някоя гара с провесена през шията табела, бяха с дядо си и с баба си. Само че никога не се бе чувствала толкова самотна и потисната.

— Какво? — Елайза се обърка. Тя използваше най-различни критерии, за да преценява успехите или неуспехите си като личност. Постиженията ѝ на работата, наличието на връзка, която я прави щастлива, дали си бе спомнила да прати на родителите си поздравителна картичка за годишнината от сватбата им — обаче да

накараш Матю да яде пилешкото заедно с кожичката определено беше нещо ново за нея. — Виж, ще поговорим за това, когато се прибера. Трябва да тръгвам, шефката ми ме вика. — Елайза се чувстваше ужасно, задето има работа.

— Да, добре. И без друго парите ми свършват. — Марта отчаяно се опитваше да преглътне риданията си. Сестра ѝ го долавяше по гласа ѝ.

— Парите ти ли? Откъде се обаждаш?

— От телефонна кабина на Каледониън Роуд.

— От телефонна кабина ли? — Ама че странно! — Нямах ли мобилен.

— Не, Майкъл имаше.

Замълчаха. Елайза се бореше с желанието да изстреля: „Е, на теб това не ти върши особена работа, нали?“, а Марта се бореше със сълзите си.

— Е, сега, когато си само момиче в града, ще трябва да си купиш мобилен телефон. Много е важно — пошегува се Елайза.

— Не искам да съм само момиче в града. — Нуждите и желанията на Марта бяха съвсем скромни. Искаше спретнат, топъл и безопасен дом. Нещо, което би трябвало да е гарантирано за човек с нейния произход, възраст и обществено положение. Искаше децата ѝ да са здрави, щастливи и да не се държат като хулигани на детската площадка. Искаше съпругът ѝ да има приличен доход, но — и това беше най-важното нещо за нея — да го печели с работа, която му допада. Искаше родителите ѝ спокойно да доживеят до дълбоки старини. Искаше да не забравя рождените дни на приятелите си. Не желаше да се развежда. Не искаше, когато стане на петдесет и пет години, сама да обикаля парковете.

Не искаше да е само момиче, което вилнее из града.

— Знам, Марта — решително заяви Елайза. — Обаче това е истината. Независимо дали ти харесва.

18.

Елайза се прибра след девет, което не беше късно, като се има предвид, че беше работила върху окончателния монтаж на видеоклипа на един относително известен състав. Обикновено групите пристигаха в монтажната около единайсет вечерта, а след това настояваха да си поръчат храна, алкохол и наркотици. Понякога истинската работа дори не започваше преди един през нощта. А много често окончателното одобрение се получаваше едва на зазоряване. Тъй като беше най-новият член на екипа, тя винаги трябваше да остава до горчивия край. Понякога ѝ се струваше, че най-важната страна на работата ѝ е в края на сеанса да натовари на таксите членовете на групата възможно най-дискретно. Само че музикантите от тази група бяха професионалисти. Пристигнаха в студиото в два следобед, както се бяха уговорили, нямаше никакви изненади от страна на редакторите при обработката на материала, нито пък желанието от страна на групата за промени в последния момент. Клипът стана много готин. Елайза беше горда, че има участие в изработването му, макар и съвсем скромно. Към седем и половина всичко беше подписано, подпечатано и доставено и макар тя също да бе поканена за едно напълно заслужено питае, отклони поканата. Трябваше да се отбие набързо на Тотнъм Корт Роуд, а след това искаше да се прибере у дома по възможно най-бързия начин.

Тревожеше се за Марта — още от разговора им за пилешките кожички.

Проклетият Майкъл!

Когато Елайза се прибра, децата вече спяха, а родителите им си бяха тръгнали.

— Къде са мама и татко. Уплаши ли ги?

Марта поне прояви приличието да изглежда донякъде виновна и изобретателна.

— Изглежда, не изразих признателността си толкова красноречиво, колкото би трябвало.

Всъщност Марта се чувстваше ужасно безполезна. Господин Евъргрийн беше поправил течащото кранче в килера на долния етаж.

Освен това беше сменил две крушки и беше поставил етажерка в стаята на Матю. Очевидно искаше да покаже неспособността на Майкъл да се справя с ремонтите у дома, което обиди Марта. Освен победата с пилето, майка ѝ бе имала време да зареди хладилника, бюфета и фризера. Беше почистила с прахосмукачка и беше сменила чаршафите. Наистина откакто Майкъл си беше тръгнал, Марта малко беше позанемарила къщата. Преди къщата ѝ изглеждаше като извадена от списание, а сега приличаше на кочина.

Марта наистина не виждаше смисъл да разтребва, защото къщата като че ли сама се разхвърляше още на следващия ден. Преди за нея беше въпрос на принцип играчките на децата да бъдат прибрани до една преди седем вечерта. Същото важеше и за дрехите, които съхнеха по радиаторите през деня. (Майкъл мразеше да вижда подобни неща, струваше му се като в работническо жилище. Защо имаш сушилня, след като сушиш дрехите по радиаторите?) Сега играчките се търкаляха по подовите през цялото време и Марта с учудване си даде сметка колко много време ѝ спестява това. Не го използваше, за да сгъва чорапи или да реже зеленчуци, както правеше, докато Майкъл живееше у дома. Сега предпочиташе да гледа сериали и да чете списания. Донякъде я утешаваше фактът, че животът на героите беше по-объркан от нейния. Не помнеше кога за последен път бе бърсала хладилника отвътре. Днешната намеса на майка ѝ я накара да се почувства безполезна и разобличена. Беше една провалена домакиня.

— Можеха да ме дочакат да се видим — малко нацупено отбеляза Елайза.

Марта реши да не ѝ споменава, че е оставила родителите си с впечатлението, че сестра ѝ ще се прибере много късно, смени темата:

— Търсиха те по телефона.

— Кой?

— Хюбърт.

— А, да, запознахме се на вечерята у твоята приятелка Клоуи през уикенда. Бях пияна, затова му дадох телефона си — въздъхна Елайза.

— Ами обади му се.

Тя се подчини. Вече започваше да губи интерес към търсенето на господин Пенсионно осигуряване, обаче усещаше, че трябва да продължи да го прави — понеже какво друго ѝ оставаше?

— Здравсти, Хюбърт, обажда се Елайза Евъргрийн.

— Елайза. Радвам се да те чуя. Как си?

— Ами, добре съм. — Елайза не се стараеше да бъде интересна.

— Чудесно. И аз съм добре. Всъщност днес ми се случи нещо доста забавно.

Дъра-бъра. Тя се съмняваше, че нещо наистина забавно може да се случи на човек на име Хюбърт, затова престана да го слуша.

Включи се само, когато го чу да казва:

— Трябва пак да се видим.

— Защо не.

Точно от това насърчение се нуждаеше той:

— Ако искаш, може да дойда с велосипеда да пием чай.

Чай ли! Боже, щеше да приеме среща с Мечока Рупърт^[1].

— Чудесно — отвърна тя с престорено въодушевление.

За щастие, Мечока Рупърт не беше особено чувствителен по отношение на нюансите в един разговор. Той живееше в свят, където срещата на чай наистина беше страхотна идея. Елайза определи датата и часа и затвори. Изглеждаше унила. Чаят беше толкова евтин. Той дори не се опитваше да я впечатли. Може и да беше на тридесет години и да не бе женен, обаче беше мъж, който се интересувахе само от себе си.

— Мама остави гювеч с говеждо. Искаш ли да сервирам? — предложи Марта, опитвайки се да повдигне духа ѝ.

— Добре — съгласи се Елайза и веднага се пооживи. — Обаче преди това имам изненада за теб.

Излезе от стаята и Марта я чу как пухти, докато мести нещо в коридора. Сплете пръсти и се помоли да не е кученце.

Елайза се върна с голяма кутия в ръце.

— Направи малко място.

— Компютър? — попита Марта, без дори да направи опит да прикрие отвращението си.

— Не е просто компютър, а ключът към твоя колан на целомъдрието, прекрасна девице.

— Какво?

— Нямах мобилен телефон, така че няма как да получавах съобщения. Нямах компютър, така че нямах и имейл. Как възнамеряваш да флиртуваш през дваисет и първи век?

— Изобщо не възнамерявам да флиртувам.

— Ужасно пораженческо отношение — скастри я Елайза авторитетно и за миг Марта се почувства като по-малката сестра. — Ето, вземи. — Елайза ѝ подхвърли една по-малка кутия. Беше мобилен телефон.

Нужни им бяха четири часа и половина да нагласят системата. Нито една от тях не би могла да включи в автобиографията си „умение за разчитане на инструкции“, но и двете изпитаха огромно задоволство, когато компютърът проработи и на екрана му започнаха да се появяват малките иконки.

Елайза беше на седмото небе. Компютърът и телефонът бяха най-скъпите подаръци, които бе правила, и да бъде щедра много ѝ допадна. Марта категорично оказваше да приеме какъвто и да е наем, затова за пръв път след пристигането си в Лондон сестра ѝ се видя с малко пари.

— За какво може да ни послужи това? — все още се чудеше Марта.

— На всяка цена трябва да имаш достъп до интернет.

— Защо?

— Защото е много самотно да живееш в тъмните векове.

Марта изглеждаше угрижена и предпазлива.

— Електронната поща е много забавна — окуражи я сестра ѝ.

Тя все още не беше убедена. Боеше се, че имейлът може да се окаже като телефонния ѝ секретар — поредното напомняне, че никой не се интересува от нея.

Елайза сякаш прочете мислите ѝ и я утеши:

— Най-малкото можеш да пазаруваш по интернет.

---

[1] Герой от приказките на Мери Тътрел (1874–1948). Рупърт е мечок с червено палтенце, жълти раирани панталони и жълт раиран шал. Впоследствие се превръща в герой от комикси и от анимационни филми. — Б.пр. ↑

НОЕМВРИ

19.

Мейси щеше да стане на годинка в средата на ноември. Марта си беше поставила за цел да накара Майкъл да се върне у дома на време, за да види как дъщеря му духа свещичката на тортата. Разполагаше с още десет дни, за да успее. Тази глупост със сигурност нямаше да продължи повече. Наистина ли? Не беше сигурна.

След като бе блиснала виното в лицето на Майкъл, двамата се бяха срещали само в присъствието на децата. Майкъл ги използваше като щит, за да избягва всякакви мъчителни въпроси и разговори, затова тя нямаше никаква представа какво е мнението му за положението в момента. Главата я болеше от ударите в невидимата стена, която се бе издигнала помежду им. Само да имаше смелостта да признае, че ужасно ѝ беше омръзнало от лицемерното му мърморене: „Не пред децата, Марта, ще поговорим по-късно“. По-късно ли? Кога беше това скапано „по-късно“? Вече всичко започваше ужасно да ѝ намирисва на „твърде късно“.

Посещенията му при децата бяха крайно незадоволителни. Често закъсняваше и бързаше да си тръгне. Извинението му неизменно бе едно и също: бил изморен, бил много зает в работата. По някакъв начин Майкъл успяваше да поддържа психологическото превъзходство. Непрекъснато твърдеше, че тя е истерична и че с нея не може да се говори. Кое то беше истина и точно затова беше грубо от негова страна да изтъква този факт.

Марта беше безпомощна, гневна и объркана — което лесно се превръщаше в истерия. Мяташе се от сълзите към укорите и към яростта, сякаш беше девойка в пубертета преди началото на цикъла си в навечерието на изпит. Въпреки чувствата си не съжаляваше за постъпката си.

Според Майкъл това беше доказателство за истеричността ѝ.

Според Елайза беше признак, че постига напредък.

Марта не знаеше какво е.

— Виждам, че си си купила компютър — отбеляза той тази вечер. Двамата стояха в кухнята, но за да разбере, че си е купила

компютър, би трябвало да е влизал в трапезарията. В момента Марта не канеше гости на вечеря, а семейството бе свикнало да се храни в кухнята — беше по-уютно, така че компютърът беше поставен в трапезарията. Елайза предложи да го сложат в кабинета на Майкъл, обаче Марта не искаше и да чуе. Тя пазеше кабинета непокътнат като някакво светилище, въпреки че да бърше праха от стотината колички беше доста досадно. Ето защо фактът, че се подразни, задето Майкъл си е врял носа из къщата, беше поредното противоречие. Кое то беше глупаво, разбира се. В крайна сметка това все още беше домът на Майкъл, техният дом, и тя искаше да е така.

Просто напоследък ѝ се струваше по-скоро неин, отколкото техен.

Разбира се, той можеше да влиза, където си поиска, включително и в трапезарията. В крайна сметка Марта нямаше тайни.

Освен купчината пране, което чакаше да го изглади и което — за късмет — набързо бе прибрала в трапезарията. Малко се позасрами, че Майкъл щеше да разбере, че е изостанала с гладенето. Докато той живееше у дома, никога не бе занемарявала така домакинската работа, но напоследък гладенето престана да ѝ се струва толкова важно. Марта се смути. Не искаше той да вижда недостатъци у нея.

Внезапно обаче присъствието му ѝ се стори някак натрапено.

— Не, всъщност не съм го купила. Елайза ми го подари. Много щедро от нейна страна, не мислиш ли? — усмихна се тя и се опита да прогони от съзнанието си смачканото пране.

— Е, все пак живее тук, без да плаща наем.

— Искаш ли да ти дам имейл адреса си? Сърфирането в интернет е страхотно, освен това има чудесни образователни страници за Матю. — Майкъл много държеше на образованието на децата. Марта изобщо не си направи труда да обяснява, че дори не би ѝ хрумнало да взема наем от сестра си. — Освен това имам мобилен телефон — показа му го Марта.

Той го взе от ръката ѝ и бързо го прецени с набитото си око за всякакви машинарийки.

— Последен писък. Да не би Елайза да е спечелила от лотарията?

Заболя я. Тайно се бе надявала Майкъл да остане впечатлен от това колко модерна е станала. Той прекарваше часове пред компютъра

и тя си мислеше, и дори се надяваше, че ще остане доволен от интереса ѝ към нещо ново. Неведнъж ѝ беше казвал, че се нуждае от хоби. Само че как би могла да намери време за хоби, докато Майкъл живееше у дома? Обаче той нито я поздрави, нито поиска номера на мобилния ѝ телефон, нито пък забеляза, че е гримирана. Което си беше жалко, понеже често я насърчаваше да се грижи повече за себе си, а сега, когато се беше постарала, дори не го забеляза.

Марта прогони мисълта от главата си и се опита да чуе какво ѝ говори.

Напоследък Майкъл много говореше за пари. Попита колко струват новите обувки на Матю и промърмори, че има чувството, че са купили предишния чифт само преди пет минути. Което си беше почти вярно, обаче така растяха децата. Провери телефонната сметка и помоли Марта да говори с родителите си след шест часа следобед. Когато му каза какво възнамерявала купи на Мейси за рождения ден, той отбеляза, че дъщеря им сигурно ще остане доволна и от празен кашон, а и щяло да е много по-евтино. Такива неща често се казват за децата, обаче в случая с Мейси не беше вярно: тя наистина не харесваше картонени кутии. Предпочиташе пластмасови играчки със звънчета и копчета.

— Разпратих поканите за тържеството на Мейси следващата седмица — каза Марта. — Сами ги изработихме: Мейси, Матю и аз. Най-вече аз, обаче беше много весело.

Показа на Майкъл една покана. Беше парче розов картон, изрязано като балон. Матю беше добавил лепенки и станиол, а Мейси — отпечатыци от пръсти и слюнка. Бяха прекарали прекрасен следобед, докато изработваха поканите, и Марта наистина се гордееше с резултата. Само че от начина, по който ги гледаше в момента Майкъл, поканите не ѝ изглеждаха толкова оригинални и красиви.

— Много са хубави — промърмори Майкъл, точно както отбелязваше, че времето е „много хубаво“, че изпечените от Марта бисквити са „много хубави“, че цветът, в който е боядисала коридора, е „много хубав“. Тя не проумяваше как е възможно думите „много хубаво“ да звучат с такава досада и толкова критично.

Дълго бе обмисляла рождения ден на Мейси. Първият рожден ден на всяко дете несъмнено е много важна дата, но за Марта точно този рожден ден имаше огромно значение. Как е възможно само преди

година Майкъл да бе броил секундите между контракциите на Марта, да ѝ казва колко умно момиче е и колко се гордее с нея, да се разплаче от щастие, когато акушерката му даде да подържи Мейси, а сега да живее сам на хотел? Как бе възможно? Не знаеше отговора, но беше твърдо решена да оправи нещата. Беше решена да накара съпруга си да се върне у дома. Да сложи край на тази глупост.

Беше му приготвила изненада. Преди три години баба ѝ беше починала и бе оставила на нея и на Елайза малко наследство. Майкъл бе настоял Марта да си открие банкова сметка, вместо да харчи парите за играчки или за дрехи за децата. Искаше тя да си купи с тях нещо важно и значимо. Нещо, което да бъде нейно и да ѝ напомня за баба ѝ. Което беше чудесно от негова страна и доказваше, че някога много я е обичал.

Но означаваше също, че би могъл отново да я обича, нали?

Марта възнамеряваше да похарчи парите за някоя специална мебел, след като купят къщата на мечтите си — маса за хранене и е столове ѝ се струваше подходяща идея. Обаче започваше да се опасява, че ако не вземе никакви мерки, никога няма да живеят в дома на мечтите си — нито в Бридълуей, нито където и да е другаде.

Затова тази сутрин отиде в банката и изтегли всички пари. След това отиде в една туристическа агенция и запази едноседмична почивка за четиримата в Дисниленд в Париж. Не спести никакви разходи. Купи билети за влака първа класа. Избра най-хубавия хотел, купи целодневни пропуски за парка и осигури детегледачка за две от вечерите, за да могат с Майкъл да вечерят сами. Запази билети за влака за деня след тържеството на Мейси, за да пътуват точно на рождения ѝ ден.

Майкъл със сигурност щеше да е трогнат. Точно от това се нуждаеха всички. Той просто трябваше да си припомни колко е хубаво да имаш семейство. Последните няколко месеца бяха изпълнени с гняв. Трябваше да прекарат малко хубави мигове, за да възстановят семейното равновесие и да прогонят спомените за неразбирателството помежду си. Често си бяха говорили да заведат децата в Дисниленд. И двамата смятаха, че полетът до Америка е твърде дълъг за децата, затова смятаха да отидат до Париж, когато Мейси стане на две години и половина, а Матю — на четири. Марта и Майкъл бяха направили такъв план, защото децата щяха да оценят по-добре пътуването, когато

станат на тази възраст. Матю дори можеше да си го спомня, когато порасне.

Само че сега беше решила да запрати предпазливостта по дяволите. Беше сигурна, че това пътуване е нейният коз в играта, целяща да върне Майкъл у дома.

Билетите се намираха зад поставката за чаши на една полица в кухнята. Марта много се вълнуваше. Нямаше търпение да му връчи билетите. През целия ден беше в приповдигнато настроение, предвкушвайки удоволствието, което щеше да се изпише по лицето му.

Майкъл беше дошъл да прочете приказка на децата преди лягане. Тя възнамеряваше да му предложи чаша вино и да го изненада с подаръка. Знаеше, че ще се зарадва и ще се наслади на почивката. Странно как задълженията им някак естествено се бяха разпределили с течение на годините. Винаги Майкъл се грижеше за почивките им — това беше негово задължение. Марта не се съмняваше, че той ще се зарадва на отношението ѝ, на това, че някой друг поема отговорността. Точно както тя би се зарадвала, ако той ѝ сготви нещо. Или зареди колата ѝ с бензин.

Всъщност една от най-големите мечти на Марта беше Майкъл да изкъпе децата, да ги избърше, да ги намаже с крем, да им сложи пелените, да ги намаже с лосиона, да се справи с трудната задача да измие зъбите им, да затопли млякото, да им облече пижамите, да ги нахрани, да им прочете приказка преди лягане и да ги настани в леглата, но откакто си беше тръгнал, три пъти беше идвал навреме, за да им прочете приказка, но откакто бе станал родител преди три години. Марта не си спомняше нито веднъж да е минал през всички процедури, свързани с лягането.

— Искаш ли чаша вино? — предложи тя.

— Да, чудесно.

Марта искаше той наистина да се зарадва, а не да гледа страдалческото му изражение.

„Боже, защо съм толкова нетърпелива? Още не съм изпила дори една чаша шардоне“ — помисли си тя.

Продължи да изпълнява плана си.

— Исках да поговорим за рождения ден на Мейси — поде тя. Усети някакво нервно вълнение. Обичаше да прави подаръци. Харесваше ѝ да избере подаръка, да го увие, обожаваше панделките и

ширитите и винаги ги използваше щедро. Обичаше да прави изненади и беше напълно убедена, че това ще бъде най-хубавият подарък, страхотно попадение, дар, който отново ще събере семейството.

— Да, и аз искам да поговорим за това — каза Майкъл и млъкна, без да показва никакви признаци, че изобщо иска да говори за нещо.

Марта се възползва от това:

— Аз съм планирала...

— Искам развод.

— ... изненада — довърши тя. Думите ѝ увиснаха безсмислено във въздуха.

— След тържеството — додаде той. Каза, че му е неприятно, задето се е провалил в брака си, но ще му бъде още по-неприятно, ако се провали в живота си, защото човек има само един живот, а неговият отдавна вече не бил приятен.

Сватбената снимка беше лъжа. Къщата беше лъжа. Почивките им заедно бяха лъжа. Децата и хамстерът все едно не съществуваха. Какви ги говореше този мъж?

Каза ѝ, че е скъпо да живее в хотел, каза ѝ, че възнамерява да наеме апартамент, а това звучеше ужасно, окончателно. Каза ѝ, че е бил нещастен още преди да си тръгне и че кавгите след това са го изтормозили още повече. Не можел да си представи как биха могли отново да се одобрят.

Чу се да му разказва за Дисниленд в Париж. Той издаде характерен звук като морски лъв, шокиран и възмутен, и отговори, че едва успява да издържи с нея седем часа, какво остава за седем дни, вече не. Чу се да му крещи, че е длъжен да прекара с нея седем дни, защото е негова съпруга, негова съпруга, негова съпруга.

Той повтори, че иска развод. Че вече месеци наред не го слуша. Тя повтори, че е негова съпруга. Той сви рамене и я изгледа със съжаление.

Накрая тя престана да повтаря тази дума. Звучеше нелепо, толкова пъти я бе изрекла. „Съпруга“ очевидно беше доста обезценена валута.

Той имаше право. Марта наистина не го слушаше. Тя беше убедена, че раздялата им е само глупава препирня. Нещо като подранила криза на средната възраст. Разправия, излязла от контрол. Проблем, който могат и трябва да разрешат. Те бяха *женени*. Хората не

могат просто така да престанат да бъдат женени. Е, правеха го, разбира се, но не и тя. Не и Марта. Вината бе смятала, че бракът е завинаги. Вярваше в това, вярваше го с цялото си сърце. До този момент не се бе замисляла много за сърцето си, само дето го беше поддържала в добра форма, като подбираше храни с ниско съдържание на холестерол и знаеше, че трябва да пие червено, а не бяло вино (обаче продължаваше да пие бялото — то не оцветяваше зъбите ѝ). Що се отнася до теорията, че сърцето е нещо повече от орган, които изпомпва кръв до различни части на тялото ѝ, че е извор на романтични чувства, е, това не беше доказано научно, нали?

Тя не разбираше какво имат предвид хората, като казват, че сърцето им е разбито, особено когато употребяваха тази фраза по отношение на някое неголямо разочарование: „Нямаха моя номер обувки, направо ми разбиха сърцето“, „Някой надраскал колата му, сърцето му е разбито“, „Човече, «Ман Юнайтед» падат с един на два от «Лийдс», направо ми разбиха сърцето“. Постоянното повтаряне беше изхабило фразата. Както и да е, фактът не беше доказан научно.

Чу как сърцето ѝ се разбива на парчета. Усети го да става на прах. В този момент се запита как би могла да каже на децата си, че светът е хубаво място, че е най-добре да говорят истината, че е много важно да се държиш внимателно, че „живели щастливо“ е възможна развръзка. Колкото и старомодно да звучеше, тя винаги бе вярвала в добротата, в истината и в нежността, смяташе, че живее в това вечно щастие. Но какъв е смисълът да даваш пари за благотворителност, да помагаш на възрастните дами в супермаркетите, винаги и да намираш време да изслушваш приятелите си, да готвиш, да чистиш, да се грижиш за съпруга си и да го цениш, след като нещата въпреки това можеха да се окажат грозни? Вярата ѝ в хората, в добротата, в истината, в нежността, в собствения ѝ живот почиваше изцяло върху факта, че двамата с Майкъл са щастливи.

А сега той се бе подиграл с всичко. С цялото шоу. Беше прецакал всичко.

Марта положи огромни усилия да се съсредоточи. През бученето в ушите си успя да чуе: „децата... нашият приоритет“, „да продадем къщата“, „няма нужда да се бърза“, „пролетта е подходящо време за продажба на имоти“, „адвокати... едва ли ще ни трябват“, „със

сигурност ще си останем приятели“, „просто не мога да живея така“, „само един живот, не е приятно“.

— Има ли друга жена?

— За бога, Марта, пак ли?

— Всички смятат, че има.

— Общуваши с доста тесногръди хора, Марта.

Тя не обърна внимание на наглостта му и се съсредоточи върху онова, което искаше да чуе:

— Има ли?

— Няма да удостоя въпроса ти с отговор.

— Значи има.

— Време е да пораснеш.

— Просто ми кажи! Кажи ми имаш ли връзка с друга? Или може би не точно връзка, още не, обаче... обаче си мислиш, че си влюбен в друга или просто я харесваш, или... — Опита се да си поеме въздух през сълзи, раздирана от остра болка. — Просто ми кажи. Помогни ми да разбере защо разруши всичко. Имаш ли връзка с друга?

Искаше той да каже, че няма. Щеше да му повярва въпреки трупациите се доказателства, че е точно обратното. Не беше казала на никого, дори на Елайза, но беше попаднала на извлечение от фитнес залата на Майкъл. Той беше водил там свой гост. Кого? И защо напоследък толкова често работеше до късно? Наистина ли беше на работа? А и почивката, която неотдавна си беше взел — че кой ходи в Париж сам?

Искаше да повярва, че е възможно да има невинно обяснение. Все още му вярваше повече, отколкото на всеки друг. Но ако имаше връзка с друга жена, тя искаше да научи и това. Искаше просто малко честност. Дължеше ѝ поне това. Той със сигурност съзнаваше, че тя има нужда да запази известно уважение към бащата на децата си. Дори да беше унизително и против волята ѝ, защото е казал истина, която не иска да чуе.

— Кажи ми! — изхълца.

— Не мога да говоря с теб, Марта. Не разбираш ли? Ти просто ме принуждаваш да мълча. Знам, че съм те разочаровал. Съвсем ясно ми го заяви и аз съжалявам, обаче просто не те обичам вече. Колкото и да е трудно да го разбереш, ще се наложи да го направиш, защото не възнамерявам да прекарам живота си с човек, когото не обичам. Нито

за да ти спестя тази болка, нито заради децата, нито защото приятелите и родителите ни го искат. Това е моят живот и аз не те искам в него.

— Просто се разкарай оттук, Майкъл. Мамка му, разкарай си задника оттук, безгръбначно и лъжливо копеле!

Марта усети как ругатните внезапно започват да ѝ допаднат.

20.

Елайза оцени срещата като успех. Отиваше се да реши дали да си поръча за десерт пудинг и кафе или само кафе. По-добре само кафе. Не искаше коремът ѝ да се издува, докато лежи по гръб, а със сигурност много ѝ се искаше да легне по гръб (е, честно казано, можеше и отгоре). Чудеше се дали да го заведе у дома, или да отидат в неговото жилище. Очевидно правилата диктуваха, че ще е по-безопасно да го заведе у дома, но понеже това всъщност беше домът на Марта, прецени, че ще е по-добре да отидат у Чарли. Малко вероятно бе той да се окаже някакъв психар, размахваш брадва, защото беше приятел на Марта, а освен това тази вечер сестра ѝ щеше да се опитва да съблазни Майкъл с билети за Дисниленд в Париж. Ако успееше, имаше голяма вероятност двамата не след дълго да се отдадат на страстта, а ако планът ѝ се провалеше, щяха да я заварят да хлипа.

За пореден път.

Елайза не очакваше планът на Марта да успее. Според нея сестра ѝ разчиташе неправилно сигналите на Майкъл. Елайза смяташе, че той се бе отдръпнал, защото му беше дошло до гуша от отговорността да бъде баща. Опитваше се да се отърве от възможно най-много отговорности (направо не повярва на ушите си, когато Марта сподели, че Майкъл нито веднъж не е станал през нощта за нито едно от децата). Само че неочаквано за самия него бягството от отговорността му като баща му бе навлякло гнева на Марта и непрекъснатото напомняне за недостатъците му очевидно бе за Майкъл толкова неприятно, колкото и това да си измие задника в белина. Оставаше му само да изчезне от картинката напълно. На Елайза ѝ се повдигаше дори само при мисълта за това.

Чувстваше се виновна, защото съзнаваше, че най-вероятно в момента Марта плаче, обаче от друга страна, нямаше нищо против едно чукане. Този мъж бе единствената ѝ надежда, след като бе напуснала Грег.

Чарли беше натрупал милиони от една интернет компания. Беше проявил здрав разум да продаде акциите си достатъчно рано, преди

хората да станат твърде алчни. Беше се оттеглил с достатъчно средства, за да може да се пенсионира още на двайсет и осем години. Само дето не се беше пенсионирал. Вместо това бе основал собствена компания, която се занимаваше с лицензирането на DVD. Елайза не слушаше внимателно обясненията му, макар да беше впечатлена, че продължава да работи, въпреки че не му се налага. Беше сигурна, че ако Грег натрупа достатъчно пари, за да може да се пенсионира, той ще направи точно това. И за нула време отново ще остане без пукната пара. Не че някога щеше да натрупа достатъчно пари, за да престане да работи.

Учуди се, че толкова често мисли за Грег. Разбира се, никога не мислеше за него благосклонно. Е, освен когато на срещата е Таркин си бе казала, че много повече предпочита името на Грег. А също и когато беше на среща със Себастиан и си бе казала, че много повече предпочита хетеросексуалността на Грег. И когато беше на среща с Хенри и си бе казала, че много повече предпочита скромността на Грег. И когато беше на среща с Уил и си бе казала, че предпочита чувството за хумор на Грег. И когато беше на среща с Джайлс, който се бе държал доста мило, но когато започнаха да работят с езиците, тя си бе казала, че предпочита целувките на Грег.

Само че Чарли имаше прилично име, беше хетеросексуален, струваше ѝ се забавен, очарователен, беше запомнил името ѝ и беше хубав. Трябваше да се погрижи за дрехите му — вълненият пуловер трябваше да изчезне. Грег не би облякъл подобно нещо, ако ще да умре. Обаче все пак Чарли плати вечерята, а и тя направо си умираше за това.

Не че не се постараха. Не беше поради липса на усилие или на желание, обаче въпреки това нещо се обърка. Двамата щастливо скочиха в едно такси. И двамата бяха наясно защо бе приела поканата му за кафе, затова нямаше никакво неловко мълчание. Всъщност Чарли веднага започна да я опипва, макар че Елайза би предпочела да изчака, докато пристигнат в апартамента му. Да, самата тя копнееше за малко екшън, обаче винаги ѝ се бе струвало толкова гадно да се натискаш по такситата. Това обикновено означаваше, че става дума или за изневяра, или за малолетни любовници.

Апартаментът му беше хубав. Чист и удобен. Явно всичко в него беше скъпо, но не биеше на очи. В банята нямаше никакви ужасии, по чаршафите нямаше никакви косми. Явно имаше чистачка, защото Елайза забеляза, че рамките на прозорците не са прашни, а нито един мъж не би избърсал праха от рамките на прозорците. Или поне се надяваше да е така, защото самата тя не го правеше, и макар да нямаше високи критерии за хигиената в жилището, искаше ѝ се да вярва, че все пак са по-високи, отколкото на средностатистическия самотен мъж.

Наля ѝ чаша вино. Притежаваше внушителна колекция от вина, обаче не говореше непрекъснато за нея, нито пък изтъкна невежеството ѝ, оставяйки я да избира. Просто предложи едно вино, каза, че има богат букет от аромати и че ще ѝ хареса, после отвори бутилката.

Когато реши, че е достатъчно пияна, но все пак не прекалено, за да не си спомни нищо впоследствие, Елайза предложи да се преместят в спалнята.

Външно погледнато, всичко беше наред. Било е и по-зле. Само че проблемът беше, че помнеше и случаи, в които е било и много, много по-добре. Той не беше виновен. Знаеше, че е добре да има малко любовна игра, и се съобрази с това, не беше нито капризен, нито прекалено скромен, нито странен, нито мързелив. Само че не познаваше тялото ѝ, не правеше нещата така, както трябва.

Тя не обичаше да дразни мъжете и докато лежеше в леглото му по прашки (той беше чисто гол, мъжете обичат да свалят дрехите си), си даде сметка, че не би могла да се откаже. Затова натика пръстите му в интимните си части с надеждата положението да се подобри, когато проникне в нея. Обаче не стана така. Колкото по-навътре проникваха пръстите му, толкова по-разочарована се чувстваше. Той като че ли не успяваше да намери най-чувствителното ѝ място. Елайза се опита да насочи ръката му в правилната посока и той схвана намека, обаче отново нищо, въпреки че пръстите му бяха толкова дълбоко в нея, че сякаш всеки момент щеше да докосне сливиците ѝ. Странно. Когато Грег я чукаше с пръста, тя направо полудяваше. Дори веднъж съседите почукаха на стената, за да ги помолят да не бъдат толкова шумни. Какво ставаше? Да не би пръстите на Чарли да бяха твърде малки. Тя

смяташе, че не е широка — правеше специални упражнения за целта и освен това не беше раждала.

Може би щеше да е по-добре направо да минат по същество. Имаше приличен пенис. Нормален размер. По опита на Елайза всички пениси изглеждаха доста еднакви и предизвикваха коментар единствено ако са твърде малки или възбуждащо огромни. Той го напъха в нея и запъшка. Явно поне той си прекарваше добре. Не беше ли странно, след като тя от седмици мечтаеше за това. Ето, сега лежеше по ръб на меки памучни чаршафи с един доста симпатичен пич, а й се искаше само да се обърне на една страна и да заспи. Не го направи, естествено. Щеше да бъде много грубо, а Чарли даваше всичко от себе си. Елайза се извъртя, за да може да го яхне, защото така по-бързо стигаше до оргазъм, а имаше чувството, че той ще изчака тя да свърши първа. Ето по това се познава истинският джентълмен в двайсет и първи век. Обикновено подобна загриженост й допадаше, обаче тази вечер я дразнеше.

Той стисна гърдите ѝ и започна да ги мачка. Натискът му беше точно толкова грубичък, колкото трябваше, обаче пак не ѝ въздейства. Въпреки това Елайза започна да мята глава и да стене. От доста време не бе имитирала оргазъм, но понякога беше направо за „Оскар“. Хубавото на имитирането на оргазъм с непознат мъж е, че той не знае разликата между истинския и престорения оргазъм. Лошото е, че решава, че е направил нещо както трябва, и е склонен да повтори същото несекси нещо и следващия път, когато спиш с него. Само дето Елайза вече знаеше, че това няма значение, защото нямаше да има следващ път с Чарли.

21.

Елайза отвори входната врата — къщата беше необичайно и зловещо притихнала. Може би Марта беше завела децата в парка. Взе пощата. Две сметки, брошура за скъпи френски детски дрешки и поредната пощенска картичка от Грег. Третата, която получаваше. Странно, но само седмица след като го бе напуснала, групата му беше поканена да подгрява доста голям и набиращ известност мъжки състав по време на турнето му във Великобритания и Германия. Той смяташе, че музиката им е боклук, така че не ставаше дума за голям пробив, а по-скоро за незначителен напредък — повечето концерти бяха по клубове, а не в големи зали — обаче все пак беше постоянна работа за шест седмици. Първите шест седмици, през които Грег щеше да получава редовни приходи.

Картичките му кой знае защо я разстройваха.

Не че в тях ѝ се обясняваше във вечна любов и я молеше да се върне.

А точно защото не правеше нищо подобно.

Елайза беше зарязала много гаджета през живота си. Всъщност много повече, отколкото трябваше. Знаеше как стават тези неща. Казваше им, че вината не е тяхна, а нейна (което от части си беше така, знаеше го). Те я молеха да им обясни къде са сбъркали, което тя никога не правеше, понякога плачеха, друг път изпращаха цветя или стихове, а веднъж и нещо в кутийка от „Тифани“. Винаги искаха тя да се върне. Грег не бе направил нищо подобно. Освен пианското му обаждане няколко нощи след раздялата им не ѝ бе оказал никакъв натиск да се върне. Картичките му бяха небрежни и бърбиви бележки, които разказваха за забавните лудории на групата. Бяха картички, каквито би изпратил на многобройните си приятели. Никога не споменаваха факта, че са били любовници. Явно вече я беше забравил. Четири години не означаваха нищо за него.

Беше толкова повърхностен.

— Лельо Иза, лельо Иза — провикна се Матю от кухнята или от задната градина.

Елайза пхна картичката в дълбокия джоб на чантата и на съзнанието си и се запъти в посоката, откъдето идваше гласът на племенника ѝ.

— Мамо, татко, каква приятна изненада — каза тя и разцелува родителите си. — Не знаех, че днес ще идвате да се грижите за децата.

— Мама е пияна — съобщи Матю. — Пияна като казак, пияна като казак — с удоволствие извика той.

— Ш-ш-т, Матю, защо не излезете с дядо да потърсите червеи — предложи госпожа Евъргрийн. Матю обмисли предложението и реши, че тормозеното на червеи му допада малко повече, отколкото огласяването на слабостите на майка му в целия квартал, затова щастливо пое ръката на дядо си.

— Какво става? — попита Елайза. — Защо всички сте навън?

— Тя се възстановява, това става. Изведохме децата, да не вдигат шум.

— Възстановява се от махмурлук?

— От това и от един разрушен брак — въздъхна госпожа Евъргрийн. — Не разпознаваш ли признаците, Елайза. Това е прочутият ти първи етап. След това ще започне да се тъпче с десертчета „Марс“ и ще го нарича така, както заслужавала бъде наричан.

Елайза вдигна поглед към прозореца на спалнята на Марта — завесите все още бяха спуснати.

— Значи най-сетне прие нещата насериозно.

— Снощи е поискал развод — осведоми я госпожа Евъргрийн.

— Развод? Вече? Не е ли малко прибързано? Само преди седем седмици Марта смяташе, че са блажено щастливи заедно. Не трябва ли преди това да опитат семейни консултации или нещо подобно?

— Марта може и да е мислела, че са блажено щастливи, обаче Майкъл категорично е бил на друго мнение. Кой знае откога се е опитвал да стигне до решението, че иска да сложи край. Марта има много да навакхва. Какъв беше този шум?

— Струва ми се, че е вратата — отговори Елайза. — Ще отида да проверя.

Марта забързано излезе през входната врата и пое по улицата. Чу сестра си да вика след нея, но не ѝ обърна внимание. С никого не искаше да говори. Нито с родителите си, нито с децата си, нито дори с Майкъл. Имаше нужда да помисли. Имаше нужда и от пържени яйца. Нямаше махмурлук, обаче не можеше да се залъгва, че това е така, понеже снощи не се е напила. Всъщност се беше напила страшно. И още беше пияна — това беше единствената причина да няма махмурлук.

Чувстваше се сюрреалистично откъсната от света около себе си. Не можеше да реши дали да отдаде това на факта, че снощи беше изпила две бутилки и половина вино, или на факта, че съпругът ѝ беше поискал развод. Развод ли — какво беше това? Имаше чувството, че действа на забавени обороти, че всички около нея — хората, кучето, което пикаеше до една улична лампа, шумно прелитащите превозни средства — се движат два пъти по-бързо. Майкъл със сигурност действаше по-бързо, отколкото тя успяваше да помисли. Беше изключително бавна, даже бавноразвиваща се, по отношение на осъзнаването на степента, до която той бе решил да я отхвърли.

Две и половина бутилки вино. Последният път, когато бе изпила подобно количество, бе непосредствено след като се бе запознала с Майкъл. Обикновено в петък вечер приятелите им цъфваха в апартамента на Майкъл с половин дузина консервени кутийки с напитки, с бутилки долнокачествено вино и с твърд алкохол. Обаче им беше весело. Много весело. Най-големият специалитет, който си приготвяха, беше да изсипят в купа чипс „Филеас Фогс“. Играеха на странни пиянски игри и всички здравата се гипсираха. По онова време бяха твърде млади, за да се плашат от махмурлук, твърде безотговорни, твърде големи късметлии. Тези забавления ли липсваха на Майкъл? Откога бяха започнали да се хранят здравословно и да намаляват промилите? Кога станаха толкова стерилни? Безчувствени? Защото в даден момент сигурно бяха станали безчувствени. Дали огънят в стомаха на Майкъл не бе угасен от твърде многото планирани вечери и чабата с маслини?

Марта не възнамеряваше да пие толкова много снощи. След като Майкъл изхвърча разярен от къщата, а тя рита ли, рита входната врата (с желанието това да е той и наранявайки крака си), тя знаеше прекрасно какво не трябва да прави. Не беше добра идея да слуша

тъжни любовни песни. Всъщност това определено беше лоша идея. Какво друго можеха да направят песните, които бяха слушали на сватбеното си тържество, освен да я разстроят?

Това нямаше да ѝ помогне.

Въпреки това обаче си ги пусна.

И плака. Хлипаше, ридаеше и виеше. Проля толкова сълзи, че фланелката ѝ се намокри чак до пъпа. Докато изслуша „Всички жени“ — и двата диска, беше изпила цяла бутилка бяло вино. През последните четири години тя или се опитах да зачене, или беше бременна, или кърмеше, така че издръжливостта ѝ бе намаляла. Жадно поглъщаше виното. Знаеше, че трябва да престане да пие, но знаеше и че няма да го направи, беше жадна и имаше нужда, а освен това то имаше приятен вкус. Студеното боцване на сухото вино докосна гърлото, а след това и стомаха ѝ. Испита болка, когато поклати глава в такт с музиката. Знаеше, че след това ще има ужасен махмурлук. Но не ѝ пукаше. Дори го очакваше с нетърпение. Винаги можеше да вземе хапче против главоболие.

Най-неподходящото нещо, което можеше да направи, бе да разглежда стари снимки. Това сигурно щеше да я съсипе. Когато взе първия дебел кожен албум, едната бутилка вече беше наполовина празна. Албумът беше пълен със снимки от първите им почивки заедно, от годишното им тържество, тя бременна с Матю, първото къпане на Матю. Имаше много снимки на Марта и на Майкъл заедно. Нито един от двамата не беше особено умел фотограф, затова си бяха купили апарат като за пълни кретени. Той често я прегръщаше с лявата си ръка, хващаше апарат с дясната, изпъваше я и натискаше копчето. На повечето снимки се виждаха предимно стени, тавани или гардероби. Марта и Майкъл бяха натикани в единия край на снимката, отчасти обезглавени или пък разкривени заради странния ъгъл, под който се бяха обезсмъртили.

Но винаги бяха широко усмихнати. Хилеха се като обезумели и изглеждаха като хора, които вярват във вечността. Боже, достатъчно лошо бе, че губи това копеле (наистина го бе изгубила и той наистина беше копеле), та сега да си припомня, че някога е бил много специален и почтен мъж. Идеше ѝ да се изяде. Още една чаша вино и Марта си даде сметка, че вече не познава младия, весел и мил мъж от тези снимки, не го познаваше ОТ месеци. Той беше изчезнал. Мъжът, в

когото се бе влюбила, вече бе изчезнал от местопрестъплението — останало бе само виновното му извинение.

Допипаше втората бутилка, когато взе последния пакет със снимки. Бяха правени това лято в Сентър Паркс. Марта все още не беше намерила време, или по-точно желание, да ги подреди в албуми. Внимателно разгледа снимките. Тази беше чудесна — Матю прегръща Мейси, много сладко. Имаше една хубава снимка на Матю, който скачаше в надуваемия замък и една чудесна снимка на блаженото изражение на Мейси, която опитваше сладолед за пръв път през живота си. Макар че това бе станало по време на чая на рождения ден на Марта двамата с Майкъл се бяха скарали по този повод. Разбира се, Майкъл беше прав. Мейси беше пълничко бебе и може би не трябваше да се поощрява вкусът и към сладкото. Обаче ставаше дума за съвсем мъничко сладолед. Така че беше малко вероятно тя да отиде зад гърба им да похарчи всичките си пари за сладкиши — та Мейси още не можеше да ходи. Освен това Марта също беше пълно бебе, а сега беше само кожа и кости. Бебетата трябва да бъдат пухкави.

Прегледа снимките, опитвайки се да намери някоя, на която са двамата с Майкъл. Нямаше. Полата ѝ се виждаше на една от снимките, където децата седяха на одеялото за пикник, и имаше три снимки на Майкъл, които беше направила Марта. Бяха режисирани — тя му даде Мейси и го накара да седне до Матю, защото искаше да изпрати на родителите си няколко хубави семейни снимки. Снимките не бяха хубави. Майкъл може и да бе замижал от слънцето, обаче всъщност изглеждаше нацупен и явно позираше неохотно.

Когато отвори третата бутилка, почти не бе в състояние да вижда ясно. Фланелката ѝ издържа и на второто си мокрене за вечерта, когато разля виното. Алкохолът сковаваше мозъчните ѝ клетки, обаче не можеше да премахне болката ѝ. Гърдите я боляха, направо крещяха от болка. Марта искаше да разбере Майкъл, което в момента бе невъзможно, защото тя дори не го познаваше. Вече не. Той не я искаше. И тона беше най-лошото. Не, не беше. Най-лошото беше, че той не искаше децата си. Ето това беше най-лошото. Не, всъщност беше фактът, че той унищожи нейната история. Че хората на снимките ѝ бяха напълно непознати. Освен това бе заличил и бъдещето ѝ. Голямото семейство, големият семеен дом, вечното щастие — всичко бе пометено. Каква ужасна загуба!

Той беше човекът, към когото тя се обръщаше, на когото се доверяваше в продължение на цели десет години, почти целия ѝ съзнателен живот като зрял човек. Той беше най-близкият ѝ роднина, така твърдяха толкова много официални документи, той присъства на раждането на двете си деца. На неговите две деца. Беше виждал какво има в корема и между краката ѝ. Беше гледал как я зашиват и изхвърлят плацентите. Той беше най-добрият ѝ приятел, неин съюзник и неин любовник.

А сега не значеше нищо за нея.

Улови се, че го описва като баща на децата си.

В един и половина през нощта най-сетне заспа. Заспа с дрехите на включено осветление, празните бутилки се бяха търкулнали по пода на кухнята и се бяха спрели до един шкаф, играчките на децата бяха разпилени из къщата, разпилени бяха и накъсаните снимки. В шест и половина Марта се бе събудила както обикновено. Смени пелената на Мейси и ѝ прикови закуска. След това събуди Матю, облече го и се опита да го накара да хапне пълнозърнеста препечена филийка. В седем и половина се обади на родителите си и ги помоли да дойдат.

Когато се събуди за втори път, чу семейството си в градината. Надникна през прозореца и видя как баща ѝ и Матю са се надвесили над зеленчуковата леха и търсят червеи. При вида на плешивината на темето на баща си и на крехкото телце на Матю в гърлото ѝ заседна буца. И двамата изглеждаха толкова уязвими. Видя майка си и Елайза, приведени над Мейси — насърчаваха я да пристъпва, помагаха ѝ да открие независимостта си. Говореха приглушено, Марта се досещаше за какво. Засрами се, че им причинява такова тревоги.

Огледа се в огледалото — лицето ѝ беше подпухнало от алкохола, от недоспиване и от плач. Пролените сълзи бяха превърнали очите ѝ в две цепки. Марта беше твърде изтощена, за да съжاليا заради самотното си пиянство. Твърде изтощена, за да се постарее да изглежда бодра заради семейството си. Без да си направи труда да се преоблече, да си сложи чорапи, да измие зъбите си и да се срещне, тя се запъти към близката закусвалня. Често бе минавала покрай това място, но никога не бе влизала вътре. Имаше огромна нужда от порция пържени яйца.

Чаят имаше вкус на веро. Марта се опита донякъде да се утеши с мисълта, че чашата поне е била измита. Удиви се с каква лекота бе влязла в кафенето (пълно с набити строители и без нито една жена сред клиентите) и си бе поръчала силен чай и едно (не, хайде да бъдат две) пържени яйца. Строителите четяха таблоидите. Задниците им се бяха разплули върху тесните дървени столове, а коремите преливаха над коланите им. На тях обаче не им пукаше. Марта завидя на блаженото им спокойствие.

Беше слънчева ноемврийска сутрин. Не ѝ беше толкова студено, колкото можеше да се очаква, само че нали я предпазваха предизвиканите от алкохола горещи вълни. Избра си място близо до прозореца.

Есенното слънце пръскаше лъчите си върху заскрежения път и създаваше впечатлението, че улиците на Лондон са павирани с диаманти. Влизаше през прозореца и си играеше с металните солници, със захарницата, с ножа и с вилицата ѝ и с мазнината по пържените ѝ яйца, като караше всичко да изглежда скъпоценно. Ако Марта не беше толкова измъчена, сигурно щеше да си помисли, че малката мазна лъжичка е направо божествена.

Седеше и размишляваше. Мисленето я плашеше. Беше болезнено, но необходимо. Сериозно ли говореше той?

Да. Това беше сериозно.

Можеше ли да го накара да промени намеренията си? Марта си припомни последните един-два месеца. Беше го умолявала, заплашвала, изпращала бе любовни писма, бе обяснявала, бе крещяла, бе вдигала скандали и се бе цупила, но Майкъл беше непреклонен.

Не можеше да го накара да промени решението си.

Той вече не я обичаше. И по-точно, каза, че го отегчава. Че не се интересува от нея.

Предишната вечер ѝ каза това и още много други неща. Въпреки усилията си да прогони от главата си мисълта за раздялата, Марта си спомни, че и двамата си бяха крещели жестоки обиди и яростни критики. Той каза, че тръпката да бъде с нея е изчезнала безследно. Тя му заяви, че е повърхностен, че му липсва постоянство. Той пък отвърна, че това е толкова типично за нея — винаги да обижда. След това додаде: „Ти никога няма да ми простиш, Марта. Никога няма да можели да забравиш“. А това я обърка. Нима се нуждаеше от прошката

й? Искаше ли да се върне у дома? Марта веднага бе настояла: „Грешиш, всичко ще се оправи. Аз те обичам. Ние сме семейство. Трябва да бъдем заедно. Трябва да ходим в Кю Гардънс и на пикник. Върни се у дома. Върни се у дома. Сложи край на това безумие, Майкъл, и се върни у дома“.

Обаче той каза само: „Мразя да ходя на пикник“. Марта се мразеше, че го бе умолявала да се върне, че така всецяло бе заглушила собствените си желания. Мразеше се, че му е дала безброй много възможности. Възможности, от които той не се възползва. Каза му, че е изтощена и се чувства пренебрегната. Той пък ѝ отговори, че предпочита да е на работа, във фитнес залата или в прегръдките на друга жена, където ѝ да е, само не с нея. Тя му кресна веднага да се пръждоса и да си намери друга жена, ако може, само че се съмнявала да успее да намери някоя достатъчно глупава, за да се обвърже с такъв себичен и късоглед тип като него — имал късмет, че е успял поне веднъж. Той кресна в отговор, че може би ще направи точно това, и злобно добави, че може би дори вече го е направил. След това добави, че не ѝ отива да ругае, че никога не е харесвал жени, които ругаят, понеже е унизително и отвратително. Думите му я извадиха от равновесие. Тогава му изкрещя в лицето всяка ругатня, за която успя да се сети. Което доказа, че явно нещо в хардуера на мозъка ѝ не е наред. Мислеше си: „Арогантен, нещастен и жалък тип!“, а гласовият ѝ апарат превеждаше тези думи в ругатни от англосаксонски произход.

Не се гордееше със себе си, обаче не можеше да се сети и за друг начин да го нарани. А много искаше да го нарани.

Как всичко се бе сринало толкова бързо?

Караха се, говореха високопарно, крещяха си, заяждаха се, замерваха се с чаши с вино, а сега всичко бе свършило.

Точка.

Край.

Ето това нараняваше Марта най-силно. Той нито веднъж (доколкото ѝ бе известно) не се бе запитал дали постъпва правилно, като напуска нея, Матю, Мейси и Бридълуей. Имаше собствено мнение по въпроса. Боже, колко обичаше това негово качество някога и колко го презираше в този момент!

Поръча си още чай и пържени яйца. Това бе може би най-вкусното нещо, което бе яла някога. Много по-вкусно от

специалитетите, които бе опитвала в многобройните модерни ресторанти. Много по-вкусно, от която и да е чужда кухня, която бе опитвала. Изяде яйцата, мислейки си, че белтъкът прилича на опал, а жълтъкът — на течено злато. Това образно описание на яйцата доказваше, че все още е пияна. Не можеше да си представи, че ще ходи по модерни ресторанти без Майкъл. Но дали щяха да ѝ липсват?

Времето, което бе прекарала сама, бе ужасно и унижително.

Но не всичко беше лошо.

Допадаше ѝ да има мобилен телефон и бе омагьосана от интернет. Наистина, първоначалният ѝ интерес бе предизвикан от желанието ѝ да впечатли Майкъл, но когато той категорично отказа да се възхити от нахлуването ѝ в света на високите технологии, тя си даде сметка, че от това удоволствието ѝ ни най-малко не намалява. То нямаше нищо общо с него.

Харесваше ѝ да не прибира играчките всяка вечер, всъщност се чувстваше много свободна, докато наблюдаваше как купчината с прането расте. Онзи ден и тя, и децата се бяха облекли с дрехи от тази купчина и светът не беше престанал да съществува. Сметката ѝ в бакалницата намаля наполовина, а също и времето, което прекарваше в супермаркета. Разполагаше с повече място в гардероба и обожаваше новите си кожени панталони.

Не, не всичко беше лошо, помисли си Марта. И това бе най-плашещата ѝ мисъл през този ден.

Внимателно прецени хапките си, за да може да лапне последното зальче препечена филийка с последното парче от яйцето и с остатъка от доматиения сос. След това изпи още четири чаши чай и изяде два шоколадови кроасана.

Истински триумф.

Всъщност искаше ли той да се върне? Мисълта избухна в съзнанието на Марта и я шокира. Със сигурност се дължеше на алкохола. Вкусни пържени яйца и прилично кафене едва ли бяха в състояние да ти навейт мисли да се откажеш от брака си.

Вдигна поглед и забеляза, че строителите са си тръгнали. Двете пълни жени зад бара седяха и си бърбеха. От изражението им беше ясно, че да си разменят клюки за тях е нещо обичайно, необходимо, но вече не е забавно. Марта усети липсата на Елайза, искаше ѝ се да си поговори с нея. Порови в чантата си и извади мобилния си телефон.

— Здравсти, аз съм.

— Здравсти, Аз. Къде си?

— В кафенето срещу бензиностанцията на „Стандарт Ойл“. — Марта гневно изглежда фирмената табела. Преди, всеки път, когато минаваше покрай бензиностанцията на „Стандарт Ойл“, изпитваше известна гордост. Мислеше си: „За тази фирма работи съпругът ми, тук прекарва дните си“. Майкъл смяташе, че компанията е нещо много важно, затова и тя смяташе така. Сега я дразнеше.

— Поръчай ми една пълна пържена закуска и ще дойда след по-малко от десет минути. С лук, гъби и всичко останало, става ли?

— Става.

22.

Елайза забеляза остатъците от закуската на Марта.

— По-добре ли се чувстваш?

— Чувствам се ужасно.

— Заради махмурлука или заради живота?

— Още не съм сигурна — промърмори тя. — Предполагам, че мама те е запознала с подробностите.

— Да, мила, така е — въздъхна Елайза, като се отпусна срещу се сестра си.

— Той иска развод. Знам.

— Защо? Защо постъпва така?

— Не знам.

— И аз не знам, Марта замълча и впери поглед в празната си чаша. Искаше да прояви смелост. Наистина не желаете да поставя в неловко положение Елайза, на която току-що бяха сервирали закуската. Не искаше да попречи на сестра си да се храни, като се разреве и намокри филийката ѝ, обаче не беше лесно да прояви смелост. — Чувствам се толкова нелепо. Все едно са ме хванали да спя на пост.

— Какво искаш да кажеш — попита Елайза.

— Смятах, че бракът ми е успешен, че сме щастливи. Той казваше, че е щастлив.

— Кога?

— Когато го питах.

— А, значи се налагаше да го питаш. — Елайза отхапа лакомо от наденичката си, задъвка замислено и попита: — Според теб има ли друга?

— Да. Не. Не знам. Непрекъснато го питам.

— Някакви предположения.

— Той непрекъснато споменава за една жена от службата — Карън.

— Как изглежда?

— Ами най-странното е, че не съм я виждала. Той все правеше разни неща с Карън и с нейните приятели, обаче аз не бях поканена.

Смяташ ли, че има връзка с тази Карън?

Според Елайза беше много по-вероятно да е някоя от приятелките на Карън. Карън беше просто алиби, обаче си замълча. Имаше такова предчувствие, не разполагаше с доказателства. Вместо това попита:

— А кога за последно те е карал ти да се чувстваш щастлива?

— Ами... — Не беше сигурна как да отговори.

— Кога за последен път е правил за теб нещо хубаво?

— Той непрекъснато прави хубави неща.

— Сериозно?

— Да. Миналата седмица заведе децата в парка, за да мога аз да отида във фитнес залата.

— Те са и негови деца. Направил го е за тях и за себе си, не заради теб. — Елайза се зае с яйцата. Марта се изкуши дали да не си поръча още една порция. — Кога за последен път те е питал как си?

— Не ставай глупава, постоянно ме пита. — Пресегна се и взе една наденичка от чинията на Елайза. Откъде извираше апетитът ѝ?

— И е изслушвал отговора ти?

Марта замълча и Елайза прие това като отбягване на въпроса.

— Защо си толкова жестока към него? — попита Марта.

— Защото се държа отвратително с теб през последните няколко месеца. Беше направо невъобразимо себичен. Той е не толкова продукт на изгубеното поколение, колкото на поколението на егоистите. Освен това прояви мързел и безотговорност. Нарани те, а ти си ми сестра. Иде ми да му откъсна главата.

— Разбирам — рече Марта.

Двете жени замълчаха и се загледаха през прозореца. Както винаги Лондон беше много оживен. Уличното движение вече бе натоварено. Собствениците на кафенета стояха пред заведенията си, пушеха, преценяваха времето и се питаха дали да разпънат металните столове за обяд на открито. Улиците бяха пълни с пешеходци, които разхождаха кучетата си или бързаха нанякъде с децата си, със скутери, на кьнки, на скейтбордове и на велосипеди. Всички бързаха.

Марта обичаше това време на годината, беше ѝ любимото. Като дете си спомняше, че следваха едно след друго много вълнуващи събития. Средата на срока, Хелоуин, нощта на Гай Фокс, а неусетно идваше и Коледа. Есента все още събуждаше у нея вълнение. Обичаше

студените щипещи дни. Шокиращо ясното кобалтовосиньо небе. Приятно ѝ беше да се разхожда из парковете в Лондон, да подритва листата и да слуша как шумолят под краката ѝ. Никога не се притесняваше, че може да стъпи на кучешки изпражнения. Когато изровеше някой лъскав и дебел кестен, той продължаваше да ѝ се струва истинско съкровище. Харесваха ѝ витрините, крещящо аранжирани с вещици, фойерверките. Харесваше ѝ да лови с уста ябълката на Хелюин, обичаше миризмата на пържен лук, бургери и хотдог, на дим и на изгорели фойерверки пет дни по-късно. За Марта есента беше сезонът на новото начало много повече, отколкото бе пролетта. Вероятно бе свързано с началото на новата учебна година. Есента изобилстваше от малки удоволствия. Малките удоволствия прерастваха в нещо много по-голямо. Всички те бяха удоволствия, които не зависят от Майкъл.

Елайза се пресегна през масата и стисна ръката на сестра си. Дали моментът беше подходящ? Може би Марта имаше нужда да го чуе.

— Знаеш ли, той не беше съвършен.

Думите увиснаха помежду им. Елайза чакаше да види дали не бе заложила бомба в отношенията им.

— Така ли смяташе? — въздъхна Марта. Странно как и двете започнаха да разговарят за Майкъл в минало време.

— А ти?

Отвори уста с намерението да каже „да“, но думата така и не излезе от устата ѝ. Толкова беше свикнала да възхвалява Майкъл и винаги да намира какво хубаво да каже за него. Да убеди всички включително и себе си колко е щастлива, че се е омъжила за него. Но така ли беше?

Вече десет години сипеше баналности: „Не бих могла да съм щастлива, той е всичко, за което съм мечтала и дори повече, той е толкова мил, толкова отговорен, толкова добър съпруг“. И той беше наистина.

Само че много отдавна.

Опита се да си припомни последния път, когато Майкъл се бе държал като герой от филмите. Не можа да си спомни. Напоследък дори не ѝ помагаше да пренесе торбите с покупки от колата до вкъщи. Винаги беше изморен и винаги му се спеше. Тя се държеше

като супергерой — справяше се с безброй задачи, гневни изблици, задължения и критични ситуации.

Той вече не я караше да се чувства очарователна, а досадна. Понякога самата тя се отегчаваше от него. И двамата се бяха променили.

Тя вярваше в брака. Наистина вярваше и не бе очаквала да ѝ бъде лесно. Нищо стойностно не беше лесно, но Марта бе уверена, че двамата ще успеят. Той ѝ бе обещал да я обича и да бъде завинаги с нея, в добри и в лоши дни, болест и в здраве. А дори не им се бе случило нищо лошо. Две прекрасни деца, които просто поглъщаха времето и силите ѝ — колко лошо бе това?

Марта винаги бе смятала, че амбициозният всъщност е Майкъл. Че той мрази провалите. Обаче не беше така, всъщност амбициозната бе тя. Тя мразеше факта, че бракът им не беше потръгнал. Напоследък ѝ се искаше да му каже да се стегне, да направи повече усилие, да покаже, че има гръбнак.

Мразеше безгръбначността му.

Може би вече не го искаше до себе си?

Тя бе пожертвала много, за да осигури успеха на брака си. Изостави кариерата си и се съгласи да живее в Лондон, а всъщност предпочиташе да живее някъде в провинцията. И макар Майкъл да смяташе, че никой не жертва нищо, ако наистина е влюбен, според нея това бе незряла мисъл. Освен това намираще за незряла и неспособността му да прощава нейната умора и разсеяност, нейното безсилие и гняв. Никой не е волна птица. Трябва да си много повърхностен и глупав, за да си навлязъл в зрялата възраст, без да имаш белези от няколко битки.

Майкъл се бе оказал много по-обикновен, отколкото бе смятала. Чувстваше се измамена.

— Невинаги е бил съвършен — призна тя и веднага изпита чувство на вина. Почувства се ужасно нелоялна и побърза да добави: — Всъщност никой не е. В брака трябва се правят компромиси.

Само че не си спомняше кога за последен път Майкъл е направил компромис с нещо.

Освен допълнителното място в гардероба и освобождението от купа дрехи за гладене имаше и други неща, които показваха, че Майкъл не е съвършен, поне не с нея и по отношение на нея. През

последните няколко седмици се бе почувствала малко по-удобно, малко повече в хармония със себе си. Не непрекъснато. Доста време се държеше като Атила, вожда на хуните, и често се чувстваше като птицата с разбито сърце от „Лебедово езеро“! Почти бе парализирана от смразяващата самота, която се трупаше в тялото ѝ. Чувстваше се малка, уязвима и съвсем сама. Но от време на време се проявяваше една по-уверена и по-силна Марта. Например, когато купи тиквата или когато за пръв път влезе в чатрума, или когато яде панирани рибени филенца и пържени картопки с чая — тогава се чувстваше наистина добре.

Всъщност доста добре.

Друг път обаче се чувстваше ужасно. Неописуемо противно. Съсипана.

— Ще срещнеш друг — увери я Елайза.

Марта рязко вдигна поглед. Изглеждаше ужасена.

— Не искам друг. Нима е възможно човек да мисли да срещне някой друг двайсет и четири часа, след като е говорил за евентуалния успех на проекта „Дисниленд“?

— Не, не веднага, разбира се — побърза да изрече сестра ѝ. Искаше ѝ се майка им да е тук. Елайза като че ли притежаваше дарбата да говори не каквото трябва.

— Божичко, Елайза, сигурно след малко ще ми кажеш, че трябва да се обличам в ярки цветове. В червено или в розово — ведри и весели цветове — и да мисля за хубави неща. Да се поглеждам в огледалото и да си повтарям, че съм чудесна.

— Чувала съм, че това помага.

Марта ядосано я изгледа и се надяваше гневното ѝ изражение да е достатъчно, за да накара сестра ѝ да замълчи.

Но не беше, защото Елайза продължи:

— Просто казвам, че в крайна сметка ще срещнеш друг мъж, ти си прекрасна и...

— Само че „Пепеляшка“ не завършва с думите: „Те бяха щастливи за известно време, докато всеки не си намери нов партньор“ — сръза я Марта.

— Така е, обаче „Пепеляшка“ е просто приказка. В живота не става като в приказките. Нали не вярваш в стъклени пантофки — те може да се окажат смъртоносни. Или пък в кръстници вълшебници,

или пък в това, че можеш да си избереш съпруга след три танца, или че трябва да се омъжиш девствена.

Марта си позволи да се усмихне на последния пример.

— Така е — каза тя и след това добави: — Обаче наистина вярвах, че е възможно да живееш с някого завинаги и щастливо.

Двете жени замълчаха за миг.

— Аз също — призна Елайза.

Отново мълчание.

— Все още съм убедена, че можеш да намериш човек, с когото винаги ще бъдеш щастлива — настоя Елайза.

— Какво, с две деца? — изненада се Марта.

— Най-добре ще е този тип да не може да има деца.

— А моето бремене? — притесни се тя.

— Не говори за това — мълчи, покажи дълбочина и бъди интересна. — Елайза се вгледа в очите на Марта. Беше им болезнено да се гледат. Марта се чувстваше толкова засрамена, така провалена. Сестра ѝ се чувстваше нещастна заради нея.

— Само че Майкъл беше върхът на мечтите ми след Боди, Джон Траволта и Пол Йънг.

— За какво говориш?

— Искях само да бъда обичана. Толкова ли е трудно? Не съм толкова лоша, нали?

— Много си готина, мила.

— Тогава защо не се получи?

— Нали знаеш, живот...

— Отврат. — Марта отново въздъхна, но не можа да прогони налегналата я таза. — Елайза, с кого ще си говоря за най-различни неща? За глупости, например какво съм купила за чая? Или пък колко ми е взела чистачката, за да измие прозорците?

— С мен.

— Ами, ако акумулаторът ми падне, какво ще правя?

— Ще позвъниш на някой сервиз.

— Само че той е мъж, нето автомонтъорите не го лъжат.

— Тогава стани член на някой автомобилен клуб.

— Ами дните за спортуване?

— Наистина ли смяташ, че той ще има време за такива неща.

— Не, обаче... А на кого ще показвам рисунките на Матю?

— На мен, както винаги.

— Така е — съгласи се Марта.

Пое дълбоко въздух и се замисли за Матю и за Мейси.

Представи си ги на люлките в парка. Пухкави и със зачервени бузки. Увити като пашкули в дрешките, усмихнати, засмени, ръкомахащи. Двете ѝ деца бяха огромна отговорност. Само че тя винаги бе смятала, че тази отговорност е нещо хубаво.

Те я обичаха, имаха нужда от нея, разчитаха на нея. Нямаше време за самосъжаление или за себичност. Дори да ѝ се искаше да се хвърли на леглото и да се зарови в завивката (съвсем буквално), това не бе възможност. Плачът в едно кафене с нездравословна храна също не беше.

Снощи, когато Майкъл бе поиска развод, имаше чувството, че сърцето ѝ става на прах. Беше уплашена. Възможно бе — знаеше много такива примери — на мястото на сърцето ѝ да се появи топка от мъчителен и болезнен скептицизъм, който с течение на годините щеше да нарасне заради безбройните несправедливости, които до този момент бе оставяла да се плъзгат по нея като вода по гърба на патица. Сега обаче се боеше, че ще стане злобна и извратена. Как би могла да отmine с безразличие, когато ѝ върнат с петдесет пенса по-малко? Сега най-вероятно щеше да се втурне обратно в магазина, за да откъсне главата на лъжливого копеле. Може би щеше да се превърне в жена, която непрекъснато надува клаксона и прави неприличен жест, когато друг шофьор се намърда на мястото, за което търпеливо е чакала. Може би щеше да намрази регулировчиците, както правеха всички останали, вместо да ги защитава с думите: „Е, все някой трябва да върши и това“.

Запита се дали някога отново ще има сили да бъде такова оптимистично настроена. Дали ще намери сили да покани досадните си съседи на питие? Дали няма да стане една от онези жени, които пускат безвкусни шеги на сватбите на свои приятелки. Нещо от сорта на това, че е хубаво, но според нейния опит не продължава дълго.

Не искаше да се изпълва с толкова горчивина.

Време беше да престане да се оплаква, да обвинява и да съжaliaва. Време беше отново да вземе живота си в ръце и да реши какво иска. Каква иска да бъде, къде нека да отиде и как иска да живее.

Марта щеше да се откаже. Нещо повече, щеше да бъде възможно най-изискана, снизходителна и щедра.

Щеше да продължи да живее.

Може би дори щеше да се окаже страхотно.

23.

Елайза имаше право — Марта наистина се почувства по-добре, след като започна да разговаря открито с приятелите си за раздялата си с Майкъл и за възможността, не, за вероятността за скорошен развод. Никой не злорадстваше, никой не въздъхна с облекчение, доволен, че Марта и Майкъл вече са запълнили статистическата квота за техния приятелски кръг. Никой не си помисли, че техния развод поставя останалите в безопасност. Марта почерпи увереност от факта, че приятелите им останаха точно толкова изумени от новината, колкото беше самата тя. Смятаха, че е възможно да се сдобрят, точно както бе смятала и Марта. Когато внимателно, но категорично им обясни, че това вече не е възможно, нито пък тя го иска, изявлението ѝ бе прието с мълчание. Беше огромно облекчение да признаеш, че животът ти не е съвършен. Всъщност да признаеш, че животът ти е станал — какъв израз използваше Елайза? — *с циците откъм гърба*, точно така. Да признаеш, че животът ти с циците откъм гърба, беше огромно облекчение.

Внезапно си даде сметка, че е напълно свободна от тиранията на домакинската работа, от всякакви разписания, готварски книги, шишета с белина, фитнес зали, образователни книжки за развитието на децата и от очакванията на Майкъл.

Очаквания, на които винаги бе имала чувството, че не може да отговори.

Вече нямаше да организира разточителни вечери. Вместо това канеше приятелите си да пренощуват в дома ѝ, когато бяха твърде уморени, за да шофират до вкъщи. Марта не си представяше, че подобен сценарий е възможен, докато живееше с Майкъл — никога не ѝ бе хрумвала подобна идея. Постепенно стигна до извода, че е налудничаво да тича като луда и да бърше мръсни следи от пръсти нощем — те винаги се появяваха отново най-късно до осем и половина на следващата сутрин. Скоро откри, че след като децата са в леглата ѝ е приятно просто да пъхне нещо в микровълновата фурна. Така миеше, пазаруваше и чистеше по-малко.

Имаше по-малко разпавии, по-малко напрежение, притеснения и раздражителност.

А обичта в къщата не беше по-малко, което я накара да се запита кога всъщност си бе отишла любовта. Явно много преди да си тръгне Майкъл.

Започна да си прави списъци с нещата, които се надяваше да постигне през следващите няколко дни. По този начин, ако останеше без работа и имаше опасност да започне да разсъждава върху случилото се — което неизбежно водеше до рев, — можеше да погледне списъка и да си намери някакво занимание. Понякога в списъка фигурираха съвсем незначителни задачи (да купи картички, да надпише картички, да купи марки, да изпрати картичките). Дори само да напише „да купя картички“, вече ѝ печелеше едно отмятане от списъка, а това беше признак, че тя сама се одобрява — нещо, в което имаше нужда да повярва.

Проблемът с това да цениш сам себе си е, че никой друг не може да го направи, макар че, честно казано, всички се опитваха. Приятелите и роднините ѝ я учудваха с огромната подкрепа, която ѝ оказваха. Обаждаха ѝ се, разговаряха, изслушваха я, насърчаваха я и одобряваха, не казваха нищо, когато тя твърдеше, че като баща на децата ѝ той заслужава уважението и доброто ѝ отношение. Нито пък когато казваше, че ще го спипа и ще му отреже топките.

Учудващо много хора предложиха на Марта да наеме частен детектив, защото никой не разбираше причината съпругът ѝ да я напусне. Всички бяха съгласни, че „не съм щастлив“ не е достатъчно обяснение, за да изоставиш семейството си. Тя се изкушаваше. Щеше да изпита едва ли не облекчение, ако детективът ѝ предадеше няколко черно-бели снимки, на които се вижда как Майкъл излиза от някакъв апартамент, на вратата на който стои задоволена и разрошена жена, притиснала халата си към своята пищна гръд. Марта искаше просто да разбере Майкъл, но в момента това беше невъзможно, защото тя не го познаваше. Вече не.

Тържеството по случай рождения ден беше чудесно. Имаше балони, сапунени мехури, награди, музика и смях. Нищо не липсваше. Майкъл го нямаше, обаче въпреки това нищо не липсваше.

След като си тръгна и последният гост, след като всички разкъсани опаковъчни хартии бяха натъпкани в два черни чувала, а изтощените Матю и Мейси бяха настанени в леглата им, Елайза и Марта свалиха обувките си и се приготвиха да се насладят на тишината.

— Зарежи миенето, нищо няма да им стане на чиниите — каза Марта, която наистина полагаше огромно усилие да се отпусне. С учудване установи, че това не е толкова трудно, колкото звучеше.

Елайза нямаше нужда да ѝ се повтаря. Отдръпна се от мивката и се пресегна да вземе бутилка вино.

— Искаш ли една чаша?

— Да — кимна ентусиазирано Марта. — Мисля, че тържеството беше страхотно, нали?

— Да. Желе и сладолед по стените, чипс по пода и нито една здравословна храна пред погледа — точно така разбирам аз готиното тържество — пошегува се Елайза. — Имаше ли поне едно дете, което да не се разреве за нещо?

— Съмнявам се.

— Със сигурност нямаше.

Двете сестри се запътиха към дневната. Марта избра един компактдиск и го пхна в уредбата. Били Холидей мелодично я споходи до стаята.

— Трябва да си купиш малко нови записи — отбеляза Елайза.

— Така ли? Тези не ти ли харесват?

— Не казвам подобно нещо. Това е класика, обаче ти само него въртиш.

— Всъщност не е вярно. Слушах го в университета, обаче не мога се сетя да съм го слушала през последните десет години.

— Наистина ли? — Сестра ѝ си даде сметка, че показателният период от „десет години“ трябва да е белег за времето преди Майкъл. С облекчение установи, че Марта успя да не спомене името му.

— В университета ти винаги имаше прекрасна музика — отбеляза Елайза.

— Нали? — Квартирата на Марта представляваше опияняваща смесица от романтика, очакване и възможности. По стените висяха безброй плакати от предрафаелово време и пощенски картички, които скриваха грозните тапети. Изображенията не бяха сред любимите на

Елайза — твърде много прелестни девизи, които се давеха, плачеха или просто чакаха своя рицар в лъскави доспехи. Обаче на Марта — безнадеждната романтичка, много ѝ подходждаха. Грозният изтънял килим беше покрит с дрипава рогозка, купена от вехтошарски магазин. Марта изучаваше английско изкуство и история, затова стаята ѝ винаги беше натъпкана с книги. Тя изпитваше огромно уважение към тях, а черните гръбчета на класическите произведения, издания на „Пенгуин“, стояха като стражи по рафтовете и подредени по азбучен ред. На Елайза винаги ѝ бе по-лесно да пуска книгите си на пода. В крайна сметка единственото неудобство бе да не се спънеш в тежките купчини, след като си изпил чаша-две повече.

— Марта, спомняш ли си колко харесваше онези грозни чаши в зелено и златисто?

— Много ги благодаря. Изобщо не бяха грозни — засмя се тя.

— И имаше отвратителна морава покривка за легло!

— Беше последен писък на модата! — защити се Марта през смях.

— Честно казано, навремето беше доста модерна.

Защо ли не прозвуча като комплимент? Елайза възнамеряваше да е комплимент. Това би зарадвало Марта.

— Тогава носеше къси поли и кубинки.

— И сака от рипсено кадифе — добави Марта.

— С кожени кръпки на лактите.

— Разнищени джинси втора ръка.

Двете сестри изписаха, изненадани от спомена.

— Какво стана с...

— С мен ли?

— Щях да питам за кожената ти барета.

Млъкнаха. Уместният въпрос беше какво се е случило с Марта. Кога романтичната индивидуалистка се бе удавила сред гумени ръкавици и се бе задушила от препаратите за мебели?

— Напоследък често се сещам за времето си в колежа — замислено изрече Марта. — Тогава за последен път бях свършен егоист. Трябваше да мисля единствено за себе си. Вече никога няма да бъда в това положение.

— Е, поне не преди да навършиш петдесет.

Тя се засмя. И на двете „когато навършиш петдесет“ им се струваше толкова далеч, все едно беше „никога“.

— Не ме разбирай погрешно, не съжалявам за нищо. Не съжалявам, че се омъжих за Майкъл, и със сигурност не съжалявам, че родих децата. Просто би ми се искало да имам възможност да поставя себе си на първо място.

Тъй като Марта се стараеше много да направи живота на децата възможно най-щастлив, тя бе вложила доста усилия в организирането на тържеството. Хартините чинии, балоните, цветните лентички бяха подбрани подходящо в цветово отношение, което не можеше да се каже за дрехите ѝ. Отдели цяла вечност, за да облече децата за тържеството, но посвети само няколко секунди за себе си, колкото да си сложи червило. Много се измъчи, докато избере подаръците за Мейси. Опитва се да направи смес от необикновени, образователни и относително евтини играчки. Много се радваше на пъстрите лампички с форма на сърце и на дървената тротинетка, обаче в същото време Марта от месеци не се бе излежавала във ваната — твърдеше, че все не ѝ остава време.

Елайза сякаш прочете мислите ѝ и каза:

— От време на време не е зле да мислиш първо за себе си. Не през цялото време, разбира се. Обаче не е необходимо да си мъченик, за да бъдеш добра майка.

Истина беше.

— Марта, трябва да излизаш повече. Приеми някои от поканите, които получава.

— Но аз приемам покани.

— Не, не приемаш. Чух те днес, прие всички покани, които бяха свързани с децата. Ще ходиш на игрището в Сиън Хаус и в курса по музика за деца, само че те чух да отказваш поканата за трийсетия рожден ден на Клеър.

— Не бих могла да отида там.

— Защо не?

— Всички ще бъдат по двойки.

— Не е вярно, попитах я. Марта, трябва да се пребориш и да излезеш от удобната си изолация.

— Ще бъде в някакъв салса ресторант и бар. Не умея да танцувам салса.

— Не ставай смешна, просто трябва да тресеш бедра.

— Е, не е само това, нали? Толкова е похотливо. Само се усукват. Елайза положи усилие да не се засмее.

— Поне веднъж живеј опасно. Какво лошо може да ти се случи? Не можеш да изживееш живота си с убеждението, че рискуваш, когато не следваш дума по дума рецептата от готварската книга и замениш магданоза с босилек.

— Не ставай глупава, и аз рискувам.

— Например?

— Например ли?

— Да, дай ми поне един пример. Едно рисковано нещо, което си направила през последните десет години.

Марта се разсърди. Отчасти на сестра си, но най-вече на себе си, защото Елайза имаше право.

— Какво ще облека? — Нещо в това ѝ подсказваше, че съпротивата ѝ намалява. Искаше просто да бъде убедена.

— Добър въпрос, ще трябва да се погрижим за външния ти вид.

— За вида ми ли?

Елайза скочи от дивана и се втурна към купчина модни списания, които бе натрупала преди това. Явно бе чакала подобна възможност. Започна бързо да ги разлиства и да показва снимки на дългокраки манекенки, които изглеждаха превъзходно в джинси и оскъдни горнища.

— Не мога да се облека така — ужаси се Марта. — Както и да е, купила съм си някои нови дрехи.

— Една-две и това беше преди седмици. Имаш прекрасна фигура, трябва да се възползваш от нея.

— Прекрасна фигура. — Почти нямаше време да се наслади на комплимента, преди да осъзнае опасното значение на фразата „трябва да се възползваш от нея“.

— Да преправим нещо? — попита Марта с широко отворени и уплашени очи.

— Пълна промяна — категорично заяви Елайза. — Трябва да излезем по магазините.

ДЕКЕМВРИ

24.

„Те не ме харесват. Усещам, че съм им противна мислеше си Марта, докато оглеждаше останалите гости на празненството по случай рождения ден. Навсякъде по мен пише «жената в червено». В яркочервено. Сигурно всяка жена си мисли, че няма да пусне съпруга си да припари до мен. А всеки мъж си мисли, че сигурно имам някакъв скрит недостатък може да не се вижда, обаче е сигурно, че имам. Че защо иначе ме е напуснал съпругът ми? Сигурно всички допускат, че съм кръгла нула в леглото или че имам труден характер, или че съм ревнива и досадна. Защото знаят, че трябва нещо важно да не ми е наред. Само че не знаят какво.“

Марта също не знаеше. Болката да бъдеш нежелана от човек, който е казал, че ще те иска вечно, беше непоносима. Разочарованието, отказът да повярваш, отвращението. Тя не допускаше, че някой ще поиска да прекара и пет минути с нея, без да изпита нуждата да се поразсее с малко кабелна телевизия.

— Какво ще пиеш, Марта? — попита мило някой от компанията. (Мило, защото приятелите ѝ бяха мили хора, или защото не я мразеха. Те я харесваха. Имаше право, наистина не разбираха защо е сама, обаче не допускаха, че това ще продължи дълго.)

Понечи да си поръча портокалов сок, обаче реши, ще ѝ трябва нещо повече от витамин С, за да издържи тази вечер. Никога не знаеше какво да отговори. Макар напоследък двете с Елайза си бяха устройвали по някой гуляй. Всъщност постигаше забрава само с хубаво шардоне. Не харесваше бира и силен алкохол. Обичаше да си пийва по чаша вино, при това само по време на ядене, а вината, които продаваха по кръчмите, обикновено не бяха хубави.

— Коктейл с бяло вино — поръча тя най-накрая, съзнавайки, че ще сметнат питието ѝ за доста слабо. Приятелката ѝ донесе голяма чаша бяло вино със сода.

Марта го изгълта бързо и след това предложи да почерпи всички с по едно питие. Не понасяше жени, които не черпят никого, защото са сами. Категорично не искаше да бъде такава жена, затова почерпи

всички, а след това организира обща каса. Доста щедро. „Всъщност тук е много приятно — помисли си Марта. — Забавно е, отморяващо.“ Не че имаше с какво толкова да сравнява. Не можеше да си спомни кога за последен път двамата с Майкъл са посещавали някой клуб. Преди осем години. Възможно ли бе да е толкова отдавна?

Разбира се, тя беше посещавала клубове и с колегите си от службата. Канеха и Майкъл, обаче винаги се оказваше, че има друг ангажимент или пък е твърде зает, за да я придружи. Само че тя напусна работа преди три години. Наистина ли не беше танцувала от три години? Е, ходеха на сватби. Обичаше да танцува, обаче напоследък партньорите ѝ все бяха по-ниски от метър (Матю и неговите приятелчета). Танцуването у дома не се броеше. Кога бе престанала да танцува с Майкъл? Кога изобщо беше престанала да танцува? Внезапно си даде сметка, че не вижда ясно чашата си, плуваше пред очите ѝ. Примигна, за да прогони горещите, гневни, сантиментални сълзи, избистри погледа си и си наля още едно питие. Знаеше си, че като мисли за Майкъл, нищо хубаво не се получава. Не можеше да губи повече време, за да гадае защо той не я иска. Жестоката истина беше, че просто не я иска и толкова.

Той губеше.

Храната се бавеше като че ли цяла вечност, обаче разговорът вървеше гладко въпреки страховете на Марта. Много от жените също имаха деца и тя се чувстваше спокойна, докато обсъждаше с тях предимствата и недостатъците на ваксината против ДТК, макар да не разбра защо се обърка и на два пъти я нарече ДКТ. В помещението беше топло и Марта беше много жадна.

И закачливо настроена.

Боже, не можа да повярва, че си го бе помислила! Но наистина се чувстваше възбудена, нямаше защо да отрича. Кой купи шампанското? Много ѝ бе приятно да изпие чаша шампанско, нямаше причина да откаже. Боже, нима продължаваха да говорят за ваксината ДКТ, нимаха ли какво друго да обсъждат? Марта веднага се почувства виновна. Ужасна мисъл. Неотдавна с радост би говорила за децата си цяла нощ. Разбира се, от три години не бе мислила за друго, обаче тази вечер внезапно ѝ се прииска да занимае мислите си с нещо различно. Тази вечер искаше да се разсее. Може би се дължеше на новата ѝ велурена пола и на черното ѝ горнище в цигански стил.

Само дето не разбираше защо новата ѝ велурена пола и черното ѝ горнище в цигански стил ще са причината да забележи мъжете, които седяха на съседната маса. Да забележи колко красиви бяха и най-вече един от тях.

Марта се изчерви и се зарадва, че никой от присъстващите не умее да чете мисли. Господи, за какво си мислеше. Твърде много време прекарваше с Елайза. Взе една бутилка, в която беше останало малко вино, и го изля в чашата си. Сложи бутилката до празните бутилки на масата.

— Да си поръчаме ли още? — предложи тя.

— Хубава идея — да имаме сили, докато чакаме храната — съгласи се някой и изведнъж незнайно откъде на масата се появиха още две бутилки бяло и две бутилки червено вино. Странно, обаче бялото вино в заведението имаше нелош вкус, след като веднъж свикнеш с него.

Храната най-сетне пристигна и безспорно беше вкусна. Само че Марта така и не установи този факт. Опита се да хапне, но малките парченца непрекъснато падаха от вилницата ѝ. Беше доста унижително. Накрая се отказа — беше много по-лесно да надига чашата с виното си. Музиката от дансинга на долния етаж отекваше в тялото ѝ и на нея ѝ ставаше все по-трудно да стои на едно място.

— Хайде да слезем долу да потанцуваме.

Марта се огледа, за да види кой е направил това предложение, и смаяна установи, че е самата тя. Сигурно салсата ѝ влияеше по този начин. Изведнъж си даде сметка, че няма да има проблеми да танцува под звуците на салсата. Никой не владееше този танц, а и какво бе казала Елайза? Просто клатиш ръце и крака. Точно това щеше да направи.

Никой не танцуваше. Около дансинга стояха доста латиноамерикански типове със съмнителен вид. При нормални обстоятелства Марта би стиснала чантичката си и не би припарила до дансинга, преди да се напълни. След това може би щеше леко да започне да се поклаща около чантичката си. Тази вечер обаче, заредена с голяма доза южнокалифорнийска смелост, тя искаше да се изперчи с фънки облеклото си и държеше да го направи веднага.

— Хайде — нареди тя.

Мъжете от компанията ѝ отказаха на поканата, но една-две по-смели и също толкова пияни жени се присъединиха към нея. Съмнителните типове това и чакаха. Сkochиха като леопарди, впиха се в тях като пиявици. Изведнъж Марта се оказа заобиколена от осем глупаво ухилени мъже. Разкъсваше се между ужасното неудобство (ризите на мъжете бяха по-крещящи от музиката, а лицевото им окосмяване бе над средното) и възхищението си (те наистина умееха да танцуват, но трябваше ли да се доближава чак толкова?). Спомняше си как майка ѝ я бе учила да приема покана за танц, когато ѝ бъде отправена, защото мъжете се нуждаели от доста голяма смелост да поканят някоя жена, а в крайна сметка, нали и те са хора.

Това бе показателно за познанията на майка ѝ.

Марта обаче беше по-склонна да спазва правилата, отколкото внезапно да се разбунтува, затова учтиво танцува по веднъж с всеки мъж, който я покани. Смая се, че мълчанието ѝ бе възприемано като насърчение и поканите за танци валяха една след друга.

Нисичките мъже си я предаваха един на друг, докато накрая Марта бе напълно сигурна, че главата ѝ и помещението се въртя около тялото ѝ.

Ето го пак.

Красавецът.

Марта би го нарекла готино парче.

Страхотно парче.

Нищо че носеше верижка на шията.

— Не бихте ли искали да танцувате с мен и да ме избавите от тези ужасни ризи? — застана Марта пред страхотното парче и двамата му приятели и се запита как се е озовала там и как ще се справи с унижението, ако той ѝ откаже. Защо изобщо го направи? Може би защото сестра ѝ бе казала, че най-рискованото нещо, което някога е правила, е да промени готварска рецепта на Делия Смит. „Е, виж ме сега, скъпа Елайза!“ Молеше се на бога майката на страхотното парче да го е научила на същите правила, на които я бе научила нейната майка. Не помнеше кога за последен път е канила на танц мъж, при това напълно непознат. Със сигурност беше, преди да се запознае с Майкъл. Само че, като се замисли, преди Майкъл тя винаги първа

излизаше на дансинга и изобщо не се срамуваше да покани някого на танц. В крайна сметка това беше просто танц.

— Добре. — Той подаде чашата си на своя приятел и я последва на дансинга. — Значи сте готова да танцувате с дявола, макар че това тук трудно може да се нарече лунна светлина.

— Моля?

— Нали се сещате, Джак Никълсън, Жокера от „Батман“. Той пита жертвите си дали... — Страхотното парче замълча, защото видя, че Марта не схваща шегата.

— Да — каза тя, защото не знаеше какво друго да каже.

Винаги имаше риск. Ами ако той танцуваше като някакъв чичко? Марта го погледна по-смело и се опита да се съсредоточи. Наистина беше страхотен. Няма значение, ако ще да танцува и като прачичо й. Не беше висок, обаче тя беше около метър и шейсет и не обичаше мъже, по-високи от метър и осемдесет. Той вероятно бе висок около метър и седемдесет и пет, строен, с широки рамене, къса коса, хубави дрехи и... ами-и-и, май само това бе в състояние да забележи. Чертите му бяха някак неопределени, но това се дължеше повече на изпития от нея алкохол, отколкото на неговите гени.

Умееше да танцува. Всъщност много го биваше. И беше забавен. Непрекъснато правеше някакви смешни движения, едновременно нелепи и секси. Да се мяташ така изисква известна самоувереност, а самоувереността винаги е секси. Наблюдаваше го и усети странно стягане, някакъв болезнен копнеж между бедрата и в стомаха си. Не беше съвсем наивна, каквото и да мислеше Елайза. Разпозна стягането като приятно надигащо се сладострастие.

Салсата внезапно й се стори изкусителна, а не глупава, и идеята просто да потанцува невинно, без никакви задни мисли, отстъпи на заден план. Марта осъзна, че направо иска да му извади душата. Отдавна не се бе чувствала по този начин и й се стори някак непозволено. Но приятно. Непозволено и приятно. Омайно. Мелодията се промени и Марта си даде сметка, че има опасност той просто да се усмихне учтиво и завинаги да потъне в тълпата, да се върне при приятелите си.

Той не го направи.

Остана при нея и танцуваха още пет-шест пъти. Марта забеляза изпълнените с възхищение погледи на останалите жени в клуба, които

я наблюдаваха със зле прикрита завист, и се почувства върховно.

— Едно питие? — попита той. Тя кимна. — Какво да бъде?

— Бяло вино. — Никакво колебание. Дори не си помисли да се прави на по-модерна, като си поръча някаква бира или силен алкохол.

— Как се казваш? — опита се тя да надвика музиката и глъчката на тълпата.

— Муад Диб. Името може да бъде оръжие. — Тя го погледна неразбиращо. Ама че странно име. — Муад Диб е герой от „Дюн“.

— Не съм го гледала — отвърна тя и се почувства като задръстена домакиня, каквато си беше.

— Играеше Стинг — додаде той и извиси тон в края на изречението, както правят хората, когато очакват да знаеш за какво ти говорят.

Марта поклати глава, за да покаже, че това не ѝ помага особено. За нея не бе необичайно да не разпознава препратки към популярната култура, освен ако не се отнасят и „Боб Строителя“ или за „Туинис“.

— Как е истинското ти име?

— Джак. Джак Хоуп.

Марта кимна и отчаяно се опита да запечата името в паметта си. Съзнаваше, че е безнадеждно пияна, но не искаше да го обиди, като забрави името му, поне не през следващите двацет минути.

— А ти си?

В този момент ѝ се прииска родителите ѝ да я бяха я кръстили Скарлет.

— Марта.

— Много необичайно — светкавично изкоментира той.

— Ужасно е, нали? — изкиска се тя. — Мразя го.

— Е, миличка, а как е фамилното ти име?

— Евъргрийн — съобщи Марта моминското си име, без дори да се замисли, че всъщност все още се казва Уест.

— Тогава ще те наричам малката мис Е.

„Малката мис“ — помисли си Марта. Харесваше ѝ.

Малката мис Е и Джак си говориха през цялата вечер. Разказаха живота си един на друг. Задаваха си обичайните въпроси: любими цветове, предпочитана музика, магазини, от които купуват дрехите си, фактът, че като малък Джак бе издраскал с пергел името *Рамбо* на

ръката си. Понеже знаеше, че Елайза ще я попита, Марта го помоли да ѝ каже зодията си.

— Кой филм предпочиташ — „Старски и Хъч“^[1] или „Царете на хазарта“^[2]?

— „Царете на хазарта“?

— Честно?

Да, показват повече цици и голи задници.

— Точно така.

Каза му, че слуша Били Холидей, въпреки инструкциите на Елайза да подметне за „Кемикъл Брадърс“ и за „Фрийстайлърс“, ако стане дума за музика. Призна му, че харесва Пол Йънг, след като явно бе по-приемливо да признае, че си пада по някой от „Спандау Балей“. Каза, че в момента любимият ѝ цвят е зеленият, защото бил символ на независимостта и на оздравяването, но обикновено предпочитала синьо или сребристо. Каза, че има две деца и че е пред развод, което обобщаваше всичко. Зачака го да ѝ каже, че отива до тоалетната. Приятно бе да пофлиртуват, но сега, след като бе изплюла камъчето, всичко щеше да приключи. Още преди да е започнало. Очакваше той да изчезне.

Обаче не стана така. Той просто каза:

— Ами... „Блу Питър“ или „Магпай“?

— „Блу Питър“.

— Аз също. „Моркъм и Уайз“^[3] или „Двамата Рони“^[4]?

— А, трудно ми е да кажа. И двата бяха добри, но от различно време. Не съм съвсем сигурна, обаче май предпочитам „Моркъм и Уайз“.

— И аз смятам така — ухили се Джак Хоуп. Поигра си с въображаеми (вероятно застанали накриво) очила. Марта също му отвърна с усмивка. Не помнеше кога някой бе искал мнението ѝ и бе изслушвал отговорите ѝ. Чувстваше се фантастично, освободена. Имаше усещането, че разговаря с някоя от добрите си приятелки или с Елайза, а не с мъж. Не виждаше нищо нередно да му го каже и без всякакви усилия да премине от тривиалното към удивително интимното. Той ѝ разказа за семейството си, за майка си, която го бе разочаровала, и за забележителния си баща. Разказа ѝ за първата и за последната си любов. Тя се запита дали той се държи толкова интимно и открито с всички — надяваше се да не е така. Надяваше се по

някакъв начин да е успяла да отключи нещо в него. Попита го дали е така. Не беше. Той бе открит и честен с всички.

— Защо не? — Честността бе нещо важно за Джак. Разговорът започна да плува пред очите на Марта. Не беше съвсем сигурна какво казва, но сигурно бе очарователно. Или поне интересно. Джак явно бе заинтригуван. А всичко, което казваше той, беше забавно, умно и смешно. Не беше сигурна как точно започнаха да се целуват. Повероятно тя го бе помолила да я целуне. Съвсем просто. И смело.

Той целуваше превъзходно.

Устните му бяха твърди и нежни. Изкусни, пасваха си.

Не беше сигурна в кой момент я вдигна. Съвсем буквално. Вдигна я неочаквано и тя обхвана тялото му с крака като Джулия Робъртс в един филм. Накара я да се почувства толкова крехка, съвсем като момиченце. Подхождаха си. Намираха се в някакъв клуб, целуваха се и си подхождаха. С него се чувстваше като филмова звезда.

— Ти не пиеш ли? — попита Марта, съзнавайки ясно, че тя пие достатъчно и за двамата.

— Не.

— Ще шофираш ли?

— Да, но не затова не пия. Никога не пия.

„Алкохолик е“ — каза си и веднага се зае да преценява дали е достатъчно силна да се справи с подобно нещо, защото ако този мъж беше алкохолик и имаше нужда от някого, който да е достатъчно силен, за да му помогне да се справи с това, искаше да е тя.

— Алкохолик ли си? — попита Марта. Беше твърде пияна, за да увърта или да се замисли дали въпросът ѝ не звучи нахално.

— Всички ми задават този въпрос.

Тя се засегна. Не искаше да бъде като всички. Само че той явно не се бе обидил:

— Не, не съм. Просто вкусът не ми е приятен.

Откога думата „вкус“ звучеше толкова секси?

Всичко, което знаеше, би трябвало да я накара да се въздържа от следващия си ход. Възпитанието ѝ, сегашното ѝ положение, месните новини, правилата. Не биваше да приема поканата му да я откара къщи. Със сигурност не трябваше да предлага да си намерят

местенце, на което да спрат. Със сигурност не трябваше да му прави свирка. Но какво да направи? Не можеше да допусне животът просто да се изниже покрай нея — паметник на пропуснатите възможности.

Може би алкохолът ѝ вдъхваше смелост. А може би бе съзнанието, че винаги бе играла по правилата, а докъде я бе довело това? Както и да е.

Членът му миришеше на чисто. Той самият миришеше на чисто. И беше красив. Голям, прекрасен, прав, силен, симетричен. Марта винаги бе смятала, че пенисите изглеждат доста глупаво. Имаха странна форма и грозни цветове — но неговият беше истинска наслада. Самият той беше наслада.

Вдигна глава с изцапана със сперма и със слюнка буза, но се чувстваше чиста. Не се почувства изцапана, както би могло да се очаква, като се има предвид, че беше доста пияна, че бе на трийсет и две години и се намираше в някакъв автомобил на по-малко от километър от дома си.

Вярваше му.

Той я закара. Къщата беше притихнала и Марта изпита необяснимо облекчение, че Елайза си е легнала. Не ѝ се говореше с никого. Искаше само да си легне и да сънува.

С мъка отвори очи и с учудване установи, че слънцето напират зад пердетата. Беше декември, небето не трябваше ли да е сиво? Раздвижи глава — не я болеше. Не трябваше ли да има махмурлук? Не трябваше ли първата ѝ мисъл да я изпълни с неописуем ужас, към който бързо да се добавят срам и разкаяние?

Никакви подобни признаци.

Марта изпъна ръце и крака. Божичко, беше си легнала гола! Пресегна се, взе пижамата си и едва бе успяла да дръпне горницето над главата си и да намъкне долницето, когато Елайза, Матю и Мейси нахълтаха в спалнята ѝ.

— Стани и се усмихни! Донесла съм ти чаша чай и много се надявам да се чувстваш ужасно. — Елайза подаде Мейси на сестра си и постави чашата с чая на нощното шкафче. Матю скочи върху леглото, едва не преобърна чашата и се пхна под завивките до майка си и сестра си. Елайза вече беше облечена, обаче не можа да устои,

затова също се покатери на леглото в половината на Майкъл — поне Марта все още я наричаше така.

— Добре ли прекара?

— Много, благодаря.

— Така си и помислих. Знаех си, че ще ти хареса да излизаш. Кога се прибра? Трябва да е било много късно, защото гледах някакви филм по „Скай“ докъм три.

— Да, струва ми се, че беше към четири.

— Че какво прави до това време? Да не би да отидохте у Клеър за по едно питие?

— Не.

— Какво тогава?

— Няма да повярваш.

— Опитай.

— Бях в Холанд Парк и правих с-в-и-р-к-а — изрече думата по букви, макар че Матю нямаше откъде да знае какво означава.

— Какво? — Елайза рязко се изправи и този път чашата с чая наистина полетя. Засуетиха се за салфетки, попиха течността. — Шегуваш се, нали?

— Не.

— Кой е той? Познавам ли го?

— Не. Вчера се запознахме.

— Мамка му, Марта! — Замисли се какво да каже. Беше сигурна, че сестра ѝ изпитва угризения и унижение, затова не искаше да е твърде сурова, колкото и смаяна да бе. — Виж, не се тревожи, Марта. Много хора правят глупости, когато са пияни. Пиши го в графата „житейски опит“ и не му мисли много, че е било унижително.

— Не се чувствам унижена.

— Сигурно се мразиш. Това е също толкова лошо. Не му мисли много и не се мрази.

— Не се мразя.

— Така ли?

— Не, прекарах великолепно — увери я тя и се усмихна, тъй като си припомни как Джак я вдига и как тя се притиска към него. „Дръзка майmunка“ — бе ѝ казал той. Беше внушителен, красив, голям, всъщност *огромен*. Изглежда, свирката, която му направи, наистина му хареса. Стана много твърд и пулсираше. Беше толкова секси да си

желан така първично, така непресторено. Марта се почеса по носа и се запита как е възможно да се превръща в жена, която се интересува от красиви мъжки членове.

Елайза впери поглед в сестра си. Не можеше да реши как да реагира. На лицето ѝ бяха изписани смесица от смайване, удоволствие и гняв. Марта не би трябвало да прави подобни неща. Елайза не мислеше за себе си като за човек, който се противопоставя на промените. Но подобно поведение от страна на Марта бе наистина странно. Тя искаше всичко да се върне постарому — а това не беше постарому. Или пък беше? Ако си припомнеше дните, прекарани в училище, сестра ѝ доста се бе понатискала по време на танците, организирани в църквата. Двете се криеха в спалнята си в събота сутрин, ядяха препечени филийки, пиеха чай, не обръщаха внимание на родителите си и си разказваха за целувките с език.

Но с език, не с член.

— Е, какъв е той? — промърмори.

— Много е мил.

— Много мил ли? Звучи ужасно. Искam подробности.

Марта взе да усуква — вдигна Матю от леглото и го настани на пода с един пъзел. Нямаше мърдане. Не само беше отвикнала от официалната практика да си разказват всичко, но и бе забравила, че трябваше да опише този тип и срещата си с него до най-малките и ужасни подробности. Обаче не беше в състояние да го направи — а дори да можеше да го опише, едва ли някой щеше да ѝ повярва.

Той беше божествен.

Съвършен.

Мъж, за каквито се разказва само във филмите или в книгите. Не беше истински.

Погледна Елайза и се зачуди откъде да започне. Сестра ѝ чакаше, лицето ѝ бе пламнало от нетърпение и възбуда.

— Ами, трудно е да се каже точно.

— Започни от външния му вид — как изглежда?

— Божествен, съвършен. Като герой от книга или от филм.

Марта се ухили широко, просто не успя да се въздържи. Елайза помръкна. Кимна и се опита да се усмихне насърчително, обаче Марта забеляза как в погледа ѝ се прокрадна предпазливост.

— Какво? — сърдито попита тя.

— Нищо, нищо. Продължавай.

— Защо изглеждаш толкова притеснена?

— Не съм.

— Напротив. — Марта целуна дъщеря си и разсеяно я погъделичка с пръст по крачето. Мейси засия.

— Ами, мъже като във филмите и книгите просто не съществуват. Няма такива. Точно затова си купуваме книгите и ходим на кино, за да видим мечтите си осъществени — заяви Елайза. Съжаляваше, че тя трябва да съобщи тази новина на Марта. От друга страна, все никой трябваше да го направи. Сестра ѝ беше като агънце, понесло огромна табела „Ела, изяж ме“, и се канеше да влезе в леговище на лъвовете.

— Е, Джак е такъв. Той изглежда великолепно, тялото му е направо смъртоносно, откровен е, облича се добре и е много мил — не се предаваше Марта.

„Направо смъртоносно ли“ — помисли си Елайза. Това ли бе изрекла сестра ѝ току-що?

— Откъде знаеш, след като току-що сте се запознали?

— Не знам откъде, просто знам.

— Умее ли да танцува? — опипа почвата Елайза. — Да, божествено, обаче не пие.

— Виждаш ли, винаги има по някакъв дефект. Как така не пие? Да не е алкохолик?

— Казва, че не е — подразни се Марта не само защото тази мисъл бе споходила и нея. — И какво ако е? — предизвикате попита.

Сестра ѝ само изви вежди.

— Значи е от типа „моето тяло е моят храм“, така ли? Не пие, понеже в алкохола има много калории. Чалнат на тема здраве.

— Просто не му харесва вкусът на алкохола — въздъхна Марта. Много ѝ се искаше Елайза да не е толкова твърдо решена да я залива с ледена вода. — Виж, прекарах страхотна нощ. Това е всичко. Не съм смазана от чувство за вина или от срам. Не се чувствам омърсена или порочна. Просто преживях нещо страхотно. Нали ти ми каза да рискувам?

— Имах предвид да си купиш кожена пола, а не да правиш свирки на публично място на напълно непознати мъже.

— Не го чувствам като непознат.

— Но е такъв. Можеше да е някой убиец.

— Не е.

— Той няма да те уважава.

— Струва ми се, че ме уважава.

— Толкова си наивна.

— А ти си толкова недоверчива.

— Няма да ти се обади.

— Ха, ха, точно тук грешиш! — Протегна се, намери мобилния си телефон и ликуващо го вдигна. Беше получила съобщение със следния текст: „Здравей, прекрасна. Да се видим по-късно?“.

Сестра ѝ се изуми. Освен това не можеше да повярва, че Марта е успяла да осъществи операцията по размяна на телефонните номера и да се ориентира в менюто на мобилния си телефон.

— Няма да се омъжвам за него, само ще се размотаваме — защити се Марта.

„Ще се размотаваме.“ — Тя не размотаваше нищо, освен кълбото с конците.

— Е, трябва да призная, че много бързо се учиш — каза Елайза. — Матю, Мейси, хайде да оставим майка ви сама, ще отидем да закусим.

Тя стремително напусна стаята — жалко, че не носеше една от онези широки поли с тюл, за да подсили ефекта.

Марта не очакваше, че сестра ѝ ще реагира така. В крайна сметка беше чувала безброй нейни разкази за подобни подвизи, но никога не си бе позволявала да я съди, макар понякога да ѝ се бе искало. Елайза твърдеше, че няколко подходящи еднократни свалки вдъхват самочувствие. Тя не беше жена, която смята, че подобни неща те омърсяват. Марта се вбесяваше най-вече, защото съзнаваше, че тук не става дума дали Елайза одобрява, или не поведението ѝ от морална гледна точка — знаеше, че възраженията ѝ са плод на загрижеността ѝ. Сестра ѝ не смяташе, че тя би могла да се справи с подобно нещо, не смяташе, че е достатъчно опитна, защото сексът беше неин специалитет, не на Марта. „Що за снисходително отношение — помисли си тя, — аз съм раждала два пъти, разбира се, че аз водя. Освен това съпругът ми току-що ме напусна — няма опасност някой да разбие сърцето ми, то вече се разпадна. В безопасност съм.“

---

[1] Американски полицейски телевизионен сериал, излъчван по Ей Би Си в периода 1975–1980 г. — Б.пр. ↑

[2] Американски телевизионен сериал, излъчван по Си Би Ес в края на 70-те години на миналия век. — Б.пр. ↑

[3] Ерик Моркъм (1926–1986) и Ърни Уайз (1925–1999) са английски телевизионни комици, особено популярни през 60-те и 70-те години на XX век. Създатели на изключително популярна британска полупрограма, която и до днес се повтаря по британската телевизия. — Б.пр. ↑

[4] Британски комедиен телевизионен сериал, в който изпълнителите на двете главни роли се казват Рони Баркър и Рони Корбет. — Б.пр. ↑

25.

Ще гледаш ли децата тази вечер? — попита Марта Елайза.

Вече час събираше смелост да зададе този въпрос. Беше нахранила децата, бе ги изкъпала, така че нямаше да е трудно да ги наглежда, а и Елайза по принцип нямаше нищо против да ѝ помага. Всъщност нали точно тя я подтикваше да излиза по-често? Само че я обземаше подозрението, че сестра ѝ няма да одобри плановете ѝ.

— Защо? Къде отиваш? — попита Елайза, без да вдига поглед от списанието си.

Марта я познаваше твърде добре и знаеше, че цялото ѝ внимание не е насочено към статията.

— Ще излизам с Джак, ако нямаш нищо прогни, мамче. — Опита се да се пошегува с настойническото поведение на по-малката си сестра, но всъщност то я подразни. Дръпна завесите, за да остане навън зимната нощ и да скрие щастливата семейна сцена. Матю си играеше кротичко с влакчето си, а Мейси пиеше млякото си. Марта се наведе, за да вдигне дъщеря си и да я гушне. Вдъхна аромата на токущо измитата ѝ коса, най-скъпия парфюм. Калвин Клайн не би могъл да бутилира такова ухание.

— Вече си приела, така ли? — раздразнено попита Елайза.

— Не, казах евентуално, но преди това трябва да проверя дали можеш да гледаш децата — отвърна Марта търпеливо.

И послъга.

Вече бе обещала на Джак. Беше преценила, че сестра ѝ едва ли ще излиза някъде в понеделник вечер и ще бъде свободна да гледа децата.

— Значи си му казала, че имаш деца? — предизвикателно попита Елайза.

— Да.

— И той как реагира?

— Готино.

„Готино, готино“ — повтори думата наум Елайза. Съвсем нормална дума, която бе станала необикновена, защото беше изречена

от сестра ѝ. Погледна към Марта, за да види дали новият ѝ предвзет речник не я кара да се чувства неудобно. Тя изглеждаше съвсем спокойна. Всъщност най-странното нещо у нея бе, че изглеждаше съвсем сдържана, съвсем естествена.

— Е, трябва да призная, че е доста нетърпелив. Изпраща ти съобщение почти веднага и те извежда навън по-малко от двайсет и четири часа, след като сте се запознали — гласеше коментарът на помалката есета.

— Наистина ли мислиш, че е нетърпелив? — Марта подхвърли Мейси във въздуха и отново я хвана — тя се засмя и забърбори на бебешкия си език. Марта също се засмя. Елайза не бе сигурна дали се смееше заради Мейси или от задоволство от нетърпението на Джак.

— Разбира се, че е нетърпелив.

— Сериозно? — Марта не можеше да скрие радостта си.

— Да, нали все още не си спала с него.

— Ще гледаш ли децата, или да се обадя на агенцията? — спокойно попита Марта и не се хвана на въдицата.

— Да — въздъхна тя.

— Благодаря — рече Марта, обърна се и се запъти към вратата. Тъкмо излизаше от дневната, когато Елайза добави:

— Виж, Марта, не че имам нещо против да гледам децата...

— Знам — увери я сестра ѝ и затвори вратата.

Не бе изречено нищо съществено, но двете си бяха казали ужасно много неща.

Марта смяташе, че няма нужда Елайза да се притеснява чак толкова все пак не бе пропиляла последните два дни в мечти по Джак. Не бе прехвърляла през ума си казаното от него, начина, по който се усмихва или по който се движи. Не бе планирала какво да облече или да каже на първата им среща. Не бе написала името му на черната дъска на Матю. Не бе ликувала, когато ѝ позвъни, нито пък бе танцувала от радост, когато ѝ предложи да се срещнат.

Просто се бе съгласила.

И все пак наистина бе хубаво да изпитва подобно вълнение, да се чувства жива.

Марта нямаше време да вземе ароматизирана вана, нито пък да ексфолира кожата си, да си втрие антицелулитен крем, да овлажни кожата на лицето и на тялото си и да се гримира напълно, както правят

момичетата, когато им предстои много специална среща. Не обърна никакво внимание на бельото си и дори на облеклото си. Матю имаше лека температура. Нищо тревожно, но това го правеше капризен. Притичваше от спалнята си, докато се опитваше да го успокои с приказки, с играчки и е „калпол“. Тъкмо беше пробвала две почти еднакви черни блузи и две почти еднакви бели блузи, когато Мейси повърна в леглото и се наложи да смени чаршафите.

— Много ли е зле? — попита Елайза.

— Не, само е преяла и е прекалено възбудена — обясни сестра ѝ, докато махаше изцапания чаршаф.

Елайза се стараеше да не пречи много.

— Матю, да не си давал на Мейси „Смартс“?

— Нали каза, че е хубаво да черпя — погледна я Матю с големите си сини очи и напълно я обезоръжи.

— Така е, скъпи, вярно е. — Марта приклекна, за да се изравни със сина си, и го прегърна. Мейси врхлетя върху майка си и брат си за една групова прегръдка. — Може би не трябва да излизам — поколеба се Марта, внезапно я беше обзело чувство за вина.

— Не излизай, мамо. Остани с Матю и с Мейси — помоли я Матю. Удивително бе как само за секунда състоянието му се променяше от възторг в отчаяние.

Марта погледна Елайза в очакване на напътствия. И без друго беше закъсняла и съвсем не изглеждаше блестящо. Ако децата наистина бяха болни, нямаше да си го прости.

Елайза надушваше неприятности около този Джак Хоуп. Сестра ѝ очевидно се колебаеше. Можеше да се възползва от предимството си и да я убеди да не излиза. Можеха да си отворят бутилка шардоне и кутия шоколадови бонбони. Щяха да си прекарат божествено.

— Хайде, Матю — въздъхна Елайза, хайде да оставим майка ти да се приготви. Остави това, Марта, аз ще сменя чаршафите. Ако не побързаш, наистина ще закъснееш много.

Работата беше там, че сестра ѝ изглеждаше много щастлива.

По-щастлива, отколкото си спомняше да я е виждала някога.

Марта не си спомняше как изглежда той. Не точно. Помнеше, че е страхотен, обаче, боже, ако представата ѝ се дължеше на изпития

алкохол и той беше всъщност страшен, а не страхотен? Ами ако не го познаеше? Ако се окажеше някакви задник? Ако я беше помислил за мръсница? Тя се бе държала точно по този начин. Дали щеше да разбере, че не е такава, и дали изобщо му пукаше. Ами ако беше досаден и нагъл? Може би просто ѝ се бе сторил интересен в сравнение с Майкъл. Марта се зарадва на мислената си нападка към Майкъл — в жестокостта имаше нещо много привлекателно.

Косата ѝ все още бе влажна, беше си сложила туш на миглите и гланц за устни, джинси и черна риза. Изпъшка — трудно можеше да бъде обвинена в прекалена решителност. Какви ги вършеше? Беше се разделила със съпруга си само преди три месеца, какво търсеше на среща с друг мъж. Дали не прибързваше? А обикновено беше толкова предпазлива. Как да не се чувства странно!

Само че не се чувстваше така.

Бутна тежката дървена врата. Странно място за среща бе избрал. „Ол Бар Уан“. Очакваше да предпочете някой модерен бар в Уест Енд, където се изискваше специално облекло, каквото тя нямаше. А този бе любимо заведение на Марта от едно време — често бе идвала преди раждането на децата си. Тук се чувстваше удобно.

Е, в повечето случаи. В момента не се чувстваше удобно. Сега сърцето ѝ бе свито.

В този момент го забеляза.

А сърцето ѝ слезе в гащите, което ѝ се стори доста странно.

Стоеше до бара. Явно току-що беше дошъл, защото плащаше за портокаловия си сок. Усмихна ѝ се.

— Да ти поръчам ли нещо? Изглеждаш прекрасно. — Целуна я по устните, като че ли това беше най-естественото нещо на света.

Беше удивителен. Как е могла да се съмнява? Защо не спомена пред Елайза какво фантастично тяло има? Невероятни рамене! Как е могла да забрави тези очи. Забележителна смесица от зелено и жълто. Напомняха ѝ за разходка в лятна гора. Бяха точно като цвета на листата на високите букове, когато са изпъстрени със слънчеви петна. Как е възможно човек да има очи с цвета на летен ден?

Значи той наистина беше интересен, не се дължеше само на изпитото вино. Беше интелигентен, загрижен, любопитен и опитен. И както при първата си среща се увлякоха в разговор. Говориха за работата му (беше уебдизайнер на доста висок пост, доколкото успя да

схване Марта), за приятелите му, които бяха смисълът на живота му, за баща му (който го бе отгледал) и за другите членове на семейството му (който бе оставил зад гърба си).

Той беше плашещо модерен. Казваше, че е „съвсем непретенциозен“, и макар да се изразяваше доста образно, беше небрежно готин. Носеше дрехи на „Дизел“, не връзваше връзките, а ги пъхаше в маратонките си — явно така беше по-гот. Марта знаеше, че Матю би останал възхитен от това, и се питаше колко време ще успее да скрие от него тази информация. Джак слушаше музикални групи, за които нямаше никаква надежда тя да е чувала. Боравеше с речник, който ѝ беше непознат, обаче успяваше някак да го разбере. Той „влизал в зона“. Тя била „страшно парче“. Приятелите му били „готини пичове“. Едно хубаво яке било „трепач“. Играеше видеоигри и беше влюбен в Улала — Лара Крофт си била изпяла песента. Той просто живееше за момента. И тя искаше да живее заедно с него.

А най-странното бе, че въпреки това бе стопроцентов джентълмен. Беше почти като от друг свят в галантното си ухажване спрямо нея. Не беше свършен, но определено имаше опит. Не се бе учил да отваря вратите на дамите още от подготвителното училище. Всъщност единственото, което бе научил в държавната гимназия, която бе завършил, бе да разбива врати на автомобили. Кавалерстваше на жените, защото ги харесваше. Не беше стеснителен. Забавляваше я с разкази как е изгубил девствеността си на четиринайсет години (или по-скоро, как я бе пропилял, обаче тя остана трогната от това, че свалил якето си, за да може момичето да легне на него). Нямаше престижни титли и звания, но умът му препускаше и отправяше предизвикателства, сякаш бе дългогодишен член на клуба „Оксфорд Юниън“. Внимателно изслушваше и задавайте въпроси. Говореше с въодушевление.

Тя започваше да се влюбва в него.

Не, това, последното, не можеше да е истина.

Би било твърде бързо. Би било нелепо.

Само че се чувстваше така, сякаш се влюбва.

Той беше забавен, много забавен. Умен. Интересен събеседник и осведомен. Когато я погледнеше, очите му подпалваха душата ѝ и тя гореше в някаква смесица от наслада и болка.

Той беше то-о-о-олкова секси!

— Кой каза, че са мъжете, с които беше онази вечер? — попита Марта, стараейки се да държи мислите и погледа си настрани от панталоните на Джак.

— Дейв и Дрю. Работим заедно.

— Като че ли вече ми каза това. — Смътно си спомняше тона.

— Така е.

— Извинявай, бях пиана.

— Знам.

И двамата се засмяха, и Марта с облекчение установи, че не се налага да се извинява. По някакъв начин всичко, което казваше или правеше пред Джак, беше уместно.

— Как са Матю и Мейси? — попита той.

Остана поласкана, че е запомнил имената на децата ѝ.

— Добре, прекрасно. Малко са настинали и капризничат, обаче... Е, нали знаеш... прекрасни са.

— Всъщност не знам. Никога не съм общувал отблизо с деца. Не истински.

— Нямах ли приятели с деца? — учуди се Марта. Нейният свят бе населен с малки човечета.

— Малко от приятелите ми имат приятелки, камо ли деца.

Добре, идеално. Не искаше през цялото време да разговарят за деца. Това можеше да го прави и със собствените си приятели. Имаше нужда да се позабавлява, да се поразсее.

— Ние сме закоравели ергени — додаде той.

Закоравели. Това не звучеше добре. Не че търсеше сериозна връзка. Не, искаше само да се позабавлява, да се поразсее. Понякога ѝ се струваше, че органистът тъкмо прибира нотите, след като е свирил на сватбата ѝ.

— Не търся баща за децата. Те си имат. Не си търся и съпруг, защото, формално все още си имам.

Това пък откъде дойде? Може би чашата шардоне беше виновна.

— А търсиш ли си гадже?

— Не. — Наистина не си търсеше, не го правеше активно.

— Това е добре, защото тъкмо приключих с една връзка и искам известно време да не се обвързвам.

Марта се пообърка. Ако не искаше да се обвързва, какво търсеше ръката му на крака ѝ? Защо я бе целунал, когато влезе в бара? Къде ѝ

беше мястото?

— Тъкмо приключи ли?

— Ами, разделихме се през лятото.

Това ѝ се стори доста прилично отдавна.

— Тя ли те напусна. Липсва ли ти?

— Не, всъщност аз сложих край. Не съм с разбито сърце или нещо подобно. Не изпитвам горчивина и не съм объркан. Просто се забавлявам достатъчно добре с „голите си приятелки“ и нямам нужда от гадже.

— С „голите си приятелки“ ли?

— Нали ти разказах в събота?

Марта го погледна неразбиращо.

Джак се ужаси:

— Не си спомняш, така ли?

— Какво не си спомням.

— За „голите приятелки“.

— Припомни ми.

Той ѝ обясни ситуацията. Накратко, искаше да редува жените, с които прави страстен секс, но не искаше да лъже за това. Не обичаше да лъже. Лъжите объркват нещата. Искаше да стане ясно, че „голите приятелки“ са нещо различно от жените, с които просто си лягаш, защото и той като повечето мъже, ако му се удаде възможност, би си легнал с която и да е мадама с тяло и пулс. „Голи приятелки“ можеха да му бъдат само жени, които му допадат, и с които може да разговаря и да се смее, а не само апетитни мацки.

Марта с учудване установи, че идеята за „голите приятелки“ не я отблъсква напълно. Той успя за я представи така внимателно и ненатрапчиво, че тя наистина ѝ допадна. Всъщност дори се възбуди от нея. Беше поласкана, че е поканена да участва. Не искаше гадже. Не искаше да намери мъж, който да замени Майкъл, не смяташе, че това е възможно. Един съпруг и баща на децата ти не може да бъде заместен. Но как да разтвориш нещо повече от краката си, след като си обичал и си изгубил? Как да разтвориш сърцето и съзнанието си? Имаше обаче нужда да бъде прегръщана. Искаше да бъде докосвана, защото когато Джак я галеше по бузата или прибереше зад ухото ѝ кичур коса, се

чувстваше прекрасно. А когато целуваше върхчетата на пръстите ѝ едно по едно, се чувстваше особено прекрасно.

Върнаха се в дома ѝ и правиха всички обичайни неща, които бяха много необичайни за Марта.

— Ами... чай или кафе? — предложи тя и се усмихна лъчезарно с надеждата така да прикрие нервността си.

Наистина беше нервна, защото бяха дошли в дома ѝ за пламенен секс, а не да пият по нещо. Вяха обсъдили въпроса най-подробно в бара и решиха кои са точните названия за нещата, все едно сключваха делово споразумение. Джак каза, че според него Марта е фантастично готина и че с най-голямо удоволствие би я чукал до сутринта. Тя беше поласкана. Имаше нужда отново да се почувства желана. Искаше някой да има нужда от нея. И двамата разбираха и признаваха, че има и други хора, които се стремят да ангажират умовете и сърцата им. Те щяха да уважават и да признават значението на тези други хора. За Марта „другите хора“ бяха Матю и Мейси. За Джак бяха неопределен брой други „голи приятелки“.

Може и да не звучеше като най-романтичното предложение, което бе получавала — беше прекалено модерно, за да е романтично, обаче на нея ѝ бе дошло до втръсване от романтика. Брачната клетва беше нещо много романтично, обаче се бе оказала твърде крехка. Сделката допадаше на Марта. Струваше ѝ се простичка. Нямаше усложнения, нямаше как да изгуби. Струваше ѝ се, че това е най-доброто, което може да получи, когато е вече бракувана стока. След като собственият ѝ съпруг не я искаше, от кого можеше да очаква да събере парчетата? Интимността, с която бе свикнала, беше разрушена и ѝ липсваше. Искаше отново да я създаде, дори и за съвсем кратко време. Искаше леглото ѝ да се затопли не само от грейката. Дори и за една нощ. Не можеше да погледне по-напред във времето.

— Не обичам топлите напитки, имаш ли някакъв сок?

— Никакви алкохол, никакви кофеин, откачалка такава!

Прииска ѝ се да си прехапе езика. Забележката ѝ би трябвало да е забавна, но всъщност прозвуча обидно. Погледна Джак — той се усмихваше. Със своята мила и ненадменна усмивка. Марта побърза да се извини и запя стара песен на Адам Ант за един тип, който не пуши и не пие. Въпросът бе какво прави той тогава. Закърши тялото си по начин, който в най-добрия случай би трябвало да е секси или поне

забавен. Боеше се, че се държи налудничаво. Имитацията ѝ на Адам Ант не беше лоша, но не беше и особено добра, а Марта изпитваше съмнения относно оригиналността ѝ. Усмивката на Джак стана малко по-широка, но тя остана с чувството, че той просто се опита да се държи любезно, макар изнасяното от нея представление да е толкова слабо, че той дори не знаеше кого точно се опитва да имитира. Отвори хладилника и започна да изрежда на висок глас асортимента, който предлагаше на Матю и на малките му приятели.

— Имам портокалов сок, „Рибена“, ягодов шейк и мляко.

— Мляко, моля.

Марта усети как ѝ прималява. Прозвуча ѝ като малко момче. Толкова учтив и такъв детски избор. Изведнъж красотата на Джак престана да я смущава — той беше просто мъж, чиято предпочитана напитка беше млякото. Тя инстинктивно топна пръст в кофичката с кисело мляко и начерта на носа си бяла линия в стила на Адам Ант. Обърна се към Джак и извика:

— Стани и дай парите!

Не можеше да си спомни точните думи на тази песен на Адам Ант, затова само изтананика мелодията.

Този път усмивката се разля по цялото му лице и озари и очите му. Това май бе най-голямата усмивка от многото, които пускаше през цялата вечер. Той се огледа в кухнята и сякаш по силата на някакво вълшебство (Марта остана докрай убедена, че наистина става въпрос за вълшебство) забеляза маската от костюма на Батман на Матю и си я сложи.

— Много готин бандит си! — отбеляза тя.

Джак запя. И той не знаеше думите. Заподскача из кухнята, като се правеше, че стреля с пистолети. Духна връхчето на показалеца на дясната си ръка.

Марта се включваше, където можеше.

— В следващия стих не се ли казваше нещо като „да похарчим парите, за да изглеждаме добре“?

— За да изглеждаме размазващо — възбудено уточни Джак.

— Да, точно така, римува се. А после не беше ли нещо за привличане на погледа? — додаде Марта.

— Точно така, миличка.

Би трябвало да прозвучи като стих от песен, но не беше.

Целувките се получиха. Някои хора умеят да се целуват, а други — и това е най-шокиращото — не. Това е дарба. Марта умееше. Джак също. Двамата заедно умееха. Получаваше се. Целуваха се цяла вечност. Той целуваше устните, брадичката, страните ѝ, кле пачите, ушите и шията ѝ. Наистина му харесваше да я целува. Явно за него времето изобщо не беше фактор, просто лъкатушеше по тялото ѝ. Не оставяше впечатлението, че иска да пристъпи към следващата фаза, което беше добре, понеже не беше сигурна как точно се пристъпва към следващата фаза.

Не съвсем. Не си спомняше добре.

Е, все пак беше минало доста време.

Опита се да не мисли за това. Вероятно Джак имаше по-точна представа. Целувките му бяха различни — ту нежни, ту леко груби, отново нежни — и предизвикваха шемет в главата ѝ.

Е, и в бикините ѝ.

Боже, какви си беше сложила? Имаше голяма вероятност да са от любимите на всички майки ластични гащи. Така и не се бе решила да ги изхвърли, а и освен това бялото памучно бельо беше най-удобно. Макар че не бе най-подходящото за съблазняване.

Само че докато стигнат до бикините, Джак една ли щеше да е склонен да се откаже.

През цялото време, докато я целуваше, той я галеше, сякаш съзнаваше, че трябва да заличи самотата ѝ. Всяка ласка нежно прогонваше самотата от тялото ѝ и отчаянието от съзнанието ѝ. Докосването му я възстановяваше, утешаваше я и скоро — за един кратък миг — когато Марта забрави да се притеснява, докосването му я възбуди. Той умело я водеше от една поза към друга, което я нравеше миниатюрна като кукла, а него — много силен. Клишето събуди у Марта желание да запее, да заподскача и да затанцува. Той докосна гърдите ѝ и направо ги възпламени. Прокара палеца си по хълбока ѝ към ципа на джинсите ѝ и тя изви гръб, безмълвно закопняла той да смъкне ципа.

Боже, наистина ли смяташе да стигне до края? Джак издърпа фланелката си през глава. Гърдите му бяха великолепни, невероятни. Никога не беше виждала подобно нещо, не и в действителност, не и

сред гаджетата на приятелките си, не и у някой непознат на улицата, дори не и в рекламите. Имаше широки рамене, златиста кожа, плосък корем, нито един недостатък. И малка татуировка в средата на гърба. Изглеждаше фантастично. Не бе подозирала, че е жена, която може толкова да се възбуди от физическата красота.

Да, наистина щеше да отиде до края.

По дяволите, винаги бе харесвала мъжете заради ума им, а не заради мускулите им. Само че вечерта, която бе прекарала с Джак, показваше, че може да извлече полза и от двете качества. Възможно ли бе? Честно ли беше? Ако Джак съществуваше, означаваше ли това, че има някой отблъскващо грозен и противно глупав, който се опитва (обаче не успява) да се намъкне в „Ол Бар Уан“ тази вечер? Вероятно, може би дори не само един. По дяволите честността.

Не помнеше в кой точно момент той смъкна джинсите ѝ, сантиметър по сантиметър, но със сигурност го направи точно навреме. Тя лежеше на килима на дневната, само това си спомняше. Може би понеже лежеше на килима в дневната и се стараяше да не вдига много шум, за да не събуди Елайза или децата, се почувства точно както се бе чувствала като ученичка, когато тихичко се бе натискала с гаджето си на дивана на родителите си, съзнавайки, че едно прекалено пламенно изпъшкване незабавно ще привлече вниманието им.

Хладните му пръсти се плъзнаха към изпъстрения ѝ с лунички гръб и прокараха линия от едната луничка към другата, сякаш играеха на стара детска игра. С едно бързо и почти неуловимо движение той свали ризата ѝ, разкопча и свали сутиена ѝ. Обхвана гърдите ѝ с длани. Сякаш очакваше да му подсказе къде и колко силно би искала да я докосне след това. Той изстена тихичко и бавно, съвсем бавно, сякаш разполагаше с цялото време на света за нея, хладните му пръсти дразнеха и възбуждаха нервната ѝ система до краен предел.

Това вече никога нямаше да бъдат гърди. Марта имаше цици. Секси, желани, доставящи наслада цици. Почувства се желана, едва ли не преследвана. Възбудена и възбуждаща.

Той отново я положи върху килима.

Носеха се бързо и настойчиво, бавно и продължително. Потта се тичаше по гърба на Марта, от което кожата ѝ заискри. Той смучеше, галеше я и най-сетне я прониза с умение, от която тя остана без дъх,

без думи, безпомощна и обнадеедена. Усещаше как постепенно я завладява. Големият му и красив пенис бе поел контрола и тя свърши — и пак, и пак. Всяка вълна топла течност, която се разливаше между краката ѝ, постепенно заличаваше историята на живота ѝ. Целувките му изгаряха устните ѝ, както киселината отстранява отпечатъците от пръсти. Преди него тя беше никоя.

Усещаше аромата на пола си — беше фантастичен. Прекрасен. Краката ѝ бяха по-дълги, гърдите ѝ бяха по-наперени, талията ѝ беше по-тънка. Чувстваше се изпълнена с нови възможности, с мечти. Би трябвало да се чувства странно. Това бе очаквала — след като години бе правила любов само с един мъж, би трябвало да се чувства странно с непознат.

Но не беше така.

Имаше чувството, че чистото му, гладко и стегнато тяло е направено само за да доставя удоволствие на чистото ѝ, гладко и стегнато тяло. Имаше чувството, че е направена, всъщност създадена, за да го поеме в себе си. Да го задържи.

Всичко стана бяло, след това черно.

Мислеше, че е отворила очи, но не беше сигурна, че вижда ясно. Зрението ѝ постепенно започна да се прояснява и пред погледа ѝ се появиха притворени очи. Той се усмихна неспокойно — дали се бе справил? Щастлива ли бе? Чувстваше ли се така, както се чувстваше той? А той чувстваше ли се така, както се чувстваше тя? Вгледа се в него, изучавайки всичко, дори нежната и почти прозрачна кожа на клепачите му. Структурата на плътните му твърди устни. Искаше да го запомни, да го изконсумира, да го погълне целия, искаше да се превърне в него. Искаше да се приближи толкова, че да влезе под кожата му, искаше да се превърне в кожата му.

Лежаха в дневната, осветена единствено от уличната лампа. Марта зарови лице в рамото му и сля съществуването си с неговото. Той я притисна още по и плътно към себе. Твърде възможно бе да е целунал всеки сантиметър от тялото и съзнанието ѝ. Беше стигнал до нея. Тя си даде сметка, че е трябвало да се затвори. Да бъде по-предпазлива. Всяка чувствителна костичка в тялото ѝ крещеше за повече сдържаност, дискретност, бдителност, неохота. Но Марта скочи. Гмурна се. Падна. Без оглед на приличието, което би следвало да спазва.

Бяха я отритнали, когато се чувстваше на дъното, но сега имаше надежда.

Беше обичала и бе изгубила, но все още имаше вяра.

26.

— Я да видим дали съм разбрала правилно — настоя Елайза. — Цяла нощ?

— Аха.

— Не ти вярвам.

— И аз не вярвах, когато слушах хората да разказват, обаче е истина.

— Цифри, говори с цифри.

— Четири.

— Значи вече си влюбена в него, така ли?

— Ха, ха, не съм казала подобно нещо. Вече не беше сигурна какво означава да си влюбена, но реши, че е по-безопасно да смени темата. — Веждите му са прекрасни.

— Веждите ли? Боже, трябва да изглежда ужасно, след като се налага да хвалиш веждите му.

Марта се усмихна и тихичко си затананика.

— Всъщност е точно обратното. Той е то-о-о-олкова съвършен, че дори веждите му са съвършени. Изглеждат така, сякаш всяка седмица ходи при Ейми. — Ейми беше тяхната великолепна козметичка, така че и двете прекрасно съзнаваха сериозността на отправления от Марта комплимент. — Нали знаеш какво изпиваш, когато срещнеш на улицата някой известен човек? Някоя звезда от сапунен сериал, по която си падаш.

— Да.

— И обикновено се разочароваш. Учудваш се, че всъщност е доста нисък или пък има лоша кожа.

— Да.

— Е, Джак не ме разочарова. Беше още по-вкусен, отколкото си спомнях. Миглите му са толкова дълги, и стигат чак до скулите му. Скулите му са като изваяни. Кожата му непрекъснато мени цвета си. Има героична брада. И знаеш ли какво, Елайза, изглежда така, както си представяш, че трябва да изглеждат гладиаторите. Изглежда добре дори когато не е спал.

Сестра ѝ изви вежда, за да изрази недоверчивостта си, примесена със здравословна доза раздразнение. Марта осъзна, че не е постигнала бог знае какво със смяната на темата.

— Марта, приятелко, ти изпитваш похот.

Разговорът се състоеше на следващия ден в дневната. Двете сестри украсяваха коледната елха. Надяваха се да приключат, преди Матю да се прибере от забавачката и преди Мейси да се събуди от следобедния си сън. Бяха успели да свалят голямата кутия с играчките от тавана и бяха успели да закрепят дървото на стойката му. Дори се бяха справили с ужасно досадната задача по пробването на лампичките. При това, естествено, установиха, както става винаги, че лампичките, които предишната Коледа са били наред, сега бяха сдали багажа. Марта излезе да купи нови. Купи ги от местния магазин за дрънкулки и плати много повече от стойността им, но все пак бяха много красиви. „Какво толкова — помисли си, — нали се забавляваме!“ Освен това беше поласкана, че Елайза си е взела почивка този следобед, за да ѝ помогне с украсата.

Елайза беше решила да посвети част от оскъдната си и безценна ваканция по празниците, за да помогне на Марта, понеже беше сигурна, че това би било трудно емоционално изпитание за нея — всяка дрънкулка сигурно ѝ навяваше спомени.

— Хвърли тази отвратителна звезда в кошчето — тази година коледното ми дърво ще е увенчано от фея — нареди Марта.

— Моля?

— Гледай колко е стара. Виж, гланцът остава по пръстите ти.

— Точно там е работата — шокирана бе Елайза. — Това е смисълът на коледната украса — да бъде малко поостаряла.

— Никога не съм подозирала, че страдаш от прекалена сантименталност — коментира сестра ѝ. — Не, изхвърли я, хвърли и този гирлянд, и всички фигурки на Дядо Коледа без бради.

— Ама дървото ти ще остане съвсем голо.

— Няма, ще купя нови.

Елайза се нацупи. Изобщо не беше очаквала от Марта подобно нещо. Не трябваше ли да бъде по-отнесена? По-сантиментална? Не беше ли редно да е поне малко по-носталгично настроена. Не че искаше сестра ѝ да продължи да тъгува по Майкъл, но как така този тип Джак напълно го бе изтикал от картинката? Вбесяваше се от

наивността на Марта. Напрано не проумяваше. Разбира се, този Джак я бе накарал да се чувства прекрасно, той имаше опит, така че явно беше генератор на оргазми. Вероятно бе накарал десетки жени да се чувстват прекрасно. Горката Марта. Как е възможно на тази възраст и в тази епоха да е такава непоправима романтичка?

Реши, че трябва да вкара известна доза предпазливост относно новата връзка на сестра си.

— Я да видим дали съм разбрала правилно тази работа с „голите приятелки“. Значи той има много приятелки при това го казвам, като с пръсти изписвам във въздуха кавички около думата „приятелки“. — Марта въздъхна. Елайза не ѝ обърна внимание и продължи: — Има много „приятелки“, с които спи, обаче те не са му гаджета.

— Да.

— Обаче ги води на вечеря, на кино, по барове — редовно се среща с тях.

— Да.

— Тогава как така не са му гаджета?

— Казва, че гадже е момиче, с което спориш в супермаркета.

— Много романтично. Колко вдъхновяващо, мамка му. Боже, тези типове са доста нахални. Надявам се, че си му казала да се разкара.

Елайза стискаше пластмасов, останал без брада Дядо Коледа. Натискът стана непоносим за немощото му тяло и главата му хлътна под пръста ѝ. Съвсем ясно бе, че си представяше лицето на Джак на негово място. Или пък на Майкъл. А може би на Таркин, на Пиърс, на Чарли или на Себастиан. А може би всички бяха в списъка ѝ.

— Не точно — призна Марта, взе счупената голобрада фигурка и я хвърли в кошчето. Мислено си отбеляза да купи на Елайза топче, което да стиска, когато е под напрежение. Явно бе доста напрегната след раздялата си с Грег — той ѝ влияеше толкова добре.

— Как така „не точно“? — настоя да уточни Елайза.

— Ами, той не иска да има връзка само с една жена — голяма работа — сви рамене тя.

— Голяма работа е, Марта. Ти не си за това.

— Ти пък откъде знаеш? — Марта съсредоточено се опитваше да намери подходящото място за една дървена червеношийка.

— Ти не можеш да се справиш с подобно нещо, ти са категорично моногамна.

— В момента това ме устройва. Не искам веднага да се впускам в друга връзка. Освен това аз самата мога да правя тази работа с „голите приятели“ с други мъже.

Елайза едва не се задави, но успя да се овладее. Би било ужасно да се задави до смърт, преди да има възможност да изпелтечи:

— С кого? Вече от седмици се опитвам да се съблека, но на практика е невъзможно в средите, в които се движиш ти. Мъжете в твоя бележник предпочитат да заведат една жена на чай, отколкото да я притежават сексуално.

Сестра ѝ се наведе, за да вземе следващата играчка. Избра малък войник, изпънат и с пушка до тялото си.

— Остави ме на мира, Елайза.

Обаче тя не можеше да го направи.

— Марта, няма да се получи. И престани с това скапано тананикане — настоя, обзета от растящо смущение. — Проблемът е, че това е типично за теб. Спомни си. Винаги се влюбваш в мъжете, с които спиш.

Марта престана да си тананика за миг, но само защото един ослепителен спомен току-що бе пронизал съзнанието ѝ — мигът, в който великолепият пенис на Джак бе проникнал в горещото ѝ, изпълнено с очакване тяло. През цялото време не бе откъснал поглед от нея, сякаш правеше магия, а очите му дълбаеха в ума ѝ, както пенисът му — в тялото ѝ.

— Снощи Майкъл се обади.

— Така ли?

— Няма ли да попиташ какво каза?

— Какво каза? — подчини се Марта, но за сестра ѝ беше ясно, че мислите ѝ са другаде. Прехвърли в ума си вероятността за пръв път през живота си Марта да е опитала наркотици, но я отхвърли. Само че трябваше да има някакво друго обяснение, освен сексуалните умения на този случаен познат, нали?

— Каза, че искал да обсъдите как да си разделите мебелите — докладва.

— Колко навременно от негова страна — промърмори Марта и се върна към темата на разговора, която наистина я интересуваше. —

Джак ме попита какво мисля. След това, докато лежахме един до друг.

— Не ти вярвам. Никой мъж не пита жената какво мисли. Не им пука. Измисляш си.

— Не, честно, наистина ме попита.

Не можеше да повярва, но понеже разговаряше с Марта, която никога не лъжеше, реши да приеме думите ѝ за истина.

— А ти какво мислеше?

— Не знам. Едва ли има значение.

— Не, май няма.

Замълчаха и известно време вниманието им беше насочено към елхата. Докато поставяше един бял пластмасов гълъб на бодливата клонка, Елайза се обади:

— Марта, има нещо, което трябва да знаеш. Всяка жена, която е излизала с обаятелен мъж, си мечтае за едно и също нещо.

— Така ли? И какво е то?

— Да бъде жената, която ще накара готиното копеле да се установи.

— Сериозно?

— Да. И знаеш ли какво?

— Не, какво?

— Нито една жена не е успяла.

— Сериозно?

— Сигурно ти е казал, че ще ти се обади.

— Да, така е.

— Е, няма да го направи.

— Вече ми се обади. — Елайза се опита да скрие изненадата си, а Марта ликуването си. — Ще намине довечера.

— Правиш го като компенсация.

— И на кого му пука, ако се опаря.

— Допускаш грешка.

— Е, поне е нова грешка.

Елайза се чувстваше гадно, но това бе обичайно за нея през декември. Дните ѝ се сливаха в опустошителна смесица от купони, дълги обеда и задължително съпътстващите ги махмурлуци. Всичките ѝ обещания тази година да се отнесе по-зряло към сезона на празниците бяха отлетели. Дори прие повече покани от предната година. Не че имаше друго място, на което би искала да отиде. Вече не ѝ беше приятно да стои у Марта, а нямаше свой дом.

Беше ядосана. Не беше сигурна към какво или към кого е насочен гневът ѝ, имаше много възможни заподозрени. От по-малкото към по-голямото — сърдеше се на Фред и на Ела, с които беше прекарала по-голямата част от предната нощ, подпирайки бара в „Атлантик“. Защо Фред предложи трета текила? И защо никой от тях не се сети да хапнат нещо, за да си подложат преди това? Беше доста безразсъдно да купуват бутилки шардоне само защото бяха изпили една. Добре, наистина се бе забавлявала и Ела я бе напъхала в едно такси. Честно казано, сутринта дори се бе обадила, за да провери дали е жива и здрава (което беше приблизително така), но това все още не компенсираше безотговорното им поведение от предишната вечер.

Освен това направо ѝ бе дошло до гуша от хората, които купуваха коледни подаръци. Защо бяха оставили за двацет и втори декември всичките си коледни покупки за всеки от приятелите, роднините, колегите и познатите?

Самата тя не бе имала избор, защото беше много заета да ходи по различни купони, приеми, обеда и вечери, които медийната индустрия организираше по това време на годината. Боже, махмурлукът я мъчеше прекалено силно, за да се заеме сериозно с този проблем.

В момента ѝ бе дошло до гуша и от Марта. Откакто се бе запознала с този Джак Хоуп, да се живее с нея не беше същото. Тя вече нямаше време за разговори. Е, наистина питаше дали едни или други панталони вървят с една или друга блуза и понякога искаше да поговорят за някоя нова песен, обаче явно не се нуждаеше от сестра си толкова, колкото в началото на есента. Вече не се налагаше Елайза да

подава носни кърпички, да бърше насълзени очи и да успокоява наранено сърце, макар че сега Марта неприлично често я молеше да гледа децата. А онзи ден се втурна в стаята ѝ и я попита дали няма презерватив. Проклятие! Честно казано, това донякъде смущаваше Елайза. Да знае, че по-голямата ѝ сестра прави секс, не се различаваше много от това да знае, че родителите ѝ правят. Ужасна мисъл. Травмираща.

Като стана дума за родители, тя доста се дразнеше и от господин и госпожа Евъргрийн. Съвсем ясно беше, че Марта е добре. Правеше повече секс от средно буйно съзряло зайче и никога през живота си не бе изглеждала по-добре — новата ѝ прическа наистина ѝ отиваше, както и новите дрехи и бижута. Но можеше ли да убеди в това господин и госпожа Евъргрийн? Ни най-малко. Те упорито продължаваха да звънят на Марта ежедневно, за да я питат как е. Тя най-подробно ги уверяваше, че е „много щастлива“, но те не можеха да го приемат. Затова като капак на всичко звъняха на Елайза в службата, за да потвърди, че сестра ѝ „наистина е добре, а не е опитва да ни щади, защото тя просто е прекалено грижовна и така нататък“.

Мамка му, ами Елайза? Никой не се интересуваше дати тя е добре. Не се преуморяваше от секс, всъщност изобщо не правеше секс. Не профукваше едно малко състояние за дрехи всяка събота. Косата ѝ не растеше от само себе си в стил: „О, толкова ти отива, защо винаги не я носиш така?“. Всъщност ставаше точно обратното. Докато Марта експериментираше с по-небрежен външен вид, Елайза се опитваше да усмири буйните си коси. Прибързано се подстрига в жестоко къса прическа. Би трябвало да привлича вниманието към нежните ѝ черти, само че вместо това изглеждала все едно е била шест месеца в женски затвор. Не се получи и всеки път, когато се погледнеше в огледалото, ѝ идваше да се разплаче.

Само защото беше напуснала Грег, не означаваше, че не тъгува за него. В крайна сметка бяха живели заедно четири години. Може и да не бяха женени, но то си беше почти същото. Във всяко отношение той беше първата истинска любов в живота ѝ. Ако мъжете, с които се бе срещала след това, бяха представителна извадка, а се боеше, че е точно така, имаше сериозна опасност той да си остане и единствената любов в живота ѝ.

— Здравей.

— Здравей.

Ето го. Стоеше на касата в „Бутс“ и си купуваше крем за бръснене, все едно беше нещо съвсем нормално. Само че не беше. Не и когато видът му я остави без дъх, а дробовете ѝ се свиха, сякаш бяха спуснати балони. Елайза беше ходила на осем срещи на вечеря и на шест обяда. Беше ходила на кино четири пъти, на концерт два пъти, два пъти на боулинг и дори бе изиграла една партия скуош, само че нито един от подходящите за съпрузи мъже, с които Марта я бе запознала, не бе станал причина в сърцето ѝ да засвирят фанфари или дори да се почувства така, сякаш лети. Не изпита страст към нито един от тях.

Освен това изпълняваше.

— О, Грег! — наведе се да го прегърне, защото беше поестествено да го докосне, отколкото да не го направи. Той изглеждаше и миришеше познато, но бе и някак странен. Познат като дома и странен като красива нова мебел вкъщи.

— Как си? — усмихна се той с характерната си широка ленива и леко крива усмивка. — Изглеждаш различно.

— А, да, косата. — Ръката ѝ се стрелна, за да пипне онова, което бе останало на главата ѝ. Дали изглеждаше по-зряла?

— Ново палто?

— Да, според теб дали подсказва, че отдолу се крие млад и многообещаващ изпълнителен директор?

— Не особено, Лайза. Всъщност не се сърди, обаче сякаш казва: „А, майка ти ли ти помогна да го избереш“.

Тя се засмя и кимна.

— Е, като оставим настрана ужасната прическа и модния гаф, как си?

Би трябвало да се почувства обидена, ала не стана така.

— Добре съм. Добре, гот, много гот — промърмори.

Той отново се усмихна.

— Е, това е добре.

— А ти? — попита тя.

— Не съвсем зле, нали знаеш?

Не знаеше. Какво искаше да каже? Дали му липсваше? Дали сърцето му бе разбито? Или беше безразличен? Дали не се чукаше с

някоя висока и едра нимфоманка, която би искала да ѝ бъде добра приятелка? Защо ѝ пукаше?

— Турнето, беше ли...

— О, да. Беше много забавно. Сега обаче отново се върнахме в действителността.

— В действителността ли? Продаваш шапки? — изкиска се тя. Прозвуча грубо, макар да не бе възнамерявала да стане така. Искаше забележката ѝ да прозвучи забавно.

— На мен ми харесва — сви рамене Грег.

Елайза се почувства заслужено наказана и изпита желание да си върви. Винаги реагираше така на неудобните ситуации. Колко от мъжете, с които бе излизала досега, бяха казали, че харесват работата си? Нито един. Най-хубавото нещо, което ги бе чувала да изричат, бе, че „взимат добри пари“ или че „поне се занимават с нещо“

Елайза тъкмо се канеше да се извини и да си тръгне, когато Грег попита:

— Как е Марта?

— А, значи знаеш.

— Знам.

— Много е добре.

Той изглеждаше озадачен.

— Позвъних и няколко пъти, за да видя дали не бих могъл да ѝ помогна с нещо.

— Да, тя ми спомена, но няма причина да се тревожиш. Марта се чувства прекрасно. Наистина прекрасно — чука се и това ѝ отива. — Отново изпита желание да се зашлеви. Как може да говори такива глупости? — Липсваше ми.

Например като тази глупост. Защото можеше да доведе само до:

— И ти ми липсваше.

А как отговаря човек на подобна реплика? Елайза погледна към торбите в магазина, оформени специално за предстоящите празници. Върху тях имаше пожелание „Щастлива Коледа и мирна Нова година“. Нямаше ни най-малка вероятност това да се сбъдне за нея.

— Как са семейство Бианки?

— Липсваш им.

— И на мен ми липсват.

Господи, ама че глупав разговор. Защо стоеше като закована? Защо просто не се обърнеш и не си тръгнеш?

И защо той просто не я целунеше? Нито за миг не бе откъснал очи от нея и макар да шареше с поглед из магазина, като че ли страдаше от ужасен астигматизъм, и гледаше ту към пода, ту към тавана, ту към щанда с гримове — само не и към Грег, въпреки това той успяваше, повече или по-малко, да задържи погледа ѝ. Беше поне смел опит.

— Не ти ли липсва, Лайза?

— Кое?

— Онова. Ние. Нещата, които правехме. — Тя веднага допусна, че той има предвид нещата, които са правили в леглото и остана много учудена, когато Грег уточни: — Как си изпращахме глупави пощенски картички.

— Как забравяхме рождените си дни — додаде.

— Как ходехме облечени единствено в потта на другия.

— Как забраняхме да платим сметките по кредитните карти.

— Как се хранехме един друг с пръсти, как използвахме телата си като чинии.

— Как пазарувахме в гаража на Калън, вместо в супермаркета, което би било значително по-разумно.

— О, да, разумно. — Той се усмихна и Елайза нямаше нужда да ѝ казва какво си е помислил — че нито един от тях двамата не се славеше особено със здрав разум. — Как четяхме на светлината на свещ — добави.

— И как восъкът се топеше върху килима — възрази тя.

Само че се престори на по-сърдита, отколкото беше в действителност.

Грег се предаде.

— По-добре да тръгвам, трябва да напазарувам още много неща. Сигурно понеже вече си разумна, си привършила с покупките още през ноември.

— Разбира се — излъга Елайза. За щастие носеше ръкавици без пръсти и можеше да склучи пръсти, без той да забележи. Беше суеверна и не лъжеше, без да кръстоса пръсти. Това ѝ се струваше наистина нечестно.

— Добре, ами тогава... Весела Коледа.

— Да, и на теб.

Грег се наведе да я целуне. Дали възнамеряваше да я целуне по бузата или по устните? Тя бързо завъртя глава, за да премахне всякакво съмнение. Страхуваше се, че ако мишената му бяха бузите ѝ, ще се разплаче от разочарование. Това се дължеше на махмурлука, нали? Затова се чувстваше прекалено емоционална. Той улучи мекичката долна част на ухото ѝ и целувката продължи само една наносекунда, но беше най-еротичната целувка, която беше получавала от три месеца. Грег прошепна в ухото ѝ:

— Можеш да смениш дрехите и прическата си, обаче не можеш да смениш сърцето си, Елайза.

Тя подскочи:

— Но можеш да промениш намеренията си.

— Да, но не и сърцето.

Той се обърна и се изгуби сред тълпата от хора, пазаруващи за Коледа.

Елайза го наблюдаваше как се отдалечава. Грег беше мъж и не даваше пет пари дали някой ще забележи новата му прическа, обаче... Той се спря, обърна се и извика:

— Между другото, Лайза, новата ти прическа е много готина.

Ура!

Негодник.

28.

През целия декември Марта прави точно това, което правеше през декември. Купуваше коледни картички и ги изпращаше, без да чака последния момент — точно както препоръчваше Кралската пощенска служба. Проправяше си път през тълпи купувачи с дълги списъци и малко време. Набираше добре обмислени подаръци за приятелите и за семейството си. Увиваше ги в огромно количество хартия и ги украсяваше с нелепо много панделки и лентички. Организира парти за децата и за техните приятелчета. Купи пуйка, изпече торта и направи пудинг. Отиде на коледната служба в Уестминстърското абатство. Направи на Матю костюм на съдържател на странноприемница за детската пиеса за Рождество Христово. Окачи чорапчета.

Непрекъснато беше заета с нещо и това правеше живота ѝ поносим.

Единствената разлика между този декември и предишните в живота на Марта беше фактът, че тази година често се кара с Майкъл (защото всъщност се оказа много трудно да бъдеш изисквана, милосърдна и щедра) и че прави много, наистина много секс с Джек (защото се оказа твърде лесно да бъдеш желана, готина и очарователна). Скара се с Майкъл, понеже той не прие поканата ѝ да прекара деня на Коледа с тях. Можеше да приеме факта, че съпругът ѝ отхвърля нея, но не можеше да му прости, че се откъсна от децата им. Нима не искаше да види личицата им, докато правят на пух и прах създадените от нея шедьоври от опаковъчна хартия и панделки? Скараха се, защото Майкъл искаше да вземе част от нейната коледна украса, за да украси своя апартамент. Скараха се, защото той ѝ беше купи изключително скъп подарък за Коледа, след като обикновено си правеха съвсем малки мили подаръчета. Какво означаваше този подарък? Дали не се опитваше да я подкупи? Или търсеше помирение? Той отрече. Дали не беше заради гузна съвест? Скараха се, защото той каза, че се радва на празниците, а според Марта това беше чудовищно.

Ужасните изпълнения на песента „Рудолф, еленът с червено носле“, които звучаха във всички универсални магазини, я потискаха. Ангелските гласове и лица на тълпата от хора в Уестминстърското абатство не я развълнуваха. Получи много картички, все още адресирани до нея и до Майкъл, защото много от приятелите им дори не знаеха, че ще се развеждат, а това я накара да се почувства неловко. Всички картички по традиция ѝ пожелаваха „Весела Коледа и щастлива Нова година“, което ѝ звучеше като подигравка.

Не се скараха за Джак. Марта се обади на Майкъл и му каза за Джак. Причините да постъпи така бяха сложни. На Елайза обясни, че държи да е честна и пряма, не я биваше да увърта. В крайна сметка нали съпругът ѝ ѝ беше казал, че не я иска. Той ѝ заяви, че е свободна да прави, каквото поиска. Но една малка частица от нея — съвсем малка — беше уверена, че Майкъл ще установи разликата между това тя да се среща с друг на теория и в реалността. Не разкри на Елайза користните си мотиви за това обаждане — желанието ѝ да го накара да ревнува. Съпругът ѝ изобщо не бе притеснен от факта, че тя толкова бързо е срещнала друг мъж, всъщност реагира с облекчение и я насърчи.

Според Марта това беше крайно обидно.

През целия декември тя продължи да се грижи за децата си и се справи отлично. Четеше им, играеше с тях, обличаше ги, учеше ги на разни неща, предпазваше ги. Готвеше, чистеше и посрещаше гости. Тези неща изпълваха живота ѝ със смисъл. Но истински се отпускате само в присъствието на Джак. Животът ѝ беше поносим и дори изпълнен със смисъл и без Джак, но с него беше и приятен. Денят ѝ се изпълваше с радост, ако той ѝ пратеше съобщение, позвънеше ѝ или я посетеше. Този мъж ѝ носеше вълнение. Беше нещо само нейно. Ако още половин дузина жени мислеха същото за него, е, това беше риск, който беше готова да поеме. Тя имаше нужда от него.

Правеха много секс.

Правеха страхотен секс и точно това беше най-прекрасното.

Надяваше се, че красивият му пенис ще я запуши достатъчно, за да не позволи на оптимизма ѝ да отлети. Много често се чувстваше самотна, но когато беше с него беше по-малко самота, а когато се любеха, изпитваше наслада. Това беше истинско облекчение.

— Само за секс ли става дума? — попита Елайза.

— Да, и за забавление — изкиска се Марта с грейнало лице.

Сестра ѝ не беше сигурна, че решението взима Марта. Тя се държеше като порнозвезда. Носеше тесни или силно изрязани блузи и прозрачни ризи. Добре, това бяха дрехите, с които непрекъснато се обличаха Елайза и нейните приятелки, и наистина не изглеждаха прекалено похотливо, защото Марта не беше особено надарена в гърдите, също като нея, но въпреки това се чувстваше неудобно. Освен това сестра ѝ непрекъснато говореше за секс.

— Някога снимала ли си се? А записвала ли си се на камера?

Боже, Елайза започваше да се чувства едва ли не целомъдрена.

— Кажи ми още нещо за забавлението — подкани я Елайза. Беше чула предостатъчно подробности за похотта и не беше сигурна дали може да поеме още, преди да избухне от завист.

— Гледахме страхотни филми на DVD.

Голи. Бяха гледали филмите голи. Филми, за които Марта изобщо не беше чувала. А най-хубавото било, че яли пуканки от телата си. И това от жена, която заключваше вратата на банята, докато си взима душ, и спеше с пижама. Сега спеше обляна от пот.

— Нощем ме приспива, като ми рецитира „Глупавият стар бабун“ на Спайк Милиган. Помниш ли го? Четяхме си го като деца.

— Да, помня го — нетърпеливо отговори сестра ѝ.

Джак рецитираше Милиган обикновено след като бе извадил душата на Марта от чукане най-малко два пъти, но тя усети, че Елайза едва ли ще поиска да узнае тази подробност.

— Играх видеоигри с него. — Вече знаеше какво означава специална клавиатура и макар да бе малко вероятно някога да запомни името на бързия бодлив таралеж, камо ли да му помогне да спаси света, беше играла на Рез, а това бе най-щурото забавление, което можеше да си представи. И това бяха правили голи. Но и този път прецени, че ще е най-добре да не огласява този факт.

— Направихме залог в една заложна къща дали ще има сняг по Коледа. Била ли си някога в заложна къща? Този път бяха облечени. В крайна сметка беше декември.

— Какво толкова специално има в Джак?

— Не съм ли ти казвала?

— Не. Е, спомена, че доста се разнежваш, когато си мислиш за него, че има голям пенис, че обича да те целуна и че е удобно, че

работи в Холанд Парк. А, да, спомена и че се облича добре, и че е хубаво, че не пие, защото може да те кара у дома, обаче май не знам нищо друго за него.

— Колко странно от моя страна! — възкликна Марта. И наистина беше изненадана. — Ами, откъде да започна? Той е фантастичен приятел. Нищо не възприема като затруднение, ако го прави за приятелите си. Никога не е изневерявал. Дори не се е целувал с друга жена, когато е имал приятелка.

— Това с рядкост.

— Рядкост ли? Смятах, че изобщо не съществува, докато не срещнах Джак.

— Само че продължава тази работа с „голите приятелки“, така че може да прави, каквото си иска, понеже няма постоянна приятелка.

Марта реши да не обръща внимание на думите ѝ.

— Детството му е било много трудно. Можел е да стане жесток и суров човек, можел е да стане дори измамник, но е предпочел почитения път. Работил е здраво за всичко, което притежава: нищо не му е дошло наготово от богати родители, които го обожават. Единственото, което са му дали родителите му, са примери за добро и зло, олицетворявани съответно от баща му и от майка му. Напуснал е училище на шестнайсет години, обаче работи същото, каквото и мои приятели, завършили Оксбридж. Като юноша е продавал плодове и зеленчуци, за да си купи велосипед. Обича котките си и играе с децата ми с нежност, от която сърцето ми направо се разтапя. Специален е, защото когато влезе някъде, държи главата си високо вдигната и има всички основания за това.

— Това е жалко, Марта, а ти дори не забелязваш. Би трябвало да има някаква уловка.

— Жалко е, че ти никога не виждаш нищо друго.

— Просто ми се струва, че всичко става твърде бързо.

— Разбирам как изглежда отстрани, обаче не ми пука. Не ми пука какво мислят другите. — Преди да изрече тези думи, Марта не подозираше, че са верни, но сега вече беше сигурна.

— Виж, плашиш ме. В един момент си образцова съпруга, а в следващия едва ли не учиш Памела Андерсън на кревати номера. Не казвам, че ти отиваше да бъдеш образцова съпруга — не ти отиваше. Обаче в момента изобщо не си на себе си. Според мен си в шок.

Марта се обърна към сестра си и бавно изрече:

— Чувствам се повече на себе си, от когато и да било.

Елайза се смая колко много сила и убеденост може да се съдържа в това тъничко гласче и в това кратичко изречение. Каза си, че трябва да потърси в Интернет информация за посттравматичния стрес. Може би Марта страдаше от нещо такова.

— Ами другите му „голи приятелки“? — отчаяно попита. — Говори ли изобщо за тях?

— Аз никога не питам.

Джак не лъжеше Марта. Понякога ѝ се искаше да можеше да я излъже, щеше да е много по-лесно. Веднъж допусна грешката да го попита дали е спал с една негова позната. Момичето ѝ допадаше, преди да чуе отговора му. Джак целуна Марта, когато ѝ каза истината, и тя не можа да разбере дали целувката беше, за да я накара да млъкне, или за да я утеши. Постигна и двете. Бе дръпнал Марта да се изправи, а след това я бе вдигнал на ръце, както се вдига булка и се пренася през прага. Залюля я. Тя затвори очи и нищо не каза. Може би щяха да успеят да преминат през този праг, ако не задаваше прекалено много въпроси и ако не изискваше твърде много отговори.

— Просто е, Елайза. Честно е. Ние само се забавляваме и според мен това може да продължи до безкрай. Няма причина да не е така. — Марта повтаряше разговора, който беше провела с Джак предната вечер. Всъщност той беше предложил да се забавляват до безкрай.

Тя бе попитала:

— До безкрай същото ли е като завинаги?

— Може би, миличка.

„Може би не“ бе останало неизречено.

Двамата много се забавляваха и Марта си напомни, че вероятно това се дължи на факта, че никой от тях не иска да се влюбва. Понякога си мислеше, че може да поиска това. Опитваше се да си представи какво би било да превърти на бързи обороти лентата на живота си до момента, в който той я моли да се омъжи за него и двамата заживяват щастливо завинаги. Животът им щеше да стане по-подреден. След това си напомни, че това няма значение. Бракът не е гаранция. Съпрузите могат да си тръгват. Листът хартия, който тя винаги бе вярвала, че е уникално обвързване за цял живот — единствената останала магия в един свят, управляван от технологиите,

доходите и финансовите баланси — в крайна сметка беше само парче хартия. Как човек да изпитва доверие в този век? Векът на кражбите по мобилен телефон и на порнография по Интернет? Как да повярваш, че някъде там има човек, който е отвъд всичко механично, всичко диаволично и всичко роботизирано и е самата любов?

Знаеше, че няма никакви гаранции, а само много спасителни клаузи. „Голите приятели“ беше една от тях. Завинаги беше много време, така че безкрайно може би беше добро предложение. Безкрайно забавление. Звучеше чудесно. Защо да усложняват нещата?

Марта разтвори широко ръце и Мейси със залитане се отправя от леля си към майка си — едното несигурно краче пред другото.

— Смело момиче. Стъпвай уверено — насърчи я майка ѝ. — Гледай нагоре, не надолу.

Дъщерята и майката едновременно се учеха да ходят. Единият крак пред другия. Ден след ден, нямаше друг начин. Най-добре да не мислиш за нищо друго, освен за тук и сега. Марта трябваше просто да се съсредоточи върху това да бъде щастлива.

Заради Джак се научи да забелязва плакатите в метрото, които рекламираха нови групи или ресторанти. Четеше нови книги и ги обсъждаше. Дори препрочете предишните си любими книги, което означаваше, че вече няма време да рови в шкафа под стълбите. Тъй като Джак бе влязъл в живота ѝ, тя започна да ходи в магазини, чиито витрини дори не се бе осмелявала да погледне, и те се оказаха съвсем не толкова ужасни. Момичетата в „Мис Сиксти“ явно смятаха, че има пълното право да пробва прокъсаните фънки джинси. Всъщност завиждаха на тънката ѝ талия и я попитаха каква диета спазва. Тя им каза онази със зелевата супа, понеже ѝ се стори, че ще е малко грубо да признае, че е на диетата на зарязаните съпруги. В магазина на „Дизел“ продавачите определено флиртуваха с нея, поне онези от тях, които не бяха обратни — и тя също им се усмихваше флиртаджийски. Явно никой не смяташе, че положението на Марта като майка, а скоро и на бивша съпруга, ѝ отнема правото да изглежда добре. Всъщност, когато обясняваше, че децата са нейни, реакцията обикновено беше: „Наистина ли? Мислех, че сте им леля, бавачка или нещо подобно!“, а

после следваше възхищение: „На каква диета бяхте, за да възстановите фигурата си?“.

Марта знаеше, че това са продавачки, на които им се плаща да правят комплименти и да я накарат да се почувства добре, за да се развихри с кредитната си карта. Вероятно работеха на комисиона, но въпреки това се чувстваше добре. Снобките в дизайнерските отдели на големите универсални магазини никога не я бяха карали да се чувства толкова добре.

След като Майкъл я напусна, започна да пропуска ежемесечното си ходене на фризьор. Понякога сутрин успяваше само да навлече някакви дрехи, а степента на всеотдайност, необходима за поддържането на изряден външен вид — посещения при козметик, фризьор и други подобни — просто не бе по силите ѝ. Точно преди Коледа обаче реши, че трябва да направи нещо с косата си. Когато между другото спомена пред Джак, че ще ходи на фризьор, той попита:

— Какво смяташ да си правиш?

— Ами вероятно обичайното, да се подстрижа. Вече от много време нося косата си така — е, може би малко по-пригладена и покъса, но, общо взето, с тази прическа. Всъщност откакто се помня. Мисля да си пусна дълга коса.

Не си бе дала сметка, че възнамерява да си пусне по-дълга коса, докато не го изрече на глас.

— Добре — усмихна се той. — Много ще ти отива по-небрежна прическа. Само че каквато и прическа да си направиш, винаги изглеждаш великолепно.

След това я целуна и правиха секс на масата в кухнята!

На масата в кухнята!

Спомни си, че най-забавното нещо, което беше правила на кухненската маса до този момент, бяха поканите за тържеството на Мейси. Не можеха да се мерят с това.

Джак винаги искаше да знае какво си е купила този ден и какво са обядвали с децата. Питаше я какви са плановете ѝ за уикенда, какви коледни подаръци е избрала за родителите си. Питаше я какво чете, дали ѝ е харесал втория албум на „Фън Лавинг Криминалс“. Допускаше, че тя има мнение, и Марта с учудване установи, че е точно така. Той беше единственият човек, който не мислеше за нея като за притежание на Майкъл, което по някакъв начин (който също не

можеше да обясни) ѝ позволяваше да говори за всичко, като се започне от тайнственото увеличаване на броя на случаите на алергия към фъстъци (Марта и Джак бяха единомисленици, че като ученици не са познавали нито един човек с алергия към фъстъци) и се стигне до слагането на превръзка на очите по време на секс (да, може би само веднъж, просто да опитаме). Чаршафите, на които правеха любов, попиха цялата ѝ болка, също като попивателна хартия.

Разговаряха за всичко, но Елайза я предупреди да не говори с Джак за връзката си с Майкъл. Каза, че щяло да му писне. И тя наистина се опита да държи тази тъжна и объркана страна от живота си настрана от насладите и забавленията. Не искаше да опорочава вълшебния свят, който си създаваха, но ѝ беше трудно да не говори за това след разговор с Майкъл, който протичаше горе-долу по следния начин:

— Трябва да поговорим за пари, Марта.

— О! — Тя рядко се замисляше за пари.

— Да. Както знаеш, живея под наем, а това не е евтино. — И кой беше виновен? — Освен това къщата е прекалено голяма за трима.

— Четирима сме заедно с Елайза.

— Но тя не е там за постоянно, нали? — Че кой беше? — Трябва да продадем къщата.

Марта се обади на Джак и той ѝ каза, че предишната вечер е сънувал Кайли, но точно в решителния момент на проникването, Кайли се превърнала в Марта.

Това повдигна духа ѝ.

— Не се тревожи заради него, малка мис Е. Той си е все същият нещастник.

— Това е заглавие на песен — „Бейсмънт Джакс“. — Марта се усмихна — вече свикваше с това, вече познаваше навиците му.

— Не, аз го измислих. И наистина го мисля.

Тя се обаждаше на Джак и когато бе приключила с всички задачи от списъка си за деня и бе завладяна от мрачно чувство на безполезност, защото си бе спомнила как с ролята ѝ на съпруга бе свършено. Ако (както бе станало на коледната пиеса в забавачката, в която участваше Матю) изпитваше болезнена самота и непоносима, завладяваща празнота, защото синът ѝ беше единственото дете без баща, а тя бе единствената жена без съпруг, звънеше на Джак.

— Божичко, животът е гадна работа, нали? „Баща ти беше хамстер, а майка ти миришеше на бъз“ — каза той.

— Моля?

— Монти Пайтън, миличка, не се ли сети?

— Какво са ни дали римляните? — изкиска се Марта и за миг забрави, че животът ѝ се бе отклонил от нейния план. За миг просто се забавляваше.

— Пътищата, канализацията — отговори Джак и след това предложи на Марта всякакви други роли, които би могла да играе, освен тази на домакиня: на медицинска сестра, на ученичка, на уличница.

Искаше я. Желаше я. Разсмиваше я. Смяташе, че е секси. Смяташе я за умна. Смяташе я за интересна. А ако този красив, интелигентен и сексапилен бог смяташе това, тогава може би беше истина.

Винаги ѝ се обаждаше, щом ѝ обещаеше, което се случваше по няколко пъти на ден. Винаги идваше, когато обещаеше, което също беше често, освен това носеше вечеря, а не очакваше тя да му готви. По това време на годината се организираха много тържества, така че ѝ беше почти невъзможно да намери бавачка, но Джак явно нямаше нищо против. Не скучаше, ако останеше у дома заедно с Марта. Не се втурваше да върши нещо друго, да се обажда на приятели, да влиза в Интернет, не четеше търговски списания и не я пренебрегваше. Отначало Марта се плашеше от времето, което прекарваха заедно — понеже не правеха нищо особено. Искаше да се развърти в кухнята, да прави сладкиши, да опакова коледни подаръци или да почисти бюфетите. Обичаше да върши неща, които по категоричен начин доказваха, че е целеустремена и че от нея има полза. Но Джак изглеждаше щастлив да се мотаят, както казваше той. Да си бърбят, да се смеят, да си разказват разни истории, просто да са заедно. Понякога, когато се чувстваха преизпълнени с енергия, тя вадеше стар албум със снимки и го забавляваше със свои фотографии от колежа.

— Изобщо не си се променила — казваше ѝ с усмивка.

Марта погледна към снимката, която държеше Джак. Оттам я гледаше грейналото лице на слабо засмяно момиче. Беше облечено с тясна бяла фланелка и орфани избелели джинси, носеше грамадни халки, които бяха модерни в началото на деветдесетте години, и

маратонки на бос крак. Момичето беше в някакви бар с група приятели. Марта си спомняше кога бе направена снимката — няколко минути след края на последния ѝ държавен изпит. Момичето вярваше, че всички житейски изпитания вече са приключили, и точно затова се смееше толкова безгрижно.

Нямаше представа, че животът ѝ ще бъде серия от изпитания. И че няма да се справи с най-сериозното от тях още преди да навърши тридесет и три. Не успя да запази брака си, въпреки че толкова много го искаше. Усети как я залива огромна вълна от негодувание. Имаше чувството, че е подвела момичето от снимката. Животът ѝ беше катастрофа, не бе издържала изпита.

Джак сякаш прочете мислите ѝ и внимателно повтори:

— Изобщо не си се променила. Изглеждаш точно както тогава.

Марта наистина беше облечена с джинси и фланелка. Не носеше чорапи или обувки, но ноктите ѝ бяха красиво оформени и лакирани с тъмночервен лак. Наистина приличаше малко на момичето от снимката.

— Наистина ли понякога изглеждам толкова безгрижна? Такава оптимистка? — попита го тя. Знаеше, че ще ѝ каже истината. Бяха си обещали никога да не се лъжат. Марта вярваше в честността на Джак, защото той твърдеше, че честността прави живота по-лесен, а той обичаше лесния живот.

— Да, малка мис Е, ти винаги се смееш. Ти си един от най-усмихнатите хора, които познавам. Много си щедра, а като се има предвид какво преживяваш в момента, смятам, че е направо удивително как успяваш да си толкова спокойна и безгрижна. Но само и би могла да кажеш дали наистина си изпълнена с оптимизъм. Така ли е?

Тя се замисли и предпазливо отговори:

— Понякога.

Почувства се изпълнена с оптимизъм, когато той плъзна ръка под блузата ѝ. Ръцете му бяха големи, а тялото ѝ беше слабичко, така че я обгърнаха почти цялата. Започна да я целуна, като нежно подръпваше, хапеше и смучеше устните ѝ. А след това не толкова нежно. Тялото ѝ мигновено откликна и се изви към него. Лежаха на пода — рядко сядаха на дивана или на столовете, предпочитаха да се изтягат като тийнейджъри. Той я придърпа по-близо, легна по гръб и тя бързо се

озова отгоре. Помръдна палеца си, за да докосне извивката на гърдата ѝ. Тръпка на възбуда се надигна между краката ѝ и пробяга по цялото ѝ тяло, тя се усмихна насърчително и се наведе, за да го целуне отново, но той я задържа и принуди и двамата да изчакат. Ръцете му се размърдаха, шареха навсякъде, стиснаха дупето ѝ, дразнеха зърната на гърдите ѝ, галеха шията ѝ. Тя свали фланелката си и седна срещу него полугола.

— Обожавам фантастичните ти наперени гърди, толкова са секси — каза той и се надигна да ги засмуче. Марта никога не бе харесвала малките си гърди, но изведнъж се възгордя с тях. Сведе поглед към пурпурните им зърна, които бяха настръхнали от неговото внимание, и беше принудена да се съгласи: наистина бяха секси, самата тя беше секси. Свалиха дрехите си, без да обръщат внимание кой кого съблича, важното беше да почувстват допира на кожата си възможно най-бързо. Той я праметна, но така, че тя се чувства в безопасност и защитена, а не унижена и застрашена. Прокарваха езиците и пръстите по телата си, нейните — по пениса му, по топките му, по задника му. Неговите ръце бяха между краката ѝ, вътре, вън, отново вътре. След това пръстите вече не можеха да се докосват достатъчно, не можеха да обхващат и да стискат достатъчно, двамата започнаха да използват дланите си, след това меката вътрешна част на ръцете си, след това целите си тела, за да се докосват и да се търкат един в друг. Летяха, гърчеха се и се катереха към задъхани, страхотни, фантастични оргазми.

В такива моменти Марта наистина се изпълваше с оптимизъм.

29.

Джак попита Марта дали иска да излезе с него, с Дейв, с Дрю и с приятелката на Дрю, Сара. Щяха да ходят на клуб. Тя се съгласи още преди да осъзнае какво означава това. Смяташе, че така е най-добре. Ако се бе замислила предварително, до такава степен щеше да стане жертва на първичен страх, че най-вероятно щеше да предпочете поредната вечер пред телевизора, гледайки повторенията на „Законът“.

Клуб.

С приятелите му.

За нея това беше все едно да кажеш на човек, страдащ от агорафобия, че едно хубаво пътешествие до Сахара ще е много забавно. Клубът беше минно поле. Истинският клуб е много по-рисковано начинание от сладникав салса бар. Марта имаше предчувствието, че простото полюшване на бедра няма да е достатъчно. Ами ако приятелите му не я харесат. Подобно нещо можеше да разруши една връзка. Джак беше изключително отворен и търпелив. Внезапно й хрумна, че той просто проявява състрадание и че тя в крайна сметка е загубенячка, откачалка. Приятелите му със сигурност щяха да забележат това. Как танцуват хората в днешно време? Някога беше доста добра танцьорка за човек, който няма никакъв музикален слух. Обаче това беше отдавна. Навремето (много добре знаеше, че да започнеш изречение с „навремето“ означава да се поставиш наравно с баба си) беше достатъчно да надуеш свирката и да размахаш ръце във въздуха — като човек, който неистово се опитва да изгаси пламнал тиган. Даваше резултат. Не беше сигурна дали и сега стратегията е подходяща. Попита Елайза:

— Чувала ли си за клуб „Фабрик“?

— О, да, много е готин.

Коментарът не насърчи особено Марта.

— А какво музика свирят?

— Ами, най-различна. Има няколко помещения, където свирят различна музика — хаус, хип-хоп, брейк.

— Аха.

— Много е голям, направо можеш да се изгубиш.

Можеше да се наложи да прибегне до тази мярка. Струваше ли си да пита?

— Ами... как се обличат хората там?

— Всичко става.

Много ѝ помогна.

Дори с ограничените си познания Марта заключи, че „всичко“ не означава елегантен тъмносин костюм или елегантни кожени обувки. Разгледа гардероба си с отвращение. Не можеше да си спомни и дори да си представи как изобщо бе смятала предишните си дрехи за приемливи. А пък Джак беше виждал всичките ѝ нови придобивки. Какво да облече?

За нещастие, едно от добрите качества на Джак беше, че е много точен. Пристигна един час по-рано, отколкото го очакваше.

— Така ли ще си облечена? Не се оплаквам, изглеждаш главозамайващо.

Тя беше отворила вратата по бельо и увила с кърпа все още мократа си коса.

— Много смешно. Влизай, преди да съм умряла от студ или пък госпожа Бентън от номер четири да се е обадила на Отдела за борба с порока. Много си пада по доброволните съседски акции. Виждам как перденцата ѝ помръдват.

Джак се засмя, сякаш наистина беше казала нещо много смешно.

— Всъщност не знам какво да облека. — Веднага съжали за това признание и ѝ се прииска да изтръгне гласните си струни. Признанието издаваше безпокойството и притеснението ѝ.

Той обаче се усмихна.

— Естествено, нали си момиче. Хайде, покажи ми с какво разполагаме.

Последва я по стълбите, а тя ликуваше не само защото я беше нарекъл момиче (което е обидно, докато си още момиче, обаче като станеш жена, направо си умираш за това фактологически невярно мило обръщение), но и защото не му беше все едно как ще се облече тя.

Разбира се, понеже Марта беше омъжена години, беше свикнала с това да се приготвя пред погледа на друг човек. Ето как ставаше това. Пробваше няколко почти еднакви костюма (черни, дълги до коленете

рокли с къс ръкав, ако отиваха на вечеря, и джинси „Гап“ и колосани бели ризи, ако отиваха на кино). След като изпробваше по няколко пъти всички почти еднакви дрехи, избираше онази, която бе облякла най-напред. Поглеждаше се в огледалото и оставаше доволна от избора.

За около десет секунди.

След това се обръщаше към Майкъл и очакваше от него да затвърди увереността ѝ.

— Как изглеждам? — колебливо питаше тя.

— Добре — отговаряше той, а понякога дори я поглеждаше.

Марта никога не оставаше напълно убедена. Ако изглеждаше добре, нямаше да се налага да пита.

Познаваше процедурата, затова се смая, когато Джак разгледа закачалките в гардероба ѝ, придружавайки действието с коментари като: „Това е много секси, обличала ли си го?“ или „Винаги изглеждаш зашеметяващо в това и много ми харесва, когато го носиш с ботуши“. Той нямаше нищо против, че тя изпробва многобройни комбинации и неведнъж правеше предложения като „Изпробвай пак тази блуза с пола“. Заяви, че изглежда направо убийствена в дрехите, на които се спряха накрая. Марта започваше да се притеснява, че в крайна сметка Елайза има прано. Той беше прекалено готин, за да е истински. Сигурно беше гей.

Но тогава той обхвана с длани гърдите ѝ, целуна шията ѝ и двамата закъснях, защото се чукаха безпаметно пред огледалото.

Когато наближиха клуба, Марта си спомни за една от многобройните причини, поради които се бе отказала да посещава клубове. Беше декември, тя беше съвсем леко облечена, а опашката се точеше чак до Нюкасл. Бодигардовете бяха направо образцови. Огромни, около метър и осемдесет и в двете посоки, облечени в черно и биха могли да научат Вини Джоунс на ясна дикция. Очевидно не пускаха зъзнещите бъдещи клиенти на клуба вътре, въпреки че може и да бе празно. Репутацията на клуба зависеше изцяло от дължината на опашката и от трудно получавания достъп. Единственото, което доставяше на бодигардовете по-голямо удоволствие от това да карат клиентите ненужно да чакат, е да гледат тъжните им физиономии, като

наблюдават как членове на клуба или хора от списъка с гостите отиват направо най-отпред. Марта смяташе, че тази практика е обидна и несправедлива, докато не установи, че Джак е член на клуба, и не се наслади на мимолетното усещане за значимост, когато се понесоха напрано към червеното въже и незабавно бяха пуснати вътре.

Приятелите на Джак бяха приятни. Явно смятаха, че Марта има пълното право да бъде сред тях. Никой не предложи да си ходи у дома и да се захваща да търка грила. Смееха се на шегите ѝ, но не и на танците ѝ, нямаха нищо против, че пие бяло вино или каквото там ѝ харесва, стига да черпи, когато е неин ред, и приеха за даденост, че тя е „с Джак“. Джак развеждаше Марта из клуба за ръка. Демонстрираше правата си над нея не очевидно и натрапчиво, а дискретно и интимно. Държеше ръката си зад гърба и размърдваше пръсти, докато тя не ги хванеше, след това стискаше здраво. Показваше ѝ второкласни знаменитости, представяше я на познатите си, обсъждаше с нея музиката. Целуваше шията и устните ѝ, казваше ѝ, че е ослепителна, и искаше да е сигурен, че си прекарва приятно.

Танците се оказаха по силите ѝ.

Забавни. Всъщност фантастични.

Марта с облекчение установи, че рязкото мятане на ръцете, което беше популярно навремето, се е завърнало (ако изобщо беше напускало сцената, може би си е било популярно през цялото време, обаче тя откъде да знае). Май трябваше само да размахаш ръце във въздуха и да поразкършиш тяло.

Джак беше толкова добър танцьор, че тя се запита дали не би следвало да се смути, и със сигурност щеше да стане така, ако в съзнанието ѝ непрекъснато не проблясваха спомени, от които по гърба ѝ пробягваха тръпки, тялото ѝ настръхваше, а очите ѝ се разширяваха. Не можеше да забрави, че само преди няколко часа този мъж беше проникнал в тялото ѝ, вперил в нея поглед с мъчителна и скандална настойчивост. След подобна интимност ѝ се струваше малко неуместно да се притеснява дали движенията ѝ на дансинга са модерни, или не. Двамата се движеха едновременно, приятно поклащайки бедра, сякаш бяха свързани. Предизвикваха погледи, изпълнени едновременно с възхищение и завист. И Марта осъзна, че изглеждат прекрасно заедно. Сякаш бяха създадени един за друг, сякаш наистина бяха заедно.

Тя се смая, когато погледна часовника и установи, че отдавна минава полунощ. Джак забеляза погледа ѝ и каза:

— Права си, трябва да помислим за бавачката, така че най-добре да тръгваме.

Каква загриженост. Прииска ѝ се да го целуне.

И го направи.

Дрю и Сара също тръгнаха, защото искаха да използват Джак да ги закара, а Дейв остана в клуба, защото се надяваше да тръгне в съвсем различна посока. Дрю и Сара веднага се възползваха от задната седалка и започнаха да се кискат и да си бъбрят, както правят двойките, които искат да се изолират от света. Марта се усмихна щастливо. Влюбените на задната седалка бяха толкова погълнати един от друг, че двамата с Джак имаха възможност да поговорят. Тя се отпусна на седалката си и се обърна към него.

— Прекарах една наистина прекрасна вечер, Джак.

— Беше готино, нали, миличка? — Усмихна се той и постави ръка върху бедрото ѝ.

Тя се наслади на момента. Провери тялото си. Започна с единия крак, като лекичко го завъртя. Нищо. Вдигна и двете си стъпала на няколко сантиметра от пода и след това отново ги спусна. Краката не я боляха. Завъртя глава — шията не я болеше и не изпука. Накрая се наведе напред и изпъна гръб — и той не пулсираше.

— Какво става, милинка, упражненията да не ти дойдоха в повече? — закачливо я попита Джак.

— Не, тъкмо обратното — усмихна се Марта. Чудеше се къде е изчезнала цялата раздразнителност, с която беше свикнала да живее преди. Нямаше и следа от главоболието или от болката ниско в гърба. Краката не ѝ тежаха.

— Чувствам се комфортно и наистина щастлива — сияеща каза тя.

— Да, седалките наистина си ги бива. Спортните седалки на Рекаро са едно от подобренията в субару импреза WRX. Старите турбо на импреза нямаха такива седалки.

Той обожаваше колата си, но... Прииска ѝ се да го удари. Трябваше да разбере какво се опитва да му каже. Имаше предвид, че се чувства комфортно емоционално, а не на скапаните му седалки. Той отново се бе ухилил.

— А, разбирам, това е шега.

— Разбира се, миличка — потвърди той и добави: — Много ни е гот, миличка.

Гот. На езика на Джак това означаваше комфортно.

Нощта беше прекрасна. Не беше напрегната, нито пък сложна. Никой не се караше, нито се припираше. Никой нищо не изискваше. Никой нямаше нужда да бъде заведен до тоалетна — е, освен Сара, но за да могат да си поговорят за грима, а не защото трябваше някой да ѝ избърше дупето. Никой не искаше нищо и не очакваше нищо от нея. Никой не бе разочарован от нея. Като че ли всички искаха да бъдат с нея. И най-вече Джак.

Докато се прибираха, заваля сняг.

— Може и да спечелим залога си за снежна Коледа — развълнувано обяви Марта.

— Може би, миличка, случвали са се и по-странни неща!

В светлината от фаровете на колата се носеха вихри от снежинки, сякаш бяха в някакъв холивудски филм. „В следващата сцена ще правим секс пред горяща камина“ — помисли си Марта, което всъщност се оказа вярно. Той оприличи снежинките на танцуващи светулки. Джак каза, че му напомнят на една сцена от „Междузвездни войни“.

— Моля?

— Когато Хилядолетният сокол се гмурва в хиперпространството.

— А, да.

Въпреки това беше романтично да наблюдават снега. Марта беше ухажвана и това ѝ харесваше. Отново замълчаха. Чувахе се само отсеченото движение на чистачките и скърцането на гумите на колата по снега. Надяваше се снегът да се задържи достатъчно, за да могат децата да го видят на сутринта. Помисли си дали да не ги събуди още сега, за да могат за пръв път да зърнат снега!

— Ти не си професия или пари в банката, не си дори красива снежинка — изрече Марта.

— „Боеен клуб“?

— Да.

— Ти току-що цитира „Боеен клуб“, Марта. Или по-точно, цитира погрешно — каза Джак с широка усмивка. Явно беше смаян и

впечатлен.

— Така е, Джак — засмя се тя. Чувстваше се така, сякаш принадлежи към някакъв елитен клуб.

Нощта наистина беше свършена. Цялата. Е, с изключение на момента, когато той зареждаше с бензин, а Дрю попита:

— Вие двамата двойка ли сте вече?

— Не. Със сигурност щях да знам, ако беше така — усмихната отговори Марта, доволна от бързия си отговор. Знаеше, че това е остроумие, с което Елайза би се гордяла.

— И каква е разликата между вас двамата и една двойка? — попита Сара. Току-що се бяха запознали, обаче бяха жени и затова знаеха, *наистина знаеха*, че се харесват, и си спестиха празните приказки. Ако бяха мъже, сигурно щяха да минат петнайсет години, преди да започнат да разговарят на други теми, освен марковите бири и ликуващия Йода, който размахва светещия си меч в „Клонираните атакуват“. — Искам да кажа, че изглеждате чудесно заедно. Излизате заедно, смеете се, разговаряте, очевидно сте загрижени един за друг.

— Ами ние сме точно като нормална двойка, само че спим и с други хора, ако ни се прииска — обясни Марта.

— Ти спиш ли с други мъже? — попита Сара, несигурна дали да бъде ужасена, или впечатлена.

— Всъщност не. Не спя. Със сигурност не.

— А той?

— Да, струва ми се.

— О!

С изключение на това нощта беше свършена.

Сутринта на Коледа Марта се събуди и ѝ се прииска всичко вече да е свършило. Искаше ѝ се да е краят на деня и тя да заспива с ужасно подул корем и замаяна лава. Не се плашеше от капризите на децата. Нито от семейни препирни. Не беше и от това, че ще трябва да разопакова огромен брой шишета със соли за баня и пакети с ароматни сушени растения, макар че чекмеджетата ѝ бяха още пълни с миналогодишните запаси. Тези дребни дразнители бяха неизменна част от коледния празник и в известен смисъл ги чакаше с удоволствие, защото бяха нещо сигурно. Онова, което събуждаше желанието ѝ денят да е отминал, беше несигурността.

Обвиняваше за това Холивуд.

Понеже беше Коледа, знаеше, че майка ѝ и синът ѝ, и донякъде Елайза и баща ѝ очакват от Майкъл определени неща. Честно казано, тя също очакваше. Ако бяха в някакъв филм, той щеше да пристигне с огромна чанта с подаръци за всички, с наистина внимателно подбрани подаръци. Щеше да ѝ каже, че е допуснал ужасна грешка, че нещата са се развили зле и че не може да живее без нея. Щяха да забранят всички ужасни неща, които си бяха казали един на друг, защото и двамата бяха достатъчно разумни, за да знаят, че изреченото в пристъп на гняв не е мислено наистина. Той щеше да я притисне в прегръдките си и никога вече да не я пусне. Марта не можеше да не се замисли за изминалите Коледи. Бяха толкова щастливи. Не си спомняше да са се карали дори веднъж на Коледа. Колко двойки можеха да се похвалят с подобно нещо. Миналата година прекараха чудесно. Поне Марта смяташе така. Майкъл може и да беше на друго мнение.

Прилошаваше ѝ мисълта, че дори сега, ако беше възможно, щеше да забрави всичко. Да заличи последните три месеца. Щеше да зареже новия си гардероб, буйните нощи, прекарани с приятелите ѝ, новата си слаба фигура и дори фантастичния секс с Джак. Щеше да размени всичко, само и само да бъде там, където беше преди. В прегръдките на Майкъл. В мислите на Майкъл.

Щеше да се вирне назад, за да събере семейството си. Това правеше Коледа с хората. И скапаният Холивуд.

Боже, толкова бе объркана. Защо не можеше да престане да мисли за него? Как е възможно понякога да забравя напълно за Джак, макар че по някакъв начин тя прекъснато го усещаше до себе си?

Майкъл посети Матю и Мейси сутринта на Бъдни вечер, преди пристигането на господин и госпожа Евъргрийн. Елайза го нарече страхливец и заяви, че е срамота един възрастен мъж да не смее да се изправи очи в очи с двама старци, което, както изтъкна Марта, една ли щеше да го насърчи да се присъедини към тях на Коледа. Той съвсем ясно бе изложил планове си — на Коледа щеше да ходи при родителите си. Марта го помоли да им предаде благопожеланията ѝ и старателно подобрите и разточително опаковани подаръци.

Въпреки фактите обаче очакването оставаше.

Госпожа Евъргрийн почука на вратата на спалнята на Марта и веднага влезе.

— Честита Коледа, скъпа. Матю вече отвори чорапчето си. Опитах се да го убедя, че е много рано за ставане, обаче...

— Мамо, мамо, виж какво ми е донесъл Дядо Коледа... — извиси се гласът на Матю над този на баба му. Момченцето се втурна в спалнята и се покатери на леглото.

Марта си придаде учудено изражение, макар че всъщност лично бе избрала всички подаръци на децата. Нито Дядо Коледа, нито баща им имаха някакъв принос.

— Къде е Мейси?

— Елайза ѝ дава закуската. Хайде, скъпа, наметни си халата и да слезем долу. Баща ги приготвя пържена закуска и топли кроасани.

Тачи година им се стори разумно господин и госпожа Евъргрийн да отседнат при Марта за празниците — Елайза вече беше там, играчките на децата също. Макар да не бяха на собствена територия, явно бяха поели нещата в свои ръце. Марта с благодарност се остави на грижите им.

Както обикновено семейство Евъргрийн похапнаха обилна топла закуска, а след това пиха шампанско с кроасани. Едно от предимствата на това цялото семейство да се събере у Марта бе, че не се налагаше никой да остава трезвен, за да шофира до дома, затова алкохолът започваше да се лее от сутринта. Отвориха чорапчетата си. Дядо

Коледа беше особено изобретателен тази година. Беше избрал кондоми с вкус на бира, изкуствена татуировка „Кама Сутра“ за Марта (Благодаря, Елайза), кутия за разни дреболии за бюро и нов кожен портфейл за Елайза (Благодаря, Марта) вместо традиционните златни монети и сушени плодове от предишните години. Все пак господин Евъргрийн отново получи чорапи и поставки за топки за голф, а госпожа Евъргрийн тапицирани закачалки и малки пликчета с лавандула.

Матю се опита да отвори подаръците на всички, а Мейси пък не искаше да отвори дори своите. Седна под елхата, заигра се с най-старите си играчки и внезапно прояви изключително предпочитание към онези, които брат ѝ не желаше. Всички отидоха на разходка в близкия парк и люляха децата на люлките, докато се печеше пуйката. Когато се прибраха, Марта не успя да се сдържи и се обади на Майкъл.

— Весела Коледа — пожела му тя с искреността на тоя последовател на Сатаната, който обещава на свидетел на Йехова да прочете пропагандната му брошура.

— Весела Коледа.

— Копеле!

— Прекрасно, Марта. Доста по-различно е от обичайните пожелания, които, ако не греша, продължават с нещо като „и щастлива Нова година“.

— Да, и завършва с думи „на теб ѝ на семейството ти“. Да, копеле, за твое сведение семейството ти си прекара чудесно.

— Явно.

— Възнамеряваше ли да се обадиш и да пожелаеш на децата си весели празници?

— Да, Марта, но сега е едва единайсет и половина.

Тя бе малко учудена от тази информация. Разбира се, Матю бе станал още в пет. До осем вече бяха приключили със закуската. Марта бе останала с впечатлението, че вече с доста по-късно, и затова беше бясна, че Майкъл не се е обадил. Леля Фло от Австралия бе позвънила. Приятелките ѝ Клеър и Дон също се бяха обадили.

— Децата са станали още преди изгрев-слънце, а ако познаваше собствените си деца, щеше да го знаеш. Копеле такова.

— Прекрасно, Марта, поредните обиди. Бих предпочел да не ругаеш по този начин.

— Знам, че би предпочел да не ругая, Майкъл, себичен копелдак такъв, но понякога това ми помага да изкарам деня.

— Виж, Марта, и аз не прекарвам най-прекрасната Коледа на света. Родителите ми се карат на каква температура трябва да настроят фурната, баба ми настоява да ми разказва истории за Коледа от времето на войната може би за десети път днес, а Хари и Беки току-що пристигнаха с децата си. Моите деца ми липсват.

— Но не достатъчно, за да им се обадиш. — Затвори, защото не искаше той да я чуе, че плаче. Коя особеност на еволюционното развитие диктуваше, че е невъзможно на Коледа да проявиш милосърдие, щедрост и изисканост? Марта не отиде на църква, защото седеше на дивана, ридаеше и се питаше как, след като е толкова нещастен, предпочита да стои там, отколкото при нея и при прекрасните им деца.

Майната му, това беше жестоко.

Когато Елайза, родителите ѝ и децата се върнаха от църква, беше поправила грима си и отново бе залепила усмивката на устните си.

— Това са последните сълзи, които проливам за него — прошепна тя на майка си, която я прегърна и прояви здравия разум да не коментира колко невероятно е това.

Грег ги посети, за да остави подаръци за всички, което явно зарадва Елайза, макар да се опита да се престори, че се дразни, и да намекне, че се е натрапил. Твърдеше, че е бясна, задето майка ѝ настоя Грег да остане с тях за вечеря.

— Къде е коледният ти дух, Елайза? — изсъска госпожа Евъргрийн. Тя не отговори. Изобщо не беше религиозна и единственият ду, който я обладаваше по Коледа или по което и да е друго време, се дължеше на течността ОТ бутилката. — Не можем да го пуснем да си отиде на Коледа. А ти повече от всеки друг би трябвало да знаеш, че хладилникът му сигурно е празен.

Елайза удари главата си в рамката на вратата на дневната. Грег се търкаляше по пода с Матю. Явно се бе досетил как се играе с електрическата китара, която детето бе получило като подарък. Всички останали се бяха опитали да произведат някакъв звук с китарата малко по-рано сутринта, но без никакъв успех. Мейси седеше, облегната на краката му, и се смееше щастливо. Господин Евъргрийн се опитваше да подмами Грег да пие бира, явно доволен, че има още един мъж, за

да изравни силите. Чувстваше се уязвим — толкова много истерия, толкова много сълзи, все още не бяха чули речта на кралицата, която със сигурност щеше да разчувства госпожа Евъргрийн. Дори Марта се усмихваше, докато отговаряше на въпросите на Грег. Първата истинска усмивка, с която ги бе удостоила днес.

Елайза знаеше, че е малцинство.

Освен това искаше да види как Грег ще оцени пая с кайма — лично го бе правила. Наистина, дори тестото. А всъщност беше навила на руло готовите кори, купени от супермаркета. Защо да се затруднява?

Марта се радваше, че Елайза се смее и се шегува с Грег — почти като едно време. Досмеша я как сестра ѝ измести Матю от любимото му място до Грег, за да се настанят до него. Наложил се да го подкупи, като премести всички солени бисквити. Марта много се радваше за сестра си, която явно щеше да получи своя холивудски финал на тази Коледа. Стига, разбира се, да не направеше отново някоя глупост, а при нея нямаше никаква гаранция, че няма да оплеска нещата. Беше кристално ясно, че с Грег е по-щастлива, отколкото с всеки друг, когото бе познавала досега. А доколкото виждаше Марта, той очевидно продължаваше да е луд по Елайза. По-добре бе поне една от сестрите да е щастлива.

— Твоят телефон ли звъни? — попита Елайза.

— Да, май е той — скочи Марта.

— Здравсти, миличка.

— Джак! — Зърната на гърдите ѝ щръкнаха при звука на гласа му, което я накара да почувства известно неудобство. Все пак беше Коледа, а родителите ѝ бяха съвсем наблизо.

— Добре ли прекарваш Коледа, малка мис Е?

— Да.

— А така!

— Обаждам се само да те чуя как си. Как са малките сладури? Забавляват ли се?

Тя продължи разговора, след като излезе от трапезарията. Когато се върна, майка ѝ поднасяше коледния пудинг и никой не спомена за обаждането.

— Опа, май глътнах една пломба — извика Марта.

— Не, това сигурно е паричката — каза госпожа Евъргрийн. — Трябва да си пожелаеш нещо.

Тя подозираше, че малко са понагласили работата, за да може късметчето да се озове в нейната порция. Останалите членове на семейството се усмихваха учтиво, обаче явно подозираха същото. Марта си пожела нещо наум. Пожела си Елайза „да прояви здрав разум“, защото не знаеше какво да пожелае за себе си.

ЯНУАРИ

31.

— Е, този твой метод май не донесе шеметен успех, а?

— Не, май не. Мар, просто не мога да продължавам това търсене — изпъшка Елайза.

— Но ти се срещна с някои от най-бляскавите и търсени ергени в Лондон, Елайза.

— Знам. И точно това ме притеснява.

Момичетата се и засмяха и замълчаха, за да отпият от кафетата си.

— След като изготвянето на списък с изискванията ти за желани партньори се проваля толкова отчайващо, защо смяташ, че при мен ще подейства? — попита Марта.

— Продуктивността е в това да знаеш и да преследваш каквото искаш. А трудността е наистина да срещнеш мъж, който отговаря на изискванията.

— И така ми е добре. Страхотно се забавлявам с Джак и не ми трябва нищо повече, освен страхотно забавление.

— Така ли?

— Да.

Елайза потъна в едно от типичните си мълчания, които изразяваха явното ѝ несъгласие. Не че не беше съгласна, че Марта се забавлява страхотно с Джак — това беше очевидно. Тревожеше я фактът, че когато престане да бъде забавно, което неизбежно щеше да се случи — и вероятно не след дълго, Марта нямаше резервен план, а всеки трябва да има резервен план. За нея и за всеки зрял човек на Запад, освен за сестра ѝ, беше съвършено ясно, че това развлечение с Джак няма и не може да продължи. Марта щеше да се влюби и което беше още по-зле, щеше да му каже, и тогава той щеше да си плюе на петите. Елайза беше съгласна с Марта, че Джак е великолепен. Беше остроумен, чаровен и вълнуващ и точно в това беше проблемът. Такъв мъж не би се обвързал с едно цяло семейство, защото пред него имаше твърде много други варианти, други възможности.

Беше съвсем възможно неговата роля в живота да е на сексбог, който да обслужва жените в Западен Лондон. Обаче защо да се затваря в толкова тесни географски пространства? Би могъл да обслужва жените от Северен, Южен, Източен и Западен Лондон, както и в цяла Европа, и в Щатите. Можеше да дарява наслада, където си поиска. Той не съзнаваше, че всеки път, когато дарява наслада, причинява и болка. След разказите на Марта двете се надяваха той да се задържи малко по-дълго време, отколкото е нужно, за да закусиш. Съвсем човешко бе надеждата да се превръща в очакване, а къде беше мястото на Марта във всичко това? Върнеше към пълно стопяване, ето къде. Елайза просто смяташе, че е хубаво сестра ѝ да има и резервен план. Може би, ако Марта изготвеше списък с критериите си за съвършения мъж, щеше да забележи и да признае колко далеч е Джак от този идеал.

— Когато започна цялата тази работа, ти каза, че може да имаш и други „голи приятели“.

Марта наистина го бе казала, но никога не бе вярвала в това. Не беше такава. Беше моногамна, колкото и явно старомодно за бе това. Беше казала, че може да приеме възможността да има и други „голи приятели“ само колкото да извини Джак, че го прави.

Почувства се доста неудобно — мразеше тягостното мълчание. Сестра ѝ го знаеше. Елайза мразеше нещата да не стават, както иска тя, а пък Марта знаеше това. Въпросът беше коя ще проговори първа.

— Добре. Имаш ли писалка? — предаде се Марта.

— Ето. — Елайза доволно размаха писалка и бележник. Настроението ѝ веднага се подобри и напомни на Марта за Матю, след като завоюваше някоя трудна победа, например позволение да не изяде граха си.

— Добре. Искам мъж, който да чисти котления камък от чайника и да сменя водния филтър.

— Това ли е най-важното нещо?

— Това е символично. Ако се справя с тези тривиални домакински задължения, със сигурност е човек, който може да пхне и купчина бели дрехи в пералнята.

— Значи търсиш някой с изразени женски способности?

— Ха, ха! Не. Всъщност търся някой надарен като магаре, който умее да използва инструмента си неприлично често — заяви Марта.

Елайза се засмя. Харесваше новата си забавна и небрежна сестра. Беше много по-забавна от сестрата, чиято най-голяма грижа беше, че „Флора“ са сменили опаковката си.

— Добре, друго?

— Ами, явно трябва да ме обича. Цялата. — Марта се усмихна при тази мисъл. — Нали знаеш как понякога се случва да си много разстроена за нещо и когато те попитат: „Какво има“, ти упорито отговаряш: „Нищо“?

— Аха.

— И чакаш да те попитат: „Не, наистина, какво има?“, защото искаш да проявят настойчивост. По-скоро искаш той да те открие.

— Аха. Само че мъжете никога не го правят — въздъхна Елайза.

— Е, моят съвършен мъж ще го прави. Той ще ме обели като... като... — поколеба се, търсейки точните думи — като лук.

— Страхотно сравнение!

— Разбираш какво имам предвид.

Марта беше готова за душевен стриптийз. Искаше да бъде опозната. Напоследък бе започнала да вярва, че си струва да я опознае човек и че идеалният мъж за нея ще го знае.

— Добре — въздъхна отново Елайза. Жалко, че сестра ѝ беше такава романтичка. Типична Дева.

Марта, освен това смяташе, че идеалният ѝ мъж ще обича тя да го хване и с ръката си умело да го накара да свърши бързо и върху тялото ѝ. Само че не мислеше, че може да сподели това с някого.

Освен с Джак.

Тя водеше този разговор, застанала в рамката на вратата между кухнята и задната градина. Матю и Мейси хранеха врабчетата — в лондонските паркове рядко имаше по-екзотични птици. Понякога можеш да видиш гълъб, но само ако туристите на Трафалгар Скуеър са били особено неприятни. Слабото зимно слънце танцуваше по усмихнатите им лица. Януари обикновено беше мрачен и сив месец, с некачествени стоки по рафтовете на магазините, а най-интересното нещо, което предлагаше, бе безплатно членство в клуба на жените, контролиращи теглото си. Тази година обаче януари ѝ се струваше прекрасен.

— Ей, вие двамата, влизайте вътре и си измийте ръцете — провикна се Марта. Не се надяваше особено Матю да я послуша или

Мейси да я разбере. Почти веднага след това се обърна отново към Елайза и продължи: — Но освен това ще си заслужава да го познава човек. Ще бъде силен. Физически, емоционално и нравствено.

— Не искаш много, нали?

— Да, искам. Знам, че е така. Обаче и давам много.

Елайза си каза, че е много хубаво да чуе как Марта цени себе си, наистина е приятна промяна, допадаха ѝ дори само думите.

Разбира се, самата тя бе обречена на неуспех. Това търсене на съвършения мъж не водеше до никъде. Опита се да насочи сестра си към нещо по-реалистично.

— А не трябва ли да се държи добре с децата и да получава прилична заплата?

— Това е много старомодно — коментира тя. Намигна и след това добави по-сериозно: — Това са критерии за съпруг, а аз не си търся съпруг. Вече съм имала. Търся вълнение, а това определено изисква съвършено различни качества.

— Дали е разумно?

— През целия си живот съм била разумна и виж докъде ме доведе това. Мисля, че имам право на известна безотговорност. Можеш да ми заемеш от своята.

— Не е честно! В момента се опитам да бъда отговорна. Имам си кутия за джунджурии на бюрото и всяка вечер правя копия на документите си. Подстригах си косата, купих си костюм. Търся си съпруг със сериозни доходи, сериозен гардероб и сериозна работа.

— Значи наистина вярваш, че си проявила отговорност, като напусна Грег?

— Напълно.

— Удивително.

— В момента говорим за теб, а не за мен — нацупи се Елайза.

— Добре. Аз също искам обичайните неща. Хубава външност, хубава усмивка, хубави зъби, тъмна коса, за предпочитане зелени очи, без телесни миризми, без пърхот, да ненавижда футбола (просто не мога да преживея още едно първенство за Световната купа, без да полудея), широки рамене, стегнато дупе, да не е женен, да няма товар от миналото, с чувство за хумор.

Елайза препрочете списъка с критериите ѝ.

— Господи, Марта, а уж аз съм придирчива! Този списък е напълно нереалистичен. Няма такъв мъж. Ти търсиш неженен, невероятен, чувствителен, усмихнат сексбог, който е готов да надене гумените домакински ръкавици. Такъв мъж не съществува.

— Съществува — усмихна се тя. Облегна се на кухненския плот с неприлично самодоволна усмивка на лицето и си помисли: „Джак е всичко това. Наистина“.

32.

Споразумяха се да се справят с развода без намесата на адвокати. Марта реши, че това е начинът, който най-вероятно ще ѝ позволи да се държи изискано, щедро и великодушно, макар Елайза да я мислеше за луда.

— Нямам нужда от адвокат, вярвам на Майкъл. Никога няма да ме остави без пари за децата.

— Марта, само преди няколко месеца ти вярваше, че той изобщо няма да те изостави. Точка.

Точка ли? Поредният американизъм. Боже, понякога ненавиждаше откровеността на Елайза. Все едно ѝ изтръгваше ноктите на краката.

— Защо постъпваш така, Марта?

— Как?

— „Да си останем приятели“. Никога ли не ти се иска да започнеш да чупиш чинии или да изрежеш чатала на всичките му панталони?

Често.

Марта, която в крайна сметка беше човешко същество, си беше мислила да сипе захар в резервоара на неговия бокстър. Или да изпрати по имейла на колегите му някои неудобни снимки — имаше откъде да подбере. На една от тях той беше облечен само с жакет и тиранти. Добре, той ходеше на парти, където хората се обличаха като героите от филма „Роки Хорър Шоу“, обаче колетите му едва ли знаеха. Имаше и снимки от ергенския му уикенд, и други, на които беше облечен с костюма си на командос, което според нея беше глупаво (но знаеше, че според някои мъже не е така). Имаше и една, заснела от кума им, на която Майкъл беше припаднал, след като беше изпил задължителните дванайсет халби бира. Вяха обръснали цялото му тяло, освен веждите. Марта беше бясна. Повторното поникване на космите се оказа крайно неудобно и за двамата по време на медения им месец. Добре, че бяха пощадили веждите му — клопката, устроена от приятелите му, не бе навредила поне на снимките от сватбата.

Не че имаше някакво значение как изглеждаше който и да е от двамата на тези снимки. Сватбените им снимки постепенно изчезнаха от много бюфети навсякъде из страната.

Такива дребни отмъстителни постъпки бяха чиста лудост. Малки жестове, които нямаше и не можеха да премахнат болката ѝ, затова бяха безсмислени.

— Какъв е смисълът да ставам гадна? — Ядоса се на себе си, че се е разгневила. Мразеше кавгите с Майкъл, макар понякога да не успяваше да се въздържи. Наистина нямаше нужда от никаква агресивност. Какво ще постигна?

— Спокойствие.

— Моля?

— Ще се почувстваш по-добре — увери я Елайза.

— Всъщност не съм сигурна.

Да се справиш сам с развода си включваше и купуването на молби за две лири и петдесет от една книжарница на Чансъри Лейн. Марта знаеше това, защото имаше една изключително полезна Интернет страница, която напътстваше хората в процедура на развод.

Тя имаше ограничен опит с Чансъри Лейн, макар да бе прекарала в Лондон целия си съзнателен живот. Там нямаше никакви магазини и супермаркети, малко ресторанти — накратко, нищо, което да стане причина да ходи там. Знаеше, че Чансъри Лейн се намира близо до Странд, където беше Кралският съд. Знаеше го, защото гледаше новините в шест часа и често бе виждала камери, които заснемаха коментарите на оправданите обвиняеми или на техните адвокати.

Марта бутна вратата на книжарницата и някакъв звънец оповести присъствието ѝ. Това беше много подло, надяваше се да се шумугне вътре незабелязано, да купи молбата и да излезе, без да привлича ничие внимание. Обиколи рафтовете, разглеждайки всякакви перфоратори и различни по големина пакети с лепенки. С учудване установи, че човек не може да купи дори папка с механизъм за защищване на листовите за цената на молба за развод. Папката струваше две лири и седемдесет и пет, освен ако не пазаруваш на едро. Цялата операция беше евтина и противно унизителна. След като обикаля из магазина като че ли цял месец. Марта осъзна, че няма да успее да намери необходимия ѝ документ без помощта на продавача.

По някаква случайност той явно бе стигнал до същия извод.

— Мога ли да ви помота? — попита по-младият от двамата продавачи.

Не би трябвало да има значение, че е мъж, но всъщност имаше. В най-тежките си моменти тя вярваше (противно на всякаква логика), че те всички „са се наговорили“. Че всички мъже изоставят жените си, флиртуват и не умеят да спазват клетвите, които са дали в църквата, облечени в костюм, взет под наем от „Мос Брос“. Тази мисъл ѝ причиняваше болка, но още по-болезнено беше съзнанието, че всъщност е направила неправилен избор.

Продавачът беше пълен и раздърпан и изглеждаше като изваден от килера подобно на възрастен учен, само най-вероятно беше на около трийсет години. Коремът му се дигнаше над панталоните и напълно скриваше колана. Марта не би забелязала подобно нещо, но в момента беше трудно да погледне по-нагоре от кръста му — не искаше да среща погледа му. Когато най-сетне успя да го направи, онова, което видя, не ѝ допадна. По някакъв начин този мъж се бе досетил какво ѝ трябва и това му доставяше удоволствие, нямаше съмнение. Всъщност очевидната ѝ болка и смущение му доставяха удоволствие.

— Бих искала да купя молба за развод — каза тя. Произнесе всяка дума отчетливо, сякаш произношението беше от изключително значение.

— Изневерява ли някоя от страните? — попита пълният продавач. Марта забеляза, че той си гризе ноктите и че пръстите му приличат на наденички. Обзалагаше се, че носи панталони изкуствена материя, макар че не можеше да види, защото краката му бяха скрити зад плота. Изобщо не ѝ хареса.

— Не — каза и напрани всичко по силите си отговорът да прозвучи царствено. Искаше ѝ се да може да отговори: „Да, съпругът ми спи с жена ти — какво ще кажеш“. Или може би това все пак бе малко прекалено. Тя се развеждаше с Майкъл заради безотговорното му поведение и трябваше да приведе три примера. Само три.

— Ама че съм глупав, всъщност няма значение, защото формулярът е един и същ — ухили се продавачът.

Марта би искала да каже, че се е усмихнал, но всъщност той се ухили. Подозираше, че този тип се възбужда, когато пита жени като нея дали те или съпрузите им го правят с готини гаджета, обаче не

разполагаше с доказателства за това. Просто му подаде парите и се опита да не обръща внимание на влажната му от пот длан.

Тъкмо се канеше да излезе от магазина, когато ѝ хрумна нещо.

— По-добре ми дайте две — каза. Не я биваше в попълването на формуляри, така че сигурно щеше да допусне някаква грешка.

— Бигамията е престъпление, нали знаете — засмя се продавачът. Той нямаше никаква представа колко престъпно е четири живота, които са били неразривно свързани, да бъдат откъсната един от друг. Марта го удостои с леден поглед и напусна магазина.

Следващата крачка беше попълването на проклетия формуляр. Трябваше да даде примери за безотговорното поведение на Майкъл. Очевидно „Той не ме обича“ не се броеше. Двамата спокойно бяха решили какво да пишат, като се спряха на причини за развода, които не бяха унижителни и жестоки. Според нея това също беше обидно. Причините за един развод би трябвало да са драматични и големи.

След това отиде в пощата и направи много ксерокопия на молбата и на брачното им свидетелство. Изпрати пакет в импозантния съд, като не забрави да го направи с препоръчано писмо. Разбра, че цялата процедура може да отнеме само дванайсет седмици. На нея ѝ бе отнело повече време да избере украсата за масите на сватбения обяд.

Би трябвало всичко да е някак по-величествено, по-сериозно, мислеше си Марта, докато на излизане маневрираше с количката на Мейси през тесния вход на пощата. На улицата се огледа.

Реши, че денят е подходящ да свали пръстените си. Не знаеше защо ги е носила толкова дълго. По сантиментални причини? За да покаже на света, че е била уважавана, омъжена жена, преди да зачене двете си деца? Ха! На Джак не му харесваше, че носи годежния си пръстен и сватбената халка. Не ѝ беше казал: „Не ми харесва, че носиш пръстените си“, но я беше попитал защо продължава да ги носи. Тонът му подсказваше, че това не му допада. Въпросът имаше основание, а отговорът „по навик“ прозвуча нелепо. Имаше нещо мило и старомодно, макар и малко нелепо, в това, че Джак няма нищо против да си легне с една омъжена жена, но не и с такава, която носи пръстените си.

Марта не се чувстваше като омъжена жена. Чувстваше се като момиче, затова пръстените трябваше да изчезнат. Вече дори себе си не

заблуждаваше. В момента пръстите ѝ бяха толкова изтънели, че пръстените бяха станали хлабави. Много лесно ги свали.

Усети ръката си някак оголена и сигурно седмици след това щеше да търка с палец мястото на безименния си пръст, където носеше пръстените. Всеки път, когато го направеше, с удивление установяваше, че на пръста ѝ няма нищо. Някога толкова се гордееше с пръстените си. Гodeжният и беше любим. Помнеше първия път, когато бе правила любов като сгодена жена. Смяташе, че никога вече няма да се люби с друг мъж. Смяташе, че е на сигурно място, че е завършена личност. Но това беше отдавна. Сега пръстът ѝ беше гол.

Майкъл дойде да вземе останалите си дрехи и лични вещи. Всичко мина, както си бе обещала съвсем цивилизовано.

Поне докато не се разплака и не се разкрещя като обезумяла.

— Знаеш ли, Майкъл, най-лошото от всичко е, когато Матю и Мейси ме попитат защо вече не сме семейство, а аз трябва съвсем искрено да им призная, че не знам.

Той я притисна силно към себе си и нищо не каза.

Беше наел някакви бял микробус. Каза, че ще дойде към единайсет и че най-вероятно ще успее да приключи до четири и половина. От позицията си на по-мъдрия и отговорен човек, който бе организиран живота им в продължение на години, Марта знаеше, че това време няма да му стигне да онакова вещите си и да ги изнесе. Той не го знаеше, защото винаги тя бе вършила по-голямата част от подобни дейности, докато се местеха от апартамент в апартамент, а накрая и в къщата. В техния дом. Трудно ѝ бе да устои на градения с години навик, затова му помогна да прибере костюмите, пуловерите, ризите, фланелките, бельото, чорапите и обувките си. Прибра дори тъмносиния му халат за баня. Същият като нейния. Но преди това го изпра, защото нямаше нищо по-хубаво от ароматна, чиста и пухкава хавлия.

Освен може би две аромати, чисти и пухкави хавлии, които висят една до друга на вратата на банята.

Старателно опакова и всички книги, видеокасети и дискове на Майкъл. Даде му дори „Били Елиът“, макар че много обичаше филма, защото всъщност той си беше негов. Матю и Мейси му го бяха „купили“ за Деня на бащата. Празниците по рафтовете с книгите и компактдиските ѝ напомниха за празниците, които оставя след себе

си феята на зъбчетата в устата на седемгодишно дете. Разделиха си мебелите, съдовете и спалното бельо. Той взе боята за обувки, тигана с незалепващо дъно и велосипеда за планинско каране. Навсякъде останаха празнини, физически, емоционални, исторически и нравствени. Разделиха живота си. Разделяха се.

— Как мина, малка мис Е? — попита я Джак, когато ѝ позвъни по-късно същия следобед.

— Добре — отвърна. Никога не бе лъгала Джак и не искаше да започва сега, ако ще и с благородна лъжа, затова додаде: — Предвид обстоятелствата.

— Сигурно е било много неприятно.

— Да. — Огледа дома си. Изглеждаше ограбен, непълен. Не приличаше на дом. — Непрекъснато търся разни неща, преди да си дам сметка, че вече не са тук, че са изчезнали заедно с Майкъл.

— Какви неща?

— Пластмасовите кутии.

— Моля?

Марш долови учудването му. Зарадва се, че не е в стаята при нея, защото щеше да види, че плаче, и сигурно щеше да му се стори странно човек да плаче за някакви пластмасови кутии.

— Пластмасовите кутии — повтори тя в телефонната слушалка.

— Какви кутии?

— Ами с най-различна големина и плътно прилепващи капаци. Държа храната на децата в тях. Днес следобед разчиствах след закуска и понечих да прибера шунката в такава кутия, обаче установих, че вече нямам пластмасови кутии.

— И какво направи? — попита Джак, престорено притеснен. Марта се замисли върху разговора, който водеха, и на устните ѝ се прокрадна усмивка.

— Увих шунката във фолио. — Вече имаше опасност да се разсмее.

— Много съобразително, миличка. Добре, че си се сетила — похвали я Джак и попита: — Искаш ли да се отбия?

Джак пристигна в дома на Марта половин час след тона. Донесе вечеря, усмивката и сексапила си. Тя му отвори вратата и той изобщо

не си губи времето с празни приказки. Не можеше да каже нищо, за да я утеши. Вместо това обхвана лицето и с ръце и я целуна. Наистина я целуна. Ръцете му обгърнаха цялата ѝ глава. Уплаши се, че може да се изгуби в тях. Отвори очи и видя, че той не е затворил своите, гледаше я така, сякаш тя бе от огромно значение. Жизненоважна. Захапа ухото ѝ, при което по гърба ѝ се развихри електрическа буря, премина през задника ѝ, отдолу и после вътре в нея. Той отдръпна ръка от брадичката ѝ и я постави върху гърдта ѝ, а след това силно, но нежно потърка зърното между палеца и показалеца си.

Устните му не се откъсваха от нея, докато я възбуждаше, след това я обсипа с множество леки и приятно болезнени ухапвания. Без да я съблича и без да ѝ позволи да помръдне, я доведе до оргазъм. Марта дишаше тежко, сърцето ѝ биеше учестено, гърдта ѝ порозовя, бельото ѝ беше мокро. Свърши веднъж, след това втори и трети път. Това ѝ помогна. Съзнанието ѝ беше преизпълнено с миризмата на секс и с усещането за пулсиращата в гениталиите ѝ кръв, а това ѝ помогна да забрави за изгубените пластмасови кутии, за изгубения съпруг и за изгубеното си семейство. Той свали джинсите и блузата ѝ. Тя се движеше бързо и безсрамно, разсъблече го, след това захвърли и дантелените си бикини. Стояха голи в кухнята и в прегръдките си и се целуваха, след това продължиха да се целунат.

Хората все ѝ повтаряха, че разводът е като смъртта, че трябва да тъгува, че е нормално да се чувства объркана, тъжна и сърдита. Марта не знаеше дали това е правилно, всичко, което искаше, е да се чувства жива. С всеки прекрасен тласък се усещаше озарена, развълнувана, будна. Той я вдигна и тя обгърна кръста му с крака. Насочи го към кухненската маса, за да се облегне на нея вместо той да поема цялата ѝ тежест — не че за него имаше значение, тя бе лека като перце. Притискаше я все по-плътено към себе си и всеки път проникваше малко по-дълбоко, по-бързо и по-силно. Държаха се като животни, които не можеха и никога нямаше да се наситят едно на друго. Чукаха се страстно, често и с огромна надежда и нежност. Беше момиче, след това жена, а сега отново беше момиче.

ФЕВРУАРИ

33.

Марта завинаги щеше да запомни този февруари като слънчев. Кое то беше странно, защото февруари обикновено е мрачен и въл. Тази година всяка сутрин я поздравяваше синьо небе, огряно от ярко зимно слънце. Носеше много жълто и се усмихваше твърде често, макар че Елайза непрекъснато ѝ задаваше въпроси: „Нали знаеш, че няма такова нещо като идеален мъж?“. Марта смяташе, че всъщност от нея не се иска да отговаря, затова не го и правеше. Мълчанието ѝ предизвикваше сестра ѝ да настоява: „Ти наистина мислиш, че той е съвършен, нали?“ с тон, от който ставаше ясно, че правилният отговор, поне що се отнася до нея, няма да е „да“.

— Почти — предизвикателно отговори тя, мажейки с масло филията на Мейси. Дъщеря ѝ взе филията, подържа я около две секунди и я запрати на пода. Разбира се, по силата на закона за всеобщата гадост, филията се приземи с намазаната страна надолу.

— Божичко! — засмя се Марта, намаза втора филия и ѝ я подаде. Дребните глупости като размазано по килима масло вече не я разстройваха. През първите няколко седмици, след като Майкъл я напусна, се разплакваше дори ако разлееше мляко. Гневните изблици на децата почти я изваждаха от релси. Ако някое от тях паднеше и си ожулеше коляното, не се знае кой плачеше повече — Марта или детето. Грижите за Матю и за Мейси се бяха оказали огромно предизвикателство, за което не беше подновена. А сега да ги храни, да ги утешава, да ги обича и да ги защитава отново бе станало съвсем лесно.

Или поне възможно.

Забавленията ѝ с Джак ѝ се отразяваха добре. Чувстваше се значима.

Непрестанното заяждане на Елайза дори не стигаше до нея, макар понякога да ѝ се струваше, че сестра ѝ е превърнала в смисъл на живота си да помрачава ликуването ѝ.

— Джак е направо неуморим. Питам се дали може да издържа двайсет и четири часа на денонощието седем дни в седмицата? —

попита Елайза. Преглътна последната лъжица с овесени ядки, след това веднага се разхвърча из кухнята и се зае да прибира нещата, които щеше да вземе със себе си на работа.

Възможно ли бе един ден постоянното бърбрене да се стори на Марта толкова дразнещо, колкото бе отчужденото мълчание на Майкъл. Не, не можеше да си го представи. Сестра ѝ грешеше.

— Нали ти каза, че свършени мъже не съществуват? Ако е така, Джак трябва да има някакъв недостатък, а ако единственият му недостатък е, че е толкова енергичен, значи нещата не са много зле — разсъди Марта. — Освен това аз не искам да прекарвам с него двайсет и четири часа на денонощието седем дни в седмицата.

Странно защо не се почувства неловко, когато употреби тази фраза от един юношески филм.

— Запозна ли го с някого от близките си?

— Какво искаш да кажеш с това „запозна ли го“? Ти нали си го виждала. — Започна да раздига чиниите от закуската и да ги пъха в миялната машина.

— Аз го видях, не си ме запознала с него. — Разликата очевидно съвсем ясна за Елайза, убягваше на Марта. Обърка се. Сестра ѝ се опита да ѝ обясни: — Аз бях тук, когато той дойде и ти просто ми каза името му. Това не е същото като да направиш всичко възможно да запознаеш човека с някого. Представи ли го на мама и на татко? — Елайза преустанови търсенето на мобилния си телефон и на кредитната си карта, и на картата си за метрото и се изправи лице в лице със сестра си, сложила ръце на кръста.

Марта усещаше кога е изправена пред предизвикателство.

— Не, още не съм имала удобен случай.

— А с Клеър, с Дон, с Дом или с Тара, въобще с някого от приятелите ти или с Майкъл?

— С Майкъл ли? За бога, Елайза, че защо ми е да запознавам Джак с Майкъл?

— Още никой не го познава, не е ли така?

— Да.

— Странно — установи Елайза, която трудно се въздържа да не добави: „А така!“.

— Не е толкова странно.

— Значи не ти е гадже, а само се чукате.

— Само че нежно.

— Все пак не ти е гадже — заяви категорично сестра ѝ.

— Той е загрижен за мен — възрази Марта.

— Знаеш, че всички жени, които той чука нежно, си мислят същото — подчерта Елайза и я попита дали не е виждала някъде картата ѝ за метрото.

Марта отказваше да мисли за това. Нищо не можеше да направи по въпроса, затова каква полза имаше да мисли. Джак се срещаше и с други жени. И какво от това? Спеше с други жени. И какво от това? В миг си представи как Джак целува друга жена. Лицето ѝ беше размазано и неясно. Марта прогони жестоката картина от главата си, но мисълта я жегна. Усети как болка пронизва гърдите ѝ. Глупаво беше. Вече милиони пъти беше мислила за това. Значи той все още търсеше разнообразието. Не беше готов да се обвърже. Тя също. Само това имаше значение. Няма защо да мисли за друго. И това ѝ стигаше.

В нейното положение.

Елайза заподскача нагоре по стълбите. Марта я чу как пуска кранчето докрай, докато си миеше зъбите. Сетне отново доприпка долу — сестра ѝ винаги закъсняваше, винаги бързаше. Тя ѝ подаде картата за метрото.

— А, благодаря.

— Работата е в това, Елайза, че тази странна смесица от нежност и хладина ме устройва. Не съм сигурна, че съм готова за нещо повече.

— Казваш го, защото той не ти предлага нищо повече — възрази тя и вдигна ципа на високите си ботуши.

— Забавлявам се с един гуру на хубавия стил, който не пие кока-кола, какво лошо има?

— Много.

— Той е секси и красив и...

— И ме питаш какво лошо има? Виж, той просто не е твой тип. Има татуировка, носи верижка на врата си и кара мотоциклет. — Така казано, Елайза май имаше право. Обикновено Марта не намираще мъжете с татуировки, мотоциклети или бижута за привлекателни, обаче странното беше, че Джак бе успял да превърне и трите неща в доста възбуждащи атрибути.

— Той си има стереотип. Спал е със стриптийзърка и отмята жените, с които е бил по рождена дата и по държава. Обича

разнообразието — настоя Елайза.

— Е, има си минало — нима това не важи за всички? — Марта си отбеляза да не споделя толкова много с Елайза, защото после тя го използваше срещу нея.

Сестра ѝ навлече огромното си зимно палто. И без друго не беше особено весела, а обличането на грозното палто винаги я изстрелваше в отвратително настроение. То не ѝ отиваше. Беше глупава покупка.

— Тревожи ме не толкова миналото му, колкото това, че иска същото бъдеще.

Марта въздъхна. Съзнаваше, че Елайза има право. Онзи ден беше питала Джак дали е участвал в тройка. Просто се шегуваше, но той прие въпроса ѝ на сериозно и отговори: „Не, още не“. Тя не посмя да признае това на Елайза, запило знаеше, че ще се вбеси. Попита го дали е първата омъжена жена, с която е спал. Доста нечестен въпрос, обаче много ѝ се искаше да бъде първа в нещо, да биде уникална за него по някакви начин. За съжаление се оказа, че преди няколко години се е срещал от време на време с една жена, която също очаквала разводът ѝ да приключи.

Поне беше честен.

Нищожна утеха.

Поразведри се, когато се сети, че не го е питала дали е първата майка, с която е спал, и си напомни да го попита. Елайза сякаш прочете мислите ѝ и театрално въздъхна.

— О, Марта! Търсиш си белята. Дори белите лабораторни мишки се учат по-бързо от теб.

Тя се вбеси. Искаше ѝ се да попита сестра си какво трябва да научи. Как да се затваря в себе си? Как да бъде студена и недоверчива? Как да се предпази от ново влюбване? Това не беше никакъв живот, поне според нея. Не каза това, а само отбеляза:

— Поне няма да подреждам кашоните за играчки на децата в нощта на Свети Валентин.

— Защо си толкова сигурна?

— Ами... — Не знаеше какво да отговори. Допускаше, че Джак ще прекара празника на влюбените с нея, обаче сега осъзна, че няма никакви гаранции.

— Откъде знаеш, че няма да прекара нощта на Свети Валентин с някоя от многото си „голи приятелки“? — настоя Елайза.

Откъде наистина?

— Виж, Марта, не искам да бъда жестока, обаче... — Обаче щеше да бъде жестока, Марта просто го знаеше. — ... изглеждаш страхотно и винаги си била много мила, обаче, скъпа, има много красиви момичета, стотици, а мъжете рядко си падат по милите жени.

Уф! Марта не искаше да пита, обаче знаеше, че трябва да го направи:

— А по какво си падат мъжете?

— По страхотните цици. По предизвикателството. По Кайли Миноуг.

Марта сведе поглед към своите цици. Малки, но добре оформени, беше най-хубавото определение, на което можеше да се надява.

Смяташе, че Елайза се е изразила пределно ясно, но според сестра ѝ явно се налагаха още обяснения:

— Знам, че твърдят, че няма смисъл да са по-големи от една шепа, обаче и двете нямаме дори такова. Освен това ти не си Кайли — дори не можеш да пееш, а що се отнася до предизвикателството... — Млъкна, като че ли нямаше какво повече да се добави.

— Кажи — настоя Марта, защо аз не съм предизвикателство?

— Марта, ти си на разположение. Грижовна си и си предсказуема. Това да ти звучи като предизвикателство?

— Няма да играя игрички. Не съм такава. Освен това сигурно ще загубя.

Елайза погледна към сестра си и още веднъж оцени положението като ужасно. Марта не би трябвало да се развежда, не беше достатъчно брутална, за да си проправи път в джунглата на срещите с мъже. Ясно беше, че Джак ще я направи на кайма, беше само въпрос на време. Макар Марта неведнъж да бе твърдяла, че Джак е само за развлечение, явно си падаше по него. Здравата.

Освен това беше ясно, че Елайза си губи времето, като се опитва да я убеди да биде предпазлива. Не искаше да ѝ разваля удоволствието, просто се тревожеше за Марта.

— Добре тогава, щом настояваш да продължаваш с тази връзка — произнесе думата така, както повечето жени произнасят порнография, — поне направи усилие да го разбереш, да си дадеш

справедлива възможност. — Марта беше цялата в слух. — Мъже като Джак...

— Какво имаш предвид с това „мъже като Джак“?

— Мъже като Джак изглеждат прекалено добре за собственото си добро.

Елайза не бе възнамерявала да стане така, но коментарът ѝ само разпали сестра ѝ още повече. Тя цялата настръхна от гордост.

— Мъже като Джак обичат да си планират нещата — продължи Елайза, — така че трябва да направиш всичко възможно да заемеш важно място в мислите му. Така да се каже, да има лесен достъп. Конкуренцията навън става все по-жестока, Марта. Трябва да се откъснеш от сивата маса.

Марта остана с впечатлението, че Елайза се упражнява за кампания за събиране на средства за музикален клип.

— Какво искаш да кажеш?

— Трябва да бъдеш първата и последната жена, за която си мисли той всеки ден.

— И как да го постигна?

— А, не знам, мисли творчески. — Погледна към часовника в кухнята. — Закъснявам за работа, ще говорим довечера. — Елайза целуна племенника и племенницата си и изпрати въздушна целувка на Марта. — Помисли си, излез от клишето.

Вратата се захлопна зад гърба ѝ.

34.

— Какво си направила?! — попита Елайза. Беше ужасена и просто не бе в състояние да го скрие.

— Ами нали ми каза да се откъсна от сивата маса и да заема важно място в мислите му — защити се Марта.

— Но, Марта, изпратила си съвършено погрешни сигнали.

— Така ли?

— Божичко, ти си тежък случай! — Загледа се в таблицата на ерана на компютъра си. Цифрите започнаха да се сливат пред очите ѝ. Прииска ѝ се да не е вдигала телефона. — Да. Те не са деца, Марта. Мамка му, шоколадово десертче? Защо просто не изпрати някой брой на „Беано“^[1] и бебешки кърпички „Джонсън“, та да приключиш цялата работа? Не трябва да гледат на теб като на майка, а да те възприемат като развлечение.

— Но аз съм майка, освен това идеята ми се стори забавна. Нали знаеш онова палаво сладостно настроение, в което човек изпада в петък. Е, днес е петък.

— Всичко си провалила. Прецакала си се. Вече никога няма да го видиш и да го чуеш.

Огромното и непростимо престъпление на Марта беше, че се е отбила в офиса на Джак и е оставила три десертчета „Крънчи“ на рецепцията. Едно за него и по едно за колегите му Дейв и Дрю. Бе увила шоколадовите десертчета в кафява хартия, беше вързала пакетчето с черна панделка и го бе надписала „Спешно“. Без бележка. Остана много доволна от себе си. Костваше ѝ известни усилия да не сложи бележка, но реши, че така ще биде по-загадъчно.

Доставката на шоколадовите десертчета не беше съвсем необмислен жест. Първо, защото наистина бе петък следобед и Джак щеше да се отбие при нея. Беше толкова развълнувана, че през целия ден бе обзета от това палаво усещане. (Честно казано, изпитваше го вече цял месец.) Странното бе, че не само тя мислеше така. Джак ѝ беше изпратил съобщение по мобилния телефон, че е обзет от палаво и

сладостно петъчно настроение. Освен това той учудващо и ужасно много обичаше сладко.

Друга причина бе твърдението на Елайза, че е предсказуема. Това я жегна.

Така се стигна до шоколадовите десертчета.

Занесе пакетчето в три и петнайсет след ден, изпълнен с особено интензивна размяна на закачливи любовни послания. Обаче вече беше шест и половина, а Джак все още не ѝ се бе обадил. Очакваше да ѝ позвъни веднага. Беше затънала в тази нещастна ничия земя на неопределената връзка. Беше измъчена.

Разбира се, много неща биха могли да обяснят мълчанието му. Вероятно все още не е получил пакетчето, може би то се въргаляше забравено в някоя кутия в офиса. Възможно бе да не получи пощата си преди понеделник сутринта, а това щеше съвсем да провали шегата. А може би го беше получил, но си бе помислил, че е от друго (наистина трябваше да остави бележка, беше глупаво и самонадеяно от нейна страна, че не го направи). А може би той бе получил пакетчето, но бе сметнал постъпката ѝ за нелепа и инфантилна. Дали го беше поставила в неудобно положение? Обикновено се чувстваше много уверена в компанията на Джак, но може би не го познаваше толкова добре, колкото си мислеше — нали всъщност не бяха точно гаджета. Дали шоколадовите десерти не бяха твърде неподходящ подарък?

Марта се обади на сестра си за съвет и подкрепа. Елайза наистина прогони чувството за несигурност у нея, обаче не ѝ подежда никак развеселяващо. Тя твърдо вярваше, че третото обяснение е съвсем сигурно.

— Кога би трябвало да е следващата ви среща? — попита.

— Тази вечер.

— Тази вечер? Тогава защо изобщо се свърза с него? Не е имало никаква нужда да говориш с Джак или да го търсиш, след като ще се виждате тази вечер.

— Потърсих го, защото си мислех за него и исках и той да си мисли за мен. Нали каза, че трябва да съм първата и...

— ... последната жена, за която да си мисли. Да, знам, знам, обаче, по дяволите, Марта, толкова си невежа. Наистина ли нямаш никаква представа от правилата за ходене на среща?

— Не, всъщност нямам — призна. За малко да припомни на Елайза, че съвсем наскоро са я изоставили и че е била извън „играта“ повече от десет години. Представата ѝ за това какво трябва да каже, за да повлияе на някого, беше ужасно объркана. Не умееше да съблазнява. Някога знаеше, сигурна бе, че като млада е имала някаква представа, но сега? С тези съобщения и мобилни телефони, които отгоре на всичко те издават, защото показват колко пъти си се обаждал, по кое време и откъде, не беше никак лесно да си загадъчен. Освен това, тъй като всеки телефон показваше пропуснатите обаждания, човек не можеше дори да се залъгва, че той сигурно се е обаждал, след като явно не беше така. Ако не се е обаждал, това си беше горчивата истина — тя не знаеше какво да прави. Смяташе, че да подариш шоколадов десерт е нещо доста безобидно. Забавен жест. Нямахте представа, че това нарушава правилата и може да стане причина да те зарежат.

— Пращахме си съобщения. Той дори ми писа, че има онова палаво и сладостно усещане, и аз му отговорих, че знам точно какво има предвид и че от известно време и аз имам същото усещане.

— Какво? — Сестра ѝ явно бе разочарована от опитите ѝ да обясни и да оправдае действията си. — Първо, да започнем с това, че днес не е трябвало изобщо да му изпращаш никакви съобщения. Не е имало никаква нужда, след като очакваш да се видите. Трябва да се държиш на положение.

— Така ли?

— Да! — Ругатнята остана неизречена, нямаше нужда. — Колко съобщения му изпрати днес?

— Не знам. Не съм ги броила. Около четири.

— Марта! Мътните да те вземат! Никога, ама никога, не трябва да му изпращаш повече от едно съобщение на ден.

— Ама и той ми изпрати — защити се Марта.

Елайза не ѝ обърна внимание.

— А после му подаряваш шоколад. Забрави го, това е краят. Започни да ровиш в бележника си за други варианти, скъпа, защото си оставила фронта непокрит. Нямах никакъв шанс да те потърси, след като цялата си се разкрила пред нето.

С това щастливо предсказание Елайза бързо смени темата и заговори за джинсите, които бе видяла в „Карън Милън“ по време на

обедната си почивка и които възнамеряваше да си купи на следващия ден. След това каза, че ще затваря.

Елайза я осведоми, че има среща и ще закъснее, затова да не я чака.

Тя почти не я слушаше.

Нахрани децата, изкъпа ги и започна да им чете. Както обикновено Мейси не обръщаше почти никакво внимание на приказката, на последователността, в която трябваше да бъдат разгръщани страниците, и изобщо на коя страна беше обърната книжката. Дразнеше Матю, защото дъвчеше ъгълчетата и дърпаше страниците. Това предизвика огромна караница, която Марта просто не беше в състояние да изтърпи. Вместо да се постарее да отвлече с нещо вниманието на Мейси и да помоли Матю да прояви разбиране, тя сърдито настави децата в креватчетата им.

Дръпна завесите на дневната. Глупаво беше от нейна страна да смята, че февруари не е мрачен месец. Седеше върху радиатора, който беше надула до последно, обгърнала тялото си с ръце, но въпреки това не можеше да се стопли. Взе дистанционното и се разходи по каналите. Нищо не задържа вниманието ѝ, дори и безвкусното развитие на сюжета на „В източен Лондон“^[2]. Обиколи кухнята и отвори хладилника. Загледа се вътре и се опита да реши какво да вечеря. Проблемът беше, че не беше гладна. Нищо не я изкушаваше. Нямаше апетит.

Той не се обади.

Колко точно едно шоколадово десертче бе разтворило пред него сърцето и мислите ѝ?

Извади бутилка студено бяло вино и я отвори. Внимателно си наля голяма чаша. Вече не се оглеждаше виновно в очакване някой да ѝ се скара, че го прави. Може би това беше известен напредък. Но се замисли колко често си отваря бутилка вино и веднага се усъмни, че става дума за напредък. Можеше да вдигне чиниите на децата, можеше да измие съдовете. Можеше да зареди пералнята, да изглади някои дрехи — винаги имаше предостатъчно. Можеше да подреди чекмеджето, където държеше празните найлонови торби. Такива неща правеше някога, като чакаше Майкъл да се прибере, а той закъсняваше. Сега не ѝ се правеше нито едно от тях.

Прегледа колекцията си от дискове. Имаше доста нови придобивки „Кемикъл Брадърс“, Нели Фуртадо. Гордееше се със своята растяща колекция, но за съжаление нито един от дисковете не отговаряше на сегашното ѝ настроение. Нямахме нищо от „Смитс“. „Бог знае колко съм нещастна“ щеше да бъде идеален избор.

Не можеше да повярва. Елайза имаше прано. Беше сбъркала. Той беше неверен, непостоянен и... и... и... Потърси дума, която да го заклеймява достатъчно силно. Неверен, непостоянен, най-обикновен мъж, кипеше вътрешно тя.

Защо не ѝ се бе обадил? Тази вечер би трябвало да бъде при нея, но не се беше обадил да потвърди уговорка им. Марта не знаеше дали да не пригответи вечеря само за себе си. Мисълта, че я чака цял живот с такива самотии вечери, беше твърде потискаща и знаеше, че няма да успее да преглътне нито зальк.

Той си беше намерил нова приятелка.

Сигурно точно в този момент целуваше ключицата ѝ.

Съвсем ясно беше, че ще прекара деня на Свети Валентин, както и всеки следващ ден, с новата си приятелка. Кого заблуждаваше, освен самата себе си? Може би дори с няколко нови жени. Беше забравил за нея. Какво толкова бе объркало едно шоколадово десертче? Защо дотогава всичко беше наред? Наистина ли мъжете не обичат да им показваш, че не са ти безразлични?

Замисли се за Майкъл. Грижовността не ѝ бе от особена полза и при него. Отпи голяма глътка вино. Само че Джак дори кроеше планове. Говореше за лятото. Всъщност беше казал нещо като „нямам търпение да те видя със загар“. Какво беше това, ако не планиране? Разбира се, Майкъл също бе казал, че ще останат женени завинаги, но я бе излъгал. След подобно нещо би трябвало да приема думите на всеки мъж с огромно подозрение. Само че тя вярваше на Джак. Кой знае защо. Беше против логиката и здравия разум, обаче беше точно така. Грабна мобилния си телефон и препрочете съобщенията, които ѝ беше изпратил през деня. До едно бяха флиртаджийски, остроумни, приятелски. Марта просто не проумяваше.

Наля си втора чаша вино и забеляза, че се тресе от гняв. Не можеше да си представи, че някога отново ще се почувства омиротворена. Светът беше пълен с разочарования. Джак я бе разочаровал също както и съпругът ѝ, същото щеше да направи и

следващия мъж в живота ѝ. Ръцете ѝ натежаха, сякаш бяха от олово. Не можеше да ги вдигне дори до нивото на кръста си, за да си налее питие. Остави бутилката на масата, преди да я е изпуснала. Чашата в другата ѝ ръка нямаше този късмет: падна на пода и се счупи. Изобщо не си направи труда да събере парчетата. Сервизът, който някога толкова обичаше, вече не означаваше нищо за нея.

В крайна сметка всички те подвеждат. Всички те нараняват, разкисват и развалят всичко. Всички те напускат. Усещаше как сърцето се блъска в гърдите ѝ. Преди искаше да му се обади, за да му даде онова, което самата тя наричаше „умиротворение“. Сега ѝ се искаше да му се обади, за да го „наругае царски“.

Нима не виждаше? Не се ли досещаше? Не беше ли усетил, че бе влязъл дълбоко под кожата ѝ? Беше се превърнал едва ли не в един от пластовете на кожата ѝ, някъде между разбърканите ѝ вътрешности, между сърцето, душата и задебелия външен пласт. Макар че, както се оказа, явно не бе толкова загрубял.

Можеше поне да ѝ се обади. Но да я остави да седи така и да си представя какво ли не...

През декември никога не се бе отнасял толкова неуважително към нея, а нали точно това беше месецът на тържествата и навсякъде имаше готини мацки. Ако толкова искаше да упражни правото си да има други жени, да се отдаде на това нещо с „голите приятелки“, тогава беше най-подходящият момент. Идеалната възможност.

Марта не се сърдеше. Наистина нямаше нищо против да има и други жени. Джак ѝ беше помогнал да издържи най-разнообразните варианти на „Пожелаваме ти Весела Коледа“. Беше ѝ помогнал да преглътне безбройните сладникави филми, програми и реклами, които вървяха през този сезон. И които упорито показваха идеалното семейство: съпруг, съпруга, две деца и куче, скупчени ако не около някое пиано, със сигурност поне около телевизора. Вече дори кучето се усмихваше доволно и излъчваше съвършено щастие. Същата мечта, в която живееше самата тя и която Майкъл беше хвърлил като умряла златна рибка. А Джак ѝ беше помогнал да понесе всички тези сантиментални глупости. Като огромна чаша вино той бе притъпил безмилостната болка, която разяждаше сърцето ѝ — болката, че е нежелана от съпруга си. Джак поне я искаше. Дори и ако причината да я иска да не беше най-благородната. Може би, както непрекъснато

повтаряше Елайза, ставаше дума само за секс, но Марта никога не го бе чувствала по този начин. Винаги ѝ се струваше нещо по-нежно, по-мило, по-приятелско.

А след това дойде януари. Той ѝ беше приятел. Винаги беше от другата страна на телефонната линия. Когато Майкъл не желаше да разговаря с нея, Джак искаше. Изслушваше непрестанните ѝ притеснения за настинките на децата, а освен това я водеше по барове, по клубове и по магазините. Държеше се така, сякаш с нея му е забавно. Държеше се така, сякаш иска тя да е до него. А сега явно вече не я искаше — нито благородно, нито неблагородно.

Може би „преструвка“ беше точната дума. Внезапно се оказа изправена лице в лице с нуждата да се справи, наистина да се справи с истината, че е нежелана не само като брачен партньор, а дори и като случаен и симпатичен сексуален партньор.

Имаше чувството, че ще се срине.

Изчака да стане десет без петнайсет, когато вече беше напълно сигурно, че не е останал да работи до късно. Джак винаги идваше в дома и най-късно в седем и половина. Тази вечер нямаше да дойде. Бутилката с вино беше празна и тя не можеше да се сети за нищо по-добро, освен да си легне сама.

Освен...

Набра номера на мобилния му телефон. Иззвъня два или три пъти, преди той да вдигне. Искрицата надежда, която тя все още таеше, че по някаква причина са го задържали в офиса и не е можел да се добере до мобилния си телефон или до друг телефон, угасна, защото определено чуваше звуците на забавление около него. Бар, вероятно клуб.

— Ало. — Не звучеше във възторг, че я чува. Но въпреки това вдигна. Знаеше, че тя го търси, защото името ѝ се бе изписало на екрана.

Единственият извод, който можеше да си направи Марта бе, че той иска тя да узнае, че е излязъл с друга жена. Това беше страхливият начин да я разкара. Е, нямаше да му достави това удоволствие.

— Обаждам се да ти кажа да не идваш тази вечер — каза тя. Беше съвсем ясно, че той няма никакво намерение да идва. Е, може би, ако не му се отвореше парашутът, все пак възнамеряваше да се отбие,

след като клубът затвори, за да я изчука безпаметно. Трябваше съвсем категорично да му даде да разбере, че такъв вариант няма.

— Добре — отговори той.

— Много съм изморена — заяви тя, което трябваше да означава, че е много късно за среща. — Освен това не искам да те виждам. Нито тази вечер, нито когато и да било. Каквото и да е имало между нас, а то е дразнещо неопределено, свърши. Ясно? Забрави го.

— Щом така искаш.

Телефонът замлъкна.

Марта се отпусна в леглото си и плака, докато заспа.

---

[1] Популярен британски детски комикс. — Б.пр. ↑

[2] Популярен британски сериал по Би Би Си 1. В основата на сюжета е животът на жителите на въображаемо място в Ист Енд, източен Лондон в близост до доковете, в миналото населявана от бедни прослойки. — Б.пр. ↑

35.

Марта се чувстваше много зле. Всъщност махмурлукът ѝ беше дар божи. Заслужаваше си го. Не можеше да ѝ причини достатъчно болка, каквото и да ставаше. Слава богу, Елайза все още спеше. Не можеше да се справи с поредната доза „нали ги казах“, ако ще и човекът, изрекъл предупреждението, да е сестра ѝ.

Особено, ако е сестра ѝ.

Само че какво би могла да направи по различен начин? Как би могла да устои на Джак?

Сипа на децата огромни порции шоколадово мюсли. Напоследък се безпокоеше по-малко за зъбите им и отделяше повече време на това да опази сърцата им. Децата излапаха закуските си с неуместно веселие, без да забелязват разочарованието на майка си.

Разбира се, здравият разум подсказваше, че флиртът с Джак ще бъде безсмислен и кратък. Всичко беше против него. Тя почти не го познаваше (макар да имаше чувството, че се познават, откакто се помнят). Беше си легнала с него твърде бързо (макар че тогава ѝ се бе сторило правилно, хубаво, уместно). Правеха страхотен секс, което означаваше, че той сигурно е имал трилиони любовници, макар че когато я любеше, не ѝ приличаше на „Кама Сутра“, страница 124, а на нежност. Той настояваше да имат и други партньори (факт, който не можеше да бъде защитен и поради това Марта не възнамеряваше да го защитава, възнамеряваше просто да го пренебрегне). Когато се замислеше за положението с „голите приятелки“, допускаше, че той просто се опитва да си запази едно свое право, но не бе очаквала от него наистина да го упражнява. Не беше сигурна, че е имал времето за това. Непрекъснато беше с нея.

Някак бе допуснала, че времето, което прекарва с нея, което беше много и качествено, означава, че не би могъл да се среща с никоя друга. Щеше да се нуждае за това от твърде много енергия. Всъщност не се бе замисляла сериозно как би се чувствала, ако научи, че е целувал устните и шиите и на други жени, че е хапал и други уши, че е обгръщал с длани и други гърди. В момента обаче мислеше за това и

мисълта я ужасяваше. Разбира се, че имаше и други, нали я беше предупредил. Ясно е, че рано или късно щеше да срещне по-привлекателни „голи приятелки“. Беше продължил напред. Можеше да го попита снощи. Ужасната му политика на честност би го задължила да ѝ каже истината, не се съмняваше в това. Само че Марта сама бе наточила ножа, бе го сложила в ръката му и дори бе направлявала удара със своята нелепа наивност и доверчивост. Не възнамеряваше и да го завърта в раната.

Добре, може би не бе погледнала много реалистично на нещата. Защо единственият останал в Лондон — а може би в цяла Великобритания — неженен, изключително красни, силен, здрав, умен и физически надарен сексбог би избрал нея. Марта Евъргрийн? И още по-невероятно, защо би избрал цялото ѝ семейство? Майка на трийсет и две години с малко момченце и бебе.

Погледна към децата и сърцето ѝ се разтопи от обич, като видя как Мейси изсипва лъжицата си в ухото, а Матю, който би трябвало да е по-разумен, размазва парче банан на стола до себе си. От носовите и на двете деца течаха сопоти, защото беше сезонът на детските настинки — с други думи, който и да е месец, освен юли или август (разбира се, носовите им течаха и тогава, обаче се дължеше на сennата хрема, а не на настинка). От памперса на Мейси се разнасяше отвратителна миризма, а от устата на Матю — ужасен рев. Съвсем нормално положение, каза си тя. Неустойимо? Едва ли? Дори скапания им баща не бе устоял. Как можеше да се надяна, че Джак би пожелал подобно нещо?

Марта си взе душ и се среса. Преоблече децата и ги настани и колата. Отиде в „Селфриджис“. Със сигурност разглеждането на и огромно количество твърде скъпи луксозни стоки щеше да я накара да се почувства по-добре. Обикновено щандът за хранителните стоки или козметичният щанд имаха желания ефект. Само че този път „Селфриджис“ не успя да повдигне духа ѝ. Марта въздъхна. Спомняше си не съвсем далечното минало, когато пътешествието до местния супермаркет ѝ се струваше награда. По-хубав или по-лош беше животът ѝ сега, когато очакваше от него нещо повече?

Не можеше да разбере. Не вярваше. Двамата с Майкъл бяха заедно десет години, а постъпката му я бе шокирала и разочаровала — не можеше да го отрече. Смяташе обаче, че се справя доста добре —

ако не го бе преодоляла, поне успяваше да свикне. Наистина, все още се караше с Майкъл понякога — всъщност доста често. Само че не го бе злепоставила пред никого. Полагаше огромни усилия да поддържа отношенията му с децата, като уреждаше той да прекарва по някой ден с тях, макар да мразеше Матю и Мейси да не са с нея в неделя следобед. Съгласи се с идеята му сами да се справят с развода, без да наемат адвокати, макар повечето хора да смятаха, че това е истинска лудост от нейна страна.

А напоследък, и това наистина звучеше налудничаво, признаваше си, започваше да изпитва усещането, че Джак ѝ е нещо като награда.

Нямаше предвид награда от небето или нещо подобно — не беше луда за освидетелстване. Просто ѝ се струваше, че колкото и да е ужасно да изгуби Майкъл и да трябва да се разведе, може би все пак имаше известна утеха, а защо не и нещо повече — може би имаше причина за това.

Защото Джак беше по-различен от всички мъже, които бе познавала. Специален.

Разбира се, не беше разумно да смята, че двамата наистина ще успеят. Те само се забавляваха. Като компенсация на останалото.

Обаче една жена се надява, нали така? Това беше другото нещо — фамилното му име беше Хоуп. Това не можеше да е просто съвпадение, беше знак. Точно когато смяташе, че е изгубила вяра в човешкото у човека. Точно когато всички смятаха, че Марта греши, като очаква лоялност, нравственост и почтеност в този свят, се появи господин Хоуп.

Затова толкова се шокира, когато Джак се оказа най-обикновен женкар и се отнесе към нея с такова отвратително неуважение. Въпреки всичко — опит, доказателство, очаквания — тя бе вярвала в него. Просто не можеше по друг начин. Беше му се доверила и това не се дължеше само на „невероятната ѝ наивност, доверчивост и на склонностите ѝ да попада на тъпаци“, както твърдеше сестра ѝ. Дължеше се на това, че той наистина ѝ се струваше почтен.

Знаеше го, вярваше в това.

Или поне така смяташе.

Не очакваше да ѝ напрани предложение за женитба. Знаеше каква игра играе, защото ѝ бе казал. Сгреши, като сметна, че и тя може

да я играе. Сгреси, когато се довери, но наистина му вярваше.

Преди.

Откакто се бяха запознали, нямаше никакви причина да не му вярва. Прекарваха си страхотно заедно. Беше си уреждала срещи с него, като внимателно предлагаше къде да се срещнат. Опитала се бе предложението да изглежда спонтанно, но истината беше, че всяка нощ, прекарана с него навън или у дома, изискваше от нея да балансира между грижата за децата, правата на Майкъл за срещи с тях и социалния живот на Елайза. Не беше лесно. Джак незабавно се съгласяваше с предложенията ѝ за среща или в най-лошия случай казваше, че трябва да провери ангажиментите си. В тези случаи ѝ казваше кога ще ѝ се обади, за да потвърди. Винаги потвърждаваше по един или друг начин в уговореното време. Рядко закъсняваше, а ако закъснееше, винаги я предупреждаваше.

Джак ѝ отваряше вратите, приготвяше ѝ чай, макар самият той да не пиеше, поправяше разни неща в къщата, без да се налага да го моли или дори да намеква, сменяше батериите в играчките на децата. Тя можеше и сама да се справя с тези неща, но той винаги настояваше да го прави вместо нея. Проявяваше уважение и внимание. Но в крайна сметка Елайза беше права. Не можеш да имаш доверие на мъжете. Всички са еднакви — грешат и на тях не може да се разчита.

А това причиняваше болка. Разочарованието я свари неподготвена. Марта се чувстваше невероятно, неопируемо жестоко тъжна. Той ѝ липсваше. Бръкна в чантата си за телефона си (как досега се бе справяла без мобилен телефон?) и се обади на Елайза.

— Здравсти, кукло, къде си? — сънливо попита тя.

— В „Селфриджис“.

— Хубаво. Оглеждай се за кафяви джинси и ако видиш нещо, което смяташ, че ще ми хареса, ще дойда да се срещнем там.

— Добре. Снощи не се срещнах с Джак.

— Каква изненада. — След това добави по-загрижено: — Съжалявам. Искан ми се да не бе станало така.

Елайза беше здраво стъпила на земята и вече допускаше най-лошото.

— Мисля да му се обадя.

— По дяволите, Марта, не го прави.

Марта си представи как сестра ѝ скача ужасена от леглото. Вероятно грабваше картата си за транспорта и се втурваше към спирката на автобуса в отчаян опит да се намеси.

— Трябва.

— Защо да трябва?

Марта си помисли как преди време най-голямата ѝ амбиция бе да види Елайза омъжена, за да може Мейси и Матю да бъдат шафери на сватбата ѝ. Сега не искаше това. Желанието ѝ се бе променило. Сега ѝ се искаше да се научи да кара сноуборд. Искаше да види някой двойник на Елвис, за предпочитане във Вегас да се научи да кара сноуборд. Искаше да види полетата с лалета в Холандия. Преди представата ѝ за добре прекарано време в събота бе да плеви градината, а след това да има време да отстрани котления камък от батерията на душа, преди да отиде на седмичните покупки. Сега водеше децата на обяд в ресторант „Блубърд“ и харчеше цяло състояние в „Мис Сиксти“. Сега носеше пръстен на един от пръстите на крака си и си мислеше дали да не си сложи обица на пъпа. Джак не беше виновен за това, но беше част от него. Откакто се бе запознала с него, бе станала по-добър човек, по-различен, бе намерила себе си. Сега ѝ се струваше нормално да носи тесни джинси с ниска талия и боти със стоманени токове. Бяха по-удобни от спретнатите костюми и затворените обувки. Смяташе, че се намира в началото на нещо и не искаше още да свършва.

— Защото животът ми е по-хубав с него, отколкото без него.

— Ще нападнеш в глупаво положение. Това не го интересува, а ако го преследваш, ще се почувства неудобно.

— Дали? Надали.

„Но дали, надали“ — повтори наум Елайза.

— Що за израз е това? — настоя да узнае. — Някоя простотия на Джак?

Марта обаче не отговори, защото вече беше затворила.

Позвъни на мобилния телефон на Джак. Препрати я на гласовата му поща, но тя не остави съобщение. Боеше се, че ще има само една възможност, затова не желаше да я пропиляна, като измърмори някоя глупост на секретаря му. Опитът показваше, че няма никакъв шанс, да каже нещо разумно или правилно на телефонен секретар — не го

правеше дори и когато трябваше да съобщи на газовата компания показанията на уреда за отчитане.

Пет минути по-късно телефонът ѝ звънна и завибрира. На екранчето се появи надпис: „Джак“.

— Здравсти — каза тя.

— Здравсти — мрачно отговори той.

„Най-вероятно чувство за вина“ — помисли си Марта.

— Здравсти — повтори тя, защото не знаеше какво друго да каже.

— Здравсти. — Явно и той не знаеше.

— Вече го каза.

— Ти също.

— Ами за снощи, наистина бях ужасно вкисната. — Напоследък с голяма лекота употребяваше подобни думи.

— Досетих се.

— Накара ме да се почувствам евтина, нежелана и използвана, като жена, с която се чукаш, а не като „гола приятелка“ или въобще като приятелка.

— Нямам никаква представа защо се е получило така — бавно изрече Джак.

— Защото не може просто да се отбиваш за едно чукане, след като кръчмите затворят. Приключих с това. Твърде стара съм за него. Заслужавам нещо повече. И да, наистина ти изпратих шоколадово десертче и това може да означава нещо повече от факта, че знам за слабостта ти към сладкото, обаче можеше поне да ми се обадиш и да кажеш, че нещата се развиват твърде бързо за теб. Но да ме пренебрегваш и да се надяваш, че ще се разкарам, е равносилно на страхливо бягство. — Най-сетне спря, за да си поеме дъх.

— Десертче ли? Бягство? За какво говориш. Нали ти обясних за рождения ден на Филип? Казах ти, че ще дойда доста късно.

— Моля?

— Казах ти, че съм обещал отдавна и няма да успея да се измъкна рано. Предупредих те, че не е добра идея да се виждаме тази вечер, обаче ти въпреки това настоя да мина.

— Така ли?

— Ако не ме лъже паметта, беше доста настоятелна.

Тя смътно започнала си припомня разговора, който бяха водили в сряда вечерта.

— О, мамка му, мамка му, мамка му! — изруга. Смяташе, че това обяснява положението. Беше казала, че няма нищо против. „Върви на празненството, ще се видим по-късно.“ Засмя се отчасти от облекчение, отчасти от смущение.

— Мисля, че говорихме за това, след като беше пийнала една-две чаши вино — допусна Джак.

Марта усети облекчение и в неговия глас, а това я изпълни с желание да размаха щастливо ръце. Не си направи труда да отрича за виното, истина беше. Направо беше неспасяема, като пийнеше.

Мамка му! Ама че женски глупотевини.

— Ужасно съжалявам — каза, защото беше точно така. Наистина ужасно съжаляваше. Цялото това мъчение за нищо. — Съвсем бях забравила, че така се разбрахме. Мислех си, че е заради шоколадовите десерти.

— Заради кое?

— Мислех, че това те е... отблъснало. Че аз... — Наистина не знаеше какво да каже. Всичко ѝ се струваше толкова глупаво. Самата тя изглеждаше глупаво.

— А, да, десертите. Много смешно. Благодаря.

— Харесаха ли ти?

— Много. Здравата ме разсмя, малка госпожице Е.

Знаеше си. Знаеше си. Светът беше чудесно място. Нямахте от какво да се плаши. Пред нея бяха отворени всякакви възможности. Трябваше да има доверие в него. Трябваше да му вярва, да се надява, да се доверява и да го обича, а не да го зачерква като останалите, защото той не беше дори на същото платно и заслужаваше това уважение и възможност. Светът също. Марта нямаше да бъде жестока.

— Имаш право, сега си спомням. Боже, много се срамувам. Ужасно съжалявам.

— Много ме разстрои, момиче. Какво беше това снощи? Защо ме заряза? Къде сбърках?

— Бях забравила. Боже, много съжалявам!

Значи си е мислел, че тя го е зарязала.

— Радвам се, че се върна, прелестна мис Е. — Джак се усмихваше. Долавяше го по гласа му, защото той веднага ѝ прости. Разбираше грешката и несигурността ѝ. — Марта, искам да не забравяш едно нещо. Едно-единствено нещо. Няма да направя нищо, с

което да те нараня. Всъщност ще сторя всичко по силите си да те направя щастлива и ще се постарая да се забавляваш колкото може повече. Аз съм открит човек. Ако променя мнението си, ще ти го кажа. Няма просто да не се появя.

Марта му повярва. Въпреки популярните романи, които твърдяха противното.

— Работата е там, че ми харесва да бъдеш част от живота ми. Животът ми е по-хубав с теб, отколкото без теб.

— Точно това си мисля и аз цял ден — каза тя.

36.

За пръв път от години Марта се вълнуваше за Деня на Свети Валентин. Изгаряше от радостна възбуда. Дали щеше да ѝ изпрати картичка? Вероятно, защото няколко пъти ѝ спомена за Деня на Свети Валентин. Така че сигурно възнамеряваше да го празнува. Тя не можеше да повярва и в това, че във Великобритания има мъже, които си спомнят четиринайсети февруари и нямат нужда от подсещане. Във всички магазини, в които бе разгледала картичките, шоколадовите целувки и шоколадовите пишки, откъдето беше купила фойерверките с форма на сърце и сериозно се бе замислила дали да не купи една кадифена маска за очи, беше видяла други жени, които разглеждаха стоките, а не мъже. Жените размишляваха, разглеждаха и накрая купуваха картичките. Жените вземаха красиви малки кутийки с бонбони, които всъщност предлагаха сънища.

Докато избираше подаръка си за Деня на влюбените, Марта се затваряше с другите жени. Сравняха покупките си и си разказваха как са разглеждали витрини, оформени с червен креп и розови хартиени рози. Жените нямаха нищо общо помежду си, освен желанието за забавление и очакването. Той дали щеше да ѝ купи подарък. Съмняваше се, че ще бъдат цветя или шоколадови бонбони. Всъщност щеше да е малко разочарована, ако станеше така. Щеше да е донякъде предсказуемо и да стане причина да се почувства неудобно, задето бе оформила пубисното си окосмяване във формата на сърце и го бе боядисала леко в червено.

Колко се бе смяла в козметичния салон! Помнеше първия път, когато бе чула, че някои жени си правят интимна прическа с кола маска. Стрела, ако не я лъжеше паметта. Марта беше ужасена: „Ама че глупост! Каква вятърничавост!“. Сподели го с Елайза, но тя я изненада с думите: „Ами не знам, веднъж си направих моята с форма на сърце и беше доста забавно“.

Тогава погледна на този факт като на поредното потвърждение на положението на сестра си като на подменено дете в тяхното семейство.

Сега обаче беше на мнение, че сърцето — точно както го бе описала Елайза, е доста забавно.

— Нов начин да си разкриеш сърцето — коментира Ейми, козметичката на Марта. Изобщо не се подсмива, което беше добре от нейна страна, защото до този момент най-голямата дързост, която си бе позволявала Марта, бе да поиска да лакира ноктите на краката си. Ейми предложи боядисването в червено.

Марта се забавлява неимоверно, докато избираше картичките валентинки и подаръците. Не помнеше как е минал празникът предната година. Сигурна беше, че Майкъл ѝ е дал картичка. Винаги си разменяха картички. Подаваха си ги над купите с корнфлейкс на закуска. Но кога за последен път бяха правили нещо наистина специално за Деня на Свети Валентин? Не си спомняше кога за последен път са пили шампанско, вечеряли са или са се любили, защото е Денят на влюбените. Майкъл винаги бе смятал, че всичко е с чисто търговска цел — печелеха само производителите на картички и на шоколад. И тя винаги се бе съгласявала с него.

Пред хората.

Спомняше си обаче вълнението, когато като четиринайсетгодишна беше получила шест картички за Деня на Свети Валентин, повече от всички останали в класа. Цял месец направо летеше.

Съвсем по сталински, сега тя пренаписваше историята. Седмица по-късно на случая „шоколадов десерт“ се гледаше с умиление. Първото им недоразумение с Джак противно на очакванията ги бе направило по-близки. Без да си дават сметка, те трупаха общи преживявания. Имаха щастливи дни, когато ходеха на кино, играеха с децата, разговаряха, четяха, слушаха музика, и прекрасни нощи, когато споделяха леглото, пица, кофичка кисело мляко, а сега вече имаха и едно споделено недоразумение. Това недоразумение не беше достатъчно сериозно за нито една от страните, за да им останат лоши спомени, но беше достатъчно важно и за двамата, за да осъзнаят, че са в състояние да се наранят дълбоко и затова трябва да внимават да не го правят. *Двойките* понякога имат недоразумения.

Пренаписването на историята беше пълно и Марта се убеди, че безспорният успех на доставката на шоколадовия десерт изисква от нея да направи нещо подобно и в Деня на Свети Валентин. Подобно,

но по-машабно. Не сподели плана си с Елайза, защото знаеше, че тя ще подметне пренебрежителни забележки, а нямаше нужда някой да я обезсърчава. Напоследък бе започнала да се пита дали сестра ѝ наистина знае толкова много за мъжете, за романтиката и за друга подобни сърдечни въпроси. От гледна точка на Марта Елайза разбираше някои неща и не разбираше други, също както всяка жена. Според нея, не че Елайза я бе питала за мнението ѝ, сестра ѝ бе допуснала грешка, като бе напуснала Грег. Огромна грешка. Оттогава не ѝ се струпаше щастлива. Затова не сподели с никого плановете си за Деня на Свети Валентин. Просто направи каквото смяташе за правилно.

Рецепцията в офиса на Джак я плашеше. Беше едно от местата, които не се нуждаят от нищо друго и не използват нищо друго, освен пространството, за да ви покажат колко са модерни: бели стени, бели мраморни подове, бели лилии в бяла ваза, кацнала на бюро от орехово дърво. Бюрото беше високо, почти на нивото на гърдите на Марта.

— Имам нужда от помощта ви — усмихна се тя с широката си усмивка на плещестия тип на рецепцията. Радваше се, че не е някоя красива, слабичка старлетка. Това щеше да е много неприятно. Добре, че беше дошла по време на обедната почивка, когато служителката бе отишла да обядва и я заместваше бодигардът. — Падате ли си по Празника на влюбените? — попита тя, като едновременно се изкиска и се изчерви. Постара се да запърха кокетно с мигли. Нали така я бе посъветвала Елайза: „Флиртувай с всички, така ще се научиш да го правиш по-добре, а всички ще ти стават приятели“.

Плещестият тип се усмихваше, поне с очи. Забавляваше се със смущението и с флиртуването ѝ.

— Моля ви да изпратите тази картичка и това подаръче, а след това да разпратите останалите картички, една по една след...

Красивото момиче на рецепцията се появи неочаквано. Носеше две чаши с димящо кафе. Подаде едната на бодигарда и погледна към Марта.

— С какво мога да ви услужа? — пропя тя мило.

— Ами... — Смущението ѝ нарасна десетократно. Зачуди се дали да не избяга, или пък вече бе записана на някоя от охранителните камери. Пое си дълбоко дъх и отново каза: — Имам нужда ОТ помощта ви.

Успя някак да се усмихне, обаче не беше в състояние да запърха с мигли. Отново обясни, че иска първо да бъдат предадени едната картичка и подаръкът, а останалите три картички да бъдат предавани през определено време. На първата картичка пишеше: „Исках да се възползвам от този специален ден, за да кажа нещо значимо...“. Подаръкът представляваше шоколадово сърце от „Торнтън“, върху което беше написала с глазура тълкуването си на „нещо значимо“: „Спя с един много забавен мъж“. Надяваше се той да схване шегата. Другите три картички бяха в три различни стила, посланията бяха написани с три различни писалки и варираха от неприлични до романтични. Марта беше много доволна от себе си.

Момичето на рецепцията изпита симпатия към нея и се усмихна.

— Те са за...

— Джак Хоуп — усмихна се момичето, с което показва, че макар във фирмата да работеха повече от триста души, повечето от които мъже, за сексуално активните жени от Уест Енд има само един възможен избор. Вие ли се обадохте по-рано днес? — попита тя любезно.

— Не. — Марта успя да запази усмивката си, докато отправи молитва към Бога в миг да я порази със светкавица.

Момичето ужасно се смути, а бодигардът явно се забавляваше. Той беше твърде възрастен, за да бъде Джак Хоуп, обаче по дяволите, искаше му се поне да е негов баща.

— Не, не бях аз. Аз съм само една от многото. — Опитва се да спести неудобството на момичето, много я биваше да прави така, че другите да се чувстват добре. — Не се притеснявайте, знам. — Ставаше ѝ все по-трудно да прогони от съзнанието си другите „голи приятелки“. — Затова донесох толкова много картички. Искам да се почувства така, сякаш има много жени, без всъщност да се налага това да е истината. — Внезапно романтичният план ѝ се стори отчаян и налудничав. — Аз ще излизам с него довечера — добави глупаво.

Момичето кимна със съжаление. Марта реши, че е най-добре да си затваря устата. Не дължеше обяснение на тези хора, колкото и

приятни да бяха.

— А коя беше жената, която се е обадила сутринта. Имате ли представа? — попита, с което съвсем развали впечатлението, че не ѝ пука.

— Не звучеше никак добре — мило отговори момичето, забравило, че отначало бе взело онази жена и Марта за един и същи човек.

— Не знаеше плановете му. Искаше да разбере дали днес ще бъде в офиса, иди ще е в Усет Енд. Той е...

— В офиса — довърши Марта. Тя знаеше. Знаеше, че той е в офиса, защото вече ѝ се бе обадил няколко пъти. Нямахте причина да се притеснява за тайнствената жена, която го беше потърсила за Деня на влюбените. Марта толкова бе свикнала да успокоява хората, че ѝ се прииска да избави момичето и бодигарда от неудобството им, обаче се отказа. — Приятен ден — пожела им само.

— На вас също — усмихна се момичето.

Денят беше много дълъг. Най-дългият. Марта заведе децата в парка и по магазините, обядваха навън. В два часа и две минути ѝ позвъни Джак:

Благодаря за шоколадовото сърце, малка мис Е.

— Какво шоколадово сърце? — престори се, че не разбира, както повеляваше традицията.

— Знам, че е от теб — настоя той.

— Защо? Не може ли да е от някоя друга жена, с която спиш от време на време? — подразни го Марта.

— Много си забавна — засмя се Джак. — Посланието ти е много трогателно. Ти си най-невероятната жена, която познавам.

След това затвори.

Затвори!

Каза, че е невероятна жена най-невероятната и затвори, преди да успее да му отговори или да реагира.

Мили боже, мили боже, мили боже!

Той смяташе, че тя е най-невероятната жена, която познава.

През остатъка от деня Марта се носеше два пръста над земята и прекара по-голямата част от времето на щанда за бельо в „Джон Луис“. Джак ѝ беше изпратил съобщение с молбата дали „не би му доставила удоволствието да си сложи някакво готино бельо по случай Деня на влюбените“. Марта беше едновременно въодушевена, поласкана и ужасена. Въодушевена и поласкана, защото Джак вярваше, че тя е жена, която не може да няма хубаво бельо и ужасена, защото всъщност изобщо не беше такава жена, така че явно трябваше да отиде и да си купи нещо ново.

Допусна, че „готино бельо“ означава чорапи, жартиери, дантелен сутиен и бикини. Нямахше да приеме идеята за бикини без дъно или други шантави неща нямахше да може да запази лицето си безизразно. Освен това не беше напълно сигурна, че изобщо съществуват бикини без дъно — може би просто бяха плод на въображението на мъже, които четяха „Сън“. Допускаше, че едно посещение в „Ан Самърс“ ще

я успокои, обаче не успя да събере смелост, не и за толкова кратко време. Никога досега не бе носила чорапи. Никой не бе намерил време да я помоли за тона. Вероятно, защото винаги бе изказвала на мнението си, че чорапите са скандални. Тя беше жена, която спи с пижама, за бога, а това беше на светлинни години от бельото на „Ажан Провокатор“.

Спря се на черното. За червено не можеше да става и дума. Е, поне не още първия път. Марта не смяташе за невъзможно да се спре на червеното на по-късен етап. Колко дантела, за да не заприлича на уличница? А къде се слагаше коланът — на кръста или на ханша? Под или над бикините? На картинката на кутията коланът беше отгоре, обаче в такъв случай как щеше да ходи до тоалетната? Освен това какво щеше да облече върху „готиното бельо“. Не можеше да става и дума за панталон, а черната рокля бе твърде официална. В крайна сметка избра черна фланелка и бежова кожена пола — не много тясна, но достатъчно прилепнала, и високи до коляното черни ботуши.

В седем часа госпожа Евъргрийн почука на вратата. Марта беше уредила майка ѝ да гледа децата, защото Елайза явно имаше среща.

— Боже, мамо, каква от голяма чанта. Да не се местиш при мен?

— Не, скъпа, просто донесох плетката си — усмихна се госпожа Евъргрийн.

Марта смяташе, че майка ѝ е прекалено оптимистично настроена. Матю беше подготвил огромно количество играчки, с които да си играе заедно с любимата си баба. Марта се съмняваше, че майка ѝ ще има време да си направи чаша чай, камо ли да плете чорапи или нещо друго.

— Няма да закъснявам — увери я тя.

— Не се притеснявай. Забавлявай се, заслужаваш го — усмихна се госпожа Евъргрийн. — Едва ли...

— Не, нищо. — Марта я прекъсна, преди тя да успее да попита дали Майкъл не ѝ е изпратил цветя или картичка. Майка ѝ изглеждаше разочарована. Марта се зачуди дали да ѝ каже, че е „най-невероятната жена“, която е познавал Джак. В крайна сметка това бе изпълнило със смисъл деня ѝ.

Бяха решили да се срещнат в бара на хотел „Сандерсън“. Хотелът беше модерен и претенциозен. Знаеше, че на Майкъл много би му харесал. Преди раждането на децата двамата бяха посетили много от обзаведените от Иън Шрейгър хотели. Бяха поразени от модерния стил и красотата, а също и от цените. Вълнуваха се от факта, че те (или техните фирми) могат да си позволят да отседат на такива стилни места. Бяха се любили в големите бели легла под величествените огледала и заобиколени от удивително, предизвикателно изкуство. Марта си спомняше колко развълнувани и впечатлени бяха по време на първото си посещение. Не си спомняше кога за тях бе станало нещо обикновено да отседат в невероятни хотели, където дори пиколата бяха облечени с дрехи на Армани. Не си спомняше кога Майкъл бе започнал да се оплаква, че обслужването не е на ниво, „особено като се има предвид колко им плащаме“. Не можеше да си спомни кога оплакването му бе започнало да разваля удоволствието, но знаеше, че поведението му я дразнеше.

Барът беше пълен с красиви хора: прекалено слаби жени и мъже, които бяха прекалено богати. Марта се запита дали някога ще има свят, в който ролите ще се разменят. Където жените ще бъдат достатъчно богати, за да може най-нахално да се разхождат с бирени коремчета, мъжете да страдат от хранителни разстройства и да има силиконови импланти. Марта рядко беше в компанията на такива хора, за разлика от Елайза, която често се връщаше у дома и разказваше забавни истории за жени, които могат да кажат колко калории има в маслината в мартинито им, и за мъже, които знаеха колко точно банкноти имат в портфейла си. Чест правеше на Елайза, че тя можеше да се наслаждава на бляскалите посещения по подобни хотели, барове и да бъде в компанията на младите красавци на двадесет и първи век, без да го приема прекалено на сериозно. Тя не искаше да им подражава и затова хората допускаха, че вече е една от тях. Марта реши да възприеме същата политика, за да може да се отпусне и да се наслади на хотелския бар, на богатите жени и на мъжете с изваяни челюсти.

Ето го и Джак. Стоеше в края на бара и пиеше ябълков сок. Марта усети прилив на гордост — твърдо вярваше, че той е най-красивия мъж в бара. Не беше най-високият и всички останали също бяха облечени добре, но определено имаше най-милите очи. Проправи си път до него през тълпата. Той наблюдаваше как я наблюдават.

— Боже, изглеждаш страстно! — целуна я той по устните.

Марта се зачуди дали е прието да се целуваш в подобен бар. Не беше сигурна дали в момента е модерно открито да демонстрираш чувствата си. Както и да е, почувства се страхотно, все едно държеше в ръка печеливш билет от лотарията.

Никога не бе изглеждала „страстно“. Беше хубава, прекрасна, а в деня на сватбата ѝ няколко души бяха казали, че е красива (две лели и Майкъл).

Обаче, ето че сега изглеждаше страстно.

Беше сложила гланц на устните си. Миглите ѝ бяха удължени със спирала. Костта на хълбока ѝ се издаваше сексапилно и тя наистина нямаше търпение той да установи това.

— Какво ще пиеш?

— „Ред Бул“.

— Сигурна ли си?

— Да, не искам да се напия. — Напоследък пиеше прекалено. Е, откакто Майкъл бе поискал развод. Знаеше, че това е проява на слабост и че е саморазрушително, а и не искаше тази вечер да изпадне в съзливо настроение и да забрави нещо важно. Обаче наистина беше срамота да дойде в такъв бар и да не опита някой от многобройните коктейли с шампанско, които се предлагаха. С удоволствие би изпила чаша студено газирano шампанско.

— А не искаш ли чаша студено газирano шампанско? — попита Джак. — Срамота е да дойдеш на такова изискано място и да не опиташ нещо специално.

Марта се предаде пред това съвпадение и си поръча шампанско. Обслужването беше позорно бавно, но без да става причина да се срамуваш. Беше почти невъзможно да привлечеш погледа на бармана, обаче Марта с удивление установи, че самата тя привлича погледите на двама-трима непознати. Флиртуваха и проявяваха интерес към нея. Освен това изглеждаха добре, наистина много добре. Бяха от мъжете, които не биха погледнали повторно към Марта, ако беше облечена с някоя от спретнатите си ризи или памучни панталони от „Маркс енд Спенсър“, обаче сега с радост биха разсъблekli фланелката ѝ „Тед Бейкър“ и кожената ѝ пола. А това ги правеше по-безинтересни в очите ѝ дори от Майкъл. Въпреки всичките си недостатъци някога той я харесваше и в дрехи от „Монсун“. Добре де, после се оказа, че самата

тя не се харесва в тези дрехи, но това беше друг въпрос. Красавците очевидно бяха доста елементарни. Марта погледна Джак и отново се възхити на факта, че той е едновременно страшно готин и че е посрещнал невъзмутимо доскорошната ѝ невзрачност.

Марта потърси спокойна маса, следвана от Джак. Седна и докато той се настаняваше срещу нея, цялото ѝ тяло се устреми към него. Външно не помръдна нито сантиметър, но дробовете ѝ се напълниха с кислород, сърцето ѝ политна към него. Космите по тялото ѝ настръхнаха от възхищение. Усмивката ѝ стана малко по-широка. Зъбите ѝ — малко по-бели, устните — малко по-влажни. Цялата тя — малко по-желана.

— Невероятно е, че намерихме свободна маса — каза той.

— Всъщност не е, защото е твърде далеч от мястото, където могат да те огледат и ти да огледаш останалите. Повечето хора тук биха предпочели да се въртят неудобно около претъпкания бар, само и само да зърнат веждата на Стела Маккартни.

Джак се засмя.

— Много ми харесва, че подобни глупости не ти правят впечатление, Марта. Ти си имаш собствено мнение.

— Е, ако ставаше дума за веждата на Мадона, това е друга работа. — Замълча. — Смяташ ли, че съм смотана?

— Какво означава това?

— Ами нещо като невзрачна.

— Не, Марта, напротив, вече ти казах, че си невероятна.

— Защо според теб съм невероятна?

— Защото обръщаш внимание на всичко, което се случва около теб, защото явно си очарована от живота и това на свой ред те прави очарователна. Защото си красива и силна и защото полагаш огромни усилия да бъдеш мила и почитена.

Порадва се на комплимента му за секунда-две.

— И най-вече, защото се чукаш страхотно.

Значи същите причини, по които и Марта смяташе, че Джак е невероятен.

След като пийнаха, той я попита какво предпочита да си вземат — вечеря или стая. Увери я, че и в двата случая ще бъде еднакво доволен. Марта изтъкна, че не може да остане цяла нощ, защото трябва да се върне при децата. Джак призна, че е уредил с госпожа Евъргрийн

да остане да преспи при Матю и Мейси, което обясняваше огромната чанта. Тя се ужаси.

— Смяташ ли, че това беше нахално от моя страна? — притесни се той. — Искам да кажа, и преди сме правили секс.

— Знам това — слисано каза Марта, обаче майка ми не знае. Тя смята, че децата са плод на непорочното зачатие или най-много на изкуствено оплождане. Ако можеше, щеше да сложи превръзка на очите на акушерката, която изроди децата ми.

Джак явно се забавляваше с паниката ѝ.

— Точно обратното — тя съвсем ясно ми даде да разбере, че иска да си прекараш страхотно. Няколко пъти повтори, че имаш нужда от това и че го заслужаваш. Прекъснах я само по време на лекцията ѝ за отговорното отношение към контрацептивите.

Марта се смая, но и някак се поуспокои. Излезе от бара, за да се обади у дома. Искаше да провери дали майка ѝ наистина няма нищо против да остане през цялата нощ и дали Джак не я е принудил да се съгласи. Майка ѝ обаче побърза да я увери в противното и толкова разпалено настоя Марта да се забавлява добре, че тя наистина повярва, че дъщерният ѝ дълг изисква да получи много оргазми.

Когато се върна на масата, Джак го нямаше. Келнерът ѝ подаде един плик.

— Съобщение — заяви той без никакъв интерес. Беше много красив, вероятно дори прекалено красив, за да има пулс, камо ли сърце или чувство за хумор.

Пликът беше син. Отвори го и не се изненада особено, когато в него откри забавна картичка с карикатура, внушаваща прекалено очевидна шега за значението на размера на мъжките атрибути. Е, не че беше очаквала Шекспиров сонет. В картичката Джак беше написал: „Мама е готова за това“. Известно време изучава текста — „Мама е готова за това“, какво означаваше това? Засмя се. Беше неговото тълкуване на „нещо значимо“. Беше написан и номерът на стая.

Марта хукна към Джак.

Буквално.

Можеше да пропусне вечерята.

38.

Той я притисна към стената и жадно я зацелува. Тя уви крака около него и започна да изследва тялото му вероятно за стотен път, макар винаги да ѝ се струваше, че го прави за пръв път.

Беше свършена нощ. Джак ѝ беше купил подарък — лъскави сини маратонки „Дизел“. Бяха стилни, нетрадиционни, точния размер и Марта отдавна ги искаше. Остана очарована. Идеалният подарък за Деня на Свети Валентин. Джак разопакова всички подаръци, които Марта му беше купила. Бяха много. Две хубави книги. Малко жълто животинче играчка, което се кискаше, когато го вземеш. Подаръкът беше много подходящ, защото Джак обичаше да се смее. Беше му купила и виолетова възглавница в ретро стил от петдесетте години, върху която беше нарисуван автобус и бяха изписани думите: „Яхни ме, миличка“. Двусмислието не убягна и на двамата. Не се виждаше нито едно сърце или червена тъкан. Марта смяташе, че подаръците ѝ са забавни и в същото време добре подбрани. Джак явно остана доволен. Радваше се, че не се вслуша в съвета на Елайза, който гласеше да не си прави труда да купува подаръци („Така ще стане ясно, че си падаш по него“, „Но аз наистина си падам по него“, „Точно така, затова не бива да го показваш“.)

— Боже, това място е страхотно — възкликна Джак. Беше се проснал на леглото и сега се друсаше върху него. Приличаше на дете. Беше съвсем искрен. Разгледа менютата, миниатюрните тоалетни принадлежности, подаде ѝ в устата задължителните парченца ананас. Показа ѝ съдържанието на минибара и двамата останаха изненадани, че вътре има всичко — от „Дюрекс“, до желиран фасул, фотоапарат за еднократна употреба и бейзболни шапки. Марта не се учуди особено — всъщност това имаше в минибаровете на всички хотели на Шрейгър, беше го виждала и преди.

— Дали фотоапаратът и презервативите трябва да се използват едновременно? — пошегува се Джак. Отвори шкафчето в банята, пусна сешоара, позвъни на румсървис и помоли да донесат в стаята им компактдискове и препечени филийки с фасул. Избраха си това, защото

го нямаше в менюто. Марта установи, че въодушевлението на Джак е заразително. Внезапно откри, че няма нищо лошо в това да се впечатляваш от подобни неща. Колкото си искаш.

Легна до него. Той започна да я обсипва с чисти, страстни, силни, изучаващи целувки. Въпреки че се забавляваха и че беше пила шампанско, установи, че е обзета от тревожно очакване. Как щеше да му покаже „готиното бельо“. Нелепо бе да се чувства неудобно, понеже е изпълнила молбата му, след като беше лежала гола и с разтворени крака пред него, зад него и върху него. Може би той го бе предложил просто на шега и щеше да я помисли за уличница, когато я съблечеше. А събличането трябваше да стане възможно най-скоро, защото в момента не можеше да свали ботушите си. Колкото и малко да знаеше за съблазнителния реквизит, наясно бе поне с това, че ръбовете на пръстите на чорапите не са секси. Само че токчетата на ботушите ѝ бяха достатъчно високи, за да бъдат смъртоносни. Сигурно беше озадачен, че тя не е свалила ботушите си, защото у дома най-напред се освобождаваше от чорапите и обувките. Така се отпускате. Дали да не почака и да не го остави да открие предизвикателното ѝ бельо в хода на вечерта. Или пък да отиде в банята, да се съблече по бельо и да му се покаже с едно: „Та-да-а-а! Защо секси бельото не се продаваше с указания как трябва да се държиш“, питаше се тя.

В крайна сметка избра да се съблече в банята. Така поне трудното щеше да мине и тя щеше да започне да се наслаждава на вечерта, която я очакваше. За последен път се погледна в огледалото.

Коя беше тази сексапилна жена, която ѝ се усмихваше оттам? Жената с устни, които умело правеха свирки, и която имаше фигура като от MTV, жената с черния сушен и бикини, с жартиери и с високи до коленете ботуши? Тази сексапилна жена не даваше и пет пари, ако остриите токчета разкъсат чаршафите (само че не искаше да нарани Джак).

Марта почти не можеше да я познае.

Но я харесваше.

Харесваше я повече от жената, която стоеше на перона на метрото и завиждаше на похотливите ученички, които дъвчеха дъвка и привличаха вниманието на младежите с бушуващи хормони.

— Изглеждаш фантастично. Направо зашеметяващо — каза той. Гласът му близна съзнанието ѝ и тя потръпна като животно, което

изтръсква водата от кожата си. Беше невероятна. Беше богиня. И не само защото той беше ѝ казал така. Марта не отговори. Не каза нищо просто се качи на леглото и започна да ближе възхитителния му член. Беше възбудена до сърцевината на цялото си същество. Миришеше кожата му, члена му, потта му. Потта по задника му, потта под мишниците му. Дали щеше да се осмели? Как изобщо го правеха хората? Изглеждаше толкова разпуснато. Но нали носеше жартиери? Сгуши се в него и тайничко бутна бикините си на една страна, за да може да проникне в нея, без да ги сваля. Той докосна копринената материя на колана на жартиерите, леко го дръпна и го пусна върху бедрото ѝ. След това пхна пръсти в нея и установи, че е влажна от възбуда. Студени пръсти върху жарка плът. Тя свърши на секундата и се изля върху него. Цялата се разтрепери от рязкото освобождаване. Само че прехапа език и замълча, докато надяна кондома на твърдия му член, възседна го и двамата полетяха до пълно изтощение.

Сложи длан върху спящите му гърди, които леко се повдигаха и се спускаха. Бяха горещи и гладки, кожата му направо я изгори. Беше почти пет часът сутринта. Това ли беше? За това ли си мислеха всички, за това ли се пишеха песни, на това ли се надяваха хората? Тази удивителна смесица от забавление, щастие, задоволство и невероятен секс.

39.

— Като цяло да си дете е досадна игра на изчакване, но си ли съгласен? — попита Елайза, която се бе родила направо тийнейджърка.

Том не знаеше какво да отговори. Той харесваше детството си. Беше идилично по характерния за средната класа от седемдесетте години начин — повече готови сладкиши — отколкото домашен ябълков пай. Повече сирене фондю, отколкото неделно печено, но това винаги му се бе струвало подходящо. Нима всички не обръщаха поглед към детството си с нежност? Е, освен ако не е било наистина, отвратително като това на децата, отгледани в жилищни блокове в центъра на града без обувки или играчки. Дали тази жена нямаше да сподели с него някакво мъчително преживяване от детството си? Колко ужасно! Трябваше да се досети по това, че на ушите ѝ имаше две дупки.

Това беше втората му среща със сестрата на Марта. Не беше сигурен защо я бе поканил на втора среща. Вероятно защото не беше допуснал тя да се съгласи. Беше много красива. Приятелките му обикновено бяха хубавки или поне се стараеха да изглеждат добре, но да бъде с такава красавица си беше истинско приключение. Обаче тя беше... малко по-различна от жените, с които обикновено прекарваше времето си, и това не бе нещо непременно хубаво.

— Ами... твоето детство трудно ли беше? — попита той и неловко се размърда на мястото си. Имаше чувството, че трябва да попита, макар всъщност да не искаше да знае.

— О, не, всъщност беше прекрасно. Грижовни родители, баби, дядовци, уикенди по замъците и старите имения, много джобни пари за бонбони и джунджурии. Не се случваше нищо необикновено. Точно затова беше толкова досадно.

Ясно. Беше различна. Всъщност беше странна.

— А знаеш ли какво беше най-странното?

Какво? По-странно от това да мразиш идиличното си детство.

— Сега копнея това скучно детство да се върне. Искam дом, в който всяка сутрин да има кавга за изгубени спортни екипи и за

ненаписани домашни. Искам деца, които да почистват колата, за да си припечелят джобни пари. Искам да отида в Леголанд.

Пълна откачалка. Том реши да пропусне пудинга и кафето и да се прибере у дома по възможно най-бързия начин.

Елайза също не можеше да си обясни защо се бе съгласила да се срещне с Том. Може би защото не можеше да понесе мисълта да прекара вечерта на Деня на влюбените сама у дома или, което беше още по-лошо, да гледа децата на Марта и да знае, че тя се чука до умопомрачение.

„Ембаси“ беше много готин клуб. Естествено, Елайза беше негов член, но не се хранеше тук много често, а само се отбиваше за по едно питие в сряда (новият петък, четвъртък вече бе старомоден). Храненето тук беше твърде скъпо за човек, който е на много ниско стъпало на хранителната верига в музикалната индустрия, затова щеше да е истинска лудост да откаже поканата му.

Първата им среща беше във „Ви енд Ей“. Том искаше да види изложба за духането на стъкло, Елайза се бе съгласила, защото си беше помислила, че това е нов жаргон, свързан с наркотиците. Че какво друго да бъде? Когато се оказа, че изложбата наистина е за стъкло, толкова се смя, че Том настоя да узнае причината. Когато тя му обясни, той също се смя на объркването, а това й допадна. И ето ги сега в „Ембаси“, хапват омари, пият шампанско и си прекарват приятно.

„А доста приятно не бива да се отхвърля“ — помисли си Елайза, потискайки прозявката си.

Не харесваше Том. Не можеше да си представи свят или часови пояс, в който би харесала Том. Косата му беше нелепо сресана на път, а когато се смееше, бърчеше нос и заприличваше на хамстер. Обаче на нея от толкова отдавна никой не й беше харесвал, че вече подозираше, че Марта слага бром в корнфлейкса. И все пак омарите бяха вкусни.

Напъна се да измисли какво да каже.

— Получи ли някакви картички?

— Картички ли?

— Валентинки?

— Не. — Том смяташе, че това е странен въпрос от страна на жената, която е поканил на среща, но учтивостта изискваше да й отговори със същото. — Ами ти?

— Не, всъщност не. Твоята и една от племенника ми Матю, но всъщност нищо сериозно. — Елайза въздъхна, защото беше ужасно разочарована, че не е получила нещо по-различно. Разочарованието ѝ беше толкова огромно, че дори не усети колко грубо прозвучаха думите ѝ по отношение на Том.

Спомни си как миналата година Грег я беше завел на пикник. Беше февруари и той беше организиран пикника в предната им стая, но всъщност си беше истински пикник. Беше купил цветя от Ню Ковънт Гардън и ги беше разположил във всички възможни съдове в апартамента. На стената беше нарисувал огромно слънце. Все още си беше там. Хазяинът щеше да се вбеси и едва ли щеше да върне на Грег депозита му. На пода беше постлал рогозка, имаше кошница с хрупкави франзели, сирене, черни маслини, хумус и „Кит Кат“ (любимите десертчета на Елайза). Беше настоял да си обуят плажни шорти и да играят на глупава игра, при която той издуха въображаеми песъчинки от храната и се съблече, защото уж в гащетата му бил влязъл пясък. Непрекъснато местеше рогозката, защото въображаемият прилив настъпвал. В крайна сметка се озоваха в спалнята, какъвто бе планът на Грег още от самото начало.

А празникът на влюбените, който прекараха по-миналата година, беше дори още по-прекрасен. Отидоха във Венеция да гледат карнавала. Беше невероятно изобилие от цветове, звуци и миризми (някои доста непонятни, но повечето бяха свързани с храна и бяха прелестни). Пътуваха с намаление и отседнаха в пансион. Нямаха много пари, обаче имаха предостатъчно въображение и прекараха наистина великолепно. Цялото им пътуване вероятно струваше колкото вечерята тази вечер. Елайза рязко се върна в действителността.

— О, боже, не вярвам на очите си!

— Какво има?

— Погледни. Това е той.

— Кой? — Том се загледа в указаната посока.

— Не поглеждай! — изквича тя.

Том веднага се извърна отново към Елайза. Направи го толкова светкавично, че сигурно щеше да се наложи да ходи при масажиста си. Може би си бе разтегнал сухожилие.

— С кого е? Знаеш ли?

— Сега може ли да погледна? — предпазливо попита той.

— Май да. Коя е тя?

Том внимателно се обърна и погледна натам, накъдето Елайза мятеше гневни погледи. Поклати глава, за да покаже, че не знае с кого е Майкъл.

Майкъл се наведе над масата, за да подаде нещо на жената. Тя не можа да види какво има в плика. Може би билети за концерт или за театър? А може би бяха билети за самолет? Горката, горката Марта. Жената се наведе над масата и целуна Майкъл. Със сигурност разголи по-голяма част от деколтето си, отколкото беше необходимо, и със сигурност проточи целувката по-дълго от нужното.

Елайза изгуби всякакво желание за сорбе с шампанско.

— Страхотен подарък — възхити се Елайза.

Марта се учуди на безусловното ѝ одобрение, обаче го посрещна с благодарност. Беше прекарала фантастична нощ в „Сандерсън“ и не искаше мрачните предсказания на сестра ѝ да развалят приятното усещане.

— Не са ми купували нещо толкова уникално от деветдесет и четвърта.

— А то какво беше?

— Майкъл ми купи лилав велурен минижуп. Беше буквално една педя. Краката ми не ставаха, за да го нося, обаче му позволих да се раздели с четирийсет и петте лири, което си беше огромна сума за онова време, понеже бях много поласкана, че според него дрехата ми отива.

— Обличала ли си го някога?

— Само в спалнята — изкиска се тя. Кога Майкъл бе престанал да мисли за нея по този начин? Спомняше си, че в самото начало с него се любеха по канапетата, масите и столовете. Но след това, когато разполагаха със свободен достъп до легло, правеха любов само там, а в крайна сметка престанаха да го правят дори там. Освен в петък. Странното беше, че когато се любеха, се чудеха защо не го правят по-често. Познаваха телата си до най-малката подробност. Майкъл улучваше точното място с плашещо въздействие всеки път. Марта знаеше точно колко бързо, колко силно и колко дълго трябва да възбужда Майкъл. Но кога интимността се бе превърнала в леност?

С Джак тя беше в стихията си. Чувстваше се красива, интересна, неоткрита. Беше рай, а не изгубен рай. Внезапно застина. Възможно бе един ден Джак да ѝ купи обувки на „Доктор Шол“, както Майкъл бе започнал да ѝ купува поли с дължина под коляното. Беше възможно, но малко вероятно. Марта нямаше да си позволи да разсъждава по този начин. Не бе задължително един познат рай да стане изгубен рай.

— Ами ти? Ти какво получи? — смени темата тя. Елайза се поколеба. Най-значимото събитие в нейната празнична вечер беше

фактът, че е видяла Майкъл. Дали да каже на Марта? Дали сестра й щеше да се утеши, че той също я бе забелязал и това вероятно бе провалило вечерта му?

За щастие, Марта до такава степен бе в плен на плътското желание, че бе в състояние да мисли единствено за себе си и за Джак.

— Почти се чувствам виновна, задето съм толкова щастлива — изчурулика тя. Би трябвало да не се чувствам толкова въодушевена и да не ликувам така с оглед на живота, който ме очаква. Но съм във възторг. Наистина е прекрасно. Всъщност в живота има много повече от един мъж, който не ме иска.

— Наистина ли мислиш така? — попита Елайза. Боже, Джак явно наистина беше вълшебник в леглото!

— Да.

— Добре, защото има нещо, което трябва да научиш. Искам да кажа, че ако аз бях на твое място, щях да искам да го науча.

Марта вече знаеше, че не иска да го научи, но май щеше да й се наложи.

— Снощи видях Майкъл.

— Къде?

— В „Ембаси“.

Беше празникът на влюбените. Нямаше смисъл да пита дали е бил сам.

— Тя как изглежда?

— Руса, млада, висока.

Марта прие с въздишка предсказуемостта на положението. Майкъл я беше превърнал в клише.

— Не беше толкова слаба като теб — додаде Елайза с надежда. Това би трябвало да помогне.

— Знаеш ли коя е?

— Ами, поставих го в неудобното положение да ме запознае.

Това я поразвесели. Много й се искаше да бе видяла Майкъл и неумолимата Елайза.

— Не направих сцена, защото знаех, че ще ме убие, макар че много ми се искаше да му излея супата в скута.

Беше си поръчал супа. Сигурно е била френска лучена супа, защото Майкъл ядеше само такава.

— И как се казва тя?

— Елиноор.

Марта затаи дъх. Името не ѝ говореше нищо. Това беше по-добре — или пък беше по-лошо?

— През цялото време ти повтарях, че има връзка.

— Среща по случай Деня на Свети Валентин не означава, че има връзка. Аз бях на среща.

— Марта, очевидно е.

— Така ли?

— Мъжете никога не напускат някоя жена, освен ако няма къде другаде да отидат. Винаги причината да си тръгнат е друга жена.

Марта прокара една кърпа по повърхността на кухненските плотове. Не искаше да погледне сестра си в очите.

— Не разбираш ли? Не искам да повярвам това за мъж, когото съм обичала. Ако си права, ще се окаже, че от горе на всичко съм била и глупачка, а аз не мога да го призная. Какво искаш да вечеряме? Имаме киш, а мога да приготвя печени картофи или спагети — предложи, с което даде да се разбере, че разговорът е приключен.

— Щеше ли да ми кажеш, че се срещаш с друга?

— Да.

— Кога?

Майкъл въздъхна и Марта усети раздразнението му от километри по телефона. Знаеше, че среднощното ѝ обаждане ще го подразни много, искаше ѝ се да бе успяла да се въздържи и да не му се обажда. Само че не можа.

— Кога щеше да ми кажеш? — повтори.

— В удобен момент. Скоро — додаде той. Ясно бе, че разговорът го караше да се чувства неудобно. — Виж, Марта знам, че си наранена. Не знаех как да ти го кажа.

— Кога се запознахте?

— Има ли някакво значение.

— Да, има. За мен има — възмути се тя. „Разбира се, че има, скапаняк такъв“ остана неизказано.

— Познавам я... не съм сигурен — запъна се той. — Малко повече от година.

— Значи наистина си имал връзка с друга. — Опита се разпитът ѝ да прозвучи делово, сякаш не откриваше нещо по-сериозно от факта, че някой е на диета. Все едно казваше: „Значи ядеш обезмаслено мляко“.

— Не, бяхме само приятели. — Гласът му звучеше сърдито и обидено.

Марта изгуби търпение, правото да се чувства засегната беше нейно. Лежеше и се питаше какво трябва да попита сега. Чудеше се дали има значение и дали той ще ѝ каже истината.

— А защо не съм чувала да споменаваш името ѝ, ако е приятелка?

— Защото беше далечна приятелка. Приятелка е на Карън. Не ми е била близка.

— Е, вече явно ти е близка. Откога се срещаш с нея?

— От няколко седмици.

— От колко седмици? Две, три?

— Повече.

— Преди Коледа?

— Може би. Престани, Марта. — Майкъл беше объркан. Мразеше да се чувства така, защото тогава казваш неща, за които впоследствие съжаляваше. — Не ти дължа никакви обяснения. Ти спиш с Джак — обвини я той в опит да възвърне самообладанието си.

— Никога не съм те лъгала за Джак. А ти защо ме излъга за тази Елинор?

— Защото непрекъснато ми повтаряше, че имам връзка, и знаех, че няма да ми повярваш, ако ти кажа, че я познавам отдавна, но съвсем отскоро спя... се срещам с нея.

— И се надяваше, като ме излъжеш, да ми помогнеш да ти повярвам, така ли? — срязва го тя и затвори.

Въпреки това ѝ се искаше да му вярва.

И почти му повярва.

Марта лежеше будна и се взираше в тавана. Искаше ѝ се Джак да е до нея в леглото, за да може да увие прекрасното му стегнато тяло около своето. Кожата му беше чиста, хладна, стегната.

Беше ѝ най-лесно да не мисли за това, че мъжът, който е обичала от десет години, спи с друга жена.

Все още отказваше да повярва, че става дума за любовна връзка, макар мнозина да настояваха, че няма друго обяснение. Сигурно е станало, след като е напуснал Марта, както беше станало с нея и с Джак.

Защо ли това не я утешаваше особено?

Той ѝ бе казал, че ще е по-щастлив, ако живее по различен начин. Каза ѝ, че ще е по-щастлив сам, отколкото с нея. Боже, това така я нарани! Ослепителна мълния поражаваше цялото ѝ тяло всеки път, когато повтаряше тези думи мислено или проумяваше последиците от тях.

Но не болеше толкова, колкото признанието, че някой друг го прави по-щастлив. Все едно я накъсваха на хиляди парченца.

Как тази жена правеше Майкъл щастлив? Смееше ли се на шегите му? Разбира се, ако допуснем, че той отново е започнал да пуска шегите. Отдавна бе престанат да се шегува пред Марта. Дали готвеше по-добре от Марта. Дали се обличаше по-елегантно? Разсъждаваше ли по-логично? Дали щеше да му роди по-красиви деца? Тази мисъл я заля като ледена вода. Погледна снимката на децата си на нощното си шкафче. Пресегна се и погали личицата им. Усети под пръстите си топлината и чудото, което носеха в живота ѝ. Къдравата руса коса на Матю и пълните му бучки сякаш имаха за цел единствено да ти разтопят сърцето. Наведе се и целуна чернените му като черешка устни. Усмивката на Мейси беше от ухо до ухо, а петната от шоколад не я правеха по-малко сияйна. Децата бяха красиви. Фантастични. Марта се усмихна на себе си. Нищо нямаше значение. По какъвто и начин онази жена да правеше Майкъл щастлив, това нямаше значение за нея, защото тя си беше щастлива като Марта. Вярваше, че Джак е прав за нея, а Майкъл греши. Тя наистина беше невероятна личност. „Най-невероятната“ може би бе малко преувеличено, но беше хубава, мила, честна и дори забавна, когато имаше време. Готвеше добре, обличаше се модерно, разсъждаваше добре, а децата ѝ бяха ненадминати.

В момента най-голямото ѝ желание беше да поговори с Джак. Погледна часовника. Беше много късно, минаваше полунощ. Ако се обадеше и той се подразнесе от късния час, това щеше да я нарани. Ако не беше сам, това щеше да я съсипе. Щеше да бъде неутешима. Но

Марта не смяташе, че той ще е сърдит, и беше сигурна, че ще е сам. Вярваше, че всичко ще е наред. Имаше му доверие.

— Смяташ ли, че съм глупачка, защото вярвам в лоялността, чудото и верността? Че все още вярвам? — попита тя направо.

— Не, миличка, изобщо — отговори Джак. В тона му нямаше нищо, което да подсказва, че обаждането ѝ е неуместно. Обичаше го заради това.

Е, може би не точно го обичаше — просто така се казваше. Не искаше да каже, че обича Джак. Нали така? В тъмното Джак се опита да види будилника. Дванайсет и единайсет. Горката малка мис Е, явно нещо я бе разстроило. Той разсеяно започна да гали котките си, които винаги спяха с него, и сериозно се замисли как да ѝ помогне да се почувства по-добре.

— Но смяташ ли, че съм глупава и дори наивна, затова, че все още вярвам, че тогава не е имал връзка с друга? — попита тя.

— Миличка, нямаше да си толкова готина, ако беше някоя стара цинична крава. А ти си готина...

— Просто не може да ми е все едно, въпреки статистиката, и не искам да престана да търся... ами...

— Любовта.

— Да, въпреки логиката.

— Ей, Марта, ти си истински поет и...

— Не вярвам. — Вече започваше да се чувства по-добре.

— О, мрачни женски страхове!

— Какво?

— О, мрачни женски страхове. Това е...

— Знам, знам, друго тълкуване на „нещо значимо“.

— Точно така.

Марта се усмихна.

— Пръстите ми са измръзнали — промърмори.

— Искаш ли да дойда? Ще ги разтрия между дланите си и ще ги стопля — предложи пой.

— Да, о, моля те! — грейна тя. Точно на това се надяваше, макар да не го бе осъзнала, преди да чуе думите му. Странното бе, че прозвучаха така, сякаш предлагаше много, много повече. Повече от „ще те обичам вечно“.

MAPT

41.

— Матю, виждал ли си капачето на чашата на Мейси? — попита Елайза.

Племенникът ѝ не отговори. Възможно бе да не е чул въпроса, защото се бе затворил в своя собствен свят, вперил поглед в „Телетъбис“ на екрана.

Тя повтори въпроса още три пъти. Всеки път все по-ядосано, защото трябваше да надниква писъците на Мейси и звука от телевизора. Елайза се насочи към телевизора и го изключи. Но вместо да привлече вниманието на Матю, действието и стана причина за яростен гневен изблик.

— Не е честно — захълца момченцето, — не съм изгубил капа-капа-капа-ка на чашката!

Толкова силно хлипаше, че почти не му се разбираше. Хвърли се назад и удари главата си в пода. Елайза се смръщи, когато писъците се разнесоха с нова сила. Отдъхна си, когато той се обърна по корем и започна да удря с малките си юмручета по килима, с което издаде, че не се е ударил сериозно, макар да създаваше впечатлението, че е психически увреден завинаги.

Тя не смяташе, че избликът му е пропорционален на степента на нейното провинение (само искаше да привлече вниманието му, нямаше намерение да не му позволява да гледа „Телетъбис“ през цялото време, докато Марта беше на почивка), но трябваше да признае, че той имаше право. Не той беше изгубил капака, а тя. А липсата на капака с чучурче означаваше, че Елайза няма как да даде на Мейси сутрешното ѝ мляко, затова и тя пицеше. В къщата имаше поне пет чашки с чучурчета, обаче три липсваха. Бяха изчезнали безследно заедно с Ла-ла, безценна играчка, с която Матю заспиваше, и с калпола, който носеше облекчение при миенето на зъби — най-вече за Елайза, три чорапа, дъждобрана за количката и още много други ценни принадлежности, на които вече бе изгубила дията. В миялната имаше друга чашка, а последната беше в ръката ѝ — само че капачето ѝ беше изчезнало. Трябваше да пусне миялната машина снощи. Отвори я и миризмата от

снощната вечеря (рибено кърп) я лъхна неприятно. Отново затвори миялната, без да извади чашката.

Погледна календара. Бяха минали три дни, оставаха още четири.

Защо се бе съгласила да гледа децата през цялата седмица, докато Марта и Джак са в Ню Йорк? Какво ѝ бе станало? Сестра ѝ наистина се нуждаеше от почивка, заслужила си беше ваканцията, обаче тя най-вероятно нямаше да има миг спокойствие, докато не се върнат, а това беше ужасен начин да пропилее безценната си отпуска. Днес беше чела на децата, беше играла на домино с Матю, беше участвала в една безкрайна гоненица и в една безсмислена игра по вадене на щипките за дрехи от един буркан и пъхането им под възглавниците на дивана (щипките за дрехи бяха под ръка, защото Елайза ги използваше като първа отбранителна линия срещу ужасните пелени). Облече и двете деца, успя да нахрани Матю и в момента, се занимаваше с Мейси. Беше само осем и десет.

Телефонът иззвъня. Елайза предполагаше, че е госпожа Евъргрийн, която ѝ предлага помощта си. С радост би приела помощта на майка си, всъщност с радост щеше да се изнесе и да позволи на родителите си да се нанесат и да поемат цялата отговорност. Все пак бяха техни внучета и те обичаха да им сменят пелените. Знаеше обаче, че ще увери майка си, че всичко е под контрол, както беше направила и вчера (когато наистина всичко беше като по вода — или поне телефонът ѝ, защото Мейси го беше пуснала във ваната). Беше въпрос на гордост. Елайза грабна телефона.

— Добре съм — изстреля.

— Добре, радвам се да го чуя.

— Марта?

— Да.

— Не очаквах да си ти. Смятах, че е мама. Как е в Ню Йорк?

— Страхотно е, Елайза. Не знам откъде да започна.

— Господи, Марта, колко е часът там? Не е ли посред нощ.

— Да, обикаляме клубовете, но реших да те хвана, преди да заведеш Матю в забавачката.

Елайза беше толкова слисана от небрежното подмятане на „обикаляме клубовете“, че почти пропусна споменаването на забавачката на Матю. Почти. Затисна телефона между ухото и рамото си и отиде до разписанието на крайно натоварената програма на

племенницата и племенника ѝ. По дяволите, трябваше да бъде в „Бънис енд Беарс“ след двайсет и пет минути. Беше пределно ясно, че ще закъснее. Примири се с неизбежната черна точка, която щеше да ѝ постави учителката в забавачката.

— Хайде, казвай. Добре ли си прекарваш?

— О, страхотно, Елайза, не мога да ти опиша.

Джак беше отишъл по работа в Ню Йорк и много бе настоял Марта да го придружи. Явно очакваше да разполага с доста свободно време между срещите си и си беше взел няколко дни отпуск, за да може да поразгледат.

— Как са децата? — попита Марта. Беше звъняла от „Хийтроу“ и от летище „Кенеди“, за да пита за същото. Звънна веднага щом пристигнаха в хотела, обаждаше ѝ се всеки ден.

— Чудесно. Прекрасно. И двамата са ангелчета.

— Наистина ли?

— Наистина. — Сключи пръсти зад гърба си. Няма защо да притеснява Марта.

— Добре ли се хранят?

Ако под това се разбираше, че се тъпчат със сладкиши и със сладолед и не вкусват от пилето и от яхнията със зеленчуци или други храни, които майка им бе приготвила, а след това бе прибрала във фризера, значи, да, хранеха се добре.

— Бива.

— Спят ли?

— Разбира се, спят си добре. — В леглото на Елайза, а не в собствената си стая, но тя прецени, че е излишно да дава тази информация. Вместо това се опита да промени темата: — Престани да се тревожиш, прекарваме си страхотно. А вие?

Доволна и щастливо заблудена, Марта реши да сподели своите новини:

— Ами, през последните два дни Джак имаше разни срещи, така че се забавлявах сама. Правих, каквото правят всички туристи. Качих се на Емпайър Стейт Билдинг. Беше като в „Безсъници в Сиатъл“ — само дето имаше още милиони други посетители. Видях Статуята на свободата, Таймс Скуеър и Гранд Сентрал Стейшън. Бях в МСИ^[1] (Марта обичаше да използва съкращението). — Вълнението ѝ за миг заглуши плача на Матю. Елайза знаеше, че е постъпила правилно, като

е предложила да гледа децата. — Бях в студиото на някаква ужасна програма, където хората споделят историите си. Дори участвах с въпрос.

— Не може да бъде! Напротив. Ще ме дават по телевизията. Започнах с „Ей, сестро“.

— Марта!

— Знам, обаче не ме е срам. Джак вече е свободен до петък, така че утре ще пазаруваме до припадък.

— На Пето Авеню?

— Не, мисля да отидем в кварталите. Дрехите в Сохо и в Гринич са много по-готини.

— Точно така. — Елайза забеляза капачето на чашката под масата. Наведе се да го вдигне, обаче се изправи твърде бързо и си удари главата в масата. Трябваше да плащат вредни за тази работа. През последните три дни често се бе удряло. Драскотини от Мейси (преди да открие нокторезачката, обаче дори тогава се наложи да изчака племенницата си да заспи, за да ѝ отреже ноктите,) а Матю я бе ударил по главата, по коляното и по глезена с Дизи, бетонобъркачката на строителя Боб. И трите пъти бе станало случайно, обаче въпреки това се чудеше дали да не съди някого — може би производителя на играчките или продавача, който не я бе предупредил. Съмняваше се, че в касичката на Матю има достатъчно пари.

— Краката ужасно ме болят. Скапах се от ходене — продължи Марта. Елайза направо си мечтаеше за това. Поне щеше да означава, че има нови обувки или че е успяла да излезе от къщата. До този момент не бе успяла да достигне необходимата степен на военна прецизност и организираност, за да се справи с операцията по извеждането на двете деца по-далеч от задния двор.

— Не каза ли, че и момента обикаляте клубовете?

— Ами, винаги имаме сили за танци. Както казва Джак, винаги има време за малко Джел-О.

— Това от някакъв филм ли е?

— Вероятно.

— Не се ли тревожиш, че не му хрумва нещо оригинално?

— Не, той е мъж. Повече щях да се тревожа, ако му хрумваше — изкиска се Марта. — Трябва да затварям. Целуни децата силно от мен.

— Добре.

Разговорът прекъсна. Звукът от един прекъснат разговор не носеше утеха. Елайза се запита точно в кой момент тя и сестра ѝ бяха разменили местата си.

И дали размяната беше необратима?

Отново включи телевизора, обаче Матю беше твърде хитър, за да се остави да го залъжат. Поиска да бъде компенсиран с десертче „Милки Уей“. Елайза си повтаряше, че няма нищо лошо, стига след това да го накара да си измие зъбите. Даде на Мейси млякото за закуска, като по този начин си открадна пет минути на относително спокойствие.

Какво си въобразяваше? Как изобщо е могла да допусне, че такъв живот ще е подходящ за нея? Някои жени са създадени да бъдат съпруги и майки и да въртят домакинствата си като по часовник. Точно както имаше и жени, създадени да организират невероятни вечери и които успяваха да го правят най-редовно, без дори да си счупят някой нокът, камо ли да се наложи намесата на пожарната команда. Тя не беше такава. Беше прекрасен редактор на музикални видеоклипове (е, все още помощник, обаче един ден щеше да стане фантастичен редактор). Беше изобретателна, отзивчива, тактична и организирана на работното си място, само че просто не можеше да приложи тези свои умения към грижите за дом и за семейство.

Вече шест месеца живееше при Марта и експериментът се оказа ползотворен и полезен. По-скоро промяна, отколкото почивка, но сега искаше единствено да се върне към собствения си живот. Към живота, където можеше да харчи неголямата си заплата за онова, което искаше. За глупави неща, за дрехи, за лак за нокти или за изкуствени татуировки. Последният път, когато беше купила изкуствена татуировка, Марта беше решила, че е играчка за Матю. След това Елайза се бе почувствала твърде стара и твърде глупава, за да я използва. Искаше си живота, в който не се налагаше да звъни и да обяснява, че ще работи до късно и че няма да се прибере за вечеря. Знаеше, че сестра ѝ се нуждае от тази информация, за да управлява ефикасно домакинството си. Елайза копнееше да се прибере у дома шумна и пияна и да не се налага да се притеснява заради децата. Трудно ѝ беше непрекъснато да изговаря ругатните буква по буква, вместо да ги изрича спокойно. Когато изпуснеше кутията с изключително скъп крем на „Есте Лаудер“, трябваше да каже: „М-а-м-

к-а м-у, с-к-а-п-а-н-а р-а-б-о-т-а“, което нямаше същото лечебно въздействие като това да изкрешиш съответната ругатня. Елайза копнееше да може да изяде кофичка кисело мляко, без да се налага да я споделя с друг. Не че беше лакома, просто млякото беше по-вкусно, ако в него нямаше бебешки сопол или слюнка, а тези субстанции се мъдреха върху почти всичко в къщата. Куче беше къде-къде по-чисто. Липсваше й Куче. Липсваше й и Грег.

Боже, ужасно й липсваше! С облекчение си го призна. Даде си сметка, че той й липсва почти от мига, в който бе затворила вратата на апартамента им зад гърба си, но не искаше да го признае, още по-малко пред себе си. Липсваше й на всяка маса за вечеря, на която бе сядала след това, докато предъгваше вкусната храна и скучния разговор. Липсваше й всеки път, когато позволяваше на някой друг да я целуне и да прокара пръсти през косата й. Със сигурност й липсваше, когато бе търпяла вялото чукане на Чарли. Липсваше й всеки път, когато пуснеше някоя шега и се налагаше да я обясни, защото никой не схващаше чувството й за хумор така добре като него. Липсваше й, когато си купеше нов компактдиск, гледаше нов филм или настройваше будилника.

Въздъхна. Искаше да си отиде у дома, обаче не можеше, защото вече нямаше дом. Грег беше нейният дом. Разхвърленият им малък апартамент под наем, пълен с шум и с любов, беше домът им. Само че тя вече отдавна не живееше там.

---

[1] Музей на съвременното изкуство. — Б.пр. ↑

— Виж ти кой е тук! Синьора Бианки! Синьора Бианки! Виж кой е дошъл!

Усмивката на синьор Бианки гъделичкаше и двете му уши и бе успяла да удави дори огромните му мустаци. Събираше чашки за кафе от бара, когато Елайза бутна грамадната двойна количка към вратата. Той заряза задачата си и се втурна да ѝ помогне.

— Дай да ти помогна с това! Синьора Бианки! — подвикна той през рамо с вълнение, което би могло да бъде взето и за нетърпение.

Синьора Бианки се показва от задното помещение на кафенето, където се намираше миниатюрната кухня.

— О, момиченце! — На лицето ѝ грейна усмивка, която за миг изчезна, когато я сгълча: — Къде изчезна, а? Тревожихме се за теб!

Неспособна да сдържа гнева си, тя притисна Елайза в сърдечна прегръдка и я придърпа към мощната си гръд. Елайза имаше чувството, че ще се задуши, но не можеше да си представи по-приятна смърт. Преглътна сълзите си. Синьора Бианки излезе иззад плота. Младата жена се почувства поласкана.

— Кои са тези бамбини?

— Децата на сестра ми. Матю и Мейси. Гледам ги, докато тя е на почивка.

— Така ли? — изненада се синьората, обаче веднага се окопити. — Разбира се, ти си добро момиче. Грег ни каза за съпруга ѝ. — Тя понижи глас: — Копеле! Ела, бела бамбина, ставай от количката. Да видим какво ще намери за теб мама Бианки.

Нито едно от децата не беше идвало в кафенето, обаче Матю беше достатъчно съобразителен, за да се досети, че „ела да видим какво ще намери за теб мама“ означава, че предстои почерпка. Неизбежно щеше да последва сладолед или сладкиши.

Голямата двойна количка не се помещаваше спокойно никъде в тясното кафене. Елайза за малко да се разпищи от отчаяние. Твърдо бе убедена, че детските колички и седалките за кола са измислени от зловни бездетни хора, чиято основна цел в живота е да увеличават

стреса на изнервените майки. Синьор Бианки взе нещата в свои ръце. Внимателно сви количката и я отнесе в задната част на кафенето. Заведе Елайза до един стол и синьора Бианки се зае да ѝ приготвя капучино с много мляко. Смяташе, че тя се нуждае от протеини, защото не изглеждаше добре. Елайза се усмихна признателно и благосклонно прие помощта им. Децата изведнъж започнаха да се държат като ангелчета, когато попаднаха под магията на домашно приютената храна на синьора Бианки. Тя им поднесе по една сочна сметанова паста.

— Не е лесно да си мама, нали? — попита синьора Бианки и разбиращо намигна. Елайза поклати глава.

— Не ме разбирайте погрешно, обожавам ги. Обаче да ги посещаваш, дори да ги посещаваш често, е нещо съвсем различно от това да живееш с тях. Смятах, че Марта преувеличава, като разправя колко е трудно да отглеждаш деца, обаче не е така. Не съм сигурна, че ставам за майка.

— Никой не е, глупавичката ми — мило се усмихни синьора Бианки. — Не е срамно. Ти си важна и творческа личност с голя-я-я-яма работа в Уест Енд. — Тя величествено размахна ръце, за да покаже колко голяма е работата ѝ. Елайза се размърда неловко на стола си. Не беше сигурна, че описанието, което италианката направи на работата ѝ, е съвсем вярно. Макар че, като се замисли, работата ѝ беше наистина важна, много важна за нея.

— Изглеждаш ми измъчена и изморена. Добре ли се храниш — попита синьората.

Елайза немощно се усмихна. Прекрасно беше да я попита дали се храни както трябва. Разбира се, че се хранеше добре, вечеряше в най-хубавите ресторанти в Лондон по няколко пъти седмично, а и Марта никога не я оставяше гладна. Обаче беше фантастично някой да попита, беше ѝ много приятно, че някой е достатъчно загрижен за нея, за да попита. Елайза беше свикнала да причинява безпокойство на всички. Не си бе дала сметка колко измъчена е от това, че е станала по-малкият проблем за родителите си.

Проблемът беше очевиден. Макар да бе смятала, че ще спечели уважението на всички, като напусне Грег и потърси друг живот, който малко повече да прилича на този на Марта, тя бе изненадала семейството си, като се бе опитала да се вмъкне в живот, който не беше

подходящ за нея. Те знаеха със сигурност, че от нея няма да излезе добра съпруга на капитан на голф клуб или на директор на борд, макар да бе ненадмината като гадже на неутвърден музикант. Елайза беше музата на Грег, неговото вдъхновение, неговият мениджър и неговият организиран, когато се наложи. Тя беше неговата любов. И той нейната. Или по-точно, преди беше така. Семейство Евъргрийн смятаха, че е срамът Елайза така да подценява собствения си избор и да реши да смени посоката по средата на курса, обаче я познаваха прекалено добре, за да си замълчат. Вярваха, че тя ще успее да намери пътя си, и се надяваха това да не ѝ отнеме много време или да стане твърде късно — нещо, от което всички се ужасяваха.

Нужни бяха шест месеца и безброй срещи, за да може Елайза да осъзнае, че мъж с пенсионна и здравна осигуровка не е непременно сбъдната мечта. Сватбената халка не е спасителен пояс.

Признаваше, че миялната машина е полезен уред, обаче не беше толкова важна, колкото кабелната ѝ телевизия. Смяташе, че пазаруването от супермаркет е по-удобно и предлага по-голям избор от местните магазинчета в гаражите, обаче не там искаше да прекарва съботните си следобеди. Искаше да има кола, която да я транспортира от точка А до точка Б, без горивото ѝ да изтича, обаче колата на мечтите ѝ продължаваше да бъде розов мустанг, а не автомобил с пет врати.

Елайза отпи от капучиното — беше превъзходно. Семейство Бианки очакваха одобрението ѝ.

— Допуснах ужасна грешка — обяви тя.

Синьор Бианки забодя поглед в плочките на пода, а синьора Бианки продължи да се взира в Елайза с шоколадовокафявите си очи, като бавно поклащаше глава.

— Знаем — изцъка. — Всички знаят.

— Не искам нещата, които смятах, че искам. Искам... — Елайза се запъна и преглътна гордостта, която я давеше. — Искам Грег.

Искаше раздърпания, сексапилен, усмихнат Грег. Защото той обичаше думите, мислите, музиката и нещата, които обичаше самата тя. Той не даваше пет пари дали перата на сибирската лиска са подобри за юргани от тези на унгарската патица. Не му пукаше, че е можел да натрупа куп пари от някакво вино, ако само се бе качил на ферибота и бе натоварил касите на колата си. Какво от това, че може

би през година е трябвало да инвестира в здравето си, а не в технологиите? Едва ли някога щяха да имат достатъчно пари, за да си купят каквито и да било акции. Вече знаеше какво означава да общува с хора, които се оплакват, че нямат добра чистачка — непоносимо тъпо. Тези неща може и да бяха важни, обаче за нея, не за Грег. Лихвата, с която Западът товареше дълговете на Третия свят, наистина беше важно нещо и Грег дори веднъж беше ходил на протестна демонстрация. Щастieto на сестра й също беше важно, но нима Грег не се бе отбил, за да повдигне духа на Марта?

— Той все още ли идва тук?

— Да, всеки ден — усмихна се синьора Бианки, но усмивката й внезапно помръкна. — Ох! — възкликна и устата й стана овална, сякаш имаше сериозна опасност да погълне надиплените си гуши.

— Днес вече идва ли? — попита Елайза с неприкрито вълнение. Ако не беше идвал, може би щеше да го види и да му обясни, че е сбъркала, че е допуснала грешка, че наистина съжалява и че няма нищо против кутиите за пица.

— Да, идва днес — потвърди синьора Бианки. Обърна се с гръб към нея и започна да търка плота на бара.

— Какво има? — попита Елайза.

Синьората не й отговори. Елайза погледна към съпруга й, но той внезапно насочи цялото си внимание към децата.

— Какво има? Кажете ми.

— Той идва тук всеки ден, а напоследък, през миналите седмици-две, понякога води със себе си една дама.

Елайза внезапно се почувства отчаяна. Уютното кафене изведнъж й се стори студен и влажен ад.

43.

Времето беше много студено и негостоприемно. Марта си беше представяла, че Ню Йорк, Ню Йорк — толкова сладко го повтаряха два пъти — ще има винаги слънчеви тротоари, освен, разбира се, когато не вали сняг на Бъдни вечер и на Коледа, както бе гледала във всички холивудски филми. Беше си приготвила дрехи съобразно въображението си и без да се съобрази с прогнозата за времето. Дъждът отскачаше от цимента и цапаше панталоните им — не й пукаше. Бяха се приютили в едно кафене на „Старбъкс“ и се опитваха да се престорят, че в Лондон няма клонове на „Старбъкс“, като всъщност имаше по едно на всеки ъгъл. Пошегуваха се за това, че живеят в глобално село и че светът е станал толкова малък. И все пак, макар да признаваше, че менюто, името и униформите на келнерите са същите като в „Старбъкс“ у дома, смяташе, че усещането е свършено различно.

Марта се отпусна в огромно меко кожено кресло и вдигна крака на масичката за кафе пред себе си. Застанеше ли така, веднага се сещаше за строгия въпрос на учителките от детската си градина: „А у вас така ли си вдигаш краката?“. Не, никога и точно затова седенето в тази поза в кафенето й действаше освобождаващо и тя беше готова да плати три долара за преживяването. Наблюдава представлението (останалите клиенти), докато чакаше Джек да се върне с питиетата им.

Имаше една добре запазена жена на около шейсет години, която четеше Анаис Нин и която, противно на разпространеното мнение за навиците на американците, беше решила да остарее по естествен начин, вместо да даде всичките си спестявания на пластичен хирург, който да очертае челюстта ѝ. Имаше и един бездомник, който говореше със силен ирландски акцент, макар че Марта не можеше да каже дали е ирландец, или е само туристическа атракция. Той свиреше лошо на хармоника и всички му даваха по един долар, само и само да се махне. Имаше и много готини двойки. Деца, които четяха книжки или си играеха на електронни игри. Носеха малки шапки с периферия, пуловери с надписи и торбести панталони.

Марта си даде сметка, че ако някой от другите клиентите се огледа в кафенето, тя ще изглежда съвсем на мястото си. Защото тя наистина се чувстваше на мястото си — в кафенето, пълно със забавления, с модерни хора и с жени, които остаряваха без никакво съжаление. Марта носеше дънкова шапка, червена фланелка с надпис „Пияно мамче“ на гърдите, ако имаше такива, и тесни панталони „Дизел“. Изглеждаше фънки. Готино. Много готино. Забарабани с пръсти в такт с песента на Нина Симон, която звучеше в заведението.

Усмихна се на себе си. Сутринта бе разлиствала бележника си и си бе дала сметка, че двамата със съпруга ѝ се бяха разделили преди половин година. Половин година ѝ се стори дълго време и като процент от живота на Мейси например наистина беше дълго време. Матю вече беше приел, че има две къщи като принц. Мейси никога нямаше да разбере какво означава да живее с баща си. Щеше да смята, че е нещо нормално родителите ти да са разделени.

Марта имаше чувството, че е била омъжена преди цяла вечност, но едновременно с това ѝ се струваше едва вчера. Харесваше пръстите си, които потрепваха в такт с песента на Нина Симон. Имаше красиви ръце, отиваше им да няма пръстени по тях. Вече рядко търсеше пръстените си. Обожаваше фланелките за по дваисет долара и панталоните за по четирийсет от „Ърбън Аутфитърс“ в торбата до нея. Беше доволна и от якето, което си беше купила. Дрехите сякаш обещаваха нови възможности. В тях имаше толкова много утре, толкова много обещания, колкото нямаше в нищо, което бе носила до този момент.

Джак се върна на масата им с кафе с мляко във висока чаша и с плодов сок. И той се отпусна тежко в мекото кресло. Усмихна се и я попита:

— Уморена ли си.

— Смазана съм. Колко според теб сме извърнели днес?

— Километри. И аз съм скапан.

Марта се усмихна. Тя беше смазана, а той беше скапан. Речникът им беше много различен, но те при все това си приличаха. Когато се запозна с него, тя говореше за мъже, а той за пичове. Сега бяха намерили златната среда и говореха за типове. Имаха повече прилики, отколкото разлики.

— Да звъннем ли на Елайза да видим как са децата? — попита той.

Бе донесъл трибандов мобилен телефон в Щатите, защото знаеше, че телефонът на Марта няма да върши работа на този континент. Всяка сутрин преди закуска я питаше дали не иска да звънне на децата. Веднъж тя се бе успала и когато се събуди към единайсет часа американско време, Джак вече се бе обадил и докладва, че Матю е ходил на забавачка и е нарисувал състезателна кола, а Мейси е произнесла съвсем ясно думата „котка“, когато видяла котката на съседите. Той явно и необяснимо бе развълнуван от новината и Марта го обичаше заради това.

Наистина.

Обичаше го.

Беше сигурна. Джак беше... Не, всъщност не искаше да го признава дори пред себе си. Е, така беше. Една част от нея наистина искаше да го каже — това и само това. Възможно бе Джак да е... Тя все още вярваше в това. Надяваше се. Джак беше...

Единствен.

Правеше любов с душата ѝ.

За това ставаше дума. Точно към това се стремяха всички книги, списания, токшоута и холивудски филми.

Беше истински късмет, че двамата се бяха намерили.

Просто трябваше да се научат да си вярват.

Не можеше да каже точно в кой момент се бе влюбила в него. Може би когато се бе навел, за да си сложи кънките. Въпреки че бе широкоплещест, изглеждаше уязвим, когато се пързеляше по заледената площадка на център „Рокфелер“. Никога не се бе пързелял със зимни кънки, но беше готов да рискува здравето и живота си, защото Марта мечтаеше да се пързеля там, откакто бе гледала една серия на филма „Приатели“.

Може би бе разбрала, че го обича вчера, когато ѝ беше направил самолетче от хартия, докато тя плачеше над закуската си в кафенето. Бяха в Ню Йорк от три дни и беше позвънила на Елайза. Сестра ѝ беше толкова уверена, явно „владееше положението“. Беше ѝ казала, че децата са „прекрасни, страхотни, същински ангелчета“. Осведоми я, че се хранят и спят добре. Явно семейството ѝ се справяше и без нея.

Разбира се, тя точно това искаше.

Тогава защо, след като затвори, в крайна сметка реши, че не ѝ се ходи в клуба с комедиантите и че предпочита да се прибере в хотела да се наспи? На следващата сутрин се събуди много потисната и дори закуската с пържени филийки, пресни ягоди и мед в местното кафене не успя да извика усмивка на устните ѝ.

— Те ти липсват, нали? — попита я Джак.

Дори не си помисли да скрие истината:

— Толкова много, че чак ме боли. Не искаше да изглежда неблагодарна. Прекарваше си великолепно, но се чувстваше съкрушена. Той ѝ направи хартиено самолетче от едно картонче за напитки и след това я заведе в магазина за играчки „Шуорц“, за да купят подаръци и нещо специално за рождения ден на Матю. Тя обикаляше магазина и едва се сдържаше да не се нахвърли върху всяко момиченце или момченце и да го задуши с целувки. Трябваше обаче да се задоволи с това да източи докрай кредитната си карта.

Може би се бе влюбила в него, когато ѝ помогна да избере лак за нокти за Елайза или когато се спря пред една витрина за чанти и каза: „Мисля, че това ще хареса на майка ми“. Може би бе станало, когато играеше бiliarд в модерния хотел „Хъдсън“. Или когато търпеливо ѝ подаваше дреха след дреха на паравана на съблекалнята, докато тя се опитваше да си избере нещо ново за танците, макар да бе домъкнала огромен куфар.

Разбира се, възможно бе да се е влюбила в него в онзи салса клуб миналия декември. Не беше сигурна.

С Майкъл обичаха да планирал нещата, а сега тя се учеше да живее в настоящето, без да прани прогнози, а само да се наслаждава. Но вече не можеше да обяснява тази връзка само с нуждата от опит. Не можеше да се преструва толкова. Можеше само да каже, че всичко е свързано с ласкаенето на собственото его, с красотата, с апетита и с усещането, че си цял. Жив. Неустоим. На нея това ѝ приличаше на любов. Обаче въпреки това беше объркана. Вече бе на трийсет и две години, а още нямаше никаква представа как работи съзнанието на мъжете. Замисли се дали да не купи книгата „Мъжете са от Марс, а жените — от Венера“, обаче реши, че това ще означава пълно поражение. Какво си мислеше той? Дали я обичаше страстно? Днес на улицата я бе вдигнал и я бе завъртял. Толкова свободен и толкова

положителен жест. Така ли правеше с всичките си жени? Имаше ли някакво значение? Не искаше да се измъчва.

Само че не можеше да прави нищо друго.

Когато се любеше с нея, беше мълчалив и старателен любовник. Наричаше се сексуална нинджа и Марта се засмя на спомена. „Много умели в смъртоносните изкуства, удрят без предупреждение, приближават незабелязано.“

Луди и шеметни.

Явно искаше да ѝ достави наслада. Всъщност сякаш искаше това повече от всичко останало. Всичко, което го интересуваше в и извън леглото, бе да я направи щастлива.

В този момент Джак се наведе напред и нежно, но силно стисна врата на Марта и го задържа неподвижно, докато доближи до нея плътните си розови устни. Тя усети целувката в гръдния си кош и между краката си. Дали я целуваше по този начин, защото знаеше, че тя ще се разтопи (което и стана), или защото сам бе изпаднал в екстаз? Трудно можеше да разбере. Как да го попита? Кога щеше да узнае? Имаше ли значение? Толкова се гордееше с него. Толкова се гордееше и с двамата, да му се не види! Подхождаха си като две капки вода, така казваше той. А когато се любеха, никога не ѝ се налагаше да си представя Роби Уилямс или Джъд Лоу, или онзи тип от рекламите на Калвин Клайн. Ау.

Той непрекъснато я питаше какво ѝ се прави, къде ѝ се ходи, кой филм иска да гледа и какво ѝ се яде. Само че без да угодничи и да прекалява, както правят обикновено мъжете, докато те ухажват. Непрекъснато предлагаше смахнати неща и интересни възможности. Марта никога досега не се бе сблъсквала с подобно нещо.

Наблюдаваше го как пие сока си. Поклащаше глава в такт с музиката, след това дъвката му се появи на върха на езика и веднага потъна в устата му. Всяко негово движение я караше да се топи, все едно беше сняг на слънцето. Направо полудяваше, като го гледаше как потропва с палец по чашата си. Господи, беше на трийсет и две години, а той я караше да се чувства все едно е на четиринайсет. Неконтролируема, свободна.

Джак срещна погледа на Марта и се усмихна. Очите му блесяха от сълзи, сякаш бе казала нещо ужасно смешно. Запита се дали е

способен да я обича. Дали чакаше подходящия момент, за да признае безсмъртната си любов и да ѝ каже, че е много специална.

Едва ли.

Всички смятаха, че най-трудното нещо при един приключващ брак е да повярваш, че отново можеш да се влюбиш, но за Марта това се бе оказало лесно. Трудното бе да повярваш, че някои може да се влюби в теб.

Освен това не ставаше въпрос само за нея, нали? Защо му е да избира всички тях? Защо да не предпочете сама жена без деца? Табула раза. Защо да си взима белята с чужди деца, съпруга и живот и да възлага много на надеждата да ги направи свои?

Твърде много бе да го иска от него.

Дори да ѝ се закълнеше в безсмъртна любов, как можеше да му повярва? Беше разбрала, че не трябва да сравнява, обаче ѝ беше много трудно. Ако сравнеше Джак с Майкъл от времето на запознанството им, откриваше някои прилики, макар че Джак по нищо не приличаше на Майкъл, до когото тя се бе събуждала през последните няколко години. Само че приликата я плашеше. Дори ако той я обичаше в момента, това не означаваше, че ще я обича вечно. Твърде често бе чувала думите „винаги ще те обичам“.

Възможно бе дори да се плаши от тях. Дали се боеше от мъчителния момент, когато тя ще му се обясни във вечна любов? Когато ще свали гарда и ще му каже, че всъщност няма да е никак лошо да е в леглото до него и заедно да четат неделните вестници през остатъка от живота си.

Вероятно.

Може би той беше някъде по средата, но къде?

— Не мога да направя нито крачка повече — обяви Марта.

Джак огледа днешната им плячка. Всеки от тях имаше няколко големи торби, пълни с дрехи, компактдискове и други подаръци.

— Хайде да си вземем такси — предложи той.

Върнаха се в хотела. Стаята им беше съвсем малка като каравана, а сега, когато я напълниха с покупките си, им се стри направо миниатюрна. Изтегнаха се на леглото, превключваха телевизионните канали, опустошиха минибара и в крайна сметка решиха да изядат бонбоните „Ем енд Ем“, макар че щяха да струват четири пъти повече,

отколкото в магазина. Използваха корема на Марта като чиния, а след това се любиха.

44.

После Джак заспа, но Марта остана будна. Лежеше и слушаше боклукчийските коли и наблюдаваше фигурите, които фаровете на автомобилите рисуваха по тавана на стаята им. Днес се бяха забавлявали страхотно. Бяха си купили понички и сладолед. Бяха си ги поделили, всъщност се бяха хранили взаимно, както правеха хората по филмите. Бяха такива вкусни, по-вкусни от всичко, което беше яла досега. Беше посетила някои от най-хубавите ресторанти в най-големите градове по света, само че нищо не ѝ бе харесало повече от тези мънички понички. На какво се дължеше това? Дали Джак просто не умееше да живее по-добре от повечето хора? Със сигурност отговаряше на всички критерии от списъка за мечтания приятел. Можеше повече, отколкото онези, на които отговаряше Майкъл. Джак беше забавен, хубав, по-добър любовник, имаше голям пенис и беше по-добър танцьор.

Тя го обичаше.

Това би трябвало да е достатъчно. Обаче не беше.

Джак не я искаше всецяло.

Той имаше и други „голи приятелки“.

Какво искаха мъжете? Повече, винаги повече. Защо не можеха да се доверят и да обичат само една жена? Защо това не им стигаше? В какво се бе превърнал светът? Винаги имаше повече избор, по-голямо разнообразие.

Твърде голям избор, твърде голямо разнообразие.

Защо Майкъл не беше щастлив с нея, с нейните красиви деца и с дома им? Не беше ли достатъчно, че имат забавни приятели, прекрасни ваканции и бяха здрави. Беше ли се отказал от всичко това, защото по-млада и по-приятна жена бе привлякла вниманието му? А какво търсеше Джак? Различни гърди, по-слаби бедра? Следващата красива брюнетка, блондинка или червенокоса жена или пък някоя с бръсната глава, с розова коса или просто с най-обикновена красива глава. Само една жена вече не бе достатъчна. В някои случаи не бе достатъчна само една в конкретен момент, дори да ставаше дума за различна жена

всяка нощ от месеца. Марта се ужасяваше от тройките. Някои мъже искаха да ходят при проститутки или да спят със стриптийзъорки, други искаха просто да разберат каква е разликата между стриптийзъорките и жените, които танцуват, седнали в скута ти в нощните клубове, за да могат да отметнат и двата вида в списъка си. Марта вече бе изоставила превзетия морал — прекарваше си твърде добре, за да бъде моралистка, но все още беше реалистка. Знаеше, че няма жена, която може да бъде всичко това. Не бе възможно да си едновременно настоящата и следващата. Искаше само да бъде номер едно за някого. Заслужаваше го. Заслушана в сирените на полицейските коли, реши, че ти може да продължи да спи с други, ако иска, само че нямаше да му позволи да продължи да спи с нея. Успяваше да не обръща внимание на другите „голи приятелки“, докато не призна пред себе си, че е влюбена в него, но след това не можеше да пренебрегва този факт нито секунда повече. Изведнъж те я заобиколиха отвсякъде. Шумно настояваха Марта да ги забележи. Поръчваха си еспreso, когато тя си поръчваше кафе с мляко. Гледаха я от огледалото в банята, когато си сваляше грима. Озоваваха се в леглото заедно с нея, когато тя си лягаше с него. Това нямаше нищо общо с ревността. Макар че наистина ревнуваше. Ревнуваше от гърдите, които той докосваше. От талиите на други жени, които познаваше. От стенанията им. Само че това нямаше нищо общо с ревността.

Съзнаваше, че иска Джак, боже, много го искаше. Въпреки всичко. Макар да знаеше, че е рисковано да обичаш някого. Въпреки факта, че все още тъгуваше за Майкъл. Макар да знаеше, че Джак наистина е опасен, че се заглежда по други жени и че те го забелязват. Винаги щеше да има безкрайна поредица от възможности, обаче тя въпреки всичко го искаше.

Марта придърпа завивката. Беше ѝ студено. Погледна часовника. В три и пет реши, че го иска, но само ако той иска нея и само нея. Това беше най-хубавият и най-лошият миг сред много невероятно хубави и престъпно лоши моменти.

Джак беше добър, мил и секси, но ако сърцето му не изгаряше по нея, тогава липсваше основната съставка, която тя търсеше. Съзнаваше, че шеметната ѝ страст лесно може да се развие в нещо постоянно, но бе убедена, че той не се чувства по същия начин.

Това я притесняваше, но вече безпогрешно разпознаваше кога един мъж не е влюбен в нея.

Марта се събуди тъжна. Спомни си, че когато беше с Майкъл, често се чувстваше тъжна. Или напрегната, под стрес, или изтощена. Беше свикнала с ужасната болка в стомаха, която ѝ подсказваше, че е забравила нещо, че е сгрешила или че е провалила нещо, макар че винаги даваше най-доброто от себе си. Беше свикнала с чувството си за лично разочарование и дори не се налагаше да се опитва да го пренебрегва. Носеше го като стари очила. Но сега нещата стояха различно. Искаше да може да пренебрегне тъгата си или да привикне с нея, но съзнаваше, че това не е възможно. Сега вече бе много по-честна пред самата себе си.

— Добре ли си, сладурано? — попита я Джак, както винаги небрежно и весело.

Марта бе лежала будна почти цялата нощ. Обичаше Джак, вече беше сигурна в това. Наистина ли искаше да спуска този сапунен мехур? Не, не искаше. Обаче нямаше друг начин. Нужно бе да мине доста време, но сега Марта знаеше, че не би могла да обича Джак с цялото си сърце, ако най-напред не обича себе си.

— Да, добре съм, макар че ми се прииска да отлетя за дома посред нощ.

Той замръзна. Впери поглед в тавана и се опита да събере смелост да я попита защо. Нямаше никаква представа.

— Защото ти си като всички останали мъже. Неспособен си да бъдеш верен и отдаден само на една жена, но тъй като ме предупреди предварително, ще трябва да се примиря с това. Негодник.

Усещаше как в очите ѝ напират сълзи и носят я сърби. „Не плачи“ — нареди си тя.

— Защо смяташ, че съм неволник.

— Не те разбирам, Джак. Съжалявам, просто не разбирам разликата между гола приятелка и гадже. Не мога да проумея морала или по-скоро лисата му, която явно е присъща на този век. — Замълча с надеждата той да прекъсне тирадата ѝ. Така беше по-малко вероятно да каже нещо, за което щеше да съжалява. Той мълчеше. — Аз все още живея в началото на деветнайсети век. Бих искала да нося дълга

бухнала пола, ако тона означава, че ще бъде защитена от терзанието и разочарованието, които предизвиква един развод. Не искам да се върна в играта, както се изразяваш ти, но ако трябва да го направя, тогава е нужно поне да разбирам правилата. А аз не ги разбирам. Твоята теория за „голите приятелки“ ми прилича на пропуск за излизане от затвора. Това може да ти помага да укротяваш угризенията на съвестта си, но, честно казано, фактът, че се чукаш, с която си поискаш, не е по-приемлив за мен само защото го признаваш. Всъщност дори е по-неприятен.

— О, чакай, Марта, не бързай толкова. — Той рязко се надигна, седна в леглото и постави ръце върху раменете ѝ. Никога не съм те лъгал или заблуждавал. Поне искрено се надявам да е така. Винаги съм се старал да бъда максимално откровен с теб.

Марта отблъсна ръцете му, не на последно място, защото бяха съвсем близо до извивката на гърдите ѝ, а когато Джак бе толкова близо до гърдите ѝ, защитните ѝ сили напълно се стопяваха.

— Това е порочен кръг — повиши тон тя.

Той впери поглед в пода. По дяволите, това показваше, че явно историята им е към края си. Тази жена му беше казала, че просто търси малко забавление. Той смяташе, надяваше се, че тя няма да се окаже истерична и възискателна. Или наранена. Определено не бе искал да я нарани. Защо жените твърдят, че могат да се справят с неща, с които явно категорично не могат?

— Аз не искам този порочен кръг. Хората се нуждаят от повече уважение. Ако кажеш „Ще те обичам вечно“, означава наистина вечно. „Докато смъртта ни раздели“ наистина трябва да означава точно това. Или просто не казвай нищо. Сексът е нещо повече от развлечение. Не е нужно всеки път да е свързан с правенето на бебета, но може да доведе до това, а то е нещо специално, нали? Би трябвало да означава нещо, нали? Не разполагам с отговори. Не знам защо се омъжих в църква, освен че там стават страхотни снимки, обаче наистина мислех, че бракът е за цял живот.

Марта прекъсна за миг гневната си тирада, за да си поеме дъх.

— Значи изобщо не става дума за нас, просто е поредната каша с Майкъл — отбеляза Джак.

Тя го изгледа гневно. Здравно стискаше завивката и кокалчетата на пръстите ѝ бяха побелели от напрежение и тревога. Не разбираше

ли, че тя не може толкова лесно да раздели двете неща в съзнанието си? Мъжете разделят нещата, жените ги сливат.

— Марта, винаги съм бил пределно честен с теб. Стараех се да бъда съвсем ясен. Честно казано, лесно е човек да се държи добре с теб, ти го заслужаваш.

— Да, ти си ужасно честен и добър, и почтен. Не оспорвам почтеността ти. Но не знаеше ли, че това ще ме накара да очаквам... да се надявам на нещо повече?

— Да не искаш да кажеш, че е трябвало да те излъжа и да се държа зле с теб?

— Така поне щях да съм наясно къде ми е мястото.

— Марта, това е най-нелепото нещо, което някога съм чувал.

— Има и друго. Какво?

— Обичам те. Искam да не мисля за истината, но не мога. Знам, че би трябвало да съм по-съобразителна и да изчакам, съзнавам всички разумни доводи, но работата е там, че аз те обичам. Джак. Наистина. Обичам те.

Сега беше негов ред да каже, че и той я обича.

Само че Джак не го направи.

Марта прокле деня, в който се бе родила, но вече беше твърде късно. Думите се бяха откъснали от устата ѝ и се бяха намесили в живота ѝ. Каза му, че го обича.

Три пъти.

Мамка му.

Реши, че единственият ѝ шанс е да се престори на смела, както когато ходиш на зъболекар, и си напомняш колко скоро всичко ще свърши.

— Е? — попита тя.

Джак мълчеше, вперил поглед в завивката. Мълчанието му я принуди да продължи:

— Знам, че се уговорихме просто да се позабавляваме, обаче човек никога не знае — понякога се случва неочакваното, а то е твърде хубаво, и ние се предаваме. Знам, че и ти ме харесваш.

— Така е.

— Ти правиш любов с мен, не с просто секс.

— Да.

След това той отново млъкна. Марта се почувства нещастна. Очевидно, ако той я обичаше, сега беше моментът да ѝ го каже. Той обаче млъкеше. Мълчанието му продължи сякаш цяла вечност. Със сигурност дълго време. Много дълго. Марта усети как унижението плъзва по нея. Лепна ѝ се като асфалт, а след това се превърна в тежка буца в корема ѝ, сякаш бе погълнала достатъчно, за да асфалтира цяла магистрала.

— О, забрави, че изобщо съм казала нещо, Джак — изстреля тя.
— В крайна сметка всички сте еднакви.

— Кои?

— Знаеш кои.

— Кажи го, Марта. Изречи тази сексистка, нелепа и неоправдана мисъл.

— Мъжете. Всички мъже са еднакви.

— Всички са негодници?

— Всички са негодници.

— Майкъл наистина спечели, Марта. — С тези думи той скочи от леглото и отиде в банята. — В момента не мога да обсъждам това, ще закъснея за срещата си.

Правеха се, че не се забелязват, докато Джак си вземаше душ, бършеше се и се обличаше. Той взе портфейла, телефона и органайзера си. На излизане я попита:

— Искаш ли да се срещнем по-късно?

Марта се бе завила през глава. Не искаше той да види, че плаче. Щеше да си помисли, че плаче от унижение, но тя плачеше, защото беше ядосана и безпомощна.

И защото наистина се чувстваше унижена.

— Ще отида в кафенето на Юниън Скуеър, където се срещнахме и в понеделник вечерта. Ще бъда там от четири нататък. Ще те чакам.

Той отвори вратата.

— Джак — извика Марта, — може да има само един.

— Знам откъде е, от „Шотландски боец“ — отвърна той, доволен от себе си.

— Не, Джак, идва от сърцето ми.

45.

Елайза прекара още един час в кафенето на семейство Бианки. Но присъстваше там само телом. Умът ѝ беше другаде, а сърцето ѝ бе спряло да бие. Беше най-глупавата мацка на цялата планета. Не умееше да улучва точния момент. Защо не каза на Грег как се чувства, когато го срещна да пазарува за Коледа? Щеше да е лесно, трябваше само да каже: „Писна ми да ходя на срещи с разни тъпаци, искаш ли да бъдем заедно завинаги?“. Но не го направи, а вместо това се заяждаше за сметки за кредитни карти и за забравени рождени дни. Можеше да му каже на самата Коледа, това беше втората ѝ голяма възможност. Добре, нямаше да го изтърси направо, това нямаше да е готино, но можеше поне да му намекне. Най-хубавото нещо, което му каза тогава, беше: „Изглеждаш глупаво с тази червена картонена шапчица, ето, вземи моята синя“. О, боже, как може да е толкова нахална мръсница!

Всички клишета се оказваха ужасно верни. Човек не знае какво е имал, докато не го изгуби. Каква беше другата жена? Не искаше да пита семейство Бианки. Те не се славеха с особена тактичност. Ако кучката беше висока метър и осемдесет, с безупречна кожа, с наследство от милиони лири, с договор с модна агенция „Елит“, семейство Бианки вероятно щяха погрешно да предположат, че и Елайза иска това. Дали тази жена спеше в тяхното легло? Разбира се, че го правеше, мамка му. Запита се дали ако застане наред Шепърдс Буш и започне да се шамаросва, някой ще помисли, че поведението ѝ е странно. Съмняваше се, сигурно щяха да я вземат за местната луда и всъщност тя май наистина не беше наред с главата. Дали това момиче гали Куче? Извежда ли го на разходка? Пие ли от чашите, които Елайза купи от „Хабилат“? Да, да, да. Сигурно в този момент четката за зъби на това маце се отърква в тази на Грег.

Елайза не си падаше по сълзите, предпочиташе действието. Обърна количката и се отдалечи от станцията на метрото по посока на апартамента на Грег.

Заудря по вратата. Никакъв отговор, обаче част от боята се излющи и падна на пода. Заблъска по-силно, достатъчно, за да събуди

някой задрямал дори в Сидни в Австралия. Изобщо не допусна, че е възможно Грег да не си е у дома. Не може да го нямаше, не допускаше такава възможност.

— Добре, де, идвам — провикна се Грег зад дървената врата. — Здравсти — отвори той с искрена широка усмивка.

Елайза обаче не я забеляза, а влетя покрай него в апартамента, като зарязва децата на прага. Влезе в дневната — беше празна. Направи още няколко крачки и се озова в кухнята — никой. Обърна се, запъти се към коридора, затаи дъх и отвори вратата на спалнята — празно. Остана й само банята. Елайза се поколеба — не харесваше банята дори в най-добрите времена, обаче нямаше как. Смело отвори вратата — чисто.

— Търсиш ли нещо?

Той явно се забавляваше.

— Една обица — промърмори тя. Замълча и се обърна към него.

Грег се усмихваше. Разбира се, той рядко правеше нещо друго. Беше извадил Матю и Мейси от количката. Държеше Мейси на ръце, а тя се бе гушнала в брадата му (резултат от това, че Грег все още не бе посетил банята този ден), а не от някакви модни тенденции. Матю търсеше Куче. Намери го заспало под кухненската маса и двамата с Елайза клекнаха, за да го погалят.

— Каква обица? — попита Грег, който изобщо не си даде труда да скрие, че се забавлява, но беше достатъчно учтив, за да продължи, колкото е необходимо, с представлението, разигравано от Елайза.

Тя го изгледа гневно. Знаеше, че й се подиграва, затова не си даде труд да продължи да настоява с извинението си.

— Идвам от кафенето на Бианки — рече вместо обяснение.

— Крайно време беше, питаха за теб.

— Изглежда са добре. Никаква промяна.

— Тук почти нищо не се променя, Лайза.

— Те ми казаха нещо друго — възрази тя.

Продължи да гледа гневно Грег в очакване той да се защити. Той срещна погледа й, обаче изобщо не изглеждаше притеснен или засрамен. Елайза се замисли над този факт. Разбира се, че няма да е притеснен или засрамен, защо да бъде? Имаше си нова приятелка. А тя какво бе очаквала? Нямаше право да се сърди и да се възмущава. Беше го зарязала най-безцеремонно, неочаквано и високомерно. Беше го

направила преди шест месеца, как очакваше да постъпи той? Да се държи като монах до края на живота си? Освен това самата тя непрекъснато се бе срещала с мъже, каквото и да ѝ бе струвало това. Дори беше правила секс.

Потръпна при спомена за това. Е, така е, търсенето на господин Съвършенство наистина се бе оказало безуспешно. Беше обречено на провал още от самото начало. Само че нейният господин Съвършенство никога нямаше да бъде мъж, чиято най-голяма страст е ръгбито или риболовът с мухи. Никога нямаше да си намери духовен партньор сред мъжете, чийто единствен интерес към алкохола беше колко силен е ароматът на малцовото уиски. Нейният господин Съвършенство нямаше да носи вратовръзка. Нямаше да кара голяма кола и колкото и разочарована да бе Елайза да си го признае, твърде малко вероятно бе той да е започнал да си внася пенсионните осигуровки след навършване на пълнолетие. Подобна организираност просто би я отблъснала.

Нейният господин Съвършенство щеше да е творческа, безгрижна и остроумна личност и поради това понякога щеше да е мързелив и разхвърлян.

Грег.

Грег беше нейният господин Съвършенство.

— Един чай? — попита той, все едно тя се бе отбивала да го навестява всяка седмина в продължение на месеци, все едно в неочакваното ѝ идване няма нищо необикновено и все едно не е странен фактът, че бе претърсила дома му, сякаш се опитваше да намери категоричен отговор на въпроса „какво е любовта?“ — и в известен смисъл е успяла.

— Да, чудесно.

Грег пусна Мейси на пода и тя се спусна към Куче, щастлива от възможността да го потормози заедно с брат си. Елайза тъкмо се канеше да се противопостави — допускаше в каква мръсотия ще се въргалят децата, когато забеляза, че килимът е чист. Не се виждаха никакви кучешки косми, никакви следи от консерви, никакви смачкани цигарени кутии. Отново се огледа наоколо. Не само килимът беше почистен. Въздухът също не беше задимен, не се усещаше и застоялата миризма на Куче. Всъщност прозорците бяха отворени и в апартамента проникваше свеж въздух — толкова свеж, колкото можеше да бъде в

град с повече от седем милиона жители. Нямаше празни чаши от кафе, нямаше дори лепкави пръстени, по които да личи къде са стояли чашите от кафе. Нямаше кутии от пици, нямаше дори брошури, които предлагат да запишат данните на кредитната ти карта в замяна на доставката на кърпи до дивана ти.

Елайза прехапа устни, за да възпре писъка, който напираше отвътре. Отново се завъртя и се втурна в кухнята. Къде бяха купчините с мръсни съдове? Защо линолеумът не лепнеше? Боже, фурната беше почистена. Втурна се и спалнята. Целта при последното ѝ търсене беше да открие новата жена *in flagrante delicto* — не че бе обмислила какво би направила, ако ги спипа в подобно деликатно положение.

Само че в бързината да открие онова, което бе очаквала, бе пропуснала да забележи неочакваното. Апартаментът беше чист. Леглото беше оправено, на пода нямаше мръсни чорапи или гащи. В банята миришеше на сапун, в спалнята — на афършейв, а в кухнята — на „Мистър Мускул“. Елайза бе свикнала в апартамента да мирише по-зле, отколкото в затворническа килия.

Тежко се отпусна на дивана и се приведе напред, стиснала главата си с ръце. Това беше по-лошо от намирането на „новата жена“ по бельо и висяща от лампата. Той не само имаше нова жена, но тя бе успяла в това, в което Елайза се бе провалила. Новата жена бе убедила Грег да почисти. Тя се разплака. По бузите ѝ се затъркаляха парещи сълзи.

— Хей, какво има? — попита Грег мило, когато се върна от кухнята с две чаши чай. Седна до нея и плъзна ръка по гърба ѝ. Топлината и нежността му събудиха у нея желание да започне да вие.

— А, нищо — успокой го тя и избърса очите и носа си с ръкава на якето. Грег скочи да ѝ донесе кутия със салфетки, но когато ѝ ги подаде, Елайза отново се разплака. Салфетки! Определено имаше намесена жена. Нямаше начин той да се е сетил да купи салфетки. Тя си имаше гордост. Само това ѝ бе останало. Нямаше гадже, жилище, дори план за живота си, но все още имаше гордост. Нямаше да му каже какъв е проблемът.

— Марта замина и аз гледам децата. Днес те се събудиха рано, всъщност така е всеки ден, и аз съм ужасно изморена. Знам, че е глупаво. По-трудно е да се грижиш за деца, отколкото изглежда, а мен изобщо не ме бива за това.

— Според мен си се справила доста добре.

Елайза се усмихна, доволна от похвалата, колкото и неоснователна да бе тя.

— Защо го казваш? — попита, просейки си още комплименти.

Грег огледа децата. Елайза проследи погледа му. Матю ядеше от шоколадовите пръчици на Куче, а Мейси беше заспала в коша му. Елайза беше сигурна, че Марта не би одобрила. Едното не беше хранително, а другото не беше хигиенично.

— Ами... — поколеба се Грег — и двете им обувки са на правилното краче.

Елайза се усмихна.

— Ти как си? — попита тя, като възвърна добрите си маниери, но се надяваше той да не я осведоми. Наистина не искаше да знае подробности за прекрасния му любовен живот в момента.

— Никак не съм зле — усмихна се той, без да обяснява повече.

Елайза прие с благодарност тактичността му. И двамата млъкнаха, но млчанието не бе неловко.

— Какво планирате до края на деня? — внезапно попита Грег.

— Да се отървем без липсващи крайници и без други сериозни травми като мозъчно сътресение или счупване.

Той се усмихна.

— Можем да ги заведем в зоологическата градина.

— Ние?

— Да. Ти и аз. Нямам какво друго да правя, ти също. Децата ми липсваха. Но ако не искаш...

— Страхотно. Не. Да. Искам да кажа, да, искам, чудесна идея. Два чифта ръце се справят по-добре от един.

„Освен това ми се иска да ти смъкна дрехите и да те съборя върху матрака“ — помисли си Елайза. Обаче не го изрече, стори й се, че моментът не е подходящ.

Нямаше да отиде. Защо да го прави? Веднъж вече я бяха направили на глупачка, стига толкова. Беше й приятно. Забавно. Но беше по-добре нещата да приключат дотук. Нима не беше молила Майкъл да остане, нима не се бе унижила напълно? Със сигурност трябваше да си извлече поука от всичко това и тогава все нещо можеше да се получи от цялата тази жалка неразбория. Нямаше да пропилее нищо повече за мъж, който не обича нея и само нея. Тази работа с „голите приятели“ вършеше работа, докато се намираше — как го бе нарекла Елайза? — във фазата на възстановяване. Да, признателна бе, че фазата на възстановяване бе минала с Джак. Сексбог с добро сърце. Но вече се бе възстановила. А възстановената Марта заслужаваше нещо повече от това да бъде една от многото. Връзката им беше красива и й помогна да си стъпи на краката. Това е всичко. Елайза имаше право, Марта бе сбъркала, но беше благодарна за това. Ако се бе вслушала в думите на сестра си, щеше да пропусне най-хубавите три месеца през живота си.

Да, наистина, той не я бе лъгал, наранявал или подвеждал и това бе много мило от негова страна. Беше разбирал колко е уязвима и не бе предал доверието й. Само че това бе добре и за него — Джак се бе радвал на неограничен и невероятен секс с благодарна и страстна жена в развод. А тя се бе радвала на неограничен и страстен секс с един същински Адонис. Сделката между нея и Майкъл бе малко по-прозаична, свързана повече с прането на чорапи и с припечелването на прехраната, отколкото с любовната игра, но принципно бе същата. Що се отнася до това, че двамата с Джак ядяха заедно понички, смееха се, разговаряха, четяха и играеха с децата, е, то беше бонус. А останалото й бе трудно да опише... Увереността, че е влюбена в него, че двамата си приличат като две капки вола, както и да изглежда отвън, е, щеше да се наложи да я забрави, ако той не я обичаше.

Защото тя заслужаваше да бъде обичана.

Страните й пламнаха от спомена за онова, което беше наговорила. Призна му, че го обича, а той не й бе обърнал никакво

внимание. Не бе казал абсолютно нищо. Все едно бе казала: „Ама че време улучихме! Странно как ту вали проливен дъжд, ту небето става ясносиньо“. Марта не намираше голяма утеха във факта, че онова, което беше казала, е истина.

Затова нямаше никакви смисъл да се среща с него на Юниън Скуеър. Най-разумното нещо, което можеше да направи сега, бе да се качи на самолета, да се прибере при децата, семейството и приятелите си и да започне истинския си живот. Който благодарение на Джак вече нямаше да се свежда до правенето на сладко и до украсяването на торти. Щеше да включи и купуване на модерни дрехи, гледане на DVD. Какъв смисъл имаше да се среща с него? Казаха си всичко, което имаше да се казва, и дори повече. Март си мислеше за всички тези неща, докато се качваше на метрото. Взе линия, която минаваше през Юниън Скуеър, но си каза, че няма защо да слиза там, а може да отиде направо в Сохо и да понапазарува още малко, преди да се качи на самолета на летище „Кенеди“.

Само че отново се бе заблудила, че денят е топъл. Удивляваше се как оптимизмът отново надвива горчивия опит. Небето остана синьо чисто само през десетте минути, които ѝ бяха необходими да избере дрехите си сутринта. В момента беше ужасно студено. Хората във вагона се бяха сгушили на седалките. Разбира се, както и в Лондон, никой не подхващаше разговор, а предпочиташе да чете рекламите по плакатите. Марта се запита какво ли би било да живеем в свят, където хората разговарят един с друг в метрото, усмихват се на уличните музиканти и дори припаят с тях. Само че това беше поредната ѝ романтична представа точно като влюбването и надеждата за споделена любов. Нелепа, нереалистична. Като слезе от влака на Юниън Скуеър, пъкна билета си в апарата и бутна преградата, си каза, че няма нужда да ходи в кафенето, където бяха прекарвали прекрасно, а може да отиде на пазар. Погледна часовника си. Беше пет без петнайсет. Беше ѝ казал, че ще е там след четири. Не каза колко време ще чака, но се подразбираше, че се подразбираше, че ще е дълго. Любопитна беше да узнае дали я е чакал четирийсет и пет минути. Едва ли, обаче лесно можеше да провери. Можеше просто да мине през кафенето и да види дали е там, което беше малко вероятно. Приблужи се към вратата — гледаше през прозореца, — нямаше много хора, но не можа да открие Джак. Коленете ѝ се подкосиха от

разочарование. Тъгата и недоумението ѝ бяха твърде силни, за да се разплаче. Макар да бе убедена, че няма какво повече да си кажат, тя поне бе казала предостатъчно и макар връзката им да бе неадекватна и злепоставена, на момента тя беше направо божествена. Частица от нея смяташе, че е възможно и той да си е помислил същото и поради това да е намерил какво друго да ѝ каже.

Марта имаше нужда от сладка топла напитка. Толкова силно трепереше, сякаш танцуваше брейк, и ако не се махнеше бързо от улицата, някой като нищо можеше да ѝ подхвърли някой долар.

Бутна вратата на кафенето. Никой не се обърна да я погледне, което я изненада, защото беше сигурна, че над главата ѝ със сигурност има огромна подигравателна стрелка с надпис: „Отново разочарована“. Приблужи се до бара и си поръча кафе с пълномаслено мляко и четири бучки захар.

Съдейки по тревожния вид на Марта, сервитьорките допуснаха, че тя току-що е станала свидетел на ужасен инцидент или най-малкото са я обрати.

— Ей, добре ли си, момиче?

Тя леко поклати глава. Не беше ясно дали се опитваше да кимне, или просто трепери.

— Май ти е студено. Защо не отидеш в задната част на кафенето? Там гори огън и е много спокойно.

Марта се подчини на предложението, все едно беше заповед. Не знаеше, че кафенето има и друго помещение. В задната стая имаше само двама души. Една жена до прозореца четеше „Ню Йорк Таймс“.

И Джак. Седеше до огъня.

— Марта, прекрасно е, че дойде. Мислех, че може би няма да го направиш — скочи той. — Да ти поръчам ли нещо? Не, вече си си поръчала. Аз също. Всъщност на масата пред него имаше три празни чаши от сок. — Дойдох по-рано за всеки случай — обясни той.

Наведе се, за да я целуне, но тя се отдръпна. Знаеше, че ако я целуне, това ще я обезоръжи. Щеше да извика: „Забрави всичко, което ти наговорих сутринта. Забрави, че искам да съм единствената, и забрави, че те обичам. Нека да се върнем там, където бяхме. Просто остани с мен. Не ме напускай“. А това нямаше да е особено достойно. Стисна устни, за да си затвори пътя за отстъпление.

Той взе ръката ѝ и за миг я стисна силно. Опита се да я погледне в очите, но тя избягваше погледа му и нещастно се взираше в пода. Джак вдигна ръката ѝ до устните си и я целуна. Целувките му я изгаряха, жигосвах я с подписа му. Имаше чувството, че ще я съсипят за цял живот. Никой друг мъж не би могъл да бъде такова уникално съчетание от сексапил и ведрост. Всъщност не вярваше, че и този е такъв.

Джак седна и изчака Марта да се настани срещу него, обаче тя решително остана права. Не се чувстваше удобно, не искаше и той да се чувства удобно. Част от нея искаше да го накаже, задето не я обича, и макар да съзнаваше, че да го накара да се протегне, за да хване ръката ѝ, не е същото като да го подложи на изтезания в лондонската тъмница, в момента можеше да направи само това.

Джак изчака, разбра, че тя няма да седне, и отново скочи на крака. Все още държеше ръката ѝ.

— Боже, имах много странен ден — каза той. Марта го погледна невярващо. Шегуваше ли се с нея? Нейният ден също не беше цветя и рози. Не всеки ден казваш на някого, че го обичаш, а той (това може би бе най-главното) те пренебрегва. Джак ѝ се усмихна лъчезарно.

Боже, обичаше я, ей сега щеше да ѝ го каже. Внезапно Марта забеляза в очите му надежда, вълнение и топлина. Защо не се бе вгледала по-добре тази сутрин? Тогава щеше да прозре всичко и да си спести мъчителните целодневни притеснения. Тя позволи на тялото си да се отпусне, все едно потъваше в огромна вана, пълна с пяна. Почувства как мечите ѝ я обгръщат и я повдигат нагоре. Чакаше думите.

— Имам нова работа — каза той.

— Моля? — попита Марта. Сигурно не бе чула добре.

— Нова работа. Затова съм тук — за интервю за работа. И днес ми казаха, че съм я получил.

— Моля?

— Не е ли фантастично, Марта? — Защо бе започнал да я нарича Марта? Какво стана с „малката мис Е“? И обръщението ли щеше да бъде погребано с връзката им? Ще ръководя клона в Ню Йорк, ще бъда изпълнителен директор.

— Поздравления. Много се радвам за теб — каза Марта и тежко се отпусна на най-близкия стол. Седна, преди шока да я повали. Джак

прие това за добър знак и също седна. Странното бе, че тя наистина се радваше за Джак. Явно постът беше добър и той беше щастлив. Обичаше го и искаше той да е щастлив. Това мислеше една част от мозъка ѝ. Останалата смяташе, че той е най-противното, жестоко и нетактично копеле, след като толкова очевидно се радваше, че ще я напусне, но нали, както бе повтарял непрекъснато, не си търсеше приятелка, защото имаше още много неща, които искаше да направи.

— Би ми било приятно да седя и да обсъждаме подробностите за новия ти договор и други подобни неща — поде Марта, като не успяваше да прикрие болката си, — обаче трябва да се върна в хотела, за да успея да хвана полета си.

— Какъв полет? Защо? Децата добре ли са? — попита Джак, внезапно обзет от тревога.

— Да, добре са. Просто не искам да оставам повече тук с теб. Не виждам смисъл. — Понечи да стане. Не беше сигурна дали ще ѝ стигнат силите да излезе от кафенето. След това можеше да плаче или да вика.

— Но... — Изглеждаше объркан. — Каза, че ме обичаш.

Марта го изгледа гневно. Как може да е толкова безчувствен, че да повдига този въпрос? Той нищо не разбираше.

— Бях пиана — каза.

— Не може да си била пиана. Беше сутринта.

Марта си помисли дали да не му каже, че вече не мисли така. Но какъв смисъл имаше? Не можеше да спаси самоуважението си с една лъжа. Зачуди се дали да не настоява: „Обичай ме, обичай ме, аз съм добра, красива и забавна. Мога да ги дам толкова много обич“. Само че се боеше, да не би да остане нечута.

Отново.

— Наистина те обичам, Джак — чу се да изрича. Странно, но не се почувства унижена, както бе очаквала. Вероятно разликата се дължеше на това, че този път нямаше никакви очаквания. Просто заявяваше един факт. — Надявам се да си много щастлив с новата си работа. И държава — добави многозначително. — Но никога не съм била привърженик на връзките от разстояние и не ставам за другарче по пощата. Не се съмнявам, че много скоро ще се заобиколиш с нови „голи приятелки“.

Джак изглеждаше тъжен и разочарован. Какво бе очаквал? Че тя ще топли леглото, за да може той да прелита океана от време на време и да се вмъква вътре, да се връща за малко лондонски екшън между чаршафите?

— Марта, знам, че си преживяла доста неща...

— И така може да се каже.

Не обърна внимание на тона ѝ и продължи:

— И знам, че си много наранена, но може би бих могъл да ги помогна.

— Едва ли ще имаш време да поддържаш такова приятелство, при положение че ще трябва да обслужваш всичките си нови „голи приятелки“.

— Добре — бавно каза Джак. Отпусна глава между ръцете си и разтърка очи. — Нямам други „голи приятелки“.

— Е, отскоро си в Ню Йорк — отбеляза Марта. — Не се тревожи, сигурна съм, че ще... — Тя спря насред изречението. — Какво искаш да кажеш?

— Няма други. Нито тук, нито у дома.

— Но... — Думата увисна във въздуха. Джак беше великолепен и тя винаги бе смятала, че той прекарва всяка свободна минута, като разгонва с пръчка тълпящите се около него жени, или още по-лошо, като не ги разгонва. Какво говореше в момента?

— Не съм имал други „голи приятелки“, откакто се запознах с теб. След салса клуба.

Марта не искаше да допуска нова грешка.

— Защо?

— Защото не беше нужно. Нямах желание да съм с друга.

Тя поклати глава и тайно се ощипа по ръката — искаше да е сигурна, че не сънува.

— А защо ме остави да си мисля, че има и други жени?

Как бе могъл да я принуди да изживее цялото това мъчение и несигурност? Не че беше чак ролкова нещастна! През повечето време бе успявала да прогони от съзнанието си вероятността за съществуването на други жени. Само че Елайза беше много несигурна и бе направила всичко възможно да направи и нея нещастна.

— Всъщност, не вярвах да мислиш, че има и други. Освен че не исках други жени, откъде бих могъл да намеря време и енергия, като

се има предвид колко често се чукаме.

На Марта ѝ се искаше да се бе задоволил с първия отговор, беше много по-романтичен.

— Освен това и децата — продължи Джак.

— Е, и?

— И бракът ти.

— Всеки си има история. Ти също.

— Не бях сигурен как ще се развият нещата. Ти тъкмо приключваше с брака си. Всъщност, формално погледнато, все още си омъжена. Не исках да те притискам.

— Аз се *чувствам* разведена. И скоро наистина ще бъда. Това е истината. Вече не чувствам Майкъл свой съпруг, а и той не ме чувства негова съпруга, с изключение на еднаквите ни фамилии върху договора за ипотеката и за пенсионните осигуровки. Той си отиде. Освободи сърцето и дома ми. — Марта много се надяваше гласът ѝ да не звучи умолително.

— И, честно казано, не бях сигурен дали ще успея да се справя, ако реша да създам... ами... как точно се казва?

— По-сериозна връзка? — предложи тя.

— Семейство — гневно я поправи Джак.

— А, разбирам, вече можеш да ми кажеш, че нямаш други „голи приятелки“, защото и бездруго си тръгваш, така че това ще бъде утешителната ми награда. — Марта почти се гордееше с възмутения си тон.

— Не, Марта, не е вярно. Аз те обичам. Ти си най-невероятният човек, когото познавам, вече съм ти го казвал. Много те обичам. От доста време те обичам и просто чакам подходящия момент да ти го призная. Днес усещах липсата ти направо болезнено — можеш ли да повярваш? — засмя се Джак. — Съзнавах, че единственото, което може да направи един съвършен ден още по-щастлив, е да те видя. Искам да дойдеш с мен. Тази работа е истинска мечта. Ще печеля три пъти повече, отколкото взимам сега. Мога да осигуря на теб и на децата много добър живот. Оказа се по-лесно, отколкото смятах — неизвестното, как ще се чувствам около децата. Те са страхотни. Шумни, изпоцапани, но страхотни. Компанията ще плаща за дома ни и за образованието на децата. Можем да бъдем истинско семейство. Щастливо семейство. Аз ще ти бъда предан и ще се вслушвам във

всяка твоя дума. — Той се смееше и се шегуваше, но всъщност говореше сериозно. — Не ти казах нищо тази сутрин, защото исках да знам какво точно мога да ти предложа.

Джак се усмихваше по-широко. Смехът грееше в очите му, бликаше от порите на кожата му, дори косата му блестеше от щастие. Беше успял да го измисли. Имаше решение. Можеше да предложи на Марта вечното щастие, което тя искаше и заслужаваше. Никога не се бе чувствал по-щастлив.

— Не мога да живея тук, Джак.

— Не, не веднага. Трябва да освободиш къщата.

— Майкъл.

Думата сякаш удари Джак. Повали го на земята по-сигурно, отколкото ако го бе ударил Ленъкс Луис.

— Той никога няма да се съгласи. Ще извади съдебна заповед по-бързо, отколкото ти можеш да произнесеш „зелена карта“.

— Ще се борим. — Джак се изправи, обзет от паника и прокара пръсти през косата си. Почти веднага седна отново. — Ще се борим.

Само че вече съзнаваше, че Марта никога няма да може да дойде при него. Думите му се понесоха безтегловни като пера и във въздуха на много ветровит ден.

— Не мога да му отнема децата.

— Те са твои деца.

— И негови.

Влюбените седяха в мълчание, което ги надви. Марта наблюдаваше как сладкото ѝ кафе изстива и се питаше колко смелост се очаква от нея. Смяташе, че модата на мъчениците и на героите отдавна е отминала. Явно не бе така.

— Не знам какво да правя — въздъхна той. Погледна отчаяно Марта и тя разбра какво му се иска да чуе от нея.

— Приеми работата, Джак.

Тя си мислеше, че ако човек обича някого, трябва да го пусне да си отиде. Ако се върне, значи е твой. Ако не се върне, значи никога не е бил твой. Мразеше факта, че най-важните неща в живота ѝ можеха да се сведат до послание на сантиментална и глупава картичка.

— Кога трябва да започнеш?

— В края на април.

— Трябва да си поръчаме нещо за пиене, за да го отпразнуваме. Ти можеш да пиеш портокалов сок, обаче аз се нуждая от нещо по-силно.

— Подписах договора. Просто не се замислих — извинително каза той.

Марта сигурно щеше да го съжали, но до такава степен съжаляваше себе си, че не бе способна да съчувства на никого другиго, дори на Джак. Разбира се, че не се е замислил. И защо да го прави? Не бяха женени, децата не бяха негови.

През последните три години Марта непрекъснато мислеше за децата си и за това какво би било най-добре за тях. Беше свикнала да го прави, ставаше от само себе си. Джак не носеше същата отговорност, не беше в това положение. Би могъл да развали договора — сигурно имаше такава клауза, и двамата го знаеха, но никой не го предложи.

Посещението в зоопарка не беше толкова успешно, колкото се бе надявала Елайза. От мига, в който Грег предложи да ги заведе там, тя се отдаде на мечтания. Представяше си го как бута двойната количка (много мъжествено) и я остави да се впусне в забавни истории за това как е прекарала последните няколко месеца. Разбира се, планираше тези анекдоти да бъдат прецизно редактирани и щедро украсени, за да я представят във възможно най-добра светлина. Нямаше смисъл да признава, че повечето ѝ срещи са били ужасно мъчителни, евтини или досадни — така нямаше да накара бившето си гадже да се пържи от ревност, а тя точно това искаше. Представяше си как децата внезапно се превръщат от малки дяволчета в по-благи небесни същества, за да създадат впечатлението, че тя контролира положението. Не беше ходила в лондонската зоологическа градина или в която и да е зоологическа градина, откакто беше дете. Имаше смътни спомени за сладки пухкави животни.

Грег се опита да бута количката, обаче не умееше да завива добре, а това го притесни, после го изнерви и в изблик на раздразнение огъна една от осите. Елайза толкова се разтревожи какво ще каже Марта, когато види какво се е случило с безценното ѝ бъги „Макларън“, че за няколко минути остана безмълвна.

Когато най-сетне каза нещо, то беше доста обидно:

— Тъпак такъв, как може да си толкова схванат в ръцете? По-точно спънат в краката. Марта ще се вбеси!

— Тъпак такъв — повтори Матю ясно като църковна камбана и я възпря да продължи тирадата си.

— Господи, Елайза, това е само количка, не е машина за хемодиализа. Ще изправя вала с чук, когато се приберем. Спокойно. Откога си толкова нервна? — повиши тон Грег.

Елайза се съмняваше, че той ще успее да поправи количката. Не го биваше много с инструментите, само че реши да си замълчи. Което означаваше, че вече не можеше да го забавлява с разкази за катастрофалните си срещи. Опитва, обаче историите изобщо не звучаха

забавно, което не би трябвало да я учудва, защото те в действителност не бяха забавни. Децата се чувстваха твърде добре с Грег, за да променят поведението си. Животите не бяха симпатични. Бяха тъжни и миришеха.

Въобще не постигнаха шеметен успех.

Въпреки всичко Елайза се чувстваше по-щастлива, отколкото се бе чувствала от месеци. Дори когато започна да ръми, тя се успокои, че макар да се намира в ада, все пак преминава през мъченията заедно с Грег. Което ги правеше поносими. Въпреки отвратителната задушлива миризма на камилски изпражнения.

Той нямаше пенсионна осигуровка. Нямаше частна здравна осигуровка или месечна пенсия. Нямаше никаква надежда да премине в по-висока данъчна категория, но въпреки това той бе всичко, което искаше тя. Винаги е било така, просто не го бе съзнавала.

Почувства се смазана от съжаление и от угризения. Грег може и да нямаше напълно оборудвана кухня, нямаше дори сокоизстисквачка, но това бяха решими проблеми. Имаше обаче приятелка, а това препятствие щеше да преодолее по-трудно. Семейство Бианки ѝ бяха казали, че е изглеждал щастлив с новото момиче, че винаги се смеели. Явно наистина много си падаше по нея, понеже иначе защо ще почисти апартамента си? Боже, как може да е толкова глупава и непредпазлива, че така да обърка всичко?

Унизително ѝ беше да признае, че е напуснала Грег заради един каприз. Бяха преживели няколко неприятни месеца, той беше останал без работа и всъщност финансираше изиявите на групата си с парите, които печелеше от продажбата на шапки. Това беше нелепо. А макар да обичаше работата си, Елайза не печелеше много или поне недостатъчно за двама. Тъй като нямаха достатъчно пари, двамата рядко излизаха. За разлика от тях всичките им приятели внезапно бяха започнали да се издигат като че ли всички останали се сгодяваха, купуваха си къщи или получаваха повишения, а Грег не даваше никакви признаци за нещо подобно. Неговата представа за планиране се свеждаше до онова, което иска да похапне с чая следобед. За известно време всичко това ѝ се струваше непреодолимо.

Само че тя беше оплела конците. Беше изгубила представа за важните неща. А е много важно как те кара да се чувстваш един човек. Трябваше да поговори с него.

Елайза се зарадва, че заваля. Вероятно така той нямаше да забележи издайническите сълзи, бликнали незнайно по каква причина. В момента се чувстваше в безопасност, поне не капеха от очите ѝ. Все едно имаше силна настинка, само че бе възможно сълзите да бликнат всеки момент.

— Скучно е — оплака се Матю. Направи не особено ентусиазиран опит да се отърве от пленничеството си, като заподскача в количката. Тръскането разбуди Мейси, която протестира с мощен писък. Елайза им завидя за свободата на изказа.

— Хайде да се откажем, на никого не му е приятно — предложи Грег.

Тя понечи да каже „най-хубавата скапана идея, която ти е хрумнала през целия ден“, но точно в този момент го погледна. Изглеждаше много разочарован, в крайна сметка да дойдат в зоологическата градина беше негова идея. Елайза беше готова да заложи и последния си петак, че и той не си бе представял нещата да се развият по този начин. Седеше в потискащия зоопарк с нейните потиснати племенници в потискащия дъжд. Дори нямаше качулка на якето.

Обаче въпреки това се усмихваше. Е, поне ъгълчетата на устата му бяха повдигнати.

Дъхът ѝ секна. От него лъхаше на романтиката на джаза, задимените барове, на цъфнали рози, на дрезгави гласове и на великолепни мюзикъли. Беше толкова приятно, колкото свободните дрехи, червеното вино, неясните спомени, ярките сънища, тънките талии и дори целувките, когато той хваща брадичката ти и повдига лицето ти към своето.

Проблемът беше в това, че сцената ѝ напомни и за другия вид романтика — обагрена от трагизъм романтика с множество пропуснати възможности, вероятности и несбъднати мечти и предположения.

Елайза нямаше да приеме това. Може и да бе импулсивна и на моменти дори объркана, прибързана или да правеше неправилна преценка, но в крайна сметка беше много решителна жена.

— Не, просто малко заваля, аз много се забавлявам — излъга тя.

— Елайза, не забравяй с кого говориш.

— Добре, де, малко е тъпо — призна. Само че не искаше това да свършва. Всичките ѝ сетива бяха блокирани. Не можеше да вижда животните заради дъжда, нито пик да разговаря заради писъците на Мейси. Беше толкова премръзнала, че не чувстваше пръстите си. А единствената миризма, която усещаше, беше на животински изпражнения. Но най-лошото от всичко би било в момента да се приберат и Грег да я остави единствено с чувството на съжаление. — Какво ще кажеш да отидем да хапнем нещо? Вече става късно. Децата са раздразнителни, вероятно защото са гладни.

— И защото са деца — добави Грег.

— О, да, и заради това. Какво ще кажеш за един обяд? Аз черпя. — Надяваше се предложението ѝ да е прозвучало небрежно. Защото отчаянието никога не е било афродизиак. Кажи да, моля те, кажи да.

— Добре, щом ти плащаш — съгласи се той, но с усмивка и Елайза разбра, че би дошъл и в другия случай. Примамило го бе не само предложението за безплатно пиле и картопки.

Намериха едно заведение за бургери, където управителят не започна да въздиша и да пъшка при вида на количката.

Свалиха мокрите си палта и ти провесиха на гърба на столовете да съхнат. Децата получиха по един сок, а Грег и Елайза си поръчаха половин бутилка червено вино и настроението значително се повиши. Поръчаха си (всички си избраха нещо с пържени картофи и Елайза просто нямаше сили да се бори за зеленчуци). Обслужиха ги бързо, храната беше вкусна и когато мокрите им дрехи изсъхнаха, отново се развеселиха.

— Да поръчаме ли и другата половина? — попита Грег и посочи празната бутилка.

Боже, кой бе изпил виното, зачуди се Елайза. Предимно тя и съвсем малко Грег, това беше отговорът. Погледна депата. Матю беше задрямал, а Мейси седеше учудващо тиха и кротичко се забавляваше (е, като късаше менюто наистина), но поне беше доволна. Елайза се съгласи на другата половина от бутилката.

— Давай.

— Само ако ми обещаеш да ми разкажеш още една история от ужасяващите ти срещи.

— Лесна работа, имам стотици — засмя се тя. Досега подбираше какво да разказва. Не му беше споменала за списъка с критериите или

за несполучливото чукане. Само че му разказа как е пила чай с мечока Рупърт, а също и за всички мъже, които бяха влюбени в Марта. Когато се смееше на историите ѝ, преживяното престана да ѝ се струва толкова ужасно.

— Просто се чудя как тези мъже изобщо получават шанса да се възпроизведат. Би трябвало да са еволюирали по някакъв начин, обаче кой спи с тях? И защо?

Той привлече вниманието на сервитьорката. Елайза не остана доволна от факта, че момичето явно харесваше Грег. Не беше толкова забавно, когато става дума за бившия ѝ приятел. Грег флиртуваше най-безсрамно. Горкото смутено момиче почти не бе в състояние да се съсредоточи и им донесе газирана сода, след като си бяха поръчали обикновена. Елайза не повдигна въпроса — твърде добре си прекарваше, за да обръща внимание на такива дреболии.

Не бяха говорили за новите си отношения. Не си бяха казали „нека си останем приятели“, както правеха някои двойки, след като се разделяха. Грег си беше просто Грег — забавен, непосредствен. Елайза не искаше да му бъде само приятелка за нея „само добри приятели“ беше по-скоро смъртна присъда, обаче все пак по-добре да бъдат приятели, отколкото врагове или пък съвсем никакви. Затова тя весело разказваше как е прекарвала времето си. За успехите си на работа, за провалените си срещи.

— Доста си била заета — каза Грег и си запали цигара.

Но веднага я изгаси.

— Извинявай, не помислих за децата.

Прииска ѝ се да го целуне. Всъщност искаше ѝ се да го целуне още щом го видя сутринта, но в момента наистина много искаше да го целуне. Беше толкова мил.

— Все едно си станал различен човек — замислено каза тя.

— Това е добре.

— Защо го казваш?

— Е, май не ме харесваше много преди, нали?

— Не бих казала така — изчерви се Елайза.

— Но го каза. Неведнъж.

За пръв път този следобед настъпи неловко мълчание. Тя знаеше какво трябва да направи.

— Съжалявам — промърмори.

— Няма нищо. Ти само разби сърцето ми. — Цялото лице на Грег се смееше, освен очите му. В тях се четеше болка.

— Наистина съжалявам — каза Елайза този път по-ясно. — Все пак беше за добро, нали така?

— Точно така — кимна той, а след това престана да кима и попита: — Как точно?

Тя се изненада.

— Ами, ти изглеждаш чудесно, явно си много щастлив.

— Да. — Още едно кимване. Грег започна да си играе с пакета цигари, явно много му се пушеше. — Всъщност се чувствам ужасно.

— Не ме будалкай. Явно новата ти приятелка те прави много щастлив, очевидно ти влияе добре. Изглеждаш чудесно. Почистил си апартамента, дори Куче изглежда прекрасно.

Елайза изнизваше яростна омраза към тази проклетница.

— Нова приятелка ли?

— Не се опитвай да ме предпазваш. Семейство Бианки ми казаха. Нали ги знаеш какви са. Не могат да пазят тайна, ако ще животът им да зависи от това. Казаха, че е прекрасна.

Не искаше да се държи добре с това изчадие адово, с тази обсебваща вещица, но нямаше друг начин. Не искаше да отблъсне Грег.

— Нямам приятелка. Не разбирам за какво говориш — каза той.

— Нямах ли?

— Не.

— Значи не излизаш с друга?

— Не. Не съм излизал с никоя, откакто се разделихме.

— Не си излизал с никоя? — попита Елайза. Бореше се с еуфорията, която заплашваше да избухне в главата и в сърцето ѝ.

— Не, дори не съм ял с някого чипс.

— Но апартаментът беше почистен.

— Нали каза, че не обичаш да е разхвърлено. Замислих се над това и реших, че май имаш право.

Тя се зарадва на тази победа. Имаше чувството, че току-що е изненадала комисията, присъждаща наградите на MTV. Беше получила награди за всички категории: хип-хоп, поп, етно, рок, денс и дори брейкбийт. Беше победител! Той беше почистил апартамента си заради нея. Дори не бе ял чипс с никого, откакто го беше напуснала.

— Спал ли си с някоя? — внезапно попита тя.

— Да, аз съм от плът и кръв.

И двамата знаеха, че въпросът никак не е учтив.

— С колко?

Грег имаше избор. Можеше да каже истината и да рискува отново да я изгуби, защото ако правилно тълкуваше положението, Елайза все още се интересуваше от него — въпреки всичко, което бе направила, за да докаже обратното. Можеше да ѝ каже, че е спал с пет жени, но никоя от тях не е била от значение за него, и това щеше да е истината. Или пък можеше да се спре на не толкова обиден, но при все това реалистичен брой. Дали щеше да му повярва?

— Две, но не едновременно.

— Е, много ми олекна! — саркастично изрече тя.

Две, две, кипеше вътрешно Елайза. Не беше излизал с никого, обаче беше правил секс два пъти, а тя беше ходила на безброй срещи и беше правила секс само веднъж, при това доста незадоволително. Нямаше справедливост.

Копеле.

Само две. Две. Грег имаше фенки. Е, не бяха нищо особено, не бяха като почитателките на братята Галахър, обаче една-две готини мадами, които сервираха в „Лам енд Флаг“, където свиреше той, явно си падаха по него. А имаше и няколко момичета от Северен Лондон, които идваха, където и да свиреше. Освен това той беше прекрасен. Можеше да спи с много повече от две жени.

Миличкият.

— Беше само секс. Не е честно, обаче го обяснявах още в самото начало. Това е истината, Елайза. А и не бяха бог знае какво в леглото.

— И двете ли?

— Да.

— Сигурен ли си?

Грег замълча. Явно трябваше да се замисли, а от това на Елайза ѝ се прииска да си прехапе езика. Закле се пред себе си никога да не задава въпрос, освен ако не сигурна какъв ще бъде отговорът.

— Формално погледнато, бяха готини. — Поредната лъжа. Формално погледнато всички, с изключение на една, бяха страхотни, само че Грег не смяташе, че Елайза се нуждае от тази информация. — Само че аз не можех да се отдам изцяло на това.

— Защо? — попита тя и този път знаеше отговора. Просто искаше да го чуе.

— Защото нито една от тях не беше ти, Лайза. Просто нямаше смисъл. Защото с риск да прозвуча банално, ти си жената за мен.

АПРИЛ

48.

Марта и Джак бяха решили изцяло да се насладят на последния си месец заедно. Решиха да няма никакви оплаквания, никакви сълзи, никакви избухвания — същите правила, които важаха за Матю. Едва сега си дадоха сметка, с какво е принуден да се справя малчуганът. Джак бе освободен от задълженията си в лондонския офис, за да може да подреди нещата си преди заминаването. Всъщност той прекарваше повечето от свободното си време в игри с Марта, Матю и Мейси. Реши, че иска да види всички забележителности на Лондон. Тъй като бе живял в Лондон през целия си живот, той, естествено, не бе ходил на Кулата и в музея на мадам Тюсо, нито пък се бе возил на „Окото на Лондон“. Заеха се да поправят този пропуск, като помъкнаха децата по туристическите забележителности. Ядяха бургери от картонени кутийки и си купуваха твърде скъпи и зле изработени ключодържатели от магазинчетата за сувенири. Веднъж ги заваля дъжд, а те бяха забравили чадърите си, изгубиха пътя и търпението си в метрото — точно като истинско семейство.

Качиха се да се повозят на двуетажен туристически автобус с открит таван. Марта искаше да стане, да грабне микрофона от екскурзовода и да кресне на града, обзета от гняв, че е срещнала Джак в толкова неподходящ момент от живота си. Помнеше времето, когато единственото ѝ желание бе да се вмести в клишето, да изчезне. Вече не се боеше да бъде различна. Все пак не сподели терзанията си с целия град — и без друго никой нямаше да я чуе заради шума на уличното движение. Вместо това попита Джак как вървят нещата с молбата му за зелена карта. Опита се да не се спъне, когато той ѝ каза, че всичко върви като по вода.

Прояви разумен интерес към парите, които той получи от продажбата на колата си, от транспортирането на мебелите си и отдаването под наем на собствения си апартамент. Опаковаха картините, компютъра и компактдиските му в кашони, които щяха да бъдат изпратени с кораб в новия му апартамент, който нямаше да превърнат в свой дом. Марта се бореше с ужасното си усещане за дежа

вю — не проумяваше откъде намира сили отново да се справя с всичко това. Неведнъж му повтаряше, че е приела заминаването му. Неведнъж изреди причините, поради които беше невъзможно да остане.

— Можем да се виждаме през уикендите — полетът е само седем часа — предложи Джак с нереалистична надежда.

— Много е скъпо. Как ще си позволим да пътуваме? Не сме Мадона и Гай Ричи, освен това аз съм свободна през седмица. Как ще поддържаме подобна връзка?

— Хората го правят. Ще е твърде напрегнато за децата. Трябва да мисля за тях. Може да приема работата за няколко години и после да се върна.

— Може би, но не мога да разчитам на това, а няма да прекарам следващите няколко години, като си представям с какви мисли и с кого се събуждаш. Няма да се получи. Беше достатъчно трудно и за няколко месеца. И преди да ми възразиш ще започнеш да се срещаш и с други хора. — Това беше евфемизъм, обаче не можеше да назове нещата поточно. Винаги щеше да има безкрайно много възможности.

— Мога да остана. Има и други възможности.

— Ти обожаваш Ню Йорк, а освен това работата е прекрасна. Може да минат години, преди да ти предложат нещо подобно в лондонския офис. Освен това, ако откажеш предложението, от фирмата ще сметнат, че не си достатъчно амбициозен. Ще те изтласкат настрана. Не можеш да се отказваш от кариерата си толкова рано.

— Бих могъл, ако ти ме помолиш.

Марта не отговори. Не можеше да го помоли за такова нещо. Не можеше да контролира или да диктува нещата! Това не беше любов. Един ден той щеше да се събуди и ще се намрази, задето отглежда чужди деца, задето съботните му нощи зависят от неблагоприятни и подвластни на хормоните бавачки.

Елайза смяташе, че това е щастливата карта на Марта и че сестра ѝ трябва да окаже емоционален натиск.

— Виждала съм го с децата. Той ги обожаваш. Можеш да си послужиш с аргумента, че те вече са изгубили баща си — настояваше тя.

— Много почтено — саркастично отвърна Марта. — Освен това не са изгубили баща си. Майкъл живее на пет минути път.

Беше бясна на сестра си, но онова, което я вбесяваше най-много, беше фактът, че тя имаше право. Може би можеше да убеди Джак да остане. Той беше много любящ и почтен човек. Това заедно със сексуалната му разкрепостеност я оставяше почти безпомощна.

Ако той се събудеше, защото тя безмълвно плаче, заровила лице във възглавницата, тя не му признаваше, че причината затова е действителността, казваше, че е сънувала кошмар.

— Така ли, миличка? За какво?

Това я объркваше. Не разчиташе на такъв интерес.

— За далек^[1] — лъжеше тя.

Джак целуваше клепачите ѝ и я притискаше към себе си, докато тя отново се унесе. Тялото му следваше извивките на нейното и потта им се задържаше смесена в свивките на коленете ѝ. Щеше да ѝ липсва топлината му. Марта знаеше, че ще ѝ липсват още много други неща, свързани с Джак, освен смесването на потта им. Щеше да ѝ липсва нежността му. Той непрекъснато я целуваше. Целуваше носа ѝ, целуваше върховете на пръстите ѝ, целуваше я по улиците, целуваше я в магазините, целуваше я в метрото, целуваше я всеки път, когато тя се обърнеше към него и му кажеше: „Целуни ме“. Което се случваше неприлично често.

Той беше един цял красив свят.

Щеше да ѝ липсва способността му да вижда най-доброто в хората и в ситуациите. Щеше да ѝ липсва ведрата му невъзмутимост. На децата щеше да им липсва енергията му — особено способността му безкрайно да ги носи на раменете си. Щяха да ѝ липсват очите му, които преливаха от чувства. Щеше да ѝ липсва движението на члена му вътре в нея. Щеше да ѝ липсва чувството му за хумор, начинът, по който непрекъснато си спомняше някакви глупости. Щяха да ѝ липсват дори глупавите му цитати от филми.

Вече се чувстваше изгубена.

И двамата говореха, че ще продължат да поддържат връзка. Чертаеха подробни планове какво ще правят, когато Марта и децата му отидат на гости. Но и двамата се съмняваха, че плановите им ще бъдат нещо повече от утешителни мечти. Нима тя можеше да наблюдава как Джак гради свой собствен живот, съвсем отделен от нейния? И най-вече, как щеше който и да е от тях да успее да си изгради нов живот,

ако просто стоят на страничната линия и навестяват спомените си? Трябваше да скъсат напълно.

Беше започнала да обмисля как ще запълни празнината след заминаването му. Не искаше отново да преживява самотата, която я бе сполетяла, след като Майкъл ги бе напуснал. Сутрешното излизане на кафе не ѝ се струваше особено привлекателно, би било по-забавно да излезе с приятелки някоя вечер в местната пицария и да изпият гарафа-две бяло вино. Щеше да запълни празнотата, като сама взема решения за грижите за децата, като си купи нов диван, постави допълнителни полици в детската стая или закара колата на сервиз. Възнамеряваше да прочете листовката с техническите инструкции, преди да отиде в сервиза. Макар да нямаше особена надежда да разбере напълно какво ѝ говори механикът, искаше да бъде достатъчно убедителна, за да му попречи да я обере до шушка. Кандидатства за работа на половин ден като административен секретар в кварталното начално училище. Прекрасно съзнаваше, че това място няма перспективи за израстване в кариерата, но в училището имаше дневна забавачка, в която можеха да ходят Матю и Мейси, щеше да има дълга отпуска и учителките ѝ допадаха.

Елайза се изнесе от дома на Марта и се върна при Грег. Това не беше изненада за никого друго, освен за Елайза. Марта знаеше, че командаджийското, но приятелско присъствие на сестра ѝ ще ѝ липсва. Нямаше да ѝ е лесно да живее сама, но беше време отново да си стъпи на краката. Всъщност може би за пръв път щеше да си стъпи на краката, но се чувстваше готова за това. Освен това си струваше да види блаженото щастие на Елайза и на Грег. Беше доволна, че коледното ѝ желание се бе сбъднало.

Планираше да запълни празнината, като ускори процедурата по развода.

Марта изчака, докато и двете деца заспят дълбоко и спокойно. Джак беше в дневната и прибираще играчките, докато с едно око поглеждаше към програмата по кабелната телевизия. Сменяше каналите и все успяваше да намери по нещо забавно, макар че повечето хора ги смятаха за отегчителни. От време на време се провикваше към Марта: „Ела да видиш Холи Бери — много е различна

с дълга коса“ или пък „Виждала ли си как полярната мечка лови риба? Ела бързо“. Марта застана на прага и се трогна от това, че той прибира играчките на децата и че иска да сподели с нея всичко от къпането на Матю и Мейси до мнението си за това кой супермодел най-вероятно бързо ще слезе от сцената. В такива моменти беше сигурна, че колкото и наръчници за автомобили да изчете, това нямаше да ѝ попречи да усеща липсата му.

Пресуши чашата си с вино и заглуши гласчето, което повтаряше: „Защо на мен, защо на мен“ и напоследък непрекъснато надаваше вой от сърцето ѝ. Взе една от книжките за оцветяване на Матю и грубо откъсна три-четири страници. След това потърси писалка, което не беше лесно във века на електронната комуникация. На бюрото, което все още смяташе за бюрото на Майкъл, нямаше нито една. Писалките в буркана от сладко на рамката на кухненския прозорец, бяха изсъхнали, а във вазата до масичката на телефона имаше само моливи. Качи се в спалнята и започна да рови в чекмеджето с бельото си. Спомняше си, че... Да, права беше. Писалка от „Тифани“, подарък за трийсетия ѝ рожден ден. Оттогава стоеше в кутийката си в очакване на „специалния повод“ и с надеждата да избегне риска да бъде забравена на нечие бюро или в някой магазин. Е, този повод беше достатъчно специален. Идеалната писалка за случая. Започна да пише.

---

[1] Зло същество, подобно на робот, от британския научнофантастичен телевизионен сериал „Доктор Ху“. — Б.пр. ↑

49.

— Закъсня, Майкъл — каза Марта още с отварянето на вратата.

— Не започвай, Марта. Имах тежък ден в офиса.

— Аз също имах тежък ден. Ходих на зъболекар, където ми пилиха зъба, докато Мейси пазеше равновесие върху корема ми, а Матю нападнаше медицинската сестра. В продължение на четирийсет минути се карах по телефона с някакъв бюрократ от Националната здравна служба, а единственото, което исках, бе да променя часа на Мейси за посещение при лекаря. Освен това ходих на събеседване за работа. Само защото си служа с буркани с макарони и с пастели, а не с лаптопи и с презентации на „Пауър Пойнт“, не означава, че животът ми е лишен от смисъл. Животът ми е толкова важен, колкото и твоят — заяви тя.

— Добре — призна Майкъл малко изненадан. Не беше свикнал с новата Марта, с която се сблъскваше напоследък. Питаше се дали в Ню Йорк не е ходила на някакви курс по повдигане на самочувствието и дали там не помпаха хората с предизвикващи агресивност химикали, които пускаха през вентилационната система. Не се осмеляваше да попита. Странното беше, че тази уверена и невъзмутима Марта му допадаше. Напомняше му за момичето, за което се бе оженил.

Той огледа кухнята, в която стояха, и се опита да надникне в дневната. Марта знаеше, че търси Джак, който беше излязъл. Не му допадаше идеята да се запознае с Майкъл и досега бе успявал да го избягва. Знаеше, че сега сред средната класа беше модерно да си стискаш ръцете, да си бъбриш и да се държиш цивилизовано с бившия приятел на гаджето си, само че той не възнамеряваше да го прави. Не ревнуваше от Майкъл, обаче не го харесваше. Не можеше да МУ прости, че не обича Марта. Не можеше да му прости, че е имал шанса, който самият той никога нямаше да има — свободата да обича Марта без всякакви граници, ограничения или проблеми.

— Джак не е тук — предизвикателно заяви тя. — Излезе, но ще се върне по-късно вечерта. — Искаше да му бъде пределно ясно, че няма причини да крие Джак и че той не се спотайва някъде на втория

етаж. — Имаме да обсъждаме много неща, така че ние преценихме, че е по-добре да излезе и да ни остави насаме. — Обожаваше да казва „ние“ пред Майкъл, защото това означаваше тя и още някой. Искаше й се да се запознае с Джак, защото знаеше, че тогава той щеше да умре от ревност. Не защото Джак редовно докосваше с ръце цялото тяло на Марта, а защото той имаше невероятни качества и способности.

Направи на Майкъл чаша кафе и след това двамата седнаха един срещу друг на масата в кухнята. Съдебното разпореждане за прекратяването на брака им лежеше на масата помежду им. Срещаха се, за да обсъдят последните подробности, свързани с развода им. Само след няколко дни Марта щеше да поиска окончателното решение. И тогава всичко щеше да приключи.

Край.

— Направих списък с нещата, които трябва да обсъдим — каза тя. — Подредила съм ги по групи в зависимост от приоритетите.

— Приоритети ли? — попита той и в гласа му се долови развеселеност, учудване и известна тревога.

— Да, по приоритети — настоя тя, без да издава, че стомахът ѝ се бе свил.

— Децата със сигурност са основният ни приоритет — самодоволно заяви Майкъл.

Марта си пое дълбоко дъх. Разбира се, тя знаеше, че децата са техният приоритет. Винаги са били нейният приоритет. Безкрайните нощи, когато бе седяла будна и ги бе слушала да плачат. Беше ги хранила, преобличала, люляла, гушкала, беше си играла с тях, но въпреки това понякога не искаха да заспят. Те бяха нейният приоритет и когато ги водеше на плувния басейн, макар самата тя да мразеше да плува, защото се страхуваше. Те бяха нейният приоритет и когато се бе отказала от работата и от тялото си. Те бяха нейният приоритет и когато ги водеше на имунизация и страдеше, когато студената игла проникваше в прекрасните им пухкави бебешки крачета. Те бяха нейният приоритет и когато всяка сутрин се караше с тях, защото искаха шоколад, и когато трябваше да си измият зъбите. Те бяха приоритетът ѝ и когато животът ѝ се бе превърнал в нескончаем цикъл от чистене, бърсане, възпитаване и утешаване. И когато се сражаваше със сложната система на детските принадлежности: високи столчета, които винаги бяха мръсни, колички, които отказваха да се свиват, чаши

с капак против разливане, които се разливаха, кубчета, които винаги се озоваваха във видеото. Децата винаги бяха нейният приоритет.

Само че никога не бяха неговият. Не и ако трябваше да бъде честна пред себе си. Той нито веднъж не бе ставал нощем, за да успокои плачещо дете. Дори сега трябваше да я пита къде държи пелените и кой размер са тези на Мейси. Той не купуваше обувки, жилетки или палтенца, не се грижеше за ежедневните им нужди. (Можеше ли някоя майка да си представи, че ще мине покрай магазин на „Бейби Гап“ и няма да ѝ се прииска да купи последната колекция? Искат ти се, дори да не можеш да си го позволиш.) Очевидно това беше ген, който липсваше на Майкъл. Децата бяха нейният приоритет и когато се бе отказала да започне прекрасен нов живот в Ню Йорк. Защото дори да бе спечелила в съда правото да ги отведе в чужбина, знаеше, че за децата ѝ е най-добре да поддържат връзка и с двамата си родители.

Марта имаше чувството, че ще избухне от възмущение, задето Майкъл изобщо намекна, че тя има някакви друг приоритет, но вместо това си пое дълбоко въздух и се въздържа. Искаше да се съсредоточи върху списъка. Ако успееше да мисли за него като за дневен ред на делово заседание и ако успееше да си представи Майкъл като колега, с когото работи по общ проект, може би щяха да успеят тази вечер да не се скарат.

Което би било много добре.

Марта бе изтощена от кавги. Беше имала достатъчно кавги с Майкъл.

Списъкът ѝ не беше взискателен или неразумен, но тя твърдо бе решила какво иска да спаси от пепелището на брака им.

— Не искам да напускам къщата, ако това е възможно — каза тя.

— Съгласен съм. За децата ще е по-добре да останат тук.

Марта го погледна и се опита да прикрие смайването си. Не беше очаквала той да се съгласи толкова лесно.

— Опитам се да намеря начин да удължа ипотеката и да я поема аз, за да изплатя дела ти. Не очаквам да издържаш мен, но...

— Децата изцяло. Какво предлагаш?

Тя предложи една сума. Това бе процент от заплатата, която уебсайт със съвети за процедурата по разводите препоръчваше като разумна сума.

Майкъл каза, че според него това са много пари.

— Не точно. Това препоръчва съдът — категорично заяви тя.

Той се съгласи.

— Да започна работа — тихо каза Марта. Не беше сигурна как ще реагира на това Майкъл. Докато бяха женени, той беше против тя да работи. Твърдеше, че не е добре за децата, освен това щеше да обърка дължимите от него данъци.

— Да, спомена, че днес си била на събеседване. Смятам, че идеята е добра, това ще ти осигури известна независимост.

Дали някой друг си бе позволявал да се държи толкова покровителствено с нея? Само че Марта успя да се сдържи. В крайна сметка Майкъл се съгласяваше с всичко, което му предложеше — не можеше да се оплаква само защото не ѝ харесва начинът, по който го прави. Зачака да види дали ще я попита каква работа започва. Не го направи. Въздъхна. Защо се учудваше, че проявява толкова слаб интерес към живота ѝ?

Бавно прегледаха списъка ѝ. Разделяне на пенсионните полици, на акциите, на отговорностите по заемите и по ипотеката. Разделянето на съвместния им живот изглеждаше невероятно сложно, но за щастие ипотеката им се оказа разумна, защото Марта бе получила огромна отстъпка, когато доброволно се бе съгласила на намаление на заплатата си, след като бе установила, че е бременна с Матю. Тогава бе имала изключителен късмет. Със сумата намалиха ипотеката си. Марта си бе направила сметката трябваше да биде предпазлива, да направи някои икономии, но щяха да успеят да се справят. Щеше да продаде рейндж роувъра, да върне половината пари на Майкъл и все пак да може да си позволи по-малка и по-икономична кола. Може би дори щеше да успее да ремонтира мансардата и да я даде под наем на някои чуждестранен студент. Беше прекрасна стая и дори имаше малка баня. Освен това щеше да е хубаво да си има компания, а на малчуганите щеше да се отрази добре да общуват с човек от различна култура. Тя и децата щяха да бъдат добре, нямаше опасност да гладуват.

Стигнаха до края на списъка и двамата въздъхнаха шумно. Бяха успели да уточнят последните подробности около развода си, без да се скарат. Беше нужно и двете страни доста да се сдържат, но в крайна сметка бяха успели. Спогледаха се и се усмихнаха.

— Глупаво е да се гордеем, че не сме се скарали, нали? — изрече Марта онова, което двамата си мислеха.

Той се усмихна и почти се засмя — тя се изненада, че по лицето на този мъж, когото вече смяташе за непознат, пробягват следи от някогашния Майкъл, нейният съпруг. Пое си въздух и изпита усещането, че ще потъне в тази интимност. Чувството продължи съвсем кратко, след това съпругът ѝ отново изчезна и Марта се почувства странно ограбена, и се зачуди дали не си бе въобразила.

— Искаш ли чаша вино? — предложи тя. Не беше близнала алкохол, докато не свърши потенциално опасният разговор за пари, но сега ѝ се искаше да пийне една чаша. Не беше сигурна дали пият, за да празнуват, или в памет на нещо минало.

— Чудесно — усмихна се Майкъл. Разхлаби вратовръзката си, както правеше обикновено. Жестът му беше тревожно познат. — Добре ли прекара в Ню Йорк?

Тя знаеше, че просто се опитва да се държи приятелски.

— Градът е удивителен.

— Нали? — съгласи се той.

— Не знам защо не съм ходила досега трябваше да те придружа на някое от многобройните ти пътувания.

— Може би трябваше.

Марта се смути. Майкъл никога не я бе канил на деловите си пътувания. Не искаше думите ѝ да прозвучат критично или изпълнени със съжаление. Просто ѝ беше трудно да намери неутрална територия.

— Щастлива ли си с Джак? — Това със сигурност не беше неутрална територия.

— Да — призна тя.

— Много бързо ми намери заместник — гласеше коментарът му.

Марта се замисли над думите му.

— Не гледам на нещата така. Джак не е ничий заместник. Той е... нещо важно само по себе си.

— Да не би да твърдиш, че не го сравняваш с мен?

Думите „често“ и „в негова полза“ се стрелнаха в съзнанието на Марта, но се въздържа и нищо не каза.

— Опитвам се да не го правя — отвърна много по-внимателно. Достатъчно се бяха наранявали. Не искаше да го боли повече от необходимото. Майкъл наистина бе разбил мечтите ѝ, беше смазал

сърцето ѝ и беше унищожил познатия ѝ живот. Но ако трябваше да бъде честна пред себе си — умение, което преоткриваше и на което се радваше — този изход я бе освободил. Беше разменила съпруга си за изкуствени татуировки, приказни светлилки, дълбока, изпълнена с любов и силна връзка, загорели бедра, изтъркани джинси и чувство за собствената си стойност.

Двамата млъкнаха. Марта се приближи до чекмеджето, за да намери тирбушона. Погледна през прозореца към красивата градина. Беше тъмно, но на светлината на кухненския прозорец успя да различи пролетните цветя, нарцисите и минзухарите, които най-сетне бяха цъфнали — слънчевите жълти и люлякови цветове танцуваха красиво във въздуха. Градината изглеждаше изпълнена с щастие и покой.

Той проследи погледа ѝ.

— Елайза ми каза за работата на Джак в Щатите.

— Кога успя! — Тя се подразни, но за щастие стоеше с гръб към него и той нямаше как да разбере, освен ако не я наблюдаваше внимателно. Само тогава можеше да забележи лекото повдигане на раменете, когато през гърба ѝ премина напрегната тръпка. Реши за не казва на Майкъл за решението си да не води децата в чужбина. Не искаше той да разтълкува погрешно постъпката ѝ. Не го правеше заради него, правеше го заради Матю и Мейси.

— Каза ми, че те е помолил да заминеш с него — продължи той. Марта се обърна. Остави чашата му с вино пред него и отпи голяма глътка от своята.

— Да, така е.

— Но ти си му отказала.

— Да.

Седяха мълчаливо един срещу друг. Марта не се сещаше за нищо, което искаше да каже или да чуе.

За разлика от нея обаче Майкъл явно искаше да каже нещо и искаше тя да го чуе:

— Марта, може би в момента съм много далеч от целта и ако е така, моля за извинение, но това означава ли, че за нас има някакъв шанс?

Тя не повярва на ушите си. Не разбираше.

— Какво искаш да кажеш?

Той има смелостта да я погледне право в лицето с блестящите си очи. С очите, в които се бе влюбила преди повече от десет години. С очите, които Мейси бе наследила.

— Не знаех, че все още съществува „ние“ — каза. Гласът ѝ издайнически потрепна в средата на изречението.

— Марта, „ние“ винаги е съществувало — умолително каза той. — Ти, аз, Матю и Мейси.

Свят ѝ се зави. Примигна силно, опитвайки се да прогони проклетите сълзи (на какво се дължаха?) и да се опита да се съсредоточи.

— А Елинор? — попила Марта. — Все още ли спиш с нея?

— Да.

— Това любовна връзка ли е?

— Престани да ме питаш. Марта. Виж, и двамата допуснахме ужасни грешки през последните шест месеца.

Това важеше ли и за нея?

— И двамата си казахме много ужасни неща.

Това беше истина.

— Но е съвсем ясно, че трябва да бъдем заедно, че сме по-щастливи заедно.

Така ли беше? Марта не знаеше. От толкова време чакаше това признание. Още откакто Майкъл беше затворил вратата зад гърба си през септември. Дали го бе обзела сантименталност, или двамата с Елинор просто се бяха скарали? Защо, след като беше чакала толкова дълго, внезапно не искаше да чуе това? Смяташе, че откакто я е напуснал, той изглежда по-щастлив, и в това имаше известна логика. Не искаше да чува, че цялата преживяна болка е била напразно.

— Смятах, че не ме искаш, но когато научих, че си отказала на Джак, осъзнах, че все още имам шанс.

Марта се взря неразбиращо в Майкъл. Не успяваше да следи логиката му. Какво имаше предвид с това, че не го иска? Разбира се, че го бе искала. Беше го молила буквално на колене, беше го умолявала да я обича, да не напуска нея и децата. Той не я искаше. Не я искаше, каквато беше — домакиня, чиято най-голяма амбиция бе да има прекрасно семейство и съпруг и чиято най-голяма грижа беше Майкъл и неговото щастие. С него се бе чувствала сигурна. Скоро обаче сигурността се бе превърнала в зависимост, а после стремително се бе

преобразила в свръхзависимост. Не можеше да каже точно в кой момент личността ѝ се бе сляла с неговата, подчинила се бе на неговата, а след това бе напълно заличена. Беше го отегчавала, а сега можеше да си признае, че бе отегчавала и себе си. Вече не искаше да е досадна личност, но продължаваше да смята, че той е бил неблагодарен. Когато я напусна, тя бе пропаднала в огромна бездна. Почувствала се бе нищожна. Нямаше нищо. Нищо не представляваше.

Сега обаче отново бе станала личност.

Беше се преоткрила. Не ѝ беше лесно. Всъщност ѝ беше ужасно трудно. Джак ѝ беше помогнал да се преоткрие и тя му беше благодарна за това. Беше просто Марта. Не Марта, съпругата на Майкъл, а Марта, майката на Матю и на Мейси. Дори не беше Марта, приятелката на Джак.

Щеше да е много хубаво, ако Майкъл беше пожелал да ѝ помогне да открие отново онова дръзко и изпълнено с надежди момиче, в което се беше влюбил, но не го беше направил.

— Джак няма откъде да знае, че когато изгориш на слънцето, защото отказваш да спазиш съвета на производителите на слънцезащитния крем, нелогично продължаваш да настояваш, че пламналите ти ръце и крака на сутринта несъмнено ще бъдат кафяви — поде Майкъл.

Марта се усмихна. Вярно бе, че всяко лято изгаряше и упорито твърдеше: „На сутринта ще бъда кафява“. Той винаги кимваше в отговор на думите ѝ, не ѝ се противеше и се преструваше, че ѝ вярва.

Джак не знаеше това.

— Той не знае забавния факт, че ти винаги изпускаш сапуна в банята — продължи Майкъл. Имаше предвид факта, че ръцете на Марта бяха малки и всеки път, когато си взимаше душ, изпускаше хлъзгавия сапун. Някога той намираше кукленските ѝ ръце за привлекателни и посрещаше това с усмивка. Само двамата с теб знаем, че бъркотията в дома ни е дело на малкия таласъм — въодушевено изрече.

Тя кимна и не си направи труда да го поправи. Преди раждането на децата двамата си бяха измислили едно същество, което уж живееше в шкафа им за обувки — Малкия таласъм. Той беше виновен за цялата бъркотия, за всичко счупено и за изгубените ключове. Истината беше, че сега бъркотията, всичко счупено и изгубените

ключове се дължаха на едни малки таласъмчета с много по-човешки облик, само че той не знаеше това.

Приятно беше да си разменят стари шеги. През последните няколко месеца бяха толкова ядосани един на друг и на самите себе си, унижени от провала си, разочаровани и отчаяни, че им бе невъзможно да прекарват спокойно времето си заедно. Майкъл седеше срещу нея и се усмихваше с характерната си мила усмивка. Беше такъв мил човек, когато се запознаха.

Усмивката му ѝ действаше като ключ, който отваря вратата. Внезапно Марта се потопи в спомени, които смяташе, че е погребала. Първата им почивка заедно — ужасен и евтин пакет, защото по онова време печелеха съвсем скромно. Всеки ден извървяваха километри, докато си намерят усамотен плаж, за да избягат от пийналите или заболи нос в клюкарските списания туристи. Новите сандали на Марта ѝ бяха неудобни, направиха и пришки и я болеше, докато ходеше, но не му каза — искаше да изглежда по-смела, по-силна и по-умела, отколкото беше. Хранеха се в един бар тапас — едно и също меню всяка вечер, защото целият остров бе осеян с поангличанчени ресторантчета, които предлагаха „истинска английска закуска с бял хляб, риба и чипс“. Избягнаха и моравите на цвят ликьори, а също и претъпканите и шумни клубове, понеже искаха да бъдат сами. Връщаха се в хотела рано и се любеха. Ходиха в един воден парк и се снимаха как се спускат по пързалките, снимки, които скъса миналата есен, защото все още пазеше образите в главата си.

Обичаха се. Много. Той ѝ предложи брак на един плаж на Бахамите — беше преценил откъде ще виждат залеза. Веднъж заедно наблюдаваха звездите през телескоп. Беше държал ръката ѝ, когато получи хранително натравяне. Заедно боядисаха детската стая. Танцуваха. Наблюдаваха фойерверките в чест на настъпването на новото хилядолетие от Лондонския мост и след това се прибраха у дома пеша. Пристигнаха чак в четири сутринта. Толкова много спомени. Десет години.

Майкъл явно размишляваше за същото, защото прекъсна потока на мислите ѝ:

— Наистина ли искаш да започнем на чисто и да запазим спомените?

Марта не му каза „вече започнахме“. Нито пък каза „никога няма да можем да наваксаме“. Тези две мисли се появиха в главата ѝ почти едновременно. Освен това тя вярваше в качеството, не в количеството.

Марта и Майкъл заедно бяха минали под венчилото. Това винаги щеше да бъде важно, жизненоважно. Бяха се обичали. Искаше да помни тези неща. Все още го обичаше.

В известен смисъл.

Но беше ли достатъчно?

Един ден щеше да каже на Матю и на Мейси: „Ние наистина се обичахме“.

Джак не знаеше за малкия таласъм, но вече бе научил, че Марта никога не е само гладна — тя просто умираше от глад, че никога не ѝ е просто студено — винаги направо замръзваше, и че никога не ѝ е топло — направо замира. Забавляваше се с начина, по който тя се хвърляше от една крайност в друга. Но въпреки това двамата бяха намерили свое собствено пространство. Свои собствени фрази. Веднъж много искаше да каже на Джак, че той „не е просто едно красиво лице“, но се бе объркала и бе казала, че „просто не е красиво лице“, фразата им стана любима и винаги предизвикваше буен смях. Той знаеше коя е любимата ѝ книга. Всяка вечер ѝ носеше чаша вода в леглото, защото имаше лека алергия към пуха във възглавниците и нощем се будеше, кашляйки. Това, че го събуждаше, нямаше значение, защото тогава и двамата се уверяваха, че „не кашлицата те вкарва в гроба, а ковчегът“. Не беше бог знае какво, но това бе тяхната интимност. Когато се любеше с Джак, тя опитваше вкуса не само на члена му, но и на мислите му. Той целуваше клепачите ѝ и я виждаше цялата. Той я промени, даде ѝ изключително хубави мисли и спомени. Бързо се превръщаше в целия ѝ свят. Дори бе поизоставил навика си да цитира непрекъснато реплики от филм, за които тя дори не беше чувала.

Но Джак заминаваше.

И тя отново щеше да остане сама.

Мислеше за всичко това, докато пиеше виното си, а Майкъл чакаше. Пиеха от чашите, които Марта бе купила, защото той бе взел другите, само че преди това пиеха от чашите за кафе, които бяха купили заедно. Всичко беше толкова объркващо. Много по-объркано, отколкото искаше да бъде животът ѝ.

— Децата ми липсват, Марта.

— Не се съмнявам — тъжно кимна тя и учудващото беше, че не ѝ се налага да се бори с импулса да кресне: „И чия е вината за това, по дяволите?“. Просто ѝ беше мъчно за Майкъл.

— Какво се случи, Майкъл? Защо си тръгна?

Той явно изпитваше болка. Знаеше, че го измъчва в момента, но трябваше да разбере. Минаха месеци, а тя все още не проумяваше. Вероятно просто му придаваше твърде голямо значение. Може би за нея нещата стояха по-просто. Както в математиката някои хора смятат, че квадратните уравнения са изключително красиви, а други просто се плашат от тях и се разплакват само при мисълта за тях. За да може да продължи напред, трябваше да разбере напълно къде бяха объркали.

— Помниш ли как сме си говорили за двойките по ресторантите, които се хранят заедно, обаче не си продумват?

— Да — отвърна тя.

— Уплаших се, че ставаме като тях.

Марта кимна. Вярно беше. Животът ѝ беше като този на златната рибка на децата (наречена без всякакво въображение Голди, макар че Джак я наричаше с по-забавното име Рогче). Тя прекарваше дните си, като се въртеше безцелно в кръг и забравяше, че само преди секунди е била на същото място. Глупаво наблюдаваше живота, живота на другите, но не казваше нищо, камо ли да участва в него. Чувстваше се като тази златна рибка.

— Трябваше да ми кажеш. Можехме да оправим нещата. Със сигурност — уверено каза Марта. Понякога ровя в някое чекмедже и попадам на нещо, което ти си ми купил, обици или шал, специално подбран подарък, който показва, че си ме обичал.

— Наистина те обичах, Марта. Обичам те.

— И ми се иска да изкрещя, че нещата много са се променили. Онова, което имахме, беше *bona fide*.

Майкъл вече не познаваше речника на съпругата си, но познаваше начина ѝ на разсъждение. Казваше му, че е твърде късно. Тя съжаляваше, но той бе допуснал да стане твърде късно.

На Марта ѝ се искаше да не бе станало така. Искаше ѝ се това да не се бе случвало и двамата да бяха останали завинаги влюбени. Толкова много ѝ се искаше, че копнееше да се свие на кълбо и никога повече да не се налага да става.

— Може би не е твърде късно — каза той.

Тя се разплака. Учуди се, че изобщо са ѝ останали сълзи. Откъде бликаха. Години наред бе вярвала, че всяка дума на Майкъл е закон. Доверяваше се на неговия избор на мястото, където да живеят, на дрехите ѝ и дори на вината, които трябва да пие, затова ѝ се стори изключителна ирония на съдбата, че в момента не може да му повярва. Колкото и да ѝ се искаше.

— Ти разби сърцето ми, Майкъл. Поеми някаква отговорност.

50.

— И си довольна от решението си, така ли? — попита Елайза.

Марта отдръпна телефона от ухото си, изгледа го възмутено и изплезе език, което беше много незряло от нейна страна, обаче се почувства много по-добре.

— Да не искаш да кажеш, че според теб съм взела неправилно решение?

— Не.

— Добре.

— Не непременно.

— Не непременно ли? И откога си толкова голям фен на Майкъл?

— Не съм негов фен, просто...

— Какво?

— Ами ти само за две седмици успя да разкараш двама мъже. Според теб това разумно решение ли е?

— В кой век живееш, Елайза?

— Не казвам, че жените не могат да се справят без мъже...

— Добре. — Боже, имаше ли нещо по-досадно от наскоро сгодила се жена! Елайза вярваше, че решението на всички проблеми е да намериш любовта на живота си. Беше проповеднически настроена.

Най-лошото от всичко беше, че Марта бе съгласна с нея.

Разбира се, стига да не ѝ се налагаше да отиде от другата страна на земното кълбо, което щеше да причини много болка и да предизвика проблеми, вместо да ги реши.

— Виж, Мар, просто се опитвам да ти кажа, че... Съжалявам, че всичко е толкова сложно.

— Да, аз също.

— Днес май няма да ти е никак лесно.

— Не, никак.

Джак заминаваше в осем без десет за Ню Йорк. Марта беше решила да не ходи на летището с него. Майка ѝ и баща ѝ, Елайза и Грег и дори Майкъл бяха предложили да гледат децата, за да може да

го изпрати, но тя отказа. Мразеше сбогуванията и колкото и опит да трупаше, никога нямаше да ѝ допаднат. Сбогуванията бяха жестоки и тъжни. Не искаше да стои на терминала и да плаче.

Какво още можеха да си кажат?

През последните седмици Джак ѝ беше казал възможно най-милите думи, беше ѝ оставил премного силни и ярки спомени, към които да се връща. Достатъчно, но не твърде много. Не възнамеряваше да живее живот, изпълнен със съжаление и със спомени. Щеше да живее пълноценно. Джак никога не беше съдил Марта и не ѝ беше лепвал разни етикети. Не беше гледал на нея, казвайки си „провален брак“ или „самота майка“, или „домакиня, умираща от скука“. Той виждаше само малката мис Е — веселата, секси и забавна мис Е, която трябваше да ходи по клубове, барове и модни магазини толкова често, колкото трябваше да ходи в местния парк или на събрания на Националната асоциация на родителите. Джак я бе накарал да се чувства красива, силна и значима, а най-хубавото от всичко беше, че май нямаше нужда него, за да поддържа това свое убеждение. Можеше да се справи и сама. Трябваше.

— Мама и татко споменаха, че днес може да се отбият у вас — каза Елайза.

— Така ли?

Намеренията им бяха прозрачни. Марта се почувства леко виновна, че им причинява толкова тревоги, но всъщност се радваше, че може да се отбият просто ей така. Искаше да се почувства обгърната от безусловната им обич. Смяташе, че ще е по-поносимо да наблюдава как приближава осем без десет, ако родителите ѝ са с нея и тя трябваше да се преструва, че не наблюдава часовника.

— Двамата с Грег също нямаме планове. Какво толкова може да прави човек в петък вечер? Затова и ние смятахме да минем и може би да донесем нещо за хапване.

Марта беше признателна. Знаеше, че Елайза би могла да си измисли хиляди по-интересни приключения в петък вечерта.

— Благодаря ти, Елайза, би било чудесно.

— Какво ти се хапва — индийско, тайландско?

— Тайландско.

— Добре.

— Добре.

Марта позволи на децата да останат по-късно от обикновено. Извинението, което използва пред тях и пред себе си, беше, че баба им, дядо им, леля им и чичо им ще им идват на гости. Истината беше, че не искаше да остава сама дори за един час. Освен това просто нямаше сили да се бори с тях за миенето на зъбите. Децата си да дадоха сметка, че това (да стоиш до след седем) не е никак зле, ако си на три години и по-малък, затова се държаха безупречно. Матю търпеливо помагаше на Мейси да пхна пластмасовите формички в правилните дупки. Вероятно нямаше значение, че доскоро самия той бе твърдял, че триъгълникът, звездата и квадратът са „кръгли“. Марта сложи няколко бутилки вино да се изстудяват, но устоя и не отвори само за себе си. Щеше да почака да пристигнат и останалите. Огледа дома си. Радваше се, че няма да се налага да се мести. Домът ѝ изглеждаше щастлив. Може би не точно в този момент, но през повечето време.

Ранният залез напълни кухнята с оранжева светлина. Тя се напегна, за да съзре хоризонта. Виждаше предимно къщи и апартаменти, обаче едно ясно късче от залеза си проправи път в пренаселеното лондонско небе и обеща на около седем милиона души, че в крайна сметка лятото ще дойде. Марта видя един самолет в небето. Разбира се, това не беше самолетът на Джак, беше твърде рано, просто се размякваше. Но се запита кой е на борда на този самолет и кой е откъснат от любимите си хора.

Или пък лети към тях. Защото Марта все още вярваше, че по някакъв начин всичко се подрежда. Може би просто за нея все още не беше настъпил моментът. Обаче тя вярваше в това, нямаше друг изход.

Беше чистила през целия следобед. Вече не се вманиачаваше по чистотата и реда. Вече нямаше време да търка бежовите килими с белина или да подрежда готварските си книги по азбучен ред, но тъй като майка ѝ щеше да идва на гости, мина с прахосмукачката и раздигна съдовете от чая на децата. Не ѝ отне много време. Освен това изникнаха Клеър и Дон. Клеър се стараяше да не споменава, че Джак заминава, но няколко пъти повтори поканата си Марта и децата да ѝ отидат на гости в неделя на обяд. Тя възнамеряваше да приеме. Дон беше по-пряма и я попита дали се чувства гадно, а после каза: „Не ми отговаряй, че как иначе ще се чувстваш“. Освен това Марта влезе в Интернет и плати няколко сметки, но следобедът се нижеше ужасно бавно.

Взе едно списание и започна да разлиства лъскавите страници. Вече не се налагаше да седи и да брои на пръстите на ръцете си божите дарове в живота си. Вместо това бе обзета от силното усещане, че навсякъде е заобиколена от хубави неща. Същите, както и преди децата ѝ, семейството, приятелите. Беше благодарна за прекараното с Майкъл време. Между тях не се бе получило, но това не означаваше, че случилото се нямаше значение. Съвместният им живот значеше много за нея. Все още беше загадка защо не се бе получило — и двамата го бяха искали, макар и по различно време. Но дали ако се върнеше назад във времето или обърнеше поглед към миналото, нещата щяха да се променят? Съмняваше се, защото чувстваше, че се намира там, където ѝ е мястото. На това ново място се чувстваше смела и силна, това беше мястото, което би искала да сподели с Джак.

Нямаше представа как ще запълни времето до идването на семейството си. Нямаше представа как ще прекара остатъка от живота си.

Запита се какво ще прави през цялото време, което обикновено прекарваше с Джак, времето, което запълваха с развлечения и бърбене. Беше ѝ обяснил за прекалено рязкото и прекалено плавното вземане на завоите при шофиране, за пикселите на екрана на телевизорите, за работата на двигателите, тя пък му беше обяснила за хиперболата, за особеностите на гръцката трагедия и че зелето влияе добре на напуканите зърна на гърдите. Двамата заедно бяха играли „Ай Спай“. Бяха разделили всички свои приятели и роднини на видове според света на Мечо Пух (защото е истина, че в крайна сметка всеки в света може да бъде сведен до един Пух, Тигър, Прасчо, Мори, Кенга или Ру, би трябвало да има и Бухали, обаче Марта не познаваше такива). Говориха си кой супергерой биха искали да бъдат. (Джак искаше да бъде Супермен. Марта не искаше да си избере, смяташе, че е много самотно да си супергерой.)

Истината беше, че двамата не бяха от хората, способни да променят съществено света. Ако беше така, щяха да открият лекарство за смъртоносни болести и да напишат план от пет точки за запазване на световния мир. Те обаче бяха просто обикновени хора. Най-доброто, на което можеха да се надяват, бе да избегнат сърдечните заболявания и напълняването, като се хранят разумно, като премахнат поне част от заплахите на училищните площадки, като отгледат поне две деца, сред

чиито ценности на първо място стоят любовта, честността и уважението.

Марта смяташе, че това е достатъчно. Животът ѝ беше достатъчно значим.

— Ние си отключихме, скъпа — обади се майка ѝ. Марта внезапно си даде сметка, че Елайза пъха някаква храна в микровълновата. Грег отваряше виното, госпожа Евъргрийн целуваше нея и децата, а господин Евъргрийн наглеждаше градината.

— Къде са подносителите?

— Да не би да си подкастрира храстите?

— Искаш ли пролетно ролце?

— Децата слушаха ли днес?

Разговорите не спираха. Явно бе сключено тактическо споразумение да не споменават името на Джак. Но точно затова то отекваше по-силно. Всички те бяха дошли, за да ѝ засвидетелстват своята обич и загриженост, което несъмнено означаваше, че в даден момент ще има семейна препирня — нищо сериозно, само какво да гледат по телевизията или кой да отскочи до гаража, за да купи шоколад. Дребни неща, които показват, че са загрижени един за друг, а не обратното. Марта се ободри и си даде сметка, че с нетърпение очаква тайландската храна и вечерта със семейството си. С нетърпение очакваше живота си.

Щеше да отиде да види някой двойник на Елвис. Щеше да разговаря с бавните възрастни дами на главната улица, които нямаше с кого друго да си поговорят, понеже щеше да има време за това. Щеше да постави камина в спалнята си. Щеше да плаче, когато приятелките ѝ раждат, без да се притеснява, че е истерична или че е прекалено емоционална. Вече бе сменила гардероба си, можеше дори да заведе децата до Австралия на гости на своя приятелка от училище, която бе емигрирала там преди години. Щеше да се научи да кара сноуборд. Щеше да си купи нови мебели за трапезарията. Щеше да се запише на курс по аранжиране на цветя, вече никакви извинения. Щеше да снима децата всеки ден, ако ѝ се приискаше, дори да ѝ се струпаша непроменени. Щеше да започне новата си работа щеше да пропуска хранения, щеше да яде шоколад, а утре, ако ѝ се приядяха, щеше да си направи пържени яйца.

Марта дотолкова бе погълната от своята стратегия за оцеляване, че се наложи баща ѝ почти да я разтърси, за да привлече вниманието ѝ.

— Марта, търсят те по телефона.

Тя се обади от коридора, защото там беше най-тихо. Децата бяха превъзбудени, защото почти всичките им скъпи хора се бяха събрали на едно място и те упорстваха с детските си номера. А възрастните като че ли им подражаваха.

— Марта? — Гласът му прозвуча много нежно и както винаги Марта се почувства едновременно обичана и обичаща, желана и желаеща.

— Да?

— Аз съм.

— Знам, глупчо, знам. — Искаше ѝ се да не се бе обаждал. Тъкмо започваше да се чувства смела. Не искаше да преживява едно сбогуване, беше му го казала съвсем ясно.

— На летището съм.

— И това знам. — Тихо подсмръкна и се надяваше той да не чува разбитото ѝ сърце и писъците на душата ѝ.

— Малка мис Е, знаеш ли всички причини, поради които не се получи?

— Да, знам ги. — Главата ѝ уморено се въртеше, прогонваше ги, а след това признаваше, че няма как да ги избегне.

— А можеш ли да се сетиш за една причина да се получи? Само една?

Разговорът им беше прекъснат от съобщение по високоговорителя: „Последно повикване за полета на «Бритиш Еървейз» БА 0179 за Ню Йорк“.

Марта чу съобщението, така че би трябвало и той да го е чул. Джак не му обърна внимание. Ако не внимаваше, щеше да забави самолета. Тя се опитваше да възпре риданията си, но в съзнанието ѝ нахлуха образи, които заплашваха да разколебаят решимостта ѝ. Видя как двамата танцуват в кухнята, преструвайки се на Адам Ант, и как танцуват във „Фабрик“, преструвайки се, че са страшно готини. Спомни си за шоколадовото сърце и за остроумията. Спомни си как Джак правеше самолетчета от хартия, къпеше децата, сменяше водния филтър, караше зимни кьнки. Мисълта, че трябва да се откаже от тези

спомени ѝ причиняваше толкова силна болка, че тялото ѝ сякаш бе в преса. Имаше чувството, че ще запици.

— Само една — изхълца тя.

— Коя е тя, миличка? Коя е причината? — неистово попита Джак.

— Повикване за пътуващите с полета в деветнайсет и петдесет на „Бритиш Еървейз“ за Ню Йорк. Моля, веднага се насочете към портала за излизане.

„Разкарай се“ — помисли си Марта. Имаше предвид досадната говорителка, не любовта на живота си.

— Миличка, чуй ме, напоследък ми изреди много причини защо не може да се получи. Можеш ли да ми кажеш само една, поради която ще се получи? Само една.

— Обичам те, Джак, обичам те и без надежда сърцето ми ще се пръсне. — Вече ридаше по-силно. Боже, беше такова дете. Понякога ѝ се струваше, че през тези месеци не беше научила нищичко.

— И аз те обичам, малка мис Е. И палавите ти деца, и объркания ти живот. Обичам ги.

Марта усещаше, че и той може всеки момент да се разплаче.

— И това знам.

„Повикване за господин Джак Хоуп, пътуващ с полета в деветнайсет и петдесет БА 0179 за Ню Йорк. Моля, веднага се насочете към портала за излитане.“

— Викат ме.

— Знам...

— Трябва да вървя.

— Знам.

— Но, Марта...

— Какво?

— Ще се върна.

— Това реплика от някакъв проклет филм ли е?

— Не... Всъщност, да, Арни. Обаче това са и мои думи, миличка...

Марта се върна в дневната. Влизането ѝ бе посрещнато с откос от объркани въпроси. Явно всички знаеха кой се е обадил и се бяха опитвали безуспешно да не подслушват.

— Какво ти каза — попита госпожа Евъргрийн.

— Всичко наред ли е? — попита господин Евъргрийн.

— Е? — попитаха Елайза и Грег.

— Джак ли беше? — попита Матю.

— Каза, че ще се върне — усмихна се Марта.

— Ура! — заподскача на място госпожа Евъргрийн, Матю заликува, а Мейси, която вероятно почти не разбираше какво става, но се зарази от вълнуващия момент, започна да се киска и да отмята глава назад, а от гукането ѝ Марта също изпита желание да се засмее. Не знаеше какво да направи. Смееше се и плачеше едновременно. Дори господин Евъргрийн явно изпита облекчение.

За щастие, Елайза поддържаше връзка с действителността.

— Кога? Кога ще се върне? — попита тя.

— Елайза, стига — меко каза Грег. Сложи ръка върху тази на Елайза, като че физическото възпиране можеше да спре острия ѝ език. Само че предпазливостта му бе закъсняла. Думите бяха изречени и злото бе сторено. Настроението се развали.

— Не каза — призна Марта.

— Изненада, скапана изненада.

— Но аз му вярвам.

— Ще престанеш ли с това доверие! Да, може да се върне, когато Матю завършва гимназия или пък някой трябва да заведе Мейси до олтара. Може дори да се върне по-скоро. Може да се върне, след като е изчукал още няколко жени в Ню Йорк, обаче може и да не се върне, защото е срещнал някоя, която много му харесва, и е решил да остане.

— Не би постъпил така.

— И защо не? Не е достатъчно просто да каже, че ще се върне. На теб ти е нужен сега. Имаш нужда от него да ти помага с децата, да ги подхвърля във въздуха, а те да пицят от удоволствие. Имаш нужда да ги помага с тежките пазарски чанти. Имаш нужда от него, за да те обслужил — ти си на трийсет, в разцвета на половата си зрялост. Извинявай, татко. — Елайза си даде сметка, че сигурно баща ѝ си мечтае земята да се разтвори и да го погълне. Не беше чувал дъщерите си да говорят за секс, откакто морските им свинчета бяха родили. Тогава Елайза беше на осем и беше направо очарована. — Имаш нужда от него, за да се оправя с данъка на колата ти.

— Мота и сама да правя всичко тона. Е, освен да се обслужвам — призна Марта. — Извинявай, татко.

— Знам, че можеш, Марта, но не искам да се налага да правиш тези неща сама. — Елайза стоеше на вратата между кухнята и дневната. После тежко се отпусна на един стол и каза: — Ако те обича, трябва да е тук, до теб.

Тя цялата трепереше. Искаше повече за сестра си. Марта заслужаваше повече.

— Не мога да го накарам, Елайза. Не мога да го принудя. Дори не искам да го правя. Това не е любов.

— Но какво ще правиш? — Тя наистина искаше да има някакво решение.

Марта си помисли, че са възможни много решения.

— Ще се справя. Нямам представа как ще се развият нещата, но мисля, че ще се справя.

51.

Събралите се загубиха настроение след избухването на Елайза. Изядоха храната, но веселостта изчезна, а госпожа Евъргрийн не успя да убеди никого да изяде последното парче рибена торта, макар че сосът от манго беше много вкусен. Насочи вниманието си към почистването на кухнята. Господин Евъргрийн излезе, за да купи няколко шоколада, с надеждата да възвърне доброто настроение. Елайза се опита да изкупи вината си, като прочете приказка на децата и ги сложи да си легнат. Грег и Марта останаха сами. Изгледаха повторението на епизод от „С единия крак в гроба“ в пълно мълчание, докато тя повече не можеше да издържа и попита:

— Според теб права ли е?

— О, да, винаги и за всичко — пошегува се той. — Поне пред хората. Ти за кое точно питаш?

— За чукането с други жени. За това, че ако наистина ме обичаше, щеше да бъде до мен.

Грег сви рамене. Явно се чувстваше неудобно. В момента може и да беше сгоден, може и да бе успял да направи на Елайза относително сносно предложение за брак, но това не означаваше, че умее да разговаря с жените за любов и за други подобни неща. Джак му харесваше. Струваше му се забавен. Харесваше и Марта, тя имаше добро сърце. Харесваше я още повече, откакто готините ѝ модерни дрехи пасваха на готината ѝ модерна личност. Само че не изгаряше от желание да го въвлекат в разговор от типа „според теб той обича ли ме истински“. Неговият опит сочеше, че такъв разговор рядко завършва добре.

Спаси го звънецът на входната врата. Вероятно господин Евъргрийн си бе забравил ключовете. Марта остави Грег да отвори. Е, и без друго явно много му се искаше — напрано скочи от дивана. Не го беше виждала да се движи толкова бързо, откакто Бразилия отбеляза

втория си гол на полуфиналите за Световната купа — тогава скача безкрайно дълго, обзет от ярост и разочарование.

— Знаеш ли какво, Марта? — провикна се той, когато отвори вратата. — Мисля, че Елайза имаше право.

— Така ли?

— Да, момиче, ако наистина те обичаше, щеше да иска да е до теб сега.

— Добре — отвърна тя и потъна още по-дълбоко в депресията, която не се дължеше единствено на тъжния тембър на Виктор Мелдрю.

— Ей, миличка, отмести се, този филм май не съм го гледал.

Беше Джак.

Седна до нея на дивана. Марта зяпна, неспособна да продума.

Грег явно много добре се владееше. Представи се като идеалния домакин и подаде на Джак кутийка „Карлинг“, обаче веднага след това я дръпна.

— О, извинявай, сигурно предпочиташ портокалов сок, нали? Сега ще ти донеса от кухнята.

Марта все още не можеше да продума. По дяволите, кой ѝ пусна кранчето? Пак плачеше. Дали някога щеше да престане?

— Хей, миличка, какво има? — попита Джак. Наведе се и нежно целуна лицето ѝ, по което се стичаха сълзи. — Нали ти казах, че ще се върна?

Очите му представляваха екзотична и еротична смесица от страст и любов. Дълбока, дълбока любов. Тя вярваше в нея. Беше достатъчно мъдра и глупава, за да вярва. И достатъчно смела, за да го признае. Притежаваше достатъчно оптимизъм, за да се надява на това. Достатъчно влюбена, за да го знае.

Той я обичаше.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.